This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

B. L. 7693.

BIBLIOTHEEK
SNELLAERT.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

Digitized by Google

EVANGELISCHE GEZANGEN,

OM NEVENS

HET BOEK DER PSALMEN

BIJ DEN OPENBAREN

GODSDIENST

IN DE

NEDERLANDSCHE HERVORMDE GEMEENTEN

GEBRUIKT TE WORDEN;

OP UITDRUKKELIJKEN LAST VAN

ALLE DE SYNODEN

DER

VOORNOEMDE GEMEENTEN

BIJEEN VERZAMELD EN IN ORDE

GEBRAGT IN DE JAREN

1803, 1804 en 1805.

TE AMSTERDAM, BIJ

JOHANNES ALLART.

MDCCCVI.

Digitized by Google

De Gecommitteerden der gezamenlijke Synoden van de Nederlandsche Hervormde Gemeenten houden geene afdrukken van dit Evangelisch Gezangboek voor echt, dan die door eenen hunner onderteekend zijn.

Digitized by Google

AAN DE NEDERDUITSCHE HERVORMDE GEMEENTEN IN ONS VADERLAND.

GELIEFDEN IN DEN HEERE JEZUS CHRISTUS!

Een der voornaamſte gedeelten van onze openbare godsdienſtoefening is het gemeenſchappelijk gezang: hierdoor brengt de geheele gemeente openlijk hare hulde toe aan God en den Heere Jezus Christus, onzen dierbaren Zaligmaker, door den Heiligen Geest; hierdoor verklaart zij haar geloof in, en haar vertrouwen op Hem, die ons zoo lief heeft gehad, dat Hij zijn' eengeborenen Zoon voor ons heeft overgegeven, opdat wij zouden leven door Hem; hierdoor wordt zij verſterkt in het geloof aan die waarheden, die een milde bron van allen wezenlijken troost en blijdſchap zijn in leven

en in ſterven; hierdoor wordt haar ijver opgewekt, aangevuurd en onderhouden, om het pad van geloof en godzaligheid, in afhangen van Gods goeden Geest, ſtandvastig te bewandelen, hare heiligmaking te volëindigen, en zoo geſchikt te worden voor die zaligheid, tot welke wij door Jezus Christus geroepen worden. Trouwens, bij het openbaar kerkgezang vereenigen zich niet alleen de dicht- en toonkunst, om de aandoeningen onzer zielen in beweging te brengen; maar ook het gemeenſchappelijk zingen, en onze bijzondere deelneming daar aan, de menigte der ſtemmen, de plegtigheid der vergadering, de ſtatelijkheid van de plaats en den tijd, de belangrijke inhoud, benevens het doel van het gezang, en andere omſtandigheden meer, die op het hart werken, geven aan het gezang den voorrang, boven andere deelen der godsdienstoefening. Niet ligt zal er iemand gevonden worden, wiens gemoed eenige indrukken van godsdienst heeft, die niet meermalen dezen veelvermogenden invloed van het gezang op zijn eigen hart ondervonden heeft, en door het zingen der Pſalmen, tot dus verre alleen onder ons in gebruik, in eene aanmerkelijke mate geſticht is. De Pſalmen, die dit boven alle andere dichtſtukken vooruit hebben, dat zij van een godde-

Digitized by Google

lijke herkomst zijn, behelzen zoo veel ſchoons, zoo vele treffende uitboezemingen van velerlei godsdienſtigen aard, dat zij daardoor uitnemend geſchikt zijn, om het echt godsdienſtig gevoel bij ons te verwekken, te verlevendigen en te bevestigen.

Geen wonder dan, dat de Nederlandſche Kerk, overtuigd van de hooge waarde der Pſalmen, tot hare ſtichting van dezelve heeft gebruik gemaakt, en zich niet weinig verheugde, toen zij, voor ruim dertig jaren, eene zoo ſchoone berijming van dezelve ontvangen heeft: doch, dewijl de Christenheid, door alle eeuwen heen, geestelijke gezangen bij de Pſalmen gevoegd heeft; daar alle de Protestantſche Kerken buiten 's lands Evangeliſche Gezangboeken hebben; en de Hervormde Engelſche en Walſche gemeenten in ons Land derzelver nuttig gebruik hebben ingevoerd; ja zelfs achter ons gewoon Pſalmboek eenige gezangen gevoegd zijn; zoo is het niet vreemd, dat een aanzienlijk deel onzer gemeenten, opgewekt door de proeven van gezangen, in den geest en toon van het vervuldé Evangelie geſtemd, reeds lang naar een Evangelisch Gezangboek verlangd heeft.

Alle de Nederlandſche Synoden hebben, om aan dit verlangen te voldoen, ons benoemd en gelast

Digitized by Google

een zoodanig Evangelisch Gezangboek te vervaardigen. Wij, vereerd met dat vertrouwen, hebben deze zeer moeijelijke taak, onder Gods zegen, ten einde mogen brengen, en danken den hemelschen Vader, dat Hij ons bewaard en onder dezen arbeid gesterkt heeft; zoo dat wij allen, de Groninger Hoogleeraar LUBBERS alleen uitgezonderd, die door zijnen medearbeid aan de nieuwe Psalmberijming de Nederlandsche Kerk aan zich verpligt heeft, het einde van ons werk mogten zien.

Schoon wij meermalen in de gelegenheid zijn geweest, te betreuren, dat de Nederlandsche dichters over het geheel zoo weinig hebben gedaan voor het kerkgezang, hebben wij nogtans het genoegen gehad, eenige schoone gezangen te vinden in de werken van Lodensteijn, Vollenhoven, Sluiter, Schutte, van Alphen en anderen, die nog in leven zijn, welke, door de noodige veranderingen in den vorm, voor het kerkgebruik zijn gereed gemaakt, en nu niet weinig strekken tot aanprijzing van dezen bundel. Voor het overige hebben sommige leden van onze Vergadering, of oorspronkelijke stukken, of navolgingen en vertalingen geleverd, 't welk ook door andere dichters en dichteressen geschied is, die wij openlijk daarvoor onzen dank betuigen: wij heb-

Digitized by Google

ben van dezen arbeid zoodanig gebruik gemaakt, als wij meenden met de ſtichting onzer gemeenten meest overeentekomen, zonder dat wij eenigzins aan andere ſtukken, die niet door ons gebruikt zijn, den roem, dien ze als dichtſtukken verdienen, willen ontrekken.

Wij bieden aan onze Geloofsgenooten dit Evangelisch Gezangboek, ten hunnen dienſte vervaardigd, met zoo veel grooter gerustheid aan, als zij zullen zien, dat wij geene andere gezangen hebben geplaatst, dan die met de belijdenis der Nederlandſche Hervormde Kerk, uitgedrukt in hare formulieren, overeenkomen. Trouwens, gelijk wij voor ons in deze belijdenis van harten inſtemmen, zoo beſeffen wij tevens, hoe weinig wij haar belang zouden behartigd hebben, indien wij de leerſtukken, die onze belijdenis kenmerken, en die een' zoo vermogenden invloed hebben op de heiliging van ons hart, en op onzen troost in leven en in ſterven, niet klaar en krachtig hadden willen voorſtellen.

Ja, wij meenden met grond te mogen vertrouwen, dat onze liederen, aldus vervaardigd, onder Gods zegen van groot nut zouden kunnen wezen, om de zuiverheid der leer, midden in den ſtroom van yelerlei gevaarlijke nieuwigheden, in onze ge-

Digitized by Google

meenten te bewaren; gelijk de oude en latere kerkgeſchiedenis, zoowel als de onderyinding van den tegenwoordigen tijd, leeren, dat zulke liederen daartoe altijd van groote nuttigheid geweest zijn.

Er zal eenig onderſcheid van toon en wijs van ſpreken in een en ander lied gevonden worden; in het eene, bij voorbeeld, een toon, die meer hoog en dichterlijk is, in het andere een toon, die meer eenvoudig is: dan, en de onderſcheidene dichterlijke vernuften, waaraan wij de gezangen verſchuldigd zijn, en de natuur der onderwerpen zelve gaven daartoe aanleiding; wij konden juist hierdoor voor allerlei ſoort van kerkleden des te nuttiger zijn. Uiterſten hebben wij getracht te vermijden.

Wat taal en ſpelling betreft; reeds bij den aanvang onzer werkzaamheden, in den jare 1803, hadden wij daaromtrent bepalingen gemaakt, die, gedurende den voortgang onzer verrigtingen, grootendeels bevonden werden overeentekomen met de onlangs algemeen aangenomene regelen, die door den Hoogleeraar SIEGENBEEK zijn voorgedragen, en hebben getracht hierin met de meeste naauwkeurigheid te werk te gaan.

Wat de Melodijen aangaat; wij hebben ons niet alleen bedlend van de aangenaamſte onzer gewoone pſalmwijzen, maar ook van de meest bekende zang-

Digitized by Google

wijzen in de Hoogduitsche Kerken gebruikelijk; doch hebben getracht te zorgen, zoo wel voor de gemakkelijkheid, als voor de welluidendheid; en wenschen hierdoor zoo veel te meer toegebragt te hebben tot opwekking van den heiligen zanglust.

Wij erkennen, ons werk zal op verre na niet volmaakt zijn; dan het hoofddoel onzer werkzaamheden, de stichting der Gemeenten, en hare opbouwing in dat geloof aan de genade, 't welk heiligt en zaligt, heeft ons, in deze en gene gevallen, wel iets doen opofferen aan de uiterste kieschheid in de Dichtkunde, en deze wederom aan die der Taal; zoodat wij ons wel eens vrijheden hebben moeten veroorloven, welke wij anders niet zouden genomen hebben.

Even datzelfde hebben wij ons ook veroorloofd, ten aanzien van den spreektoon in de liederen zelven, die niet altijd de toon is van eene sprekende gemeente, maar toch altijd van eenen spreker in en met de gemeente; waarvan men nog daarenboven dit voordeel heeft, dat onderscheidene gezangen ook voor het meer bijzonder of huisselijk gebruik kunnen dienen, waartoe wij dezelve ook meenen te mogen aanprijzen.

Ontvangt dan, zeer geliefde Geloofsgenooten! dit gezangboek, met hetwelk wij nogmaals op de pleg-

Digitized by Google

ligſte wijze betuigen, niets anders, dan de eer van God en onzen gezegenden Zaligmaker, en uwer aller leering en ware ſtichting bedoeld te hebben: de onderwinding zal u leeren van hoe groote nuttigheid het voor uw hart, onder den goddelijken zegen, wezen zal, wanneer het zonder vooroordeel gebruikt wordt.

Vergunt ons in het bijzonder de vrijheid, dat wij u onzen arbeid, bij de godsdienſtige opvoeding uwer kinderen, met allen nadruk aanprijzen: jonge harten, in welke de zaden van godsdienſtige kennis en godsvrucht vroeg geſtrooid zijn, kunnen, onder Gods zegen, daarvan, zoo lang zij leven, groote nuttigheid hebben. Den troost voor onze harten te genieten, dat wij in dit gewigtig ſtuk aan het welzijn van het opkomende geſlacht medegearbeid hebben, is een van onze allervurigſte wenſchen.

God zegene ons werk daartoe! Hij zegene zijne Kerk in dit Land, ook door het gebruik van deze gezangen, om zijns Zoons wil, door zijnen Heiligen Geest! Amen.

Gegeven in onze algemeene Vergadering in den Haag, dezen 6 Sept. 1803.

Uit aller naam.

A. VAN DEN BERG, *Præſes.*
J. A. LOTZE, *Scriba.*
J. SCHARP, *Scriba.*

Digitized by Google

VERKLARING

GEVOEGD ACHTER HET

AUTHENTIQUE AFSCHRIFT

DER

EVANGELISCHE GEZANGEN.

Wij ondergeſchrevene Predikanten en Ouderlingen, door alle de Synoden der Nederlandſche Hervormde Gemeenten, volgens derzelver bijzondere Reſolutien, gecommitteerd en geauctorizeerd tot het verzamelen en vervaardigen van een *Evangelisch Gezangboek*, om, benevens het boek der Pſalmen, bij den openbaren Godsdienst gebruikt te worden, daartoe opzettelijk alhier in *den Haag* vergaderd, verklaren de voorſtaande *Evangeliſche Gezangen*, overeenkomstig onze gedane keuze, gemaakte veranderingen, aangenomene ſpel- en ſchrijfregels geboekt te zijn, en dus voor het eenige echte affchrift van dezelve te houden; als mede dat wij met alle naauwkeurigheid hebben toegezien, dat daarin niets mogte voorkomen, eenigzins ſtrijdig met de aangenomene leer der Nederlandſche Hervormde Kerk, zoo als die naar Gods

Digitized by Google

Woord, in den Heidelbergſchen Catechismus, de Belijdenis des geloofs, en de Canones van het Synode Nationaal, te *Dordrecht* in de jaren 1618 en 1619 gehouden, vervat is; gelijk wij ook in gemoede verklaren, dat in dezelve niets gevonden wordt, in het allerminste afwijkende van de bovengemelde Formulieren van eenigheid: het welk alles wij getuigen met onderteekening onzer handen.

(Is geteekend)

Wegens de Synode van GELDERLAND:

AHAZUERUS VAN DEN BERG, *Predikant te Arnhem.*

PETRUS ISAACUS DE FREMERI, *Profesſor en Predikant in den Bosch.*

Wegens de Synode van ZUIDHOLLAND:

JAN SCHARP, *S. S. Theol. Doctor en Predikant te Rotterdam.*

MATTHIAS JORISSEN, *Predikant in 's Gravenhage.*

PIETER LEONARD VAN DE KASTEELE, *Oud-Ouderling in 's Hage.*

Digitized by Google

Wegens de Synode van NOORDHOLLAND:

ENGELBERTUS MATTHIAS ENGELBERTS, *Predikant te Hoorn.*

ABRAHAM RUTGERS, *Predikant te Haarlem.*

Wegens ZEELAND:

HERMANNUS ADRIANUS BRUINING, *Predikant te Vere.*

PETRUS JANSSEN, *Predikant te Bergen op Zoom.*

Wegens de Synode van UTRECHT:

GERHARDUS MASMAN, *Predikant te Utrecht.*

JOHANNES ANTHONIJ LOTZE, *voorhaan Predikant aan den Maartensdijk, nu Theol. Doctor, Professor en Academie-Prediker te Franeker.*

BARENDT TAAIJ, *Predikant te Rhenen.*

Wegens de Synode van VRIESLAND:

MARCUS JANADRIANI, *Predikant in Aengwirden.*

BERNARDUS VAN WEEMEN, *Predikant te Leeuwarden.*

Digitized by Google

Wegens de Synode van OVERIJSSEL:

RHIJNVIS FEITH, *Oud Ouderling te Zwolle.*

Wegens de Synode van Stad en Landen van GRONINGEN:

HERMAN MUNTINGHE, *Theol. Doctor, Profesfor der H. Godgeleerdheid en Kerkelijke Geſchiedenisſen, en Academie-Prediker te Groningen.*

JOHANNES RUTGERS, *Predikant te Groningen.*

Wegens de Synode van DRENTHE:

GERARDUS SMIT, *Predikant te Meppel.*

(Lager ſtaat)

De bovenſtaande onderteekening is geſchied in de algemeene Vergadering der Gecommitteerden voornoemd, den 6 September 1805.

mij preſent

J. SCHARP,
Scriba.

Digitized by Google

EVANGELISCHE GEZANGEN.

VAN GOD EN ZIJNE VOLMAAKTHEDEN.

I. AAN GOD.

1.

Hallêluja! lof zij den Heer!
Aanbidt den Vader, geeft Hem eer,
Den Schepper aller dingen!
Den roem van zijn barmhartigheid,
Zijn wijsheid, magt en majesteit
Moet al het schepsel zingen.

2.

Hallêluja! lof zij den Zoon!
Gedaald van 's hemels hoogen troon,
Tot heil van stervelingen:
Hem, die voor onze zonden stierf,
En 't leven door zijn' dood verwierf,
Moet al het schepsel zingen.

3.

Hallêluja! den Geest zij eer!
Als in zijn' tempel daalt Hij neêr
In 't hart van stervelingen:
Hem, die ons troost en leert en leidt,
En voor den hemel toebereidt,
Moet al het schepsel zingen.

Digitized by Google

4.

U, Vader, Zoon en Geest zij prijs!
U lof en dank op Englen wijs
Gebragt door ſtervelingen:
Heer! driemaal heilig! wees geëerd!
Uw' roem, daar Gij als God regeert,
Moet al het ſchepſel zingen.

II. AAN GOD.

1.

Den hoogen God alleen zij eer!
Elk kniel' voor Hem aanbiddend neêr!
Elk moet Hem dank bewijzen!
Ja Hem, die ons zoo eindloos goed
Verzorgt en in gevaar behoedt,
Moet al het ſchepſel prijzen.
Heft aan, heft aan! roemt zijn gena'!
Hij ſloeg ons mededoogend ga',
Hij ſchonk ons zijn beſcherming.
Zingt dan den hoogen God ter eer!
Aanbidt Hem! buigt u dankend neêr!
Looft God! looft zijn ontferming!

2.

Ja, Vader! ja, ons lied zijt Gij!
Wij eeren uwe heerſchappij,
O Bron van licht en leven!
Uw grenzenlooze magt gebiedt;
Daar rijzen werelden uit niet,
Van uwen glans omgeven.

Digitized by Google

't Is wijs en goed al wat Gij werkt,
Gij heerscht alom en onbeperkt,
U loven alle tongen!
U Vader! wien 't heelal vereert,
U danken wij, dat Gij regeert,
Nooit wordt uw lof volzongen.

3.

Geloofd zij 's Vaders eenge Zoon!
Hij bragt ons van zijns Vaders troon
De rijkste zegeningen:
Hem, onzen helper in den nood,
Hem, onzen redder van den dood,
Moet al wat ademt zingen.
Verlosser, Middaar, Hoofd en Heer!
Voor U knielt uw gemeente neêr,
Lofzingend in uw wooning.
Eens wordt alom U toegebragt
Lof, eer en heerschappij en magt;
Zoo heerscht G' als aller Koning.

4.

Den Heilgen Geest zij eer en prijs!
Hij wil door godlijk onderwijs
Ons in zijn waarheid leiden.
Hij, van ons erfdeel 't onderpand,
Hij wil ons door zijn eigen hand
Ten hemel toebereiden.
O Geest van God! bestuur ons hart,
Verbeter ons, troost ons in smart,
Schenk moed en kracht in lijden!
Zoo zullen wij, door U geleid,
Eens in volmaakte zaligheid
Ons eindeloos verblijden.

Digitized by Google

5.

Zingt, aard en hemel! zingt uw' Heer!
Het driemaal heilig meld' zijn eer!
Zingt Hem op hooge toonen!
De lof van God vervull' 't heelal,
Die is, die was, die komen zal,
En onder ons wil woonen.

III. AAN GOD.

1.

Wij loven U, o God! wij prijzen uwen naam!
U, eeuwig Vader! U verheft al 't schepsel zaam.
Zingt Serafs, Englen zingt! heft magten aan en troonen!
Onafgebroken rijz' uw lied op hooge toonen!
Gij, driemaal heilig zijt G', o God der legerscharen!
Dat aard en hemel steeds uw grootheid openbaren.

2.

U looft d'Apostelschaar in heerlijkheid, o Heer!
Profeten, Martelaars vermelden daar uw eer.
Door heel uw Kerk wordt steeds, daar boven, hier beneden,
In strijd en zegepraal, uw groote naam beleden;
Zij looft, o Vader! U, oneindig in vermogen,
Onpeilbaar in verstand, onmeetbaar in medoogen.

3.

U, Vader! U zij lof, op een' verhoogden troon!
Lof uwen eigenen, uw' eengeboornen Zoon!
Lof uwen Geest, die ons ten Trooster is gegeven,
Ten Leidsman op den weg naar 't eeuwig zalig leven!

Digitized by Google

U looft uw Kerk alom, waar Gij die ook vergaârde,
U loov', wat ſoven kan, in hemel en op aarde.

4.

U, Chriſtus onzen Heer, bekleed met majeſteit!
U, 's Vaders eengen Zoon, zij lof in eeuwigheid!
Het menſchdom lag in ſchuld en vloek voor God verloren,
Gij werdt, den mensch tot heil, uit eene maagd geboren;
Gij hebt aan 't kruis voor ons den dood zijn magt ontnomen,
Zoo baandet G' ons den weg om weêr tot God te komen.

5.

Gij zit in heerlijkheid aan 's Vaders regterhand,
Tot dat G' als Regter eens de laatſte vierſchaar ſpant:
Laat ons in geenen nood uw' bijſtand ooit ontberen!
Gij kocht ons met uw bloed; blijf, Heiland! ons regeren,
Blijf ons, uw erfenis, door uwe magt bewaren,
Wil, met uw heilgen, ons voor uwen troon vergaâren.

6.

Wij zegenen, o Heer! uw goedheid al den dag!
Geef, dat eeuw in eeuw uit ons lied U loven mag,
Geef, dat we bij uw komst onſtraflijk wezen mogen!
Ontferm, ontferm U, Heer! toon ons uw mededoogen!
Op U ſteunt onze hoop, o God van ons vertrouwen!
Zij worden nooit beſchaamd, die op uw goedheid bouwen.

IV. GOD'S VOLMAAKTHEDEN.

1.

De Heer is God, en niemand meer;
Verheerlijkt Hem, gij vromen!
Wie is, als aller ſchepſlen Heer,
Zoo heerlijk, zoo volkomen?

Digitized by Google

De Heer is groot, zijn naam is groot,
De luister zijner deugden groot,
Oneindig groot zijn wezen.

2.

Hij is, en blijft al wat Hij is,
Tot in all' eeuwigheden;
Wie zal zijns naams geheimenis
Ontdekken, wie ontleden?
Wij menschen zijn van gistren, wij!
Maar, eer het aardrijk was, was Hij,
Ja! eerder, dan de heemlen.

3.

Zijn' troon omringt een glansrijk licht,
Te schittrend voor onz' oogen;
Zelfs Englen dekken 't aangezigt,
Aanbiddend neêrgebogen:
Der heemlen boog omvat Hem niet,
Hij is onzigtbaar, 't schepsel ziet
Hem enkel in zijn werken.

4.

Waar waren wij, had zijne kracht
Ons niet gevormd ten leven?
Hij kent ons, kent al 't geen zijn magt
Ooit aanzijn heeft gegeven:
Bij Hem is wijsheid en verstand,
Bij Hem is sterkte; zijne hand
Omspant en aard en hemel.

5.

Hij is, hoe ver Hij schijnen moog,
Nabij, waar w' ons bewegen;

Digitized by Google

Geen nacht bedekt ons voor zijn oog,
Hij ziet al wat wij plegen:
Voor Hem verbergt geen duisternis;
De kiem zelfs der gedachten is
Niet voor zijn oog verborgen.

6.

Wie, buiten U, zal voor den val
Deez' aard, o God! behoeden?
Wie, buiten U, dit gansch heelal
Altegenwoordig voeden?
Gij slaat de gansche schepping gâ',
Gij zijt barmhartig, vol genâ',
Een vader, een ontfermer.

7.

Gij zijt regtvaardig, heilig, goed,
Bij reinen wilt Gij wonen;
Hem, die uw' wil met vreugde doet,
Zult G' ook met vreugde kroonen:
Gij hebt d'onsterflijkheid alleen,
Hoogst zalig zijt G' in eeuwigheên,
O rijke Heer van wezens!

8.

Of, zou de gloed dier majesteit
Mij zonder ook vereeren?
Neen! nu 't geloof uw heerlijkheid
In Christus mag vereeren,
Nu klimt mijn lied: de Heer is groot!
De Heer is onuitspreeklijk groot!
Oneindig groot in liefde!

V. GODS GROOTHEID.

1.

Oneindig, onbegrijplijk Wezen!
't Heelal gehoorzaamt uw gebied;
Maar d'uiterst' einden van uw ſchepping
Omſchrijven uwe grootheid niet.
Gij leeft en heerscht, waar ſtofjes zweven,
Waar geesten denken, grenzenloos:
Maar 't heerlijk licht van uwe wooning
Bedekt voor 't ſchepſel U altoos.

2.

Zelfs gij kunt onzen God niet kennen,
Gij Geesten van het hemelhof!
Gij zijne grootheid niet bevatten,
En wat zou dan de zoon van ſtof?
Vrijmagtig, eeuwig, onbeſchrijflijk
Voor menſchentong en Englenſtem,
Beſtaat Hij enkel door zich zelven,
En al, wat is, beſtaat door Hem.

3.

Hij wenkt; en millioenen wezens
En werelden, als 't zand der zee,
Zijn door dien wenk aan 't niet ontrogen,
En Hij deelt zich aan allen meê:
En zulk een God gedenkt ook mijner!
Hij ſchiep het ſtof, Hij ſchiep ook mij.
Dacht Gij ook aan een' worm, een made?
Oneindig God! dacht Gij aan mij?

Digitized by Google

4.

Maar, toen die God voor mij, godloozen,
Zijn' Zoon ter kruisstraf overliet,
Zoo groot, zoo godlijk, zoo oneindig
Zie ik Hem in de schepping niet.
'k Aanbid U, nooit begrepen Liefde!
Ik zink, mijn Vader, God en Heer!
Voor U, in sprakeloos' aanbidding,
Bedwelmd door uwe grootheid, neêr.

VI. GODS EEDWIGHEID.

1.

Oneindig Wezen! door geen' tijd
Beperkt, of ooit bewogen,
Het denkbeeld, dat Gij eeuwig zijt,
Verzwelgt mijn denkvermogen.
Al peinz' ik eeuwen zonder tal,
Ik weet' niet, hoe ik 't vatten zal,
Gij waart en blijft steeds eeuwig.

2.

Geen nieuwe zon schoot nog haar licht
Op hare wereldbollen,
Men hoorde nog geen lofgedicht
Van Englentongen rollen;
Het droge was nog niet, geen meir
Dreef nog op 't vlakke ginds en weêr,
En toen reeds waart Gij eeuwig.

3.

Gij zaagt reeds van all' eeuwigheid,
't Aanstaand heelal verschijnen;
Maar blijft dezelfde Majesteit,
Wat word', of moog verdwijnen.
Van d'Engel tot den worm in 't zand,
Bepaalt Gij ieders lot en stand,
En noemt het al bij name.

4.

Uw wereld duurt reeds eeuwen voort,
Door U steeds onderhouden;
Haast komt haar einde naar uw woord,
Reeds zien wij haar verouden:
Maar nimmer groeit uw jaartal aan,
Gij zult in eeuwigheid bestaan,
Gij zult dezelfde blijven.

5.

Ja, eeuwig blijft Gij 't geen Gij zijt,
Wat heb ik dan te vreezen?
Gij zult, in nood en dood, altijd
Mijn rots, mijn toevlugt wezen.
Uw trouw en uw erbarming is
Zoo eeuwig, als uw wezen is:
Heil mij! die daar op bouwe!

6.

Mijn ligchaam sterft, maar niet mijn geest,
Dien zal ik U vertrouwen.
O troost! daar Gij mij zelf op weest,
Eens zal ik U aanschouwen!

Digitized by Google

Mijn ligchaam rust slechts voor een poos,
Dan zal ik bij U eindeloos,
Volmaakt gelukkig leven.

7.

Schoon alles om mij heen vergaat,
'k Heb geen vergaan te vreezen;
Voor uwen troon, die eeuwig staat,
Zal ik ook eeuwig wezen.
Gij hebt de hoogste zaligheid
Uw vrienden eeuwig toegezeid;
Ook mij, ook mij voor eeuwig!

8.

O God! die mij d'onsterflijkheid
Daar boven eens zult schenken,
Houd mij voor uwe komst bereid,
Laat mij daaraan steeds denken:
Die zij mijn troost, mijn dierbaarst goed,
Die sterke mij met kracht en moed,
Om tot uw eer te leven.

VII. GODS OVERALTEGENWOORDIGHEID.

1.

Op bergen en in dalen,
En overal is God!
Waar wij ook immer dwalen,
Of zitten, daar is God;
Waar mijn gedachten zweven,
Of stijgen, daar is God;

Digitized by Google

Omlaag en hoog verheven,
Ja, overal is God!

2.

Zijn trouwe Vaderoogen
Zien alles van nabij;
Wie ſteunt op zijn vermogen,
Dien dekt en zegent Hij:
Hij hoort de jonge raven,
Bekleedt met gras het dal;
Heeft zelfs voor wormen gaven,
Ja, zorgt voor 't gansch heelal.

3.

Gij aardrijks woest gewemel,
Gij, die in 't water zweeft,
Of onder zijnen hemel,
Of in zijn' hemel leeft,
Gij alle zijne werken
Ontdekt bij dag en nacht,
In 't voeden, hoeden, ſterken,
De goedheid zijner magt.

4.

Roem, Christen! aan mijn ſlinke
En rechter zijd' is God;
Waar 'k magtloos nederzinke,
Of bitter lijd', is God:
Waar trouwe vriendenhanden
Niet redden, daar is God;
In dood en doodſche banden,
Ja, overal is God!

Digitized by Google

1.

O God! eer 't aardrijk was gegrond,
Eer G'al, wat eenmaal niet bestond,
Uit niet riept in het wezen;
Eer d'aanvang was van plaats en tijd,
Waart G'alles, wat Gij heden zijt,
Oneindig, nooit volprezen.

2.

En dan, als van 't gesloopt heelal
Geen spoor meer over wezen zal,
Zult Gij dezelfde blijven:
Uw grootheid en uw wonderkracht
Verbergt geen ondoordringbre nacht,
Zijn is geen perk t'omschrijven.

3.

Gij zijt, en niets bestaat als Gij,
En aard en hemel gaan voorbij
Als dampen, die verdwenen:
Hun zijn is als d'ontleende glans
Der wolken aan den hemeltrans,
Van 't zonnelicht beschenen.

4.

Gij zijt al 't geen Gij eeuwig waart,
Behoeft noch hemelheir noch aard,
Noch duizend wereldklooten:
Geen schepping, hoe volmaakt z'ook zij,
Voegt iets tot uw volmaaktheid bij,
Niets kan haar ooit vergrooten.

Digitized by Google

5.

U zelv' genoeg, U zelv' gelijk,
Schoon alles buiten U bezwijk',
Schoon werelden verouden,
Gij blijft; uw Evangeliewoord
Zal eeuwig met U ongeſtoord
Zijn kracht en ſtand behouden.

6.

Dat berg en heuvel nederſtort',
Dat klip en rots verbrijzeld word',
Dat aard en zee verdwijnen;
O God! uw eeuwig heilverbond
Rust op een' onverwrikbren grond,
Dien niets kan ondermijnen.

7.

Wat klaag ik in 't verdwaasd gemoed,
Wat zucht ik dan om nietig goed
Van 't onbeſtendig leven!
Wat jaag ik naar een broos genot,
Als of mij van geen duurzaam lot
Verzeekring waar gegeven!

8.

Wat klaag ik, die uw woord ontving
Van volle ſchuldvernietiging,
Door Jezus bloed verkregen,
Van eeuwig erfdeel in het licht
Van uw vertroostend aangezigt,
Ver boven aardſchen zegen!

9.

Gewis, mijn misdrijf is geboet,
Gij hebt m'om Jezus dierbaar bloed

Digitized by Google

Genadig aangenomen;
Uw liefde leidt mij bij de hand,
En ik, ik heb het onderpand
Van uw gena' bekomen.

10.

Ja, U behoor ik, U, mijn God,
Beschikker van geheel mijn lot!
Van U zal niets mij scheiden:
De wereldvreugd vergaat met haar,
Maar Gij zijt onveranderbaar;
Uw heil wil ik verbeiden.

IX. GODS ALWETENDHEID.

1.

Waar zijn de wijzen, die mij zeggen
Al 't geen de hooge Godheid kent?
Wat stervling weet mij uit te leggen,
Waar Gods verstand begint en endt?
Hem, in 't onnaakbaar licht gezeten,
Heeft nimmer menschenoog gezien.
Hoe is zijn naam? zoudt gij hem weten?
Wat eindig schepsel noemt mij dien?

2.

Zoo ik d'ontelbre starrenheiren,
Elk deeltje van het licht der zon,
Elk zandj' aan d'oevers van de meiren,
Van hunnen oorsprong, tellen kon;
Zoo zou ik mooglijk wijzer wezen,
Dan immer mensch of Engel wordt,
Maar 'k schoot bij U, alwetend Wezen!
Nog onbegrijplijk veel te kort.

Digitized by Google

3.

Uw alziend' oogen, Heer! doorloopen
't Heelal, hoe groot, hoe uitgebreid:
Voor U ligt ieder ſchepſel open,
En ieder punt van d'eeuwigheid.
O Gij, die 't al weet op te noemen,
Wat was, wat is, wat worden zal,
Wie kan naar eisch uw kennis roemen?
God! uw verſtand heeft geen getal.

4.

Ja, U bewondren, U vertrouwen
Is 't eerst, dat mij mijn hart gebiedt;
Met eerbied mag ik U beſchouwen,
Maar U begrijpen kan ik niet.
Naar 't heerlijk licht van uwe wooning
Zoek ik met onverzaadbren luſt:
Dat ziet G' en brengt, tot mijn belooning,
Verſtand én hart in U tot rust.

5.

Uw alziend oog ſchrikt m'af van 't kwade,
Van zelfsbedrog en huichlarij;
Ik denk, Gods oogen ſlaan mij gade,
Hoe diep ik ook verborgen zij.
Voor Hem kan mij geen afgrond dekken,
Geen valſche ſchijn bedriegt zijn oog,
Dat oog zou mij nog ſchrik verwekken,
Waar 't mooglijk, dat ik d'aard ontvloog.

6.

Wie kan zijn eigen hart vertrouwen,
Zijn hart, zoo vol arglistigheid?
Gij blijft het, Heer! geheel doorſchouwen,
Daar 't voor U naakt en open leit.

Digitized by Google

Treft gij mij aan op booze wegen,
Zoo leid mij op de regte baan;
Dan lacht mij in het eind de zegen
Van ongeveinsde godsvrucht aan.

X. GODS ALMAGT.

1.

Oneindig' God! het nietig ſtof
Poogt tot uw' zetel doortedringen,
Om ſtaamlend uwe grootheid lof,
Uw almagt glorie toetezingen.
Och! dat ons hart opregt uw eer bedoel',
Zijn niet beſeff', zijn onmagt diep gevoel'!

2.

Uw oppermagt reikt verder, Heer!
Dan aarde, zee, en hemel reiken;
Uw adem werpt den ceder neêr,
En velt de honderdjarig' eiken:
Daar ſiddren wij, en toch vertoont die kracht
De ſchaduw ſlechts van uw geduchte magt.

3.

Natuur voelt op uw enkel woord
Zich tot uw godlijk doel beperken;
Gij zet uw wijz' ontwerpen voort,
En 't gansch heelal moet medewerken:
Gij ſpreekt, het is; Gij wenkt, het ſtaat reeds daar;
Wat immer was, en zonder U nooit waar.

4.

Uw wil riep zonnen uit het niet,
Daar dreven z'op uw welbehagen;
En waar het oog uw' hemel ziet,
Hij meldt de magt, die hem blijft ſchragen;

Digitized by Google

Meldt, dat de wenk, die hem heeft uitgereikt,
Hem en zijn heir ten eeuwgen pijlaar strekt.

5.

Gij schreeft natuur haar wetten voor,
En finds kon niets haar' loop beletten;
Maar, waar 't uw wijsheid ooit verkoor,
Onthief één wenk haar aan die wetten:
Dan staafdet Gij uw eindloos albestuur
Als Opperheer en Schepper der natuur.

6.

Maar meest in uw genaderijk
Vertoont uw almagt liefdemerken;
Uw lokken is geen' dwang gelijk,
Gij werkt het willen en het werken:
Uw liefde wekt in ons dien liefdegloed,
Dat ook ons hart U eeuwig lieven moet.

7.

Zoo vaak dan 't hart tot Jezus vlugt,
En zich beveelt aan zijn genade,
Of op uw woord vertrouwend zucht,
Dat ons uw bijstand koom te stade;
Dan breekt uw magt der zonden heerschappij,
En maakt de ziel ten eeuwgen leven vrij.

8.

Erbarmer! o die liefdemagt
Verheerlijk' zich door heel ons leven!
Gij werkt al 't goed, en elke kracht
Ter deugd is ons door U gegeven.
Hij, die 't getrouwst op aard zijn taak verrigt,
Is 't meest aan U en uw gena' verpligt.

Digitized by Google

XI. GODS HEILIGHEID.

1.

Heilig' God! voór wien ſteeds waarheid,
Reinheid van het harte geldt;
Eeuwig Licht! daar niets dan klaarheid,
Niets dan vlekloos licht uit welt,
Laat uw heiligheid, o Heer!
Onze harten meer en meer
Zoo beſtralen, zoo verhoogen,
Dat zij heilig worden mogen.

2.

Heilig is, o God! uw wezen,
Reiner, dan het zonnelicht:
Englen zelfs, hoe rein in wezen,
Dekken voor U 't aangezigt:
Wij zijn nietig, onrein ſtof,
Onbekwaam tot uwen lof,
Vol van zonden, vol van vlekken,
Die ons angſt en ſchrik verwekken.

3.

Nooit kunt G'iets beminnen, Vader!
Hoe volkomen 't ons ook ſchijn',
Wat uw heiligheid niet nader',
U niet poog gelijk te zijn.
Och! neem U dan onzer aan,
Die op 's levens donkre paân
Uit ons zelven niets vermogen,
Niets, dat goed is in uw oogen.

4.

Wat uw rein verſtand ooit denke,
Dat is heilig, rein en goed,

Digitized by Google

Wat uw wil tot aanzijn wenke,
Dat is heilig, rein en goed:
Ons verstand is zwak en klein,
Onze wil is diep onrein;
Ach! dit moet, bij zoo veel vlekken,
Smart en vrees in ons verwekken.

5.

O, verzacht die vrees, die smarten!
Is hier onze kracht te klein,
Schep Gij zelf ons reine harten,
Gij zijt rein, maar maakt ook rein;
Wasch ons diep onrein gemoed,
Wasch het rein in Jezus bloed,
Heer! uw goede Geest geleide
Ons verstand en harte beide.

6.

Heilig God! doe ons gelijken
Naar uw godlijk deugdenbeeld:
Heiligst'! alle smet t' ontwijken
Zij, wat hier ons 't meeste streelt,
Tot wij eens voor uwen troon,
Gansch verlost door uwen Zoon,
Onder reine Hemellingen,
't Heilig, Heilig, Heilig zingen.

XII. GODS GOEDHEID.

1.

O goedheid Gods! nooit regt geprezen!
Heet hij een mensch, dien gij niet treft?
Hoe snood ondankbaar moet hij wezen,
Die 't hart niet vrolijk tot u heft!

Neen! alles aan God dank te weten
Zij ſteeds mijn pligt, mijn werk, mijn lied!
De Heer heeft nimmer mij vergeten;
Vergeet, mijn ziel! den Heer ook niet!

2.

Wie won mij wonderbaar bereiden?
Die God, die mij niet noodig heeft.
Wie won mij zoo geduldig leiden?
Hij, wien mijn hart zoo vaak weerſtreeft.
Wie ſterkt in mijn gemoed den vrede,
Wie ſchoort mijn' geest met nieuwe kracht,
Wie deelt mij zoo veel zegen mede?
Is 't niet zijn arm, zoo ſterk van magt?

3.

Sla 't oog, mijn ziel! op 't ander leven,
Uw toegewezen erfenis,
Waar gij, met heerlijkheid omgeven,
God eeuwig ziet, gelijk Hij is.
Die hoop mag u met regt verblijden,
't Is u ten duren prijs gekocht:
Want daarom moest de Christus lijden,
Opdat gij zalig worden mogt.

4.

En dezen God zou ik niet eeren,
Ik zou zijn goedheid niet verſtaan?
Hij zou mij raden, ik niet leeren?
Den weg, dien Hij mij wijst, niet gaan?
Zijn wil beſtier' mijn hart en zinnen,
Zijn woord blijv' mij beſtendig bij!
God moet' ik boven alles minnen,
En mijnen naasten, zoo als mij.

Digitized by Google

5.

Dit is mijn dank, dit zijn behagen,
Ik moet volkomen zijn als Hij;
Mag ik mij naar dit doel gedragen,
Dan prijkt zijn heerlijk beeld in mij:
Leeft zijne liefd' in mijne ziele,
Zij leert mij doen, wat Hij gebiedt,
En schoon ik vaak uit zwakheid viele,
Toch heerscht in mij de zonde niet.

6.

Dat uwe zorg en trouwe hoede,
Mijn God! mij steeds voor oogen zij!
Die sterke mij gestaag in 't goede,
Dat ik U heel mijn leven wij'!
Die leide mij in blijde dagen,
Die trooste mij in tijd van nood,
En leer' mij zonder schrik verdragen
Het aanlig denkbeeld van den dood!

XIII. GODS GETROUWHEID.

1.

God sprak (men stelt' op berg en rots
Zijn woord in eenwig schrift;
En ieder, die dat schrift aanschouwt,
Die leest, wat Hij sprak:)

2.

„ Eens wordt de sterkste rots vergruisd,
„ En 't hoogst gebergt stort in;

Digitized by Google

„ Maar mijn genaverbond met u,
„ Opregten! wankelt niet.

3.

„ Treedt heen door gloeijend vuur en vlam,
„ Door waterſtroom en zee;
„ En 't vuur verzengt u zelfs geen haar,
„ En 't water ſchaadt u niet.

4.

„ Treedt ſtout door 't ijslijk ſchrikdal heen
„ Der ſchaduwe des doods;
„ Vreest daar geen kwaad, ik ken die paân,
„ Ik zal daar bij u zijn.

5.

„ Schoon 't alles 't onderst boven raak',
„ 't Gebergt in zee verzink',
„ En d'aard zich uit haar plaats verzett',
„ Ik zal uw toevlugt zijn!"

6.

Elk leez' dit als het woord van God,
En neem 't geloovig aan:
Want eeuwig en onwankelbaar
Is, wat Jehova ſpreekt.

7.

Ja, zijn verbond ſtaat eeuwig vast,
Zoo ſtaat geen berg, geen rots;
En toeft Hij al, Hij kent zijn' tijd,
Hij komt, Hij komt gewis.

Digitized by Google

SCHEPPING EN VOORZIENIGHEID.

XIV. LOF DES SCHEPPERS.

1.

O eindelooze Majeſteit!
W'aanbidden uwe heerlijkheid,
Zoo groot, als onbegonnen!
Zijt Gij bedekt voor 't ſterflijk oog,
Uw naam gloeit aan den hemelboog
In duizend, duizend zonnen.
O hemel, aarde, zee! hoe luid
Roept gij uws Scheppers glorie uit!
In u zien Hem onz' oogen:
Gij meldt een wijsheid, die niet feilt,
Een liefde, die geen Engel peilt,
Een eeuwig alvermogen.

2.

Wie bragt, o licht! op 't enkel woord,
„ Wees!" u uit zijne ſchatten voort,
Toen gij nog waart verborgen?
O zon! wie teekend' u het ſpoor
Door d'ongemeten ruimte voor,
En roept u elken morgen?
O ſtarren! die den donkren nacht
Verheerlijkt door uw ſtille pracht,
Wien volgt gij op zijn wenken,
En loopt en wendt in uwe vaart,
Als benden, die ten ſtrijd geſchaard,
Op 't woord huns veldheers zwenken?

3. „ God,

Digitized by Google

3.

„ God, God!" roept elk, „ ons wrocht zijn hand,
„ Wij allen zijn van zijn verſtand
„ Een enkele gedachte!"
Dus juichen z'allen uwen lof,
En wij, wij voelen ons in 't ſtof,
Oneindig'! uw geſlachte.
Wat nacht zich om ons heuen ſtort',
Een wijz' en liefdrijk' oorzaak wordt
Ook van den mensch geprezen.
O ſtervling! hoe gij hier ook ſchreit,
God riep u tot aanwezigheid,
Het doel moet godlijk wezen!

4.

Ja, groote Schepper van 't heelal!
W' ontzonken door den diepſten val
Aan onzen eerſten luister.
De trekken van uw heerlijk beeld,
Ons eens zoo glansrijk meêgedeeld,
Verzwolg een aaklig duister:
Maar in dien nacht van 't bangst verdriet
Ontzonken w'aan uw liefde niet;
Wij durven wederkeeren,
Daar w'U op een' genadetroon,
Gegrond in 't bloed van uwen Zoon,
Ook als Herſchepper eeren.

5.

Nog ſpreekt uw almagt: „ Er zij licht!"
En nacht en duisternisſe zwicht
In onze donkre harten,
En onder eenen tranenvloed,
Dien 't waar berouw ons weenen doet,
Kiemt ons geluk uit ſmarten.

Digitized by Google

Dan zien w'in Jezus, onzen Heer,
In U den lieven Vader weêr,
Die alles heeft vergeven;
En ons, door U ter deugd bereid,
Door deze zigtbre schepping leidt
Tot een onsterflijk leven.

6.

Hoe blinkt in bloem, in gras, in kruid,
Dan een weldadig' almagt uit,
Waarop wij veilig bouwen!
Hoe blinkt ons dan in zon en maan
En starren lontr' ontferming aan,
Die uitlokt tot vertrouwen!
Gij houdt wat G'eenmaal schiept in stand,
En laat de werken uwer hand,
Oneindige! niet zinken.
Ook wij, een prooi des diepsten noods,
Zien uit het lage stof des doods,
Een eedler schepping blinken.

7.

Hoe heerlijk zijn uw werken, Heer!
U dank', U loov', U prijz', U eer',
Wat is, wat wies of worde!
Gij schept uit lijden hemelvreugd,
Uit zond' een' hooger' trap van deugd,
En uit verwarring orde.
O zaligheid van ons geslacht!
Hoe zwijmt bij 't heil ons aangebragt,
Hier lof en dank te gader!
In Adam door den dood gevelt,
In Jesus schooner weêr hersteld!
Lof, Halleluja, Vader!

XV. LOF DES SCHEPPERS.

1.

Hoe blinkt uw majeſteit alom
In 't onbegrensde heiligdom
Der ſchepping, eeuwig' Koning!
Straalt ons bij nacht de hemel aan,
Dan zien wij maan en ſterren ſtaan,
Als wachters voor uw wooning:
Verlicht de zon ons oog bij dag,
Zij leert ons, vrolijk met ontzag,
In haar uw licht aanſchouwen;
Zij is de ſpiegel, die ons 't beeld
Van uwe volheid mededeelt,
En uitlokt tot vertrouwen.

2.

Bij 's werelds aanvang ſprak uw mond:
„ Het licht zij daar!" en 't was terſtond,
De duisternis werd luister:
Zoo zal eens 't heil ons toegezeid,
Op uw bevel, met majeſteit
Verrijzen uit het duister.
Laat, Heer! uw licht zijn' zachten gloed
In ons verkleumd en ſtug gemoed,
Door levenswekking, toonen;
Dan zal ons hart, dat U verwacht,
In 't licht uws aanſchijns, ook bij nacht,
Getroost en zeker woonen.

3.

In menſch en dier, in bloem en kruid
Blinkt wijsheid en vermogen uit,

Uw liefde ſchept hun leven;
Aan 't ſchepſel reikt Gij voedſel toe,
En, nimmer ledig, nimmer moe',
Stelt Gij uw eer in 't geven:
Dit predikt ons het gansch heelal,
En zee, en woud, en berg, en dal;
De ſtemmen vloeijen zamen;
Zij roepen luide: wordt verlicht!
En zeg, o mensch! met toeverzigt
Op Gods beloften, Amen.

4.

Nog heeft de ſchepping ſchooner' glans
Voor ons, nu wij aan 's hemels trans
De wooningen aanſchouwen
Van Hem, die ſchuld om niet vergeeft,
En daar als onze Vader leeft,
Aan wien w' ons lot betrouwen:
't Verhelderd oog zoekt nu alom,
Om Jezus in dat heiligdom,
Door 't ſtil geloof, te vinden;
Tot Hij ons zelf in heerlijkheid,
Door 's hemels ruime velden, leidt
Als zijn verhoogde vrinden.

5.

De rijke, vrolijke natuur
Doe ons haar ſchoonheid, nuur op uur,
Volledíger bevatten;
Hoe meer zij ons den Schepper toont,
Hoe meer zij onze vlijt beloont,
Hoe hooger wij haar ſchatten.
Een zoon beſchouwt zijns vaders magt,
Zijn rijkdom, wijsheid, liefd' en pracht,

Met oogen nooit verzadigd,
Hoe ſcherp beluistert hij die ſtem,
Die van zijn' vader ſpreekt tot hem,
Zijns vaders eer verdadigt.

6.

Als wij in ſtroom of waterval,
In zee, in ſtorm, bij rots of dal
Gods majeſteit bewondren,
Dan zwelt een traan in 't kinderoog;
Ja, moedig hooren wij omhoog
Den God der eere dondren.
Is Hij een God, die ons behoedt,
Maar elken vijand vlugten doet
Als golven voor de winden;
Dan is Hij 't ook, aan wien w' in nood,
Ook in den ſtrijd met hel en dood,
Een rots der eeuwen vinden.

7.

Vertoont ons worm, en rups, en mier,
En vlieg, en mug, ja 't kleinſte dier
Zijn wijz' en goede wetten;
Dan ſtremt ons onze kleinheid niet,
Om ons vertrouwen, bij verdriet
En leed, op Hem te zetten.
In Jezus Christus zijn wij groot,
Hij Midlaar, 's Vaders Troongenoot,
Verhoogd' ons tot zijn leden:
Zou God, daar Hij zijn' Zoon bemint,
Aan hun, die Hij in Hem bemint,
Zijn' rijkdom niet beſteden?

Digitized by Google

8.

Laat eens de glans van zon en maan
Bij 's werelds avond ondergaan,
Ons zal geen licht ontbreken,
Als 't Lam de kaars is daar omhoog:
Daar zal eerst voor 't verhelderd oog
De ſchepping zigtbaar ſpreken;
Daar zal natuur op ieder blad,
Dat zij op aard verzegeld had,
Geheimen ons doen lezen.
Hier is de wijsgeer ſlechts een kind;
Maar die hier Jezus meest bemint,
Zal daar de wijste wezen.

XVI. GODS VOORZIENIGHEID.

1.

God is mijn lied,
Hij is de God der krachten;
Heer is zijn naam, groot zijn zijn werken t'achten,
Het gansch heelal is zijn gebied.

2.

Hij ſpreekt als Heer,
En werelddeelen worden,
Hij ſpreekt als Heer, en uit zijn' ſtand en orden
Keert alles tot zijn niet ſtraks weêr.

Digitized by Google

3.

Zijn kleed is 't licht,
En zijne keus de beste;
Hij heerscht als God, en zijnes zetels veste
Is op de trouw en 't regt gesticht.

4.

Oneindig rijk,
Volzalig, nooit volprezen,
Voor d'eeuwen God, om eeuwig God te wezen,
O Heer! wie is aan U gelijk?

5.

't Zij klein of groot
Op aard, in zee of hemel,
Hij kent het al, al hun gemengd gewemel,
Wat is, of was, ligt voor Hem bloot.

6.

Om mij in 't rond
Schept Hij mij rust en zegen,
Hij geeft mij kracht en hulp op al mijn wegen,
En mij, en u kent Hij gegrond.

7.

Steeds aan mijn zij',
Waar ik mij ook begeve,
Waar ik omhoog, waar in de laagte zweve,
Al waar ik ben, verzelt Hij mij.

8.

Hij kent ons hart,
Ons wenschen, bidden, smachten,
Wat kwaad wij doen, wat goed wij ooit betrachten,
En ijlt ter hulp in onze smart.

9.

Hij woog mij af;
Wat mij zijn gunst wou geven,
Schreef in zijn boek, hoe lang ik hier zou leven,
Lang, eer Hij mij het aanzijn gaf.

10.

Niets, niets is 't mijn,
Maar alles Gods geschenken,
Mijn hart, o Heer! zal eeuwig aan U denken,
Uw lof op mijne lippen zijn.

11.

Wie kent de pracht,
Waar meê uw wondren pronken?
Elk stofje zelfs, dat G'aanzijn hebt geschonken,
Verkondigt zijnes Scheppers magt.

12.

In gras en halm
Zien wij zijn wijsheid pralen;
Gij lucht, gij zee, gij velden, bergen, dalen!
Gij zijt zijn loflied, gij zijn psalm.

13.

Gij drenkt het land;
Schenkt blijdschap allerwegen,
En dag en nacht, en koorn en wijn, en zegen
Ontvangen wij van uwe hand.

14.

Valt hier op aard
Geen musch, dan met uw' wille,
Heer! dat mijn hart zich met dien troost dan stille,
Dat d'eigen zorg ook mij bewaart.

Digitized by Google

5.

Is God mijn schild,
Wil God mijn Redder wezen,
Waarheb ik dan met mijnen God te vreezen,
Wat woede d'afgrond om mij spilt?

XVII. GODS VOORZIENIGHEID.

1.

Wie maar den goeden God laat zorgen,
En op Hem hoopt in 't bangst gevaar,
Is bij Hem veilig en geborgen,
Dien redt Hij godlijk, wonderbaar:
Wie op den hoogen God vertrouwt
Heeft zeker op geen zand gebouwd.

2.

Wat baat ons al 't zwaarmoedig vreezen?
Wat baat ons 't zuchten, wee en ach!
Vergeefs zou al ons kermen wezen,
Al kermden w' ook den ganschen dag:
De last des jammers, dien men draagt,
Drukt maar te meer, hoe meer men klaagt.

3.

Men blijv' eerbiedig God verbeiden,
En zwijg' den Heer ootmoedig stil;
Hij zal ons naar zijn' raad geleiden,
't Is goed en heilig was Hij wil;
Vertrouw het aan zijn wijsheid vrij,
Hij weet, wat elk het nuttigst zij.

Digitized by Google

4.

Zeg nimmer in uw droefenisſen,
„ De man, dien 't wel gaat, is Gods kind;
„ Hij moet gewis zijn liefde miſſen,
„ Want voorſpoed volgt dien God bemint."
Hoe donker hier Gods weg ook ſchijn',
Hij toont eens, wie zijn kindren zijn.

5.

't Is ligt voor God, en wie zal 't wraken,
Wie klagen over ongelijk,
Als Hij den rijken arm wil maken,
Of ook den armen groot en rijk?
Ligt niet in 't geen ons treuren doet
Voor ons de kiem van 't heilzaamst goed?

6.

Treed vrolijk voort op 's Heeren wegen,
En neem uw' pligt getrouw in acht;
't Wordt eindlijk alles u ten zegen
Wanneer gij biddend daarop wacht:
Wie ſteeds geloovig op Hem ziet,
Begeeft, verlaat Hij eeuwig niet.

XVIII. GODS VOORZIENIGHEID.

1.

Wil, groote God! in onze lofgezangen
Den diepen dank van nietig ſtof ontvangen,
't Welk Gij, zoo hoog, zoo groot in majesteit,
Bekroont met heil en goedertierenheid.

Digitized by Google

2.

Uw alziend oog aanschouwt ons in genade,
Het slaat ons steeds alom naauwkeurig gade;
Terwijl uw gunst, waardoor al 't schepsel leeft,
Ons leven, vreed en vreugd, ja alles geeft.

3.

Voor onze voet baant Gij ons effen wegen,
Die Gij bestrooit met heil en milden zegen;
Dus leidt Gij ons, wat eer! met uwe hand,
Vol liefd' en trouw, naar 't hemelsch vaderland.

4.

Nooit voelen wij de kleinste zielesmarte,
De slaauwste wensch ontstaat nooit in ons harte,
Die Gij, zoo 't maar uw wijze liefde duldt,
Niet straks genegt, of liefderijk vervult.

5.

Gij ziet de kracht, het woelen onzer lusten,
Die ons zoo zeer, zoo menigmaal ontrusten;
Gij ziet het ook, hoe zeer dat kwaad ons smart,
En kent den strijd daar tegen van ons hart.

6.

Gij weet, hoe graag wij naar uw voorschrift leefden,
En naar het doel van onze roeping streefden,
En, welk een troost! als onze voet vertraagt,
Dan voelen wij, dat uwe kracht ons schraagt.

7.

Voert Gij ons ooit in ongeval of lijden,
Of geeft Gij ons een' zwaren strijd te strijden,
Gij schikt den strijd altoos naar onze kracht,
En 's wordt ons heil, het geen men rampspoed dacht.

8.

't Bepaald getal van onze levensjaren
Zult Gij ons, zelfs elk' oogenblik, bewaren;
Zoo ſtaat het vast, dat nimmer ongeval,
Of menſchenhand ons leven korten zal.

9.

Zoo ziet Gij ons, zoo blijft Gij voor ons waken,
Met eene trouw, die alles wel zal maken;
Zoo leidt Gij ons, zelfs door den grootſten nood,
Tot aan, tot in, tot over graf en dood.

XIX. GODS VOORZIENIGHEID.

1.

O God! gelijk Gij ons het leven
Ten regten tijdſtip hebt gegeven
Met wijsheid, magt en menſchenmin;
Zoo telt Gij ook naauwkeurig d'uren,
Hoe lang ons aanzijn hier zal duren,
Met wijsheid, magt en menſchenmin.

2.

Wie, wie van alle menſchenkindren
Kan ooit uw' vrijen raad verhindren?
Geheel ons lot is in uw hand;
Uw wenk doet, Heer! ons ademhalen,
Uw wenk doet ons ten grave dalen,
Uw wil, uw raad houdt eeuwig ſtand.

Digitized by Google

3.

De maat van onze levensjaren,
Van onze rampen en bezwaren,
Hebt Gij ons wijslijk toegedeeld;
Uw tuchtigen was enkel liefde,
En, waar de smart ons immer griefde,
Gij hebt die wonde weêr geheeld.

4.

Gij hebt, o albestierend' Koning!
De plaats bestemd van ieders wooning,
Den kring, waarin hij werken moet,
De maat bepaald dier zegeningen,
Die wij uit uwe hand ontvingen;
En al, wat Gij bepaalt, is goed.

5.

Wat troonen zinken, Heer der heeren!
Gij blijft in eeuwigheid regeren,
Uw is de kracht, de majesteit:
't Moet alles voor uw wenken bukken,
Niets kan zich aan uw magt ontrukken;
Maar deze magt werkt zaligheid.

6.

O Vader! wat wij ooit bedoelen,
Van U afhanklijk ons te voelen
Zij onze blijdschap hier beneên;
Woudt G'altijd onzen wensch verhooren,
Dan was 't geluk voor ons verloren:
Uw wijsheid kent ons heil alleen.

Digitized by Google

7.

Laat nimmer ons te dwaas begeeren,
Dat G'onze dagen moogt vermeêren,
Noch jagend wenschen naar den dood:
In uwe hand zijn w'altijd veilig,
Al wat Gij doet is wijs en heilig,
En liefd' is al, wat Gij beloot.

8.

Leer ons dan steeds op U vertrouwen;
Op uw bestelling hope bouwen,
Geef ons, dat wij den kostbren tijd
Getrouw in uwen dienst besteden,
Om door 's geloof Hem natetreden,
Door wien Gij onze Vader zijt.

9.

Zoo zal ons hart den dood verachten,
En vrolijk op uw toekomst wachten:
Och! houd ons steeds voor U bereid;
Zoo zij ons sterven, vroeg of spade,
Om Jezus bloed, door uw genade,
Een ingaan in de zaligheid.

XX. RUST IN GODS BESTUUR.

1.

Ons hart verheugt zich, dat bij God
't Bestuur is van geheel ons lot,
Dat Hij ons vreugd, of ongeval,
Naar wij behoeven, zenden zal.

Digitized by Google

2.

Hij, die ons gansch beſtaan doorziet,
Houdt ook de ſchaal van ons verdriet;
Zijn wijsheid weet, of ongeneugt
Ons best bereidt voor hemelvreugd.

3.

Hij, die zijn' eigen weg wil gaan,
Ziet dwaallicht vaak voor ſterren aan;
En, gaat hij op dat ſchijnſel door,
Dan dwaalt hij ligt van 't regte ſpoor.

4.

God kent alleen het naaste pad,
Dat uitloopt op de hemelſtad;
Hij weet, wanneer in ons gemoed,
Of ſmart, of blijdſchap voordeel doet.

5.

Daar die verwachting in ons leeft,
Behaagt ons alles, wat Hij geeft:
Wijl elke last, ons opgeleid,
Ons vormt tot hooger zaligheid.

6.

Hij, die ons leidt door 't aardſche dal,
Die nimmer ons verlaten zal,
Heeft zijne liefd' en trouw verpand
Voor onze komst in 't vaderland.

7.

Waar ons geen ſchepſel helpt, helpt Hij,
Als alles vlugt, ſtaat Hij nabij;
In rust en vreugd, in nood en ſtrijd,
Blijft Hij dezelfde 't aller tijd.

Digitized by Google

3.

Als wij de doodsvallei betreên;
Laat ons elk aardsche vriend alleen;
Maar Hij, de beste vriend in nood,
Verzelt ons over graf en dood.

4.

Komt! treên wij dan gemoedigd voort,
In vast vertrouwen op zijn woord;
Hoe moeilijk ons de weg ook schijn',
Het eind zal zeker zalig zijn.

XXI. TEVREDENHEID IN GODS BESCHIKKING.

1.

Heilig, heerlijk Opperwezen!
Die het groot heelal gebiedt,
Alles moog verdonkring vreezen,
Maar dat vreest uw luister niet:
Zitten wij in treurig duister,
Nog behoudt dat eeuwig licht
Al zijn' glans en al zijn' luister,
Waardig aller lof en dicht.

2.

Gij alleen zijt alles waardig,
Wij, die stof zijn, niet met al;
Alles zij ten dienst U vaardig,
Of het sta, dan of het val';
Zoo uw luister maar mag blinken,
Doe dan vrij al wat Gij doet;
Of wij drijven, of wij zinken,
Wat Gij doet is even goed.

Digitized by Google

3.

Zon die ootmoed ons niet voegen?
Wij zijn niet, dan voor den Heer;
In uw' wil is ons genoegen,
En ons heil is in uw eer,
En uw eer in al uw werken,
Zelfs als Gij ons zinken doet:
Kunnen wij uw' lof maar ſterken,
Wat Gij doet is even goed.

4.

Diepe wijsheid zijn uw paden,
Wijsheid zonder eind of paal
Zijn, o hooge God! uw daden,
Zijn uw wegen altemaal;
Zijn ze zuurheid, zijn ze zoetheid,
Wij aanbidden, zwijgen ſtil:
Want de wezenlijke Goedheid
Maakt het goed met dat Zij 't wil.

5.

Wie zou dan uw doen bedillen?
Kwaad, zegt somtijds ons gevoel
Op uw godlijk doen en willen;
Maar die wijsheid mist haar doel:
Konden w'ooit de reden ramen,
Waarom dus de Hemel koos,
Ach! hoe zouden wij ons ſchamen,
Onze zin bleek zinneloos.

6.

Vaak, door eigenheid bedrogen,
Waanden wij, des Heeren eer,

Digitized by Google

Wijsheid, goedheid, alvermogen
Bleek op andre wijs veel meer;
Maar wij lieten ons verleiden,
En wij feilden in dien vond,
Omdat anders, dan wij zeiden,
In dien raad geschreven stond.

7.

Raad, dien schepslen nooit doorgronden,
Raad, waardoor de hemel staat,
Onuitspreeklijk wijze vonden
Van des aardbols wigt en maat,
Waardoor 't al is afgeteekend,
Kunstig op zijn plaats gesteld,
Eeuw en dag en uur berekend,
Starrenheir en stof geteld.

8.

Onbegrijplijk hoog beramen,
Raad, waarnaar de hemel zweeft,
Al het schepsel heir te zamen
Zich beweegt en roert en leeft,
Die de raadren en de veren
Van dit magtig uurwerk drijft,
Zoo dat, in hun talloos keeren,
Niets verwrikt, of achterblijft.

9.

Ja, wij bukken voor dien wijzen,
Dien bepaalden raad, die wis
Al ons lieven, al ons prijzen,
Meer dan alles waardig is;

Digitized by Google

Wie zon ooit, om eigen voordeel,
Wenschen, dat die keten brak,
Of dat schatten in zijn oordeel
Ligter, dan zijn ongemak?

10.

Natter ging nog, een' der dagen,
Dit gebeele wereldrond,
Dan uw godlijk welbehagen,
Dan een stip daarvan, te grond.
Hier verdwijnt, wat ooit moog blinken,
Vrienden, rijkdom, eer of staat,
Laat het vallen, laat het zinken,
Niets beste dan deze raad.

XXII. DE BESTE KEUZE.

1.

Rust, mijn ziel! uw God is Koning,
Heel de wereld zijn gebied;
Alles wisselt op zijn wenken,
Maar Hij zelf verandert niet.

2.

Ieder woelt hier om verandring,
En betreurt ze dag aan dag,
Hunkert naar het geen hij zien zal,
Wenscht terug 't geen hij eens zag.

3.

Rust, mijn ziel! uw God is Koning,
Wees te vrede met uw lot;
Zie, hoe alles hier verandert,
En verlang alleen naar God.

Digitized by Google

XXIII. TEGEN ONMATIGE ZORGEN.

1.

Wat zwoegt een handvol ſtofs, tot mensch
Bezield voor oogenblikken,
Om hier de toekomst naar zijn' wensch
En klein ontwerp te ſchikken!
Daar wijsheid, die geen' eindpaal heeft,
En tijd en eeuwigheid doorzweeft,
't Heelal beſtuurt en regelt.

2.

Een blik op d'eindelooze baan
Van 't vast geſternt daar boven,
Waar zonnen op Gods wenk ontſtaan,
En op Gods wenk verdooven,
Stelt mij mijn kleinheid in den dag,
Die luttel weet, die niets vermag,
En toch met God durft twisten.

3.

Mijn ziel! p'eeg met d'ervaring raad,
Dan wordt uw klagen prijzen;
Hoe vaak deed God uit ſchijnbaar kwaad
Het heerlijkst goed verrijzen!
Oog Jozef, Mozes, Davidna,
Staar Jezus aan op Golgotha,
En leer Gods weg aanbidden.

4.

Waar toe u dan beangst, bedroefd
In dit kortſtondig leven?
Uw Vader weet, wat gij behoeft,
En zal 't u zeker geven.

Digitized by Google

Alleen Hij kent uw duurzaam nut;
Zijn wijsheid blijv' in nood uw ſtut,
Op haar verlaat g'u veilig!

5.

Wat ziet gij van de toekomst toch,
Wat van den dag van morgen?
Uw vrees en hoop zijn zinbedrog,
En dwaasheid al uw zorgen.
Volbreng alleen getrouw uw' pligt,
En eens wordt u het duistre licht,
Wat d'uitkomst hier moog wezen.

6.

Uw verdre zorg is louter trots,
Uw pogen ſtout vermeten;
Of waant g'in 't liefdrijk plan uws Gods
Het miertje zelfs vergeten?
Neen, aan 't geluk van 't groot geheel
Strekt ieders heil ten onderdeel,
Zijn liefd' omvat die allen.

7.

Zou ik, wie ooit hier twijflen moog,
Uw trouw, mijn God! verdenken,
Na dat uw goedheid U bewoog,
Om mij uw' Zoon te ſchenken?
De flaauwſte twijfling waar hier hoon;
Of zoudt Gij met uw' eigen' Zoon
Niet alles aan mij ſchenken?

8.

Maar, Vader! daar wij om U heen
Een vlekloos licht aanſchouwen,

Digitized by Google

Wat, dan een rein gewis' alleen,
Kan ooit op U vertrouwen?
Och geef, dat mijn onrein gemoed,
Ontzondigd in mijns Heilands bloed,
Zich naar uw wetten rigte!

9.

Dan rust ik in uw' Vaderschoot
Met al mijn angst en zorgen;
Dan ben ik boven nood en dood
In uwen Zoon geborgen:
Dan blijft Gij, wat mij ooit ontvall',
Mijn rots, mijn deel, mijn eenig al,
Voor dit en 't eeuwig leven.

XXIV. BEMOEDIGING.

1.

Als de nacht van bange zorgen
't Uitzigt uwer hoop bedekt,
Als de lichtstraal van den morgen
Ons, uit dezen nacht van zorgen,
Slechts tot nieuwe zorgen wekt:
Ach! wie geeft dan nog voor menschen
Troost in zulk een bitter lot?
Ja, aan d'eindpaal uwer wenschen,
Christen! staat 'er hulp voor menschen,
Staat uw Vader en uw God.

2.

O! wat hoop aan u in 't leven,
In dit veege jammerdal,
Op uw moeilijk pad gegeven
Tot een leidstar door dit leven,
Als 't 't donker vallen zal!

Digitized by Google

Jezus! in uw magtig' armen
Wordt de zoetſte troost geſmaakt,
Als zich niemand ſcheen t'erbarmen,
Hebben uwe magtig' armen
IJzren ketens losgemaakt.

3.

Hoop op Hem! uit al de zorgen,
Die deez' droevig aarde geeft,
Rijst het licht eens van dien morgen,
Dat men, na een' nacht van zorgen,
Eeuwig zonder zorgen leeft.
Sterveling! de weg door 't leven,
Door dit donkre tranendal,
Doe u niet voor d'uitkomst beven;
Kies dien Leidman naar dat leven,
Waar men nooit meer zorgen zal.

XXV. ONDER RAMPEN.

1.

Geef, Jezus! dat ik in mijn' nood
Op U altijd moog ſtaren;
Wat leed blijft bij het leed nog groot,
Dat U is wedervaren?
Daar bij is al mijn lijden klein,
En Gij waart heilig, ik onrein,
Ik niets dan rampſpoed waardig.

2.

Zou, met het oog tot U gewend,
Mijn hart nog angstig klagen?
Gij hebt van mijn verdiend' ellend
Den zwaren last gedragen.

Wat mij nog drukt, is weldaad, Heer!
Het zuivert, heelt, maar doodt niet meer,
Geheiligd door uw lijden.

3.

Door U geleerd ken ik in God
Den allerbesten vader,
En ieder onspoed in mijn lot
Brengt mij zijn liefde nader;
Hij leidt mij op door ramp en druk,
Tot ware deugd en rein geluk:
Daar voor zal ik Hem danken.

4.

Zou ik, in 't prangen van mijn' nood,
Den bittren heildrank schroomen,
Daar gij door uw' verzoeningsdood
Het wrangst' aan hebt ontnomen?
Neen, starend op dat liefdepand,
Kus ik de vaderlijke hand,
In 't midden van mijn lijden.

5.

Mogt ik maar onder tegenheên
In deugd en godsvrucht winnen,
En U mijn' Leidsman hier beneên
Steeds vuriger beminnen!
Met U, wat zegt mij aardsch' ellend?
Met U bereik ik 't zaligst end,
Met U blijf ik verwinnaar.

6. Zoo

6.

Zoo juich ik midden in 't verdriet,
Waar andren angstig vreezen.
Mijn Vader! och verlaat mij niet,
Kastijd mij, waar 't moet wezen;
Dat ik, voor eigenliefde doof,
Aan uwe liefd' alleen geloov',
En aan uw trouw, o Vader!

XXVI. ONDER RAMPEN.

1.

O Gij! die mijn ellende,
Mijn bange dagen ziet,
Tot wien ik d'oogen wende
In nachten van verdriet,
Verhoor, o God! mijn smeeken,
Waar alles mij ontvlugt;
Aanschouw de tranenbeken
Van 't hart, dat tot U zucht.

2.

Ach, Heer! waar straalt erbarmen,
Waar lacht mij redding aan,
Dan in uw Vaderarmen,
Die mij nog open staan?
Mijn angst en al mijn zorgen,
De nood, die 't hart beknelt,
Zijn niet voor U verborgen,
Die mijne tranen telt.

Digitized by Google

3.

Ook! leer mij in mijn nooden
Op U alleen te zien,
Mijn's eigen's wil te dooden,
En d'uwen hulde bien.
Toon mij bij al uw slagen,
Dat Gij nog vader zijt.
Wat kan mijn hart niet dragen,
Zoo lang m'uw wil verblijdt?

4.

Ja, bron en steun mijns levens,
Mijn Vader en mijn God!
Uw liefd' en wijsheid tevens
Bestuurden steeds mijn lot.
Wat rampen mij bestrijden,
Wat om mij zamenspant,
De beker van mijn lijden
Komt van een vaderhand.

5.

Ook bij mijn bangste smarten
Blijft G'op mijn heil bedacht;
Gij plaagdes nooit van harten
Het menschelijk geslacht:
Het leed, dat zelfs den boozen
Hier strekt tot tuchtiging,
Werd door uw hand gekozen
Tot hun verbetering.

6.

Gij huwd', aan zonde smarte,
Aan zeedlijk kwaad hier pijn,
Opdat in 't eind hun harte
Er aan gespeend zon zijn.

Digitized by Google

Dan juichen z'om een lijden,
Dat zoo veel heils verving,
Daar Englen zich verblijden
Om hun verbetering.

7.

En zou dan 't hart verſagen,
Dat op uw' naam vertrouwt,
Als 't onder uwe ſlagen
Een vaderhand aanſchouwt?
Zou ramp de hoop verr indren
Van 't hart, aan U gewijd?
Neen! 't zijn uw liefſte kindren,
Die Gij het meest kastijdt.

8.

Ja Vader, trouwe Vader!
Reeds juichen hart en mond:
Nooit was uw liefd' ons nader,
Dan toen G'ons lijden zondt.
Wat ons hier nog verbeide,
Wij ſtellen 't in uw hand,
En treên op uw geleide
Gerust naar 't vaderland.

XXVII. ONDER RAMPEN.

1.

Leer ons, Vader! U verbeiden,
Volgen, waar Gij ons wilt leiden,
Steunen op uw trouw en magt,
Pſalmen zingen in den nacht,

Digitized by Google

Hooren, wat Gij ons wilt leeren,
Uw bevel met daden eeren,
En, voor d'uitkomst willig blind,
Stil zijn als 't gespeende kind.

2.

Leer ons warsch zijn van het zorgen
Voor den naderenden morgen,
Bij het kwaad, dat ons ontmoet,
Stil gelooven, God is goed:
Biddend waken, moedig strijden,
Needrig wachten, hopend lijden,
Vrolijk zijn met stil ontzag,
Leer ons, Heer! dit elken dag.

XXVIII. TROOST IN TWIJFELMOEDIGHEID.

1.

Moet gij steeds met onspoed strijden,
Christen! treur niet om uw lot,
Hulp ontbreekt u nooit in 't lijden:
Moet gij steeds met onspoed strijden,
Wees te vreden met uw lot,
O, uw Redder is uw God!

2.

Is de nood zoo hoog gerezen,
Dat gij nergens uitkomst ziet,
Nog hebt gij geen kwaad te vreezen:
Is de nood zoo hoog gerezen,
Dat gij nergens uitkomst ziet,
God, uw God vergeet u niet.

Digitized by Google

3.

Vest in bang' en droeve dagen
Al uw hoop op Hem alleen,
Schroom niet Hem om hulp te vragen:
Vest in bang' en droeve dagen
Al uw hoop op Hem alleen,
Hij kan helpen, Hij alleen.

4.

'k Weet zijn woord is Ja en Amen,
Zijn beloften feilen niet,
Nimmer zal Hij ons beschamen:
'k Weet zijn woord is Ja en Amen,
Zijn beloften feilen niet,
Zalig hij, die tot Hem vliedt!

5.

Ja, in duizend bange stonden
Heeft Hij steeds getroost, gered,
Eeuwig wordt Hij trouw bevonden:
Ja, in duizend bange stonden
Heeft Hij steeds getroost, gered
Op het kinderlijk gebed.

6.

Weg dan met uw bange zorgen,
Volg gehoorzaam zijn gebod,
Vrees niet voor den dag van morgen,
Laat Hem, uwen Vader, zorgen:
Volg gehoorzaam zijn gebod,
Hij, uw Redder, is uw God.

Digitized by Google

XXIX. DANKLIED.

1.

Vloei nu, laat u niet bedwingen,
Stille traan! voor God geſchreid,
Vloei nu, vloei nu onder 't zingen
Van het lied der dankbaarheid:
Tot een eeuwig zalig leven
Is mijn aanzijn mij gegeven;
'k Voel verrukt reeds hier beneên,
Wat ik word' voor eeuwigheên.

2.

Elke dag geeft mij genoegen,
Stof van danken ieder uur,
Zelfs de ſmart, die mij deed zwoegen,
Wordt mij zegen op den duur:
Ruiſchen in deez' dorre landen
Ook geen bronnen door de zanden,
Heeft de nacht niet zelfs zijn licht,
Schoon de zon ſchuilt voor 't gezigt

3.

Zijn niet alle mijne zinnen
Bronnen van vermaak voor mij?
Elk geluk, dat wij gewinnen,
Wie verleent het ons, dan Gij?
Hebt Gij, Heer! mij met het leven
Deze zinnen niet gegeven,
Mij genot voor elke kracht,
Als een vader, toegebragt?

Digitized by Google

4.

Heer! hoe vele blijde dagen
Vloeiden zonder tegenheên,
Zonder kommer, zonder klagen,
Als een klare beek daarheen!
Kwelden m'immer leed of zorgen,
't Was slechts kort, en elken morgen,
Als mij uwe zon verheugt,
Spelt ze mij vernieuwde vreugd.

5.

Wilt Gij, boven 't geen ik denken
Boven 't geen ik bidden mag,
Mij niet haav' en voedsel schenken,
Schut en hulp op elken dag?
Komt Gij mij met uwen zegen
Onverwacht niet telkens tegen,
Was U ooit gevaar te groo
Waarin Gij geen' bijstand boo

6.

Van de velden, uit de stroomen,
Uit de diepten van de zee,
Uit de wolken, van de boomen
Deelt G' ons milden zegen mee;
Jaren, maanden, dagen, stonden,
Altijd, Vader! ondervonden
Wij uw liefde, wij uw magt:
Eeuwig zij U eer gebragt!

7.

Maar wat weldaân ons omringen,
Nog ontbreekt ons steeds, o smart!
't Wijs gebruik dier zegeningen,
Met een regt tevreden hart:

Digitized by Google

Daarom vlieten, daarom vloten
Rijke bronnen, ongenoten,
Ons voorbij aan alle kant,
Als een woudſtroom in het zand.

8.

Veiligheid in onze landen,
Orde, wet, en regt, en wacht,
Deze ſterke, vaste banden
Voor het menſchelijk geſlacht,
Vrienden, die ons hart verblijden,
Die ons troosten in ons lijden,
Raad en hulp, ja eindloos meer
Hebben wij van U, o Heer!

9.

Hebt G' ons in dit droevig leven
Reeds zoo veel geluk bereid;
O! wat heil zult G'ons eens geven
In de zalig' eeuwigheid,
Als w' aan 't einde van dit ſtrijden,
Als verwinnaars, ons verblijden
Bij 't ontvangen van de kroon
Uit de hand van uwen Zoon!

10.

Vloeit nu, laat u niet bedwingen,
Stroomt nu onder 't lofgezang,
Dat wij God ter eere zingen,
Vreugdetranen tot mijn' dank!
Tot een eeuwig zalig leven
Is mijn aanzijn mij gegeven:
'k Voel verrukt, in 't aardſche dal,
Wat ik eeuwig worden zal.

Digitized by Google

XXX. BLIJDSCHAP IN GOD.

1.

Deez' aarde zij een tranendal,
Verdriet en moeite zij het al,
Wat haar genot ons ooit kan geven;
De Christen mag er vrolijk leven,
Hij vindt, bij 's werelds eb en vloed,
In God voor 't hart een vaster goed,
Een goed, dat met de reinste vreugd
Hem zelfs voor d'eeuwigheid verheugt.

2.

Ja, wereldvreugd is smart hier bij,
Hoe streelend haar genot ook zij;
Men vindt steeds doornen aan haar rozen,
Zij doet in 't eind van schaamte blozen,
Z'ontroost ons allen zielevreê:
Maar vreugd in God brengt zielrust meê,
Een zielsmart, die geen weêrga' heeft,
Die voorsmaak van den hemel geeft.

3.

Al wordt de ziel door zondenschuld
Met droefenis en rouw vervuld,
Dit treuren zelfs geeft meerder vreugde,
Dan hier den zondaar ooit verheugde:
Het vast geloof aan Gods gena'
Op 't offerbloed van Golgotha
Geeft vreugd aan 't hart, hoe 't oog ook schreit;
Zulk treuren zelfs is zaligheid.

4.

Die vreugd in 't hart kweekt ware deugd,
Geen deugd voor God, dan met die vreugd;

Digitized by Google

Gij, Vader! wacht die van uw kindren,
En nooit zal zij in 't hart vermindren,
Dat kinderlijk tot U zich wendt,
In Christus U als Vader kent,
En, bij het vlieden van het kwaad,
Zich daaglijks meer op U verlaat.

5.

De zorg eens aardschen vaders spreidt
Door 't huisgezin tevredenheid,
En kindren smaken still genoegen,
Als zij naar 's vaders wil zich voegen;
Maar meer genoegen smaakt uw kind,
Dat in uw zorg zijn ruste vindt,
Daar d'almagt in zijn' nood voorziet:
Zoo zorgen aardsche vaders niet.

6.

Gij, die geen vogelken vergeet,
Offchoon het van geen zaaijen weet,
En leliën, die nimmer spinnen,
Zoo kleedt, dat zij 't van Vorsten winnen;
Hoe waardig zijt Gij, dat ons hart,
In hoe veel levenszorg, verwaard,
Op U voor voedsel, voor kleedij,
Voor alles zonder kommer zij.

7.

Wat immer ons op aard ontbreekt
Is U bekend; uw almagt spreekt,
Straks dient ons alles op uw wenken:
Wat zult G' ons met uw' Zoon niet schenken?
Ja, hemel, aarde, leven, dood,
Is alles 't onz'! In allen nood
Is 't vreugd in U, die sterkte geeft;
't Is ons genoeg, Gij, Vader leeft!

Digitized by Google

XXXL ONZE BESTEMMING.

O Sterveling! gevoel uw waarde,
Wat u in 't hart nog viere,
Uw hart is veel te groot voor d'aarde,
Gij leeft voor d'eeuwigheid:
De tijd, die alles weg doet zinken,
Bepaalt uw grootheid niet;
Gij ziet voor uw volmaking blinken
Een eindeloos verschiet.

Zoudt g'om een wuft geluk hier slaven,
Dat bij 't genot reeds vliedt,
En met een handvol stofs begraven
Wat eeuwig' aanwinst biedt?
Uw hart, dat eindloos blijft begeeren,
Is niet bestemd voor schijn;
Uw grootsche ziel is hier te leeren
Aan God gelijk te zijn.

Daartoe wordt g', onder smart en strijden,
Gevormd en opgevoed;
Daartoe vergoot, bij 't vreeslijkst lijden,
Uw Heiland eens zijn bloed;
Daartoe roept God, en sterkt u reeuws
Door d'Evangelieblazing,
Daartoe biedt Hij den Geest des leevens
U als uw Vader aan.

Digitized by Google

4.

Dit aanzijn zal u ras begeven,
O mensch! gebruik het wijs;
Het heeft, verknocht aan 't volgend leven,
Een' eindeloozen prijs:
De kleinst' ontwikkling houdt haar waarde,
Wat ooit de tijd verstoort;
Maar 't zaad, dat hier verstikt in d'aarde,
Brengt nimmer vruchten voort.

5.

Het stof moog met den wind verwaaijen,
Tot vroeger stof vergaârd;
De mensch zal eenmaal zeker maaijen,
Wat hij hier zaaid' op aard:
Hier hangen van geringe schreden
Vaak deugd en ondeugd af,
Van oogenblikken eeuwigheden
Aan gindsche zij' van 't graf.

6.

Och! dan wij nimmermeer vergeten,
Als ons de zonde vleit,
Hoe zij der rust van ons gewisten
Haar doodlijk striknet spreidt,
Hoe diep wij van 't geluk vervielen,
Hoe duur wij zijn verlost,
En wat de redding onzer zielen
Aan Jezus heeft gekost.

7.

O Gij, aan wien wij deugd en leven
En alles zijn verpligt,
Getrouwe Heiland! leer ons streven
Naar 't rijk door U gesticht.

Digitized by Google

Dat wij den prijs der menschheid voelen,
Zoo hoog door U verwerd,
En altijd dat geluk bedoelen,
Dat d'eeuwigheid vermeêrt.

8.

Dan zal ons hart het stof verachten,
Dat dwazen aan zich boeit,
En naar de zalige oorden smachten,
Waar 't heil gedurig groeit;
Dan zullen w', onder 't aardsch gewemel,
Op d'aangewezen baan
Voorspoedig rijpen voor den hemel,
En dien eens binnengaan.

XXXII. STAAT DER REGTHEID EN VAL.

1.

Heer! uw schepping, aard en hemel,
Was nu volbragt, en aard en hemel,
En alles, wat Gij schiept, was goed;
Ook de mensch, uw beeld op aarde,
Bestemd tot heil van hooger waarde,
Was, Heer! U waardig, regt en goed,
Voorzien van kracht en licht,
Tot elken reinen pligt,
U ter eere:
Uw Adam was,
Uw Eva was
In alle neiging onbevlekt.

2.

Geen de minste lust tot zonden
Werd in 't onschuldig hart gevonden,

Zij minden U, U, Heer! alleen,
Vrij van ſtennen, vrij van zorgen,
En vrolijk als de ſchoonſte morgen,
Die ooit d'onſchuldig' aard beſchéen;
Zij kenden ramp noch druk,
Daar ſtroomen van geluk
Voor hun vloeiden,
Door dat genót
Steeds meer tot God,
Meer tot volmaaktheid opgeleid.

3.

Maar die reingeſchapen menſchen,
Gelukkig boven alle wenſchen,
Door helſche list te ſnood verleid,
Durfden Gods gebod vertreden,
En ſtorten uit die zaligheden
In ſamen ellendigheid:
Die afval ſtaat ons duur;
Daar, mensch! is uw natuur
Diep bedorven,
Met zond en ſchuld
Voor God vervuld,
En onbekwaam tot eenig goed.

4.

Treuren wij! want wie zou 't wagen
De hooge Godheid aantéklagen,
De mensch is ſchuldig, God is goed;
Laat ons onzen val betreuren,
Maar 't hoofd ook dankbaar opwaarts beuren,
Zelfs nog is God voor zondaars goed:
Door Jezus Christus bloed
Is onze ſchuld geboet,
Welk een liefde!
Nog hier op aard,
Hoe zeer onwaard,
Vernieuwt zijn Geest ons naar zijn beeld.

Digitized by Google

1.

Mijn God! hoe krachtloos, hoe ontaard
Maakt mij 't vergif der zonden!
Wordt ergens zoo betreurenswaard
Een schepsel Gods gevonden?
Ach! Adams val heeft mij zoo zeer
Bedorven, dat ik U, o Heer!
Kan vreezen, noch beminnen.

2.

Hoe zeer is mijn verstand verblind,
Mijn wil een slaaf der lusten,
Laat, buiten 't kwaad, dat hij bemint,
Mij armen nergens rusten;
'k Ontzeg aan Gods bevel gehoor,
Maar liefelijk klinkt in mijn oor
De lokstem der verleiding.

3.

Hoe vaak gaast Gij mij raad en licht
In mijne duisternisse;
Maar altijd wederstond ik pligt,
Gevoel, verstand, gewisse:
Vol onrust, tot ik 't kwaad volbragt,
Had wederstand hier zelden krachtᵉ,
De zonde zegepraalde.

4.

Wie deze ellende ook loochnen moog,
Ik niet, O God! mij armen,
Mij opend' uw ontferming 't oog,
Geloofd zij uw erbarmen!

Ik kreeg verlichting, en mijn hart
Gevoelde mijn bederf met smart,
Den jammer mijner zonden.

5.

Gij trokt mij, Heer! en stelde mij
Den weg des heils voor oogen;
Gij hebt, o ja! zoo goed waart Gij,
Mijn trotsch gemoed gebogen:
'k Nam uw gena' in Christus aan,
En straks vond ik mij aangedaan
Met lust en kracht ten goede.

6.

Verbreek in mij nu, voor altijd,
De neiging tot de zonden,
Geef mij, dat ik in dezen strijd
Verwinnaar word' bevonden;
Versterk mijn kracht tot alle goed,
Dat ik, met een opregt gemoed,
Godvruchtig voor U wandel'.

7.

Nog immer zweef ik in gevaar,
Nu zwak, dan traag in 't werken:
O God! Gij kent dat groot gevaar,
Bewaar mij, wil mij sterken;
Maak mij voorzigtig, welbedacht,
En tegen 't kwaad steeds op de wacht,
En kloek van moed in 't strijden.

8.

Verlaauw ik, help mij zwakken gaan;
Och! blijf mijn krachten stijven,
Spoor zelf mijn hart tot bidden aan,
Zoo moog ik staande blijven.

Digitized by Google

Of val ik, Vader! van mijn hand,
Dat ik naar 't hemelsch vaderland
Mijn reis met vreugd volbrenge.

XXXIV. ZEDELIJK BEDERF.

1.

Wij werpen ons voor U ter neêr,
Door schuldbesef verslagen:
Ontferm U, och! ontferm U, Heer!
Och hoor, verhoor ons klagen!
Wij zijn 't niet waardig, neen, o neen!
Dat Gij ons voor uw oogen
Zoudt gedoogen,
Doch waar, o God! dan heen?
Waarheen met zoo veel zonden?

2.

Ach! ons verstand, door waan misleid,
Door zinlijkheid verdonkerd,
Miskent, o God! uw heerlijkheid,
Hoe helder die ook flonkert;
Het eert uw heilge wetten niet,
Hoe rein die in onz' oogen
Schittren mogen;
Gij ziet het, God! Gij ziet,
Hoe diep wij zijn gezonken!

3.

Ons hart, waarin de zonde leeft,
Aan 't kwaad ten prooi gelaten,
Verwerpt den raad, dien Gij ons geeft,
Bemint, wat G'ons leert haten.
O God! o God! wat hulp, wat raad!
Waar vinden wij het ende
Dier ellende?
Ons denken zelfs is kwaad,
Ja, tegen U vijandig!

Digitized by Google

4.

Wij komen nogtans tot uw' troon,
Met al die ſchuld gevloden;
Gij laat ons immers in uw' Zoon
Als zondaars tot U nooden:
Wij komen, Heer! op uw gebod,
O Heer! wil ons vergeven,
Schenk ons 't leven;
Des zondaars dood, o God!
Kan U toch niet behagen.

XXXV. BELIJDENIS VAN ZONDEN.

1.

Almagtig' God! door waar berouw bewogen
Belijden wij voor uwe heilig' oogen,
Dat w'onrein ſtof, rampzaalge zondaars zijn,
In ſchuld en ſmet ontvangen en geboren,
Geneigd tot kwaad, en die de kracht verloren
Tot alle goed, dat meerder is, dan ſchijn.

2.

Dit diep bederf, die bron van all' ellenden,
Doet daaglijks ons uw reine wetten ſchenden,
En woelt en woedt in opſtand met uw eer:
Dit diep bederf blijft elke heilbron ſtoppen,
Het doet in ons een bang geweten kloppen,
't Stort in een poel van jammren ons ter neêr.

3.

Dan, Heer! een waar gevoel van onze zonden,
Een hartlijk leed, dat w'uwe wetten ſchonden,
Doen ons voor U beſchaamd, veroordeeld ſtaan.
Ontfermend' God! kom ons met uw genade
In onz' ellend en diep bederf te ſtade,
Gij, Gij alleen biedt ons nog redding aan.

Digitized by Google

4.

Hoe gansch onwaard w'uw gunst ook wezen mogen;
Verheerlijk nog aan ons uw mededoogen,
O Gij! die steeds erbarmer zijt geweest;
Vertroost ons hart door vaderlijk vergeven,
En schenk, vermeér ons voorts door al ons leven
De gaven, Heer! van uwen goeden Geest.

5.

Zoo treur' in ons een diep getroffen harte,
Zoo voelen wij die ongeveinsde smarte,
Die ons steeds meer der zonde sterven doet:
Zoo zullen wij die eedle vruchten dragen,
Die U, o God! om Jezus wil, behagen,
En blijken zijn van een vernieuwd gemoed.

XXXVI. HET EVANGELIE.

1.

Heugelijke tijding,
Bron van hartverblijding,
Evangeliewoord,
Woord van God gegeven,
Woord van eeuwig leven!
Zalig, die u hoort;
Zalig hij,
Wiens harte gij,
Met een onverwrikt vertrouwen,
Leert op God te bouwen!

2.

Door zijn vredeboden
Doet God zondaars nooden
Tot het hoogste goed:
God heeft ons vergeven,
God schenkt ons het leven,
Door des Heilands bloed.

Digitized by Google

Ja, de Heer
Wil nog veel meer,
Boven bidden, boven denken,
Alles aan ons ſchenken!

3.

Hoe ook afgezworven,
Hoe geheel bedorven,
Hoe gehecht aan 't kwaad;
Wilt gij zalig wezen,
Niets hebt gij te vreezen,
Hier is hulp en raad;
God vergeeft,
De Midlaar leeft,
Zelfs heeft Hij 't rantſoen gevonden
Voor de grootſte zonden!

4.

Zalig, die 't gelooven!
Troost, hun nooit t'ontrooven,
Wekt hen ſteeds tot vreugd;
Kracht tot goede werken
Voelen z'in zich ſterken,
Kracht tot liefd' en deugd:
Door Gods kracht,
In hun volbragt,
Komen zij gedurig nader
't Beeld van hunnen Vader.

5.

Woord, waarop wij bouwen,
Daar wij op vertrouwen,
Evangeliewoord!
Bergen mogen wijken,
Gij zult nimmer wijken,
Want gij zijt Gods woord!

Digitized by Google

Dat ons, Heer!
Den troost dier leer
Geene twijfling ooit ontroove!
Sterk ons in 't geloove!

XXXVII. ZONDE EN GENADE.

1.

O zonde! bron van al d'ellende,
Die 't vlugtig menschdom, sints 't-u kende,
Verzinken doet in leed,
'k Heb duizendmaal u afgezworen;
Wat kon m' op nieuw in u bekoren,
Dat ik voor u mijn' God vergeet?

2.

Die eeuwig' onrust van mijn harte,
Die stille, diep verborgen smarte,
Die alle vreugd ontvlugt,
En mij zoo vaak voor 't beste Wezen
Als voor een' dwingeland doet vreezen,
Is, wreede zond'! uw wrange vrucht.

3.

Ach! om mij voor 't verderf te winnen,
Begoochelt zij mijn wufte zinnen,
En 'k zie 't bedrog niet door;
Schoon 'k weet, dat zij met duurzaam wroegen
Een vlugtig oogenblik genoegen
Voor 't hart beloont, dat haar verkoor!

4.

Geen opzet baat, waar z' aan komt lokken;
Mijn hart, van diep bederf doortrokken,

Digitized by Google

Staat haar vervoering bij:
Daar zinken wil en krachten beide,
En, wat ik gisteren nog beschreide,
Wordt heden ligt weêr lust in mij.

5.

Mijn Heiland! hoor mijn angstig smeeken;
Gij slechts, Gij kunt die banden breken,
Niet ik, niet ik; o Heer!
Och! leer m'aan Gods gena' gelooven,
Dan kom ik eens haar kracht te boven,
En zonde heerscht in mij niet meer.

6.

Schoon niets mijn snoodheid evenaarde,
Genade ziet niet neêr op waarde,
Daar allen zondaars zijn:
Nooit heeft ze, dan om niet, vergeven,
Opdat zij, op de zee van 't leven,
Voor alle vleesch ter noordstar schijn'.

7.

Hoe 't ongeloof zich, onder 't roemen,
Getrouwheid met zich zelf moog noemen,
En zijn gestalten kroon';
Zijn needrigheid is hoovaardije,
Z' ontwringt gena' haar heerschappije,
Uw albetalend bloed ten hoon.

8.

Zou 't zondig stof aan zich nog denken,
Waar God het godlijk wil beschenken?
Dit waar te snood een waan:
Gods liefd' is aan zich zelv' verbonden,
Eén schuld en millioenen zonden
Verzinken in dien oceaan.

Digitized by Google

9.

Oneindig' God! bij uw genade
Wat komt in zich den worm te ſtade?
Gij ziet op zondaars neêr.
Ach! eer ik 't aanzijn mogt erlangen,
Had ik vergeving reeds ontvangen:
Ik ben hier niets; Gij alles, Heer!

10.

Mijn Jezus! ſchoon 'k U niets kon toonen,
Dan zonden, die dit hart bewoonen,
En niet een' enklen traan;
Och! leer m' ook daar mij zelv' vergeten,
Om, aan uw' kruispaal neêrgezeten,
Niets dan genade ga' te ſlaan.

11.

Dan zal de zond' in mij verkwijnen,
Dan zal haar heerſchappij verdwijnen;
Of, ſluipt z'ook in mijn leên,
'k Zal, in U veilig en geborgen,
Met al mijn nooden, al mijn zorgen,
Tot een' vergevend' Vader treên.

12.

Dan zal de dood mij niet verſchrikken,
Al zonken ook mijn laatſte blikken
Nog op bederf ter neêr:
De grond, waarop ik eeuwig bouwe,
Ligt niet in mij, ligt in Gods trouwe;
En daar alleen op ſterf ik, Heer!

Digitized by Google

2.

Alle roem is uitgesloten!
Onverdiende zaligheên
Heb ik van mijn' God genoten,
'k Roem in vrije gunst alleen;
Ja, eer ik nog was geboren,
Eer Gods hand, die alles schiep,
Iets uit niet tot aanzijn riep,
Heeft zijn liefde mij verkoren:
God is liefd', o Englenstem,
Menschentong, verheerlijkt Hem!

2.

Met mijn' zwaren val bewogen
Bood Gods liefde mij de hand;
O ontfermend mededoogen,
Liefde boven mijn verstand!
Vijandschap was mijn bedenken,
Vleeschlijk, onder 't kwaad verkocht,
Had ik nimmer Hem gezocht,
Hij wou m' eerst zijn liefde schenken:
God is liefd', o Englenstem,
Menschentong, verheerlijkt Hem!

3.

Zoo, zoo lief had God de wereld,
Dat Hij zijnen eigen' Zoon
Voor die afgevallen wereld
Overgaf aan smaad en hoon;
Ja, toen wij nog zondaars waren,
Schonk d'Ontfermer ons gena',
Stierf zijn Zoon op Golgotha,
Stierf voor ons, die zondaars waren:

God

Digitized by Google

God is liefd', o Englenſtem,
Menſchentong, verheerlijkt Hem!

4.

'k Bleef Gods roeping nog weerſtreven,
Maar, verzoend door Jezus bloed,
Schonk Hij mij geloof ten leven,
En vernieuwing van gemoed;
'k Zag mijn ſchuld met ſchaamt' en rouwe,
'k Zag, wat God m' in Christus gaf;
'k Lei mijn' ſnooden argwaan af
En geloofd' aan 's Vaders trouwe:
God is liefd', o Englenſtem,
Menſchentong, verheerlijkt Hem!

5.

Om te ſterven aan de zonden,
Schenkt zijn liefde mij den Geest,
Wiens vertroosting al de wonden
Van mijn zondig hart geneest,
Die mij 't waar geluk leert kennen,
Mij vervult met Christuszin,
En door dankbre wedermin
Mij aan zijnen dienst wil wennen:
God is liefd', o Englenſtem,
Menſchentong, verheerlijkt Hem!

6.

Dat, heet gadeloos ontferming,
Dat genade, rijk en vrij!
God ſchenkt redding, ſchenkt beſcherming,
Schenkt z'aan zondaars, ſchenkt z' ook mij;
Dan zelfs, als mijn onvermogen,
Als mijn diep bederf mij ſmart,
Toont mij 't godlijk Vaderhart
Zijn verloſſend medelijden.

God is liefd', o Englenſtem,
Menſchentong, verheerlijkt Hem!

7.

Kan een vrouw haar kind vergeten,
Als haar zuigling ſchreit van pijn?
Zou z'een ware moeder heeten,
En zoo weinig moeder zijn?
Maar, al kon dit mooglijk wezen,
Vader! die mijn nooden ziet,
Vader! Gij vergeet mij niet;
Neen, dit heb ik nooit te vreezen:
God is liefd', o Englenſtem,
Menſchentong, verheerlijkt Hem!

8.

Zal eens 't graf mijn ſtof verzaamlen,
Juichend zal, in ſtervenspijn,
't Laatſte woord, dat ik zal ſtaamlen,
Vrije gunst, genade! zijn;
Ja, die zal ik eeuwig danken,
Waar 'k den Vader en den Zoon
Eeuwig lofzing voor den troon,
Dan herhaal ik nog die klanken:
God is liefd', o Englenſtem,
Menſchentong, verheerlijkt Hem!

XXXIX. VERLOSSING.

1.

Jezus neemt de zondaars aan!
Roept dit troostwoord toe aan allen,
Die van 's levens regte baan
Op den dwaalweg zijn vervallen.

't Regte pad leert Hij hen gaan,
Jezus neemt de zondaars aan!

2.

Geen genade zijn wij waard;
Maar in d'Evangeliebladen
Heeft ons God zijn gunst verklaard.
Dat wij, hoe met schuld beladen,
Dan geloovig tot Hem gaan!
Jezus neemt de zondaars aan!

3.

Als een herder wil Hij trouw
't Schaap, in een woestijn aan 't dwalen,
Daar 't zich zelf verliezen zou,
Van den doolweg wederhalen,
Brengen op de regte baan:
Jezus neemt de zondaars aan!

4.

Komt gij allen, komt tot Hem!
Zondaars, komt! wat zou u hindren?
Jezus roept u, hoort zijn stem,
Hij maakt zondaars tot Gods kindren:
Vrij moogt gij tot Jezus gaan;
Jezus neemt de zondaars aan!

5.

O! dit geeft mij nieuwen moed
Bij de grootheid van mijn zonden.
Door zijn godlijk offerbloed
Heeft Hij mijn rantsoen gevonden;
Nu kan ik er vast op gaan,
Jezus neemt de zondaars aan!

Digitized by Google

6.

Ja, nu ſpreekt mijn hart mij vrij,
Wie bij God mij aan mogt klagen:
Die eens vonnist over mij,
Die heeft zelf mijn ſchuld gedragen.
Niets kan mij nu eeuwig ſchaân,
Jezus neemt de zondaars aan!

7.

Jezus neemt de zondaars aan,
Mij ook heeft Hij aangenomen,
Mij den hemel opgedaan;
'k Mag vertrouwend tot Hem komen:
'k Juich dan, zelfs aan 't eind der baan,
Jezus neemt de zondaars aan!

XL. VERLOSSING.

1.

Zoo ſlaat G'uw oog,
Nog van omhoog,
O God! op zondaars neder!
Het ſchuldig kind
Van Adam vindt
In U een' vader weder!

2.

Zijn afval bragt
Al 't nageſlacht
In eindelooz' ellenden:
Ontaard als hij,
Volharden wij
Uw reine wet te ſchenden.

Digitized by Google

3.

Door zinlijkheid
En waan verleid
Tot ongeregtigheden,
Wordt dag aan dag
Uw hoog gezag
Te snood door ons vertreden.

4.

Ons wreevlig hart,
Te diep verward
In wereldliefd' en lusten,
O God! ontziet
Uw hoogheid niet,
Wil niet in U berusten.

5.

Aan 't aardsch genot
Verkleefd, o God!
Ziet G'ons de zonde dienen:
Zoo tergen w'U;
En kan dan nu
Die mensch nog iets verdienen?

6.

Verdienen? Neen!
Gena' alleen
Doet ons op redding hopen,
Zet in uw' Zoon
Tot uwen troon
Den weg voor zondaars open.

7.

't Geloove juich',
Aanbidd' en buig'

Digitized by Google

Zich voor die liefde neder.
Zoo komen wij,
Van ſchulden vrij,
Tot U als Vader weder.

XLI. DE ONTFERMER.

1.

Juicht heemlen op een' hoogen toon,
Om 't heil, waartoe wij zijn verheven!
De Regter zelf gaf ons zijn' Zoon
Tot onzen troost in dood en leven;
Opdat Hij voor de zonden ſtierf,
En 't leven door zijn' dood verwierf.

2.

Wij hebben regt door dezen dood
Op eeuwig ſtooreloos verblijden,
En zouden w'om den minſten nood,
Dien w'immer in dit leven lijden,
Straks klagen: „ach! de Heer vergeet,
„Verlaat de zijnen in hun leed?"

3.

„Maar kan een moeder haren zoon,
„Haar' lieven zuigling ooit vergeten?
„En ware 't al, dat zij haar' zoon,
„Haar' eerstgeboornen kon vergeten;
„Ik, zegt de Heer, vergeet u niet,
„Ik, zegt de Heer, verlaat u niet."

4.

Dat hebt Gij zelf, o God! verklaard,
Wij mogen 't op uw woord gelooven;
Wat ramp ons hier ook wedervaart,
Niets kan ons van dien troost berooven:

Digitized by Google

Sterk dat geloof uw' naam ter eer,
Ja, Amen! wij gelooven 't, Heer!

XLII. TROOST DER VERLOSSING.

1.

O denkbeeld, dat ons leven geeft!
Wat ſtervling waant u door te denken,
Dat God zoo lief de wereld heeft,
Om ons zijn' Zoon te ſchenken?

2.

Gij boven 't perk der eindigheid
Omringd van heilge duisternisſe,
Gij treft ons door uw majesteit,
En ſtilt ons het gewisſe.

3.

Van 't wonder zamenſtel der zon
Kon ik verſtomd nooit reden geven;
Maar 'k zag haar ſchijnſel, en ik kon
Bij hare warmte leven.

4.

Zoo kan mijn geest Gods hoogen raad
In Jezus offer niet doorgronden;
Maar 's harts heeft van die liefdedaad
Het godlijk' ondervonden.

5.

Als ik dien troost des levens mis,
Als Jezus niet voor mij won ſterven,
Niet God, niet mijn Verlosſer is,
'k Moet dan in wanhoop ſterven.

6.

Zoo 'k in zijn woord Gods zin niet ken,
Moet al mijn kennis dwaling heeten,
En 'k zal, wat God is, wat ik ben
En worden zal, niet weten.

7.

Neen, dezen troost der Christenheid
Zal mij geen spotter ooit ontrooven;
Neen, ik gevoel zijn godlijkheid,
'k Gevoel 'r, en blijf gelooven.

8.

'k Ben 't eigendom van 's Vaders Zoon,
Door wien ik 't eeuwig leven erve;
Dit is mijn troost, mijn roem, mijn kroon,
Mijn leven, als ik sterve.

9.

Hij geeft ons zijnen Geest, het pand,
Waaraan wij zijne liefde merken,
En vormt ons door zijn eigen hand
Tot alle goede werken.

10.

Als ik met vreugd zijn' wil betracht,
In goed te doen mij mag vermaken,
'k Voel dan een goddelijke kracht,
'k Mag rust en vrede smaken.

11.

Als mij 't gevoel der zonde krenkt,
En ik tot Jezus kruis mag treden,
'k Zie daar, dit Hij aan mij gedenkt,
Mij hoort op mijn gebeden.

Digitized by Google

12.

Ik weet het, dat mijn Heiland leeft,
En dat ik, uit het ſtof verrezen,
Als Hij zich ten gerigt begeeft,
Bij Hem altijd zal wezen.

13.

Zou ons geloof en liefde nu,
Daar G'ons zoo lief hebt, ooit verkouden?
Geef, dat w'in liefd', o God! aan U
En aan uw woord ons houden.

14.

Vervul mijn hart met lof en dank,
Zoo dikwijls ik uw' naam ook noeme;
En maak, dat ik mij levenslang
Bij elk in U beroeme.

15.

Ja, zoo ik ooit mogt waardig zijn,
Dat mij om U hier ſmaad verbeidde;
Bewaar mij, dat geen ſmaad of pijn
Mij van uw liefde ſcheide.

16.

Is 't hart niet altijd even blij,
De kracht van mijn geloof ſoms kleiner;
Verſterk, volbreng uw werk in mij,
En maak mij daaglijks reiner.

17.

Schonk God ons zijn' geliefden Zoon,
Zoo mag ik op mijn ſterfbed denken,
Zou zulk een God ons met zijn' Zoon
Niet alle dingen ſchenken?

1.

Hoog, omhoog, het hart naar boven!
Hier beneden is het niet:
't Ware leven, lieven, loven
Is maar, daar men Jezus ziet.
Wat men hoort' of zie op aard',
Is ons kostlijk hart niet waard:
Wil men leven, lieven, loven;
Hoog, omhoog, het hart naar boven!

2.

Pracht en schoonheid moog was schijnen,
't Is een ijdelheid gelijk;
Bij 't gebruik zal 't al verdwijnen,
Goud en zilver is als slijk:
Niets, o Jezus! dan uw bloed,
Geeft voldoening aan 't gemoed;
Wat wij lieven in dit leven,
Niets kan ons voldoening geven.

3.

't Eeuwig leven, eindloos heerlijk,
Dat ons na dit leven wacht,
Is voor 't hart alleen begeerlijk,
Werkt onzigtbaar, maar met kracht.
Sluiten wij slechts 't vleeschlijk oog,
't Ware leven is omhoog;
't Leven, dat wij lieven, loven,
't Heerlijk leven is daar boven!

4.

Zalig heil, dat w'eenmaal erven!
Gode leven, zonder pijn,
Zonder moeite, ziekt' of sterven,
Eeuwig zonder zonde zijn.

Digitized by Google

Leven in volmaakte deugd,
Vrolijk zijn in 's hemelsvreugd;
Loven, lieven wij dit leven,
Dat ons Gods gena' zal geven!

5.

Jezus! bron dier hemelvreugde,
Die ons hart eens smaken zal;
Wat ons ooit op aard verheugde,
Gij verheugt ons boven al!
Daar gij ons reeds hier bereidt
Voor des hemels heerlijkheid,
Waar w' U eeuwig lieven, loven;
Jezus! trek ons hart naar boven!

6.

Och! dat aller menschen tongen,
Aller Englen zang, o Heer!
Zamenstemden, zamen zongen
Eeuwig tot uw' lof en eer!
Zonder einde geeft uw lof,
Jezus! ons de rijkste stof:
Trek tot U ons hart naar boven,
Dat w' U eeuwig lieven, loven.

XLIV. AANZOEK.

Wij knielen voor uw' zetel neêr,
Wij Heer! en al uw leden,
En eeren U als onzen Heer,
Met liedren en gebeden,
Dat alle magt, hoe hoog, hoe groot,
Voor U, o Gods getuige,
O eerstgeboren' uit de dood!
Zich diep eerbiedig buige.

2.

Die ons, gewasschen in uw bloed,
Tot Priesters hebt verheven,
En ons den hoogen rang, den moed
Van Koningen gegeven;
U zij de roem, U zij de loft
U d'eerkroon opgedragen,
Geheel deez' aard en 't hemelhof
Moet van uw eer gewagen.

3.

U, die als Heer der heerlijkheid
Verreest tot heil der volken,
Verwachten wij in majesteit
Eens weder op de wolken.
Hij komt! elks ooge zal Hem zien,
Ook die Hem heeft doorsteken;
Elk zal Hem juichend hulde biên,
Of om ontferming smeeken.

4.

Hoe ras of traag de tijd verdwijnt,
Die dag zal zeker komen;
Het licht, dat aan de kim verschijnt,
Wordt reeds van-ver vernomen.
Ja, Halleluja! ja Hij komt!
Juicht, menschen, Englen, zamen!
Juicht met een vreugd, die 't al verstomt,
Juicht allen, Amen! Amen!

XLV. AAN JEZUS.

1.

Gij Jezus! die ten troon verheven,
Door duizend, duizenden omgeven,

Geplaatst zijt aan Gods regterhand,
En daar uw vreugde ziet volmaken,
Nu al die duizenden reeds 'smaken
De vruchten van uw offerand.

2.

Gij ziet ook duizend, duizend zielen
Hier op uw voetbank nederknielen,
En bij die duizenden ook mij:
Voor U, die met uw bloed en tranen
Den toegang ons tot God wondt banen,
Voor uwe voeten knielen wij.

3.

Wij knielen neder op die aarde,
Die aan 't heelal een schouwspel baarde,
Waar al wat groot is voor verdween;
Toen bij 't gejuich der Hemellingen,
Die 't heil der aardbewooners zingen,
D'Oneindig' in het vleesch verscheen.

4.

Die eer was aan deez' aard beschoren,
Hier werdt Gij, Jezus! Gij geboren,
Gij, die ons beter zijt, dan 't licht;
Hier zien w' uw liefde nederdalen,
En hier met al haar' luister pralen
Gods grootheid in uw aangezigt.

5.

Dit aardrijk, ja! heeft U zien leven,
Maar doornen U in 't vleesch gegeven,
Het zag uw' liefd' en 't zag uw' strijd;
Het heeft uw bloedzweet ingedronken,
En 't zag dat Gij, aan 't kruis geklonken,
't Vertrouwen van het menschdom zijt.

Digitized by Google

6.

Al moest het gansch heelal bezwijken,
De liefde, die G'op aard liet blijken,
Is duurzaam als uw majesteit:
Zij, met uw menschheid niet geboren,
Ging met uw sterfuur niet verloren,
Z' is 't kenmerk uwer godlijkheid.

7.

Hier op deez' aard, die wij bewoonen,
Daar zond' en dood haar krachten toonen,
Hier toont G' ons, wat genade zij;
En op deez' aard, waar Gij wondt lijden,
En ons van zond' en dood bevrijden,
Hier zingen, hier aanbidden wij.

XLVI. JEZUS GROOTHEID.

EERSTE AFDEELING.

1.

Kom, Christenschaar! kom, knielen wij
Voor Jezus, onzen Koning!
't Heelal erkent zijn heerschappij,
Al is een stal zijn wooning.

2.

Zijn grootheid schittert niet door pracht,
Zijn kroon is niet bepereld;
Zijn koningrijk, zoo lang verwacht,
Is niet van deze wereld.

Digitized by Google

3.

De grootheid, daar de mensch op ziet,
Daar Vorsten roem op dragen,
Die is de ware grootheid niet,
Die Jezus kan behagen.

4.

Een Vorst heet groot, wien alles dient,
Wien ganſche volken vreezen;
Maar Jezus komt, om 's menſchen vriend,
En 's Vaders knecht te wezen.

5.

Hij komt, behoeftig en gering,
En zendt zijn Englen henen,
Opdat zij, aan den veldeling,
Niet bij zijn krib, verſchenen.

6.

Hij, die der zee haar palen zet,
Als God der eere dondert,
Woont in 't verachte Nazaret,
Miskend en afgezonderd.

7

Hier leert Hij ons reeds in zijn jeugd,
Wat mensch te zijn, beteekent,
Hij, die de godsvrucht en de deugd,
Als mensch, zijn grootheid rekent.

8.

Hier gaf een zachte needrigheid,
Die zich met wijsheid paarde,
Aan d'ijver voor Gods majeſteit
Een onbekende waarde.

Digitized by Google

9.

Ja, wie met godsvrucht immer spott',
Hier blonk zij zonder zonden,
En hier heeft z' ook gena' bij God,
En bij den mensch gevonden.

TWEEDE AFDEELING.

10.

Geen heerschzucht vormt Hem tot den troon,
Maar ootmoed tot het lijden;
Hij wacht uit 's Vaders hand zijn kroon,
Maar wacht die kroon na 't strijden.

11.

En al zijn strijd is voor Gods eer,
Dat elk zijn' Vader prijze;
Gods liefd' is d' inhoud van zijn leer,
Gods wil te doen zijn spijze.

12.

Hij, ganssche nachten in 't gebed,
Wil in weldadigheden,
Alom, waar Hij zijn voeten zet,
Den ganschen dag besteden.

13.

Die alle loffpraak scherp verbood,
Maar God in 't weldoen diende,
Verbreekt de kluisters van den dood,
En maakt de blinden ziende.

14.

Als burger van zijn vaderland,
Als Leeraar toont zijn leven,
Dat in zijn binnenst ingewand
Gods wetten zijn geschreven.

Digitized by Google

15.

Zijn wensch is d'eisch van Gods gebod,
Hij kent geen andre wenschen;
Hij doet al wat Hij doet, om God,
En niets om gunst van menschen.

16.

Al vloekt de boosheid Hem het meest,
Bij 't zien der grootste krachten;
Hij blijft ontfermend, en geneest
All', die zijn hulp verwachten.

17.

Hij, schoon met almagt aangegord,
Hij duldt, vol mededoogen,
Hoe fel Hij ook beleedigd word',
Zijn haters voor zijn oogen.

18.

Hij, die de zonde nooit verbloemt
In vreemden noch in vrinden,
Maar 't onregt altijd onregt noemt,
En Israels leidslien blinden;

19.

Die onverschrokken, wee u! zegt,
Verflaauwt niet in 't vermanen;
Maar stort, daar d'ondeugd doornen vlecht,
Om hun gevaar, nog tranen.

20.

Geen' mensch, hoe groot zijn schuld ook waar,
Ontzegt Hij zijn ontferming;
Den diepst verachten Tollenaar
Verleent Hij zijn bescherming.

Digitized by Google

21.

Hij, vol van God, aan allen goed,
Brengt hen der Godheid nader,
't Zij Hij beſtraft, of wondren doet;
Die Hem ziet, ziet den Vader.

DERDE AFDEELING.

22.

O Zoon van God! o eeuwig Woord!
Wiens oogen 't al regeren,
Wiens ſtem de ganſche ſchepping hoort,
Dien w' als den Vader eeren!

23.

Hoe groot U uw verneedring maakt
Kan God alleen waarderen;
Uw Vader weet, wat Gij verzaakt,
Die kan alleen U eeren.

24.

Hij, die zelf God, wat God is, weet,
't Geen ſchepſels vruchtloos wenſchen,
Hij kent den prijs, dien Gij beſtoedt,
O eeuwig God! voor menſchen.

25.

Gij, die 't geſternt voor U ontbiedt,
De zonnen maakt tot lichten,
En d' Englen in uw rijksgebied
Gebruikt als blikſemſchichten.

26.

Gij vindt, daar Gij Gods troon verlaat,
En ſterven komt op aarde,
Daar G'U met 's menſchen ſchuld belaadt,
In niets, dan menschheid, waerde.

Digitized by Google

27.

Wij zinken voor uw voeten neêr,
Terwijl de Hemellingen,
Als 't hoogſte toppunt van uw eer,
Uw zondaarsliefde zingen.

28.

Gij, door die liefd' ondenkbaar groot,
Gij ſchuwt geen ſmaad, geen lijden,
Geen' angſt, geen kruis, geen' vloek, geen' dood,
Zoo 't zondaars kan bevrijden.

29.

Zoo 't zondaars redt, zijt Gij bereid
De zond' op 't kruis te dragen;
Gij, 't beeld van 's Vaders heerlijkheid,
Gij 's Vaders welbehagen!

30.

Gij, die, als Hij, de zonde haat,
Wilt U zoo diep verzaken,
Dat G' onbeſmet U zelven laat
Voor ons tot zonde maken.

31.

Uw liefd' is groot, is groot als Gij,
Door d'eeuwen nooit volprezen;
Oneindig als uw heerſchappij,
Onpeilbaar als uw wezen.

VIERDE AFDEELING.

32.

Buig, zondig menschdom! buig u neêr,
Ons heil is in 't gelooven,
Zing Jezus liefde, zing zijn eer,
Al gaat z' uw' lof te boven.

Digitized by Google

33.

Bidt aan, verbaasd, verrukt van geest,
Bidt aan, verloste ſcharen!
Ziet, hoe uw zonden 't allermeest
Zijn grootheid openbaren.

34.

Aanbidt Hem, zondaars! als uw' vriend,
Aanbidt Hem in zijn wonden;
Ziet in zijn' dood, wat gij verdient,
Hij ſterft voor uwe zonden!

35.

Ziet, hoe geducht zijn lijden is,
En leert de zonden haten;
Hij wordt, in nare duisternis,
Om haar van God verlaten.

36.

En daar ook blijft uw Jezus groot:
Men ſpot, daar Hij vertrouwde,
En eischt, bij 't grimmen van den dood,
„ Dat Hij zich zelv' behoude."

37.

Maar Hij, wiens adem 't aardrijk ſchudt,
Die dood en graf deed beven,
Die mensch werd tot zijns vijands nut,
Wil ſterven en vergeven.

38.

Hij ſterft, gelijk Hij heeft geleefd,
Gelasterd, maar geduldig,
Behoeftig, maar aan God verkleefd,
Menschlievend en onſchuldig.

Digitized by Google

39.

Hij sterft en geeft zijn' Vader d'eer,
Door 't menschdom snood geschonden,
Hij sterft, en geeft aan 't menschdom meer,
Dan z'ooit in Eden vonden.

40.

't Heelal zag nooit gehoorzaamheid
Tot zulken top geklommen,
Daar d'Englen voor de majesteit
Van Jezus deugd verstommen.

41.

Z'aanbidden Hem als 's werelds licht,
Terwijl zij 't kruis omringen,
En met gedoken aangezigt
Hem driemaal heilig zingen.

42.

Ja, d'Englen zingen daar een lied,
Schoon met onzigtbre koren,
Het klinkt, al hoort de Jood het niet,
Den Heiden zelfs in d'ooren.

43.

Gods Englen zweven Jezus na,
Min om zijn Godheid t'eeren,
Dan om van Hem op Golgotha
Gehoorzaamheid te leeren.

44.

Ja, uw gehoorzaamheid zoo groot,
Als nooit Gods oogen zagen,
Immanuel! verwint den dood,
En doet ons d' eerkroon dragen.

Digitized by Google

VIJFDE AFDEELING.

45.

Uw Vader is met U voldaan,
Dat 's in uw heilig' oogen,
O Heiland! op uw gloriebaan,
't Geen 't meest U kan verhoogen.

46.

Hij zelf verheft uw heiligheid,
En wil uw menschheid kroonen
Met zulk een' glans en majesteit,
Als slechts bij God kan woonen.

47.

Hij plaatst U aan zijn regterhand,
Terwijl de Hemellingen,
Ter eere van uw offerand,
Deez' nieuwen lofzang zingen:

48.

„ Het Lam, voor ons op aard geslagt,
„ Is eeuwig waard t'ontvangen
„ De wijsheid, rijkdom, eer en kracht,
„ En dankbre lofgezangen!

49.

„ Hij overwon met leeuwenmoed
„ De hel en al haar magten,
„ Hij kocht ons Gode met zijn bloed
„ Uit allerlei geslachten.

50.

„ Triomf! als Priesters maakten wij,
„ Gereinigd van de zonden,
„ Als Koningen gekroond en vrij,
„ Van allen dwang ontbonden!

51.

„ Het Lam verwon al wat op aard
„ Het Godsrijk zocht te ſtuiten:
„ Triomf! triomf! het Lam is waard
„ Gods zegelen t'ontſluiten!"

52.

Komt, ſtrijdgenooten! ook een lied
Hier in deez' aardſche wooning,
Al zien wij Jezus luister niet,
Hij is ook onze Koning!

53.

Hier opent Hij Gods raadsbeſluit,
Beſlist het lot der ſtaten,
Schept natien, delgt volken uit,
En vormt zich onderzaten.

54.

Al d'eeuwen liggen bloot voor Hem,
Zijn wijsheid bindt die zamen;
Hij zal door d'Evangelieſtem
Het ongeloof beſchamen.

55.

Zijn Kerk, gevestigd in zijn bloed,
Zal voor geen' vijand bukken;
Geen list, geen magt, hoe fel zij woed',
Zal z' ooit aan Hem ontrukken.

56.

Hij, die als Hoogepriester leeft,
En met zijn' Geest ons zegent,
Hij is 't, die moed en ſterkte geeft,
Wat kwaad ons ook bejegent.

Digitized by Google

57.

Hij meet de maat van al de ſmart,
Die ooit ons hart beſtormde,
En heeft den toegang tot dat hart,
Dat Hij als Schepper vormde.

58.

Die in ons oog de moeite leest,
Toont ons zijn medelijden;
Hij is, als wij, verzocht geweest,
En ſterkt ons, als wij ſtrijden.

59.

Hij is 't, die al ons lief en leed
Beſchikt, of wil gehengen,
Om op het ſpoor, dat Hij betreedt,
Ons weêr tot God te brengen.

60.

Triomf! die voor ons ſterf regeert!
Hij brengt ons telkens nader,
En, als het graf ons ſtof begeert,
Voor eeuwig bij den Vader.

ZESDE AFDEELING.

61.

Triomf! die ons het graf ontſloot
Vernietigde de zonden!
Triomf! voor eeuwig is de dood
Door Jezus dood verſlonden!

62.

Hij is 't, die op de wolken komt!
Buigt, Christnen! buigt u neder
Voor Hem, voor wien 't heelal verſtomt;
Hij komt! ja, Hij komt weder!

63. Hij

Digitized by Google

63.

Hij komt en draagt de gloriekroon,
God toont zijn welgevallen,
En geeft aan Hem', des menschen Zoon,
Het oordeel over allen.

64.

Al 't hemelheir, geheel de hel,
Al d'aard voor Hem gebogen,
Erkennen Hem d'Immanuël,
Wiens grootheid wij verhogen.

65.

Hij vonnist, en de hemel juicht:
„ Hij is die eere waardig!"
Hij vonnist, en 't heelal geruigt:
„ Zijn vonnis is regtvaardig!"

66.

Hij vonnist, Hij, de vriend van God,
De vriend ook van de menschen!
Waar kan de zondaar beter lot,
Waar beter' Regter wenschen?

67.

Kom, Christenschaar! kom, waken wij!
Hij let op onze gangen,
Hij, onze Regter, is nabij,
Hij, 't voorwerp onzer zangen!

XLVII. JEZUS LOF OP AARDE.

1.

Zing, Christenschaar! de schoonste stof,
Zing Jezus naam, zing Jezus lof!

Digitized by Google

Hij kwam voor ons op aarde,
Hij, uit den hemel neêrgedaald,
Heeft hier voor ons 't rantſoen betaald
Van goddelijke waarde.
Al wierd deez' aard, door onze ſchuld,
Met ſmart, en angſt, en vloek vervuld,
Al ſtaamlen onze tongen,
Hier op deez' aard, daar Jezus leed,
Daar Jezus aan Gods eisch voldeed,
Hier zij zijn lof gezongen.

2.

Gij Zoon van God! Gij, menſch als wij,
Gij Jezus! onze roem zijt Gij,
Gij 's Vaders eer op aarde!
Gij grootst, daar Gij U diepst verzaakt,
Hebt hier door lijden U volmaakt,
En gaaft der menschheid waarde.
O welk een heil! o welk een eer!
Valt, volken! valt voor Jezus neêr,
Aanbidt den Zoon des menſchen.
Ons heil ſtaat vast voor d'eeuwigheid,
Gods Zoon voldeed Gods majeſteit;
Wat kan men grooter wenſchen?

3.

Deez' aard, waar Gij uw lijden leedt,
Uw leſſen gaaft, uw wondren deedt,
Waar 's Regters vloek U griefde;
Deez' aarde, die uw bloedzweet dronk,
Waarin uw lijk ten grave zonk,
Verkondig' uwe liefde:
Dat elke knie voor U zich buig',
Dat elke tong uw' lof gezwig',

Digitized by Google

Elk hart, U opgedragen,
Zij U een lied, zij U tot vreugd,
En wij, och! dat wij liefde en deugd,
Uw beeld op aarde dragen.

XLVIII. AAN DEN VERLOSSER.

1.

Zingt, zingt blij te moede,
Adams dankbre zonen!
Jezus glorie toe
Uit het laagste stof,
Klink' uw Redders lof,
Waar ook menschen woonen.

2.

Zingt des Hoogsten Zoon,
Ons van God gegeven!
Van zijn' hoogen troon,
Op gena' gegrond,
Stroomt voor 't wenschend mond
Eeuwig heil en leven.

3.

Juicht dien Koning aan,
Die, hoe hoog verheven,
Zondaars wil ontfaan!
Elk, die tot Hem vlugt,
Welk een straf hij duchte,
Alles wil vergeven.

4.

Die ons door zijn bloed
Kocht tot ondersaten,
En ons stug gemoed,
Tot de reinste deugd,
Tot de hoogste vreugd,
Hier den weg wil baanen.

5.

Die ons, bij de hand,
Door dit moeilijk leven,
Leidt naar 't vaderland;
En, wie op Hem' bouwt,
Woord en trouwe houdt
Tot in 't eeuwig leven.

6.

Ach! ons schamel lied,
Vurigst aangevangen,
Meldt uw liefde niet;
Och, vergeef ons, Heer!
Onzen dank, onz' eer,
Onze lof gezangen.

7.

Wat, wat zien w' in 't stof,
Heiland! van uw waarde!
Wat is hier uw lof,
Van 't verlossingswerk!
Jezus! zie uw Kerk
Slechts een stip op aarde.

8.

Wat Gij ons geſlacht,
Toen de dood U griefde,
Heer! hebt aangebragt,
Meldt ſlechts d'eeuwigheid:
Niets, dan d'eeuwigheid,
Meldt een' eeuwge liefde.

9.

Welk een licht hier ſchijn',
Wat wij heilrijks wenſchen,
Alles, wat wij zijn,
Zijn wij U verpligt,
U alleen verpligt,
Redder van de menſchen!

10.

Ja, U kiest ons hart
Eeuwig tot zijn' Koning!
Onder vreugd' en ſmart
Geld' uw liefd' ons 't meest,
Strekk' ons hart uw' Geest
Eeuwig tot een wooning!

XLIX. AAN JEZUS DEN VERLOSSER.

1.

Verlosſer, Vriend! o hoop, o lust
Van die U kennen, neem het lied,
Dat U in 't ſtof een ſterveling biedt,
Een zondaar, die uw voeten kust:
Een zondaar, een verlost' o Heer!
En nu geen zondaar meer,

Digitized by Google

O! neem het aan,
Gij laat geen' hidder ſtaan,
Gij hoort in Hemellingen
Verloste zondaars zingen;
O! neem het aan.

6.

Ja, 't was uw luſt, een menſch te zijn!
Uw Vader heeft, op uw gebed,
Zijn eer gehandhaafd, ons gered;
Uw liefd' ontzag, noch leed, noch pijn:
Daar trandt Gij op, met moed en kracht,
Tot heil van ons geſlacht.
Wij zijn verlost,
Maar 't heeft uw' dood gekost,
Gij leeft, Gij leeft! en 't leven
Wordt ons teruggegeven;
Wij zijn verlost!

7.

Nu leeft Gods Zoon in menſchlijk vleesch!
Hij ſtierf voor ons, maar leeft bij God,
En ſterft niet meer. O zalig lot!
Gods Zoon, dat d'aard haar' Schepper vreest!
Gods Zoon, verhoogd in heerlijkheid,
Heeft mij daar plaats bereid;
Ik ben zijn vriend!
Hij, wien al 't ſchepſel dient,
Der Englen hoofd en Koning,
Verwacht mij in zijn wooning,
Ik ben zijn vriend!

8.

Bedreigt mij leed, ontmoet mij ſmaat,
Ik vrees geen kwaad, maar zing het Heer't
Hoe groot in eer, Hij hoort mijn ſtem;
Hoe ver van d'aard, Hij kent mijn hart,

Digitized by Google

Gods Zoon vergeet den broeder niet,
Dien Hij op aarde liet;
Hij is mijn hoop,
Hij wiesch mij met zijn' doop,
Hij geeft mij brood en beker,
'k Ben van zijn liefde zeker;
Hij is mijn hoop!

5.

Waar is een vreugd, een kalmte, een heil,
Zoo zalig, als dit hoogst genot?
Het vloeit uit God, en keert tot God,
Het heeft, noch maat, noch perk, noch peil:
In Jezus is mijn zalig lot
Verborgen bij mijn' God;
Hij is mijn lust,
Ook als mijn ſtof eens rust.
O! prijst Hem, mijn gezangen!
Ik blijf zijn komst verlangen;
Hij is mijn lust!

L. AAN JEZUS.

1.

Halleluja! lofgezongen
Jezus Christus onzen Heer!
Paart, verlosten! hart en tongen,
Juicht zijn liefde en magt ter eer!
Hem, die redt uit alle nooden,
Die waarachtig en getrouw,
Vastheid geeft aan 't Godsgebouw;
Hem, den eerstling uit de dooden,
Hem, den Koning van 't heelal,
Wien 't heelal eens eeren zal.

Digitized by Google

2.

Halleluja! onze zangen
Zijn voor eeuwig Hem gewijd,
Die het Godsrijk heeft ontvangen,
Als den loon op zijnen ſtrijd;
Die aan 't kruis zich liet verhoogen,
En ons minde tot den dood,
Met een liefd' ondenkbaar groot,
Met een godlijk mededoogen;
Hem, die ons onrein gemoed
Heeft gewaſchen in zijn bloed.

3.

Halleluja! 't loflied rijze!
Hem, die onze banden ſlaakt,
Hem, die ons, zijn' naam ten prijze,
Koningen en Prieſters maakt;
Die ons opkweekt onder lijden,
En ons, door zijn' Geest beſtuurd,
Door zijn' kruisdood aangevuurd,
Waken, bidden leert en ſtrijden:
Hem zij heerlijkheid en magt,
Eeuwig, eeuwig toegebragt.

4.

Amen! Jezus Christus! Amen!
Ja, Gij zult in 't groot heelal
't Rijk der duisternis beſchamen,
Tot het niet meer wezen zal.
Woon, o Heiland! in ons midden:
Onder uwe heerſchappij
Zijn wij zalig, zijn wij vrij;
Leer ons ſtrijden, leer ons bidden!
Amen! heerlijkheid en magt
Word' U eeuwig toegebragt!

Digitized by Google

LI. JEZUS TROUW.

1.

Jezus is mijn Heer en Koning,
Die mij wooning
In zijns Vaders huis bereidt;
Wat mij hier ook moog ontbreken,
In die ſtreken
Wacht mij rust en zaligheid.

2.

Zonde, zwakheid, angst en zorgen
Vóór den morgen
Van den dag, die nog niet is,
Mogen aan mijn blijdſchap knagen;
't Licht zal dagen
Midden uit de duisternis.

3.

Mijn verwachting zal niet wijken,
Niet bezwijken,
'k Sta op eene rots gegrond;
Jezus heeft mijn' naam ten leven
Opgeſchreven,
Hij, die nooit beloften ſchond.

4.

Dit geeft lust, en moed, en krachten,
Om te wachten
Tot mijn proeftijd is vervuld,
Vol te houden in het ſtrijden,
En, in 't lijden,
Hoop te voegen bij geduld.

Digitized by Google

5.

Als gevaren mij omringen,
Wil ik zingen
Van genade, trouw en magt;
Zelfs in onbewoonde streken
Vloeijen beken,
Lichten sterren nacht op nacht.

6.

Dat mijn ziel, met woord en daden,
Op mijn paden
Zich dan gansch aan Hem gewenn';
Laat vooral mijn laatste dagen
Blijken dragen,
Dat ik Jezus eigen ben.

GELOOF EN VERTROUWEN.

LII. DE GELOOFSARTIKELEN.

1.

Ik geloof in God den Vader,
Die, almagtig, wijs en goed,
Aard en hemel heeft geschapen,
Nog bestuurt en blijven doet;
Door Hem leef, beweeg m', en ben ik,
Hij beschikt en stuurt mijn lot,
Dat blijf ik Hem toevertrouwen
Als mijn' Vader en mijn' God.

2.

Ik geloof in Jezus Christus,
D'eengeboren' Zoon van God,
Door wien alles is geworden,
't Woord bij God, en zelf ook God;

Digitized by Google

'k Eer dien Zoon, gelijk den Vader,
'k Buig mij dankbaar voor Hem neêr,
Die mij vrijkocht en verloste,
Hem erken ik voor mijn' Heer.

3.

Van den Heilgen Geest ontvangen,
En geboren uit een maagd,
Is Hij vleesch voor ons geworden,
Hij zoo diep voor ons verlaagd:
Ja, Gods Zoon werd onze broeder,
Zoo bemint Hij Englen niet;
Englen zijn wel hooger wezens,
Maar Gods Zoon hun broeder niet.

4.

Jezus, onze Zaligmaker,
Leed vervolging, smaad en hoon;
God verzoende zich de wereld
Door den kruisdood van zijn' Zoon:
Onder Pontius Pilatus
Heeft Hij onze schuld betaald,
Is gestorven, is begraven,
Is ter helle nedergedaald.

5.

Hij verrees ten derden dage,
Wien de dood niet houden kon;
Die, door sterven en herleven,
Dood en graf en hel verwon:
Zoo bleek Hij Gods Zoon te wezen,
Zoo is Hem ons heil betrouwd,
Hem, wiens sterven ons verzoende,
Hem, wiens leven ons behoudt.

Digitized by Google

6.

Hij voer op ten hoogſten hemel,
Door de heemlen doorgegaan;
Aan Gods regterhand gezeten
Nam Hij 't roer der ſchepping aan:
Zoo werd Hij ten Heer en Christus,
Door Gods Englen toegejuicht,
't Voorwerp van der menſchen hulde,
Voor wien eens 't heelal zich buigt.

7.

Eenmaal zal Hij wederkomen,
Eenmaal houdt Hij, 's menſchen Zoon,
Plegtig oordeel over allen,
Rigt Hij levenden en doôn,
Elk naar 't geen hij deed in 't ligchaam,
Zoo beſlist Hij ook mijn lot:
Maar dit troost mij, Hij, mijn Regter,
Heeft mijn ſchuld betaald bij God.

8.

Ik geloof van ganſcher harte
In den Heilgen Geest, dien Geest,
Die Gods Kerk en heilgezanten
Steeds ten Leeraar is geweest;
Die ook mij wil troosten, leiden,
En, betracht ik eenig goed,
Beide 't willen en 't volbrengen
Godlijk in mij werken moet.

9.

Ik geloof een Kerk, die heilig,
Christlijk is, en algemeen,
In geloof, en hoop, en liefde,
En in zalig uitzigt, één:

Digitized by Google

Ook der heiligen gemeenſchap,
Zamen één van zin en hart,
Deelend' in elkanders vreugde,
Deelend' in elkanders ſmart.

10.

Ik geloof de ſchuldvergeving
Enkel om des Middlaars bloed;
In mijn eigen werk en waarde
Is geen troost voor mijn gemoed,
Alles, alles is genade:
Hoe ſtraffchuldig ik dan zij,
Ja, mijn Vader! ik geloove,
Al mijn ſchuld vergeeft Gij mij.

11.

Ik geloof, dat dit mijn ligchaam,
Schoon tot ſtof en asch vergaan,
In den jongſten aller dagen
Weêr verheerlijkt op zal ſtaan;
Dan onſterflijk, onvergankelijk,
Kent het geen verderfenis,
Dan zal 't ſchoon en heerlijk wezen,
Als mijns Heilands ligchaam is.

12.

Ik geloof een eeuwig leven,
Mij door Jezus zelv' bereid,
Ongekende hemelvreugde,
Stoorelooze zaligheid,
Leven zonder ooit te ſterven,
Vreugde zonder eind of paal.
Zond' en dood! waar is uw prikkel?
Graf! waar is uw zegepraal?

Digitized by Google

13.

Eeuwig, onbegrijplijk Wezen,
Vader, Zoon en Heilge Geest!
Leer mij daaglijks meer U kennen,
U gelooven allermeest;
't Heil van zondaars voert uw liefde
Tot den allerhoogsten top:
Amen! godlijk Evangelie!
Amen! zegt mijn ziel daarop.

LIII. GELOOF AAN GOD.

1.

Mijn God! wat ooit in mij verdoov',
Dat ik altijd aan U geloov',
Aan deugd en eeuwig leven;
Dan zal 't gevoel van mijn waardij,
Hoe hobblig hier mijn pad ook zij,
Mijn' boezem nooit begeven.
Op welk een' nacht mijn oog ook zink',
Schoon ook geen ſtar meer voor mij blink',
Met U zal ik niet vreezen:
Zweeft Gij m' in nood nog voor 't gezigt,
Dan zal, wat om mij vall' of zwicht',
Mijn deugd beveiligd wezen.

2.

Gij, algenoegzaam in U zelv',
Die 't wormpje ſchiept, en 't ſtargewelf

Met zonnen hebt ontsteken,
Zijt ook mijn Schepper, ook mijn stof
Bezield' uw liefde tot uw' lof,
Niets kan dien band verbreken.
Gedachte, die mijn ziel verrukt,
Hoe diep in 't stof ter neêrgedrukt,
In troost niet aftemeten!
„ Ik nietig stipjen in 't heelal
„ Ben, onder 't maatloos schepsental,
„ Niet van mijn' God vergeten!"

3.

O! zoo mijn hart, nog afgeleid
Door mijne diep' onwaardigheid,
Uw liefde kon mistronwen;
Hoe zinkt mijn laatste twijfling neêr,
Als ik op uw geschenk, o Heer!
De gift uws Zoons, mag schouwen:
Och! dat ik starend' op dien Zoon,
Altijd tot uw' genadetroon
Vertrouwend, vrolijk nader',
En, veilig in uw' liefdeschoot,
Tot U nog stamel' in den dood,
„ Mijn Schepper en mijn Vader!"

LIV. NOODZAKELIJKHEID DES GELOOFS IN JEZUS CHRISTUS.

1.

Waar toe toch al dat angstig schroomen?
Komt twijfelzucht ons ooit te sta'?
Wie moet niet als een zondaar komen,
Niet enkel leven door genâ'?

Digitized by Google

O zalig hij, die, uit zijn nooden
Tot Jezus en zijn heil gevloden,
Daar dankbre liefdetranen schreit!
Op 't woord des Vaders te vertrouwen,
En door 't geloof den Zoon t'aanschouwen
Is hier de weg tot heiligheid.

2.

Geen heiligheid wordt hier gevonden,
Die niet op dezen wortel groeit;
Hier aan is alle deugd verbonden,
Die immer voor den hemel bloeit.
Vergeefs is al het moedloos duchten,
Vergeefs 't wanhopig kermen, zuchten,
Niets buiten Jezus heelt de smart;
De vrees van een geprangd geweten
Moog naar Gods wet uw daden meten,
't Geloof alleen vertroost het hart.

3.

't Geloof, ja, leert ons heilig leven,
Daar 't pligt uit dankbaarheid betracht,
Maar 't werken kan die rust niet geven,
Waar naar de ziel zoo hijgend smacht.
Hoe diep g'uw schuld voor God moogt voelen,
De zonde zal steeds feller woelen,
Zoo lang gij niet op Jezus ziet.
Rigt, waar g' ook henen wilt, uw gangen,
Alt zondaar moet gij gunst ontvangen,
Uw eigen deugd verdient die niet.

4.

Ach! zal dit booze vleesch nog woelen,
Wanneer mijn laatste stond genaakt,
En zal ik stervend nog gevoelen,
Dat zonde mij ellendig maakt

Digitized by Google

Maar, o mijn Vader! wat moog wijken,
Uw vast verbond zal niet bezwijken,
Uw eed wordt nooit van kracht beroofd;
Uw Zoon voldeed aan uw bevelen,
Volbragt uw wet in al haar deelen;
En ik, ik heb in Hem geloofd.

5.

O Gij, die onze schuld wondt boeten
Door uwe gadelooze pijn,
O Heiland! leer mij aan uw voeten
In eigen oog een zondaar zijn.
Met al mijn deugd, bij al mijn werken,
Vind ik geen' troost, die mij kan sterken,
Geen hoop, dan die ik op U bouw:
Op uw genade zal ik leven,
Op uw gena' den doodsnik geven,
O Heer! aan wien ik mij vertrouw.

LV. VASTE GROND DER HOOP.

1.

God heeft ons zijn woord gegeven;
't Woord van God blijft eeuwig waar:
Wat zou ons dan ooit doen beven,
Zelfs in 't allergrootst gevaar?
't Woord van God blijft eeuwig waar,
Zelfs in 't allergrootst gevaar;
Wat zou ons dan ooit doen beven?
God heeft ons zijn woord gegeven!

2.

Trotsche bergen zullen wijken,
Vaste rotsen eens vergaan;
Zijne trouw zal nooit bezwijken,
Zijn verbond blijft eeuwig staan:

Digitized by Google

Laat de wereld zelfs vergaan,
Zijne trouw blijft eeuwig staan;
Wat ooit wanklen moog of wijken;
Zijn verbond zal nooit bezwijken.

3.

Treurigen, het hoofd naar boven!
't Hoofd naar boven, hoopt op God!
Wat Hij zweert moet gij gelooven,
Zelfs in 't hachlijkst levenslot.
Vest uw vaste hoop op God,
Zelfs in 't hachlijkst levenslot;
Heft blijmoedig 't hoofd naar boven!
Wat God zweert moet gij gelooven.

LVI. OPWEKKING TOT KINDERLIJK VERTROUWEN.

1.

Geen dwaze vrees beklemm' uw harte;
Of wanhoopt ooit een kind?
Gevoelt het niet in al zijn smarte,
Dat hem zijn vader mint?
Geen dwaze vrees beklemm' uw harte,
Uw Vader kent zijn kind.

2.

U al uw zonden te vergeven
Dat is uws Vaders eer;
En, hebt gij ook op nieuw misdreven,
Reeds heeft, wat wilt gij meer?
Uw Vader al die schuld vergeven:
Geef dan uw' Vader d'eer.

Digitized by Google

3.

Nog leeft, nog werkt in u het kwade,
't Is billijk, dat gij vreest;
Maar hoop met een op Gods genade,
En bid om zijnen Geest;
Die overwint in u het kwade,
En alles, wat gij vreest.

4.

Het kind vertrouwt zich aan zijn' vader,
Dat is een vader waard;
Uw Vader ook! wien hebt gij nader
In hemel of op aard?
Uw Schepper is uw trouwe Vader,
Al uw vertrouwen waard.

5.

Ontvang het pand van zijne liefde,
Ontvang zijn' eigen' Zoon;
Omdat uw treurig lot Hem griefde
Verliet Hij zijnen troon,
En ſtierf voor zondaars: God is liefde?
Ontvang Hem in zijn' Zoon.

6.

Och! was ik zoo uit God geboren,
Ik deed geen zonde meer;
Zoo zucht gij: 't is ook u beſchoren,
Geloof en dien den Heer;
Dan juicht g', ik ben uit God geboren,
Ik doe geen zonde meer!

7.

Wij mogen alles van Hem wachten;
Geen vader is zoo mild:
Hij geeft op ons gebed de krachten,
En helpt, zoo gij maar wilt.

Digitized by Google

Bid, zondaar! bid, laat God niet wachten;
Die Vader is zoo mild.

8.

Wie wil voor Hem niet gaarne leven,
Wie kiest zich zelv' den dood?
Gevallen Englen mogen beven,
Maar gij, vrees gij geen' nood;
Gij kunt met Jezus eeuwig leven,
Voor u is hel, noch dood.

9.

Geen dwaze vrees beklēmm' het harte,
Of wanhoopt ooit het kind?
Het voelt, te midden zijner smarte,
Dat hem zijn vader mint:
Geen dwaze vrees beklemm' dan 't harte,
Uw Vader kent zijn kind.

LVII. BLIJDSCHAP DES GELOOFS.

1.

O hoe blij te moede,
Gever van al 't goede,
Maakt Gij mij het hart!
Die op U vertrouwen
Doet G'uw heil aanschouwen,
Redt G'uit alle smart.
Nimmermeer
Doet Gij, o Heer,
Vriend en troost in droefenissen!
Mij verkwikking missen.

Digitized by Google

2.

'k Zal met zin en lusten
In uw' wil berusten,
Wat Gij wilt is goed:
Niets vermag mijn pogen;
Maar uw mededoogen
Rust mij toe met moed.
Als 't heelal
Zich neigt ten val,
Als uw oordeel angst zal wekken,
Zult Gij mij bedekken.

3.

Aan mijn laatste snikken
Denk ik zonder schrikken,
Mijn Verlosser leeft!
't Ligchaam moog verderven,
'k Weet, dat Hij, na 't sterven,
't Heerlijk wedergeeft.
Bange dood,
O laatste nood!
Doe vrij 't hart van zondaars siddren,
Wat heb ik te siddren!

4.

Ook voel ik met smarte
Zonde-lust in 't herte
Mij met macht bestrijdt:
Doch uit al die kwade
Redt mij uw genade,
Naar uw woord, altijd.
't Zuchtend hart,
Dat in zijn smart
Redding van uw gunst blijft wachten,
Zult Gij niet verachten.

Digitized by Google

5.

Dat ik in U roeme,
U mijn' Vader noeme,
Vrij tot U mag treên;
Dat ik, als ik sterve,
Uwen hemel erve,
Komt van U alleen.
Dat uw hand
Mij houdt in stand,
Dat Gij mij behoedt voor 't kwade,
O! dat is genade.

6.

Jezus, die uw leven
Voor mij hebt gegeven,
Opdat nimmer nood
Hopeloos mij griefde,
Groot is uwe liefde,
Sterker dan de dood!
En ik, Heer!
Zou tot uw eer
In uw heil mij niet verblijden,
U mijn hart niet wijden?

7.

U opregt te vreezen
Moet mijn blijdschap wezen,
Zonde mijn verdriet:
Wereldsch vergenoegen,
O! dat is 't genoegen
Mijner ziele niet.
Mijn gemoed
Kan al het goed,
Waar hier dwazen ook naar trachten,
Rijk in U, verachten.

Digitized by Google

8.

Heeft het goed der aarde
Wezenlijke waarde,
Schept het vreed in 't hart?
Neen! wat zijn vermaken,
Daar wij hier naar haken?
IJdelheid en smart.
Gij verheugt
Met ware vreugd;
Gij zult allen, die U eeren,
Eeuwig weder eeren.

9.

Vol van uw genade
Trouw behoed voor 't kwade,
Leef ik in U blij:
Dat die vreugd mijn harte,
In de grootste smarte,
Steeds tot sterkte zij!
Zoo verblijd
Wacht ik den tijd,
Om het doodsdal door te streven
Naar het eeuwig leven.

LVIII. GELOOFSROEM.

1.

Twijfling zwijg, zwijg bange smarte!
God, die trouw is, is mijn vrind,
En zijn Geest zegt aan mijn harte,
Dat ik eeuwig ben Gods kind.
Vrees voor straf doet mij niet zagen,
Wil mijn hart mij al verklagen,
Nogtans vat ik moed in smart:
God is meerder, dan mijn hart.

Digitized by Google

2.

Hij, de kenner van 't verborgen,
Kent ook mij, en weet alleen,
Hoe ik hier in al mijn zorgen
Hijg, naar zijnen dienst alleen.
Ja, Hij weet, hoe diep mijn zonden
Steeds op nieuw mijn ziel doorwonden:
Niet mijn ongeloof en waan,
Mijn geloof dat ziet Hij aan.

3.

Mij heeft Hij zijn' Zoon gegeven,
Door 't geloof nam ik Hem aan:
Ja, ik weet het, ik zal leven,
En door Hem ten hemel gaan.
Zelfs eer ik nog was geboren,
Heeft mij God in Hem verkoren,
Eer de ſtem van zijne magt
Immer iets had voortgebragt.

4.

Wie zou dien nu nog verklagen,
Wien God zelf verkoren heeft?
Wie zou daar 't verdoemen wagen,
Waar God zelf de vrijſpraak geeft?
Neen, geen hel kan mij vervaren,
Wien God zelf wou vrijverklaren,
Wien geen ſchuld, hoe groot, verdoemt,
Daar mij God regtvaardig noemt.

5.

Jezus Chriſtus is geſtorven,
Is verrezen ook voor mij;
Heeft de zegepraal verworven,
Die verworven ook voor mij.

Aan

Aan Gods regterhand gezeten,
Zal Hij nimmer mij vergeten;
Neen, uit deernis met mijn lot,
Treedt Hij voor mij in bij God.

6.

Trots de wereld en haar' laster,
Trots de hel en al haar woên,
Steun ik op Gods liefde vaster;
God zal mij getrouw behoên.
Niets dat mij van God kan scheiden,
'k Zal, wat ramp mij moog verbeiden,
Juichen midden in de pijn,
Meer dan overwinnaar zijn.

7.

Ruwe stormen mogen woeden,
Alles om mij heen zij nacht,
God, mijn God zal mij behoeden,
God houdt voor mijn heil de wacht.
Moet ik lang zijn hulp verbeiden,
Zijne liefde blijft mij leiden:
Door een' nacht, hoe zwart, hoe digt,
Voert Hij mij in 't eeuwig licht.

8.

Ja, verleidend is 't vermogen,
Op ons hart, van 's werelds goed,
Glans van eer verbijstert d'oogen,
Weeldeteugen smaken zoet;
Vleijend is de gunst der grooten,
Vaak met groot gevaar genoten:
Hooge lof leidt ligt van God,
En nog ligter bittre spot.

Digitized by Google

9.

Maar, wat lot, of dood of leven,
Smaad of eer, mij ooit verwacht',
Jezus zal mij nooit begeven;
Ben ik zwak, bij Hem is kracht:
Gunst van menschen, raad van vrinden,
Bittre haat van kwaadgezinden,
Hoogte, diepte, vreugd of rouw,
Niets ontroost mij aan Gods trouw.

HET DANKBAAR LEVEN VAN DEN CHRISTEN.

LIX. WERKDADIG GELOOF.

1.

Al wie Gods woord niet houdt, en zegt,
„ Ik kenne God," spreekt logen;
't Geloof is in hem niet opregt,
Hij heeft zich zelv' bedrogen:
Maar wie dat woord getrouw bewaart,
Die is uit God, en niet van d'aard.

2.

't Geloof, dat door het woord ontstaat,
Dat moet ook liefde werken;
Hoe hooger uw vertrouwen gaat,
Hoe meer het die moet sterken:
't Geloof verlicht ons niet alleen,
Het sterkt, en reinigt ons met een.

Digitized by Google

3.

Gezuiverd door des Heilands bloed,
Schenkt God ons zijn genade;
Die dit vertrouwen op Hem voedt,
Die wacht zich ook van 't kwade:
Hij wordt dus daaglijks, meer en meer,
Gelijk aan 't beeld van zijnen Heer.

4.

Zij zijn 't, die God in gunst aanschouwt,
Die zich gehoorzaam toonen;
In elk, die Gods geboden houdt,
Moet ook de liefde woonen:
Een daaglijks werkzaam Christen toont
Het waar geloof, dat in hem woont.

5.

God blijft in ons, en wij in Hem,
Als w' in de liefde blijven,
Door haar voelt zich der Englen stem
Tot Gods verheffing drijven:
God is de liefd', en Hij bemint
Geen hart, waar Hij geen liefd' in vindt.

LX. BRON VAN GOEDE WERKEN.

1.

Zoo gij, in ijver tot uw' pligt,
Niet door Gods liefde zijt ontsteken,
Zoo roem niet, dat g' iets goeds verrigt,
De ware deugd blijft u ontbreken;
Zoo wellust, vleeschlijk overleg,
Of hoogmoed u ten goede raden,
Al doet gij ook de beste daden,
Bij God hebt g' uw belooning weg.

Digitized by Google

2.

Wees, door de grootheid van uw' geest,
Het wonder en 't geluk der menschen,
Bedoelt g' u zelv' in alles meest,
Is d'eer het wit van uwe wenschen,
Is 't niet Gods liefde, die u drijft,
Zoo weet, dat gij, bij 't grootst vermogen,
Bij Englenwijsheid, in Gods oogen
Niets meer, dan klinkend koper, zijt.

3.

Sticht huizen, geef daar d'armoe' brood
Deel kleedren uit, die naakten dekken,
Ontruk de weduw aan haar' nood,
Blijf 't weesken tot een' vader ſtrekken,
Deel onder hen uw haav' en goed;
Nog niets hebt g' in Gods oog gegeven,
Zoo liefd' en dank uw hart niet dreven,
Niets, dat u eenig voordeel doet.

4.

Beſchaam den grootſten heldenmoed,
Red ſteden, volken, heele landen,
Vergiet voor 't vaderland uw bloed,
Laat voor de waarheid u verbranden;
Voert niet de liefd' in u 't gebied,
Te dwaas zoudt g' u daarop verlaten;
't Kan alles u voor God niet baten,
Hij acht all' uwe werken niet.

5.

Was doen bij Hem alleen de pligt,
Zoo kon Hij ons tot alle dingen,
Door banden der natuur, zeer ligt,
Door krachten zijner almagt, dringen:

Digitized by Google

Voor Hem, die alles geeft en maakt,
Geldt wijsheid niets, niets gelden krachten;
Hij wil het doel zijn van uw trachten,
Hij eischt, dat gij in liefde blaakt.

6.

Een hart, voor dwaze zelfsmin doof,
Door ijdlen hoogmoed niet verheven,
Vernieuwd tot liefd' uit waar geloof,
Door zuivre godsvrucht aangedreven;
Dat is 't, wat God in ons behaagt,
En, zoo wij niet dat hart bezaten,
Zoo zou een leven ons niet baten,
Dat roem op Englendaden draagt.

7.

Vergrijp u dus niet aan den schijn,
Noch aan den klank der ijdle namen,
Vraag niet slechts, wat uw daden zijn,
Vraag meer uit welk een hart zij kwamen,
Doorzoek voor God, die alles ziet,
Of 't ook door liefde zij ontsteken;
Hij, wien 't aan liefde blijft ontbreken
Heeft ook het waar geloove niet.

8.

Bezielt u liefde jegens God,
Zij zal u in het goeddoen sterken,
Gij zult de kracht van haar genot
Aan liefde tot den naasten merken;
De liefde, die gij oefnen zult,
Is goedig, zonder list of treken,
Lacht nooit om 't aanzien van gebreken,
Zij zwelt niet op, z' is zelfs geduld.

Digitized by Google

9.

Zij sluit het oog voor 's naasten kwaad,
Neemt nimmer in zijn' val behagen,
Werkt nooit uit schandlijk' eigenbaat,
Kan 't al gelooven, hopen, dragen;
Zij is 't, die ons met kracht voorziet,
Om naar volmaakte deugd te streven,
Zij maakt Gods wil uw vreugd en leven,
En nameals zelfs begeeft z' u niet.

LXI. WET VAN GOD.

1.

Ik nader voor uw heilig' oogen,
Oneindig' Oppermajesteit!
Gij, die geen zonde kunt gedoogen
Eischt dankbre liefd' en heiligheid;
De schrik van Horeb is verdwenen,
Gena' en waarheid zijn verschenen;
D' Immanuël uit Ephrata
Wou, door gehoorzaamheid en lijden,
Ons van den vloek der wet bevrijden,
Dat is volbragt op Golgotha.

2.

Maar, als ik in 't geloove roeme,
Doe ik dan ook de wet te niet?
Neen! Jezus! wien 'k mijn' Heiland noeme,
Dat leert uw Evangelie niet!
't Gebod is heilig, wijs, regtvaardig,
't Geloof maakt mij tot goeddoen vaardig,
'k Gehoorzaam uit erkentenis;
'k Geloof, en toon graag in mijn daden,
Dat, die mijn schuld op zich wou laden,
Geen dienaar van de zonden is.

Digitized by Google

3.

Al ben ik niet als Abrams zonen
't Egijptisch diensthuis uitgeleid,
God wil mij grooter gunst betoonen,
Voor vloek schenkt Hij mij zaligheid;
Hij wil mij al mijn schuld vergeven,
Opdat ik tot zijn eer zou leven,
Dan, dan ben ik in waarheid vrij:
Geef mij, mijn God! dat ik uw wetten
Ten regel van mijn doen moog zetten,
Uit dankbaarheid gehoorzaam zij.

4.

Ik ben den dienst der valsche goden,
Ik ben der groov' afgoderij,
Bij 't licht der waarheid, wel ontvloden,
Daar is geen ander God, dan Gij;
Maar, ach! het snood bedrog der zinnen,
En 't zondig eigen t' overwinnen,
Dat valt mij zwaar, en baart mij smart:
Och! mogt, wat ooit mijn driften streelde,
Geboorte, rijkdom, eer of weelde,
Nooit afgod wezen voor mijn hart.

5.

Geen beeldendienst kan mij bekoren,
Ik buig voor hout noch steen de knien;
Maar of ik daarom naar behooren
U steeds in geest en waarheid dien'?
Ach! neen, ik blijf in 't pligt betrachten
Te vaak mijn eigen daden achten,
Naar 't geen voor menschen deugdzaam scheen:
Naar 't geen in uw oog niets beteekent,
Heb ik mijn' godsdienst vaak berekend,
Gij, God! ziet op het hart alleen.

Digitized by Google

6.

Laat nimmer mij iets zwaarder wegen,
Dan uw geduchte naam, o God!
Nooit worde laf door mij gezwegen,
Wanneer men uwen naam beſpot;
Behoed mij voor ligtvaardig zweren,
Voor misbruik van den naam des Heeren,
Wanneer ik met mijn' naasten ſpreek,
En, kan ik uwen eed niet mijden,
Leer mij dan liever alles lijden,
Dan dat ik ooit dien eed verbreek.

7.

Uw eerdienst zij mijn zielverlangen,
Zij ſteeds mijn eer en zaligheid,
Dat uwe heilleer, daar ontvangen,
Mij voor den hemel toebereid':
Mijn arbeid eindig' in zes dagen,
En mijn gezin, van werk ontlagen,
Vier' dan den rustdag nevens mij.
Uw roem, mijn Schepper! zij geprezen,
Maar dat, nu Jezus is verrezen,
Die rustdag Hem geheiligd zij!

8.

Geef Heer! dat ik mijn ouders eere,
Voor hunne zorge dankbaar zij,
Uit hun ervaring wijsheid leere,
Door liefd' en eerbied hen verblij'.
Dat elk, wat rang hij ook bekleede,
Zijn kracht tot aller heil beſtede,
En nuttig zij in zijnen ſtand,
Opdat, door U, o God van orde!
Elk naar uw woord gezegend worde
In een gelukkig vaderland.

Digitized by Google

9.

Partijſchap, haat en zucht tot wreken,
Wanneer men mij beleedigd heeft,
Blijv' eeuwig ver van mij geweken,
Daar Gij mij al mijn ſchuld vergeeft:
Mijn Heiland bad voor moordenaren,
Voor hun, die zijne beulen waren,
In 't midden van de felſte pijn;
En ik, zou ik, om beuzelingen,
Mijn' medemensch naar 't leven dingen,
Ik liever 't beeld des ſatans zijn?

10.

Heer! reinig Gij mijn hart en daden;
Ook dan, wanneer geen mensch mij ziet,
Vest Gij uw oog op al mijn paden,
En donkerheid bedekt mij niet:
Laat mij het huwlijk heilig wezen,
Leer mij d'afſchuwlijk' ontucht vreezen,
Ontzag voor U behoede mij;
Help mij verzoekingen verwinnen,
Beteugel drift en lust der zinnen,
Geef, dat ik biddend waakzaam zij.

11.

Geef, Heer! dat ik in al mijn' wandel
De trouw en eerlijkheid beminn',
Opregtheid heersch', in al mijn' handel;
Zoo tracht ik nooit naar vuil gewin,
Zoo drijf ik, door mijn braafheid kloeker,
Met mijn bezitting nimmer woeker,
Pleeg nooit bedrog met waar of maat,
Sta gierigheid en ſpilzucht tegen,
En 't goed, in uwe gunst verkregen,
Blijv' nog ten zegen voor mijn zaad.

Digitized by Google

12.

Bewaar mijn tong voor logenſpreken!
Gij, die de God der waarheid zijt,
Zult vroeg of laat de valschheid wreken;
Opregten rijst het licht altijd!
Dat ik nooit twist of tweedragt zaaije,
Mijns naasten woord noch daad verdraaije;
Nooit anders ſpreke, dan ik denk:
Moet ik een prooi des lasters wezen,
O God! die in mijn hart kunt lezen,
Dat mij uw gunst vertroosting ſchenk'!

13.

Heer! maak mij in mijn lot te vreden
Met wat ik heb, en wat ik ben,
En deelt G' aan andren gaven mede,
Die ik niet heb, ja zelfs niet ken;
Leer mij dan uw beſtelling prijzen,
'k Verdien niet een der gunstbewijzen,
Die Gij aan mij genadig biedt:
Leer m'U voor alles dankbaar eeren,
O God! zoo zal ik nooit begeeren
Mijns naasten goed, ook 't minste niet.

14.

Ja, 'k weet het, U geheel te minnen,
U boven al, mijn Heer en God!
Met kracht, gemoed, verſtand en zinnen,
Is 't eerst en tevens 't groot gebod:
Maar 'k weet ook, dat mijn medemenſchen
Te doen, te willen en te wenſchen,
Al wat mijn hart voor mij verlangt,
Daar aan gelijk ſtaat, God der goden!
En dat aan deze twee geboden
De hoofdſom mijner pligten hangt.

Digitized by Google

15.

O God! ik beef! zoo moest ik wezen,
Maar wat ben ik? wat zijn mijn daân?
'k Moest uw geduchtſte ſtraffen vreezen,
Zoo Gij mijn ſchuld wondt gadeſlaan:
Maar, eeuwig dank! voor al mijn zonden
Wordt bij mijn' Jezus heil gevonden;
Vernieuw mijn hart door zijne kracht,
Ontſteek dat hart tot ware liefde,
Want in dit één woord DE LIEFDE
Wordt uw geheele wet volbragt.

LXII. JEZUS VOORBEELD.

1.

Heilge Jezus! mij ten leven,
Ter heiligmaking mij gegeven,
Hoe heerlijk zijt G' in heiligheid!
Hemelsch voorbeeld! al de luister
Van Englen heiligheid wordt duister,
Bij 't licht van uwe heiligheid:
O Gij! zoo onbeſmet,
Gij zijt mijn Hoofd en wet;
Heilge Jezus!
O heilig mij,
Dat ik als Gij
In hart en wandel heilig zij.

2.

'ſ Vaders wil was boven allen
O Jezus! ſteeds uw welgevallen,

Gij zweegt voor Hem op alles ſtil;
Och! mogt, all' mijn levensdagen,
Wat Hem behaagt ook mij behagen,
Mijn wil zich voegen naar zijn' wil,
Dat ik met al mijn' lust
In zijnen wil berust';
Hoor mijn zuchten,
O, heilig mij!
Dat ik als Gij
In alles onderworpen zij.

3.

Steeds arbeidzaam, vol van zorgen,
Waart G' altijd bezig, van den morgen
Tot aan den laten avondſtond;
's Vaders wil was daags uw ſpijze,
't Gebed uw nachtrust, Hem ten prijze:
Och! dat G' ook mij nooit ledig vondt,
Maar werkzaam nacht en dag,
Waar ooit uw oog mij zag;
Leer mij waken,
O, heilig mij!
Dat ik als Gij
Ook in mijn roeping wakker zij.

4.

Welk een liefde, wat meêdoogen,
Wat tederheid blonk in uw oogen,
Wat minzaamheid in uw gelaat;
Haters zelfs, zoo wel als vrinden,
Elk mogt U willig, vaardig vinden
Tot troost of hulp, met raad en daad.
Och! waar die minzaamheid
Ook in mijn doen verſpreid,
Dierbre Heiland!

Digitized by Google

O, heilig mij!
Dat ik als Gij
In al mijn' omgang minzaam zij.

5.

Gij, o Jezus! Gij onschuldig
Verdroegt het scherpste leed geduldig,
Gij scholdt niet weder, wie U schold;
D'eer uws Vaders aan te randen
Mogt uwen ijver doen ontbranden,
Gij zweegt wanneer 't uw eere gold;
Geen terging stoord' uw rust,
Vergeving was uw lust:
Lieve Jezus!
O, heilig mij!
Dat ik als Gij
Zachtmoedig, graag vergevend zij.

6.

Ootmoed deed U, Heer der heeren!
Den lof van menschen ligt ontberen,
Uws Vaders eere zocht Gij maar;
Waar men aardschen roem of voordeel
Ooit voorkeur gaf, uw wikkend oordeel
Bestuurde juist den evenaar:
Gij, die geen hoogheid zocht,
Hoe groot G' ook wezen mogt,
Gij, d' ootmoed zelf!
O, heilig mij!
Dat ik als Gij
Voor God en mensch ootmoedig zij.

7.

Reine Jezus! geene togten
Van 't vleesch, geen driften overmogten

De reinheid immer van uw hart,
Kuischheid heerscht' in al uw leden,
Nooit waart Gij, door begeerlijkheden,
Of lusten in haar' strik verward;
Uw doen was naar Gods wet,
Uw denken onbesmet:
Kuische Jezus!
O, heilig mij!
Dat ik als Gij
Ook kuisch van hart en wandel zij.

8.

Matig in uw levenswijze
Met U de rede drank en spijze,
Nooit dartelheid of lekkernij;
Niets, dat meer uw' honger stilde,
Dan 't doen van 't geen uw Vader wilde,
Dit was uw spijs, uw lekkernij;
In zelfsverloochening
Vondt G' uw verzadiging:
Heilge Jezus!
O, heilig mij!
Dat ik als Gij
In drank en spijze matig zij.

9.

Heilge Jezus! vorm mijn leden,
Mijn krachten en begeerlijkheden
Dat aan mij alles U gelijk',
't Oog in 't zien, de voet in 't wandlen;
Dat in mijn denken, spreken, handlen,
In alles uwe beeldnis blijk':
Hervorm vooral, volmaak
Mijn hart naar uwen smaak;
Heilge Jezus!

O, heilig mij!
Tot ik als Gij
Geheel volmaakt en heilig zij.

LXIII. LIEFDE TOT GOD.

1.

Zal een kind zijn' vader minnen,
Liefdrijk God! en zullen wij
U, o Vader! niet beminnen,
Zulken vader niet als Gij,
U niet boven alles achten?
U, die alles waardig zijt,
Komt ons goed, onz' eer en tijd,
Al ons denken, al ons trachten,
Wat men spreke, kiez' of doe,
Komt het U niet eenwig toe?

2.

Wie kan uwe liefde peilen?
Neen, wij kunnen 't nimmermeer,
Englendoorzigt zou hier feilen,
Elk staat hier verstomd, o Heer!
O genaderijk ervaren,
Onuitspreeklijk zalig goed,
Dat Gij ons hier smaken doet!
O weldadig zorgen, sparen,
Liefdrijk weldoen aan een kind,
Dat U veel te flaauw bemint!

3.

En wij mogen ons beroemen
In dat heerlijk kinderlot,
U in Christus Vader noemen,
Vader, U, eenigdig' God!

Wij, wij wederſpannelingen,
Wij, bedorven van natuur,
Overtreders ieder uur,
Wij van zulk een voorregt zingen!
Nimmer geven w' U, o Heer!
Van die gunst, naar waarde, d'eer.

4.

Wij weêrſpannig, tegenſtrevend,
Spottend met uw hoog gezag;
Gij verſchoonend, graag vergevend,
Steeds ontfermend al den dag;
Wij gevoelen, wij gevoelen,
God! daar is geen God, als Gij,
Gij alleen zijt waard, dat wij
Onze liefd' en ons bedoelen
Eenig rigten naar U heen,
Vader! ja, naar U alleen.

5.

Och! drong eens dat alvermogen
Uwer liefd' alomme door;
Open aller blinden oogen,
Open aller dooven oor;
Geef, dat alle ſtervelingen,
Geef, dat ouderdom en jeugd,
Jood en Heiden, eens verheugd,
Van uw liefd' in Christus zingen,
Juichen om uw heerſchappij,
Meer U minnen nog, dan wij.

LXIV. LIEFDE TOT JEZUS.

1.

Wie blijft U geen liefde ſchuldig,
Die uw trouw zoo menigvuldig

Voor een' worm, een Adamskind,
Jezus! voor een' zondaar vindt?
Wij gevoelen 't, maar ons harte
Zegt ons daaglijks nog met smarte,
Dat, wat onze liefd' ook schijn',
Wij te flaauw in liefde zijn.

2.

Waar blijkt ons opregt verlangen,
Om uw gunstbewijs t'ontvangen?
Waar is liefd' in U alleen,
Nergens buiten U, te vreên?
Dank voor uw verzoenend lijden,
Kracht, om voor uw eer te strijden,
Vreugd, die zich in U verlust,
Moed, op uw gena' gerust?

3.

Waar is vlijt, die uw behagen
Trouwlijk dient, niet los bij vlagen,
Schrik voor 't kwaad, dat U verstoort,
Ootmoed, bevend voor uw woord,
Hart en hand, tot hulp ontsloten
Van uw arme gunstgenooten,
Deugd, die uit uw liefde welt,
Kwaad met weldoen vroom vergeldt?

4.

Waar blijkt ongeduld, ontsteken
Als men U te na durft spreken?
Waar geduld, dat lief en leed
U ten dienst geheel vergeet?
Dit, dit regte liefdeteeken
Zien w' ons overal ontbreken,
Vreugd en rouw, verkeerd geduld,
Moed en vrees ontdekken schuld.

Digitized by Google

5.

Onze liefde doelt op voordeel,
Zoekt ons zelven flechts; uw oordeel,
Eer en liefde geldt daar minst,
Waar gewinzucht vlamt op winst:
Wereldliefde, die ons prikkelt,
En in zoo veel kommer wikkelt,
Schoon van ouds uw vijandin,
Wint, betoovert hart en zin.

6.

Heiland! Liefdebron vol liefde,
Die U diep in 't harte griefde,
't Leven kostte met uw bloed,
Stook, och ftook een liefdegloed
In ons koud gemoed genadig,
Sterk dat liefdevuur geftadig,
Dat het, in geluk en nood,
Altijd gloeije tot mijn' dood!

LXV. LIEFDE TOT JEZUS.

1.

'k Heb Jezus lief! Hij is mijn licht en kracht,
Waarheen ik mij in angst en droefheid wende;
Och, wierd alom dien Redder uit ellende,
Van mij, van elk die hulde toegebragt!

2.

'k Heb Jezus lief! Hij heeft Gods regt voldaan;
Geen vloek der wet kan immermeer ons treffen,
Wij mogen 't hoofd vrijmoedig opwaarts heffen,
Zijn Midlaarsdood bragt ons verzoening aan.

Digitized by Google

3.

'k Heb Jezus lief! Hij reinigt mijn gemoed:
Door woord en Geest, van mijn onreine vlekken,
Die Hem tot ſmart, en mij tot ſchande ſtrekken,
Daar Hij zijn beeld in mij herleven doet.

4.

'k Heb Jezus lief! Hij leidt mij langs zijn pad,
En ſtiert daarop mijn kinderlijke ſchreden,
Hij ziet vooruit het wankelen mijner treden,
En, eer ik val, heeft Hij mijn hand gevat.

5.

'k Heb Jezus lief! ik zal, verruimd van hart,
Den last, dien Hij mij oplegt, willig dragen:
Zijn doel, zijn wil is ook mijn welbehagen,
Wat Hem mishaagt is mijn verdriet, mijn ſmart.

6.

'k Heb Jezus lief! Hij zal mij door zijn' raad
Geleiden tot den laatſten mijner dagen;
Dan wordt mijn ziel van alle zond' ontlagen,
Dan dank ik Hem voor al 't geleden kwaad.

7.

'k Heb Jezus lief! de blijde dag genaakt,
Die alles voor en in mij zal volenden;
't Gewormte moog in 't graf mijn ligchaam ſchenden,
Geen nood, daar Hij, Hij zelf mijn ſtof bewaakt.

8.

Verlosten, juicht! hebt Jezus lief, dat wij,
Dat wij ons zaam in dat gevoel vereenen;
Laat dankbaarheid aan zijne voeten weenen,
Wie, wie verdient die tranen, zoo als Hij?

Digitized by Google

LXVI. AFMANING VAN DE ZONDE.

1.

O God! die eindloos goed en groot,
Voor ons uw' Zoon gaaft in den dood,
Gij eischt, dat deugd en heiligheid
Ons hier ten hemel voorbereid'.

2.

Och! dat uw Geest ons hart verlicht',
In ons de magt der zonde zwicht',
En wij, door uwen Zoon geleerd,
Zien, hoe G'ons waar geluk begeert.

3.

Wat oogst de mensch hier zonder deugd?
Een lang berouw na korte vreugd:
Bedwelming wijkt, verdooving zwicht,
En nu, nu dreigt het jongst gerigt.

4.

Wie hier zijn kracht der zonde wijdt,
Wijdt een bedrieglijk werk zijn vlijt:
't Geluk, dat hij zoo angstig zoekt,
Wordt vaak zelfs bij 't genot vervloekt.

5.

Maar die op uw genade bouwt,
En dankbaar uwe wetten houdt,
Vindt hier de rust reeds in 't gemoed,
En eens bij U het hoogste goed.

6.

Bij elken pligt, getrouw betracht,
Verliest de zond' iets van haar kracht,
Bij elken lust hier eens voldaan,
Wint zij te meer in krachten aan.

Digitized by Google

7.

Algoede God! och, leer ons zien,
Dat wij, waar wij de zonde vlièn,
En ons ontworstlen aan haar juk,
Den weg betreên tot waar geluk.

8.

Leer ons, hoe 't zaad, met smart gezaaid,
Eerlang met blijdschap wordt gemaaid;
De zaaijer hier slechts uren schrikt,
De maaijer juicht voor d'eeuwigheid.

9.

Leer ons, hoe 't kwaad ons zelv' verlaagt,
Aan 't waar geluk des levens knaagt,
En, onder al de vreugd der aard,
In 't eind toch niets dan wroeging baart.

10.

Leer ons, hoe bij al 't aardsch verdriet,
Hij toch het zaligst lot geniet,
Die een gerust geweten heeft,
En voor geen' dood of oordeel beeft.

11.

Leer ons, dat wie U Vader noemt,
Daar hij in 't kruis van Jezus roemt,
Bij 't licht, dat zijne leer verspreidt,
Hier daaglijks rijpt voor d'eeuwigheid.

12.

O, Vader! Gij, die op 't gebed
Van zondaars, om uws Zoons wil, let,
Sta ons in onze nooden bij,
En maak ons van de zonde vrij.

Digitized by Google

1.

Mij naar alles ſtil te voegen,
Hoe veracht en bitter 't ſchijn',
Zonder woorden, met genoegen,
Aller knechten knecht te zijn,
Nooit te pralen met mijn gaven,
Nooit om menſchen roem te ſlaven,
Heer! ik zoek bij U alleen
Deze wijsheid met gebeên.

2.

Leer mij ſtil op paden wandlen,
Waar uw oog alleen mij ziet,
Stil verdragen, zwijgend handlen,
Al ziet mij de wereld niet:
Jezus! Gij kunt, door uw leering,
Harten vormen tot bekeering;
Bron van ootmoed! leer Gij mij
Stil, ootmoedig zijn als Gij.

3.

Schoon 'k vergeten, ongeprezen,
Bitſen hoon te lijden had,
Schoon 'k mijn' broedren vreemd mogt wezen,
Elk van mij terugge trad,
'k Zou nog vrolijk juichen mogen,
Sloeg ik maar gedurig d' oogen,
Jezus! op het geen Gij deedt,
Toen Gij alles voor mij leedt.

4.

God des needrigen en ſtillen,
Wien geen menſchen roem behaagt,
Die, wat G' ooit mogt doen of willen,
Eenzaam doet, of eenzaam draagt;

Digitized by Google

God van hun; die nimmer klagen,
Als zij zware lasten dragen,
Die, hoe hoog ook 't leed moog gaan,
Zwijgend d'oogen op U slaan!

5.

God! Gij zijt mijn God, ik knieële
Vol van vreugd voor uwen troon,
Gij verkwikt, vertroost mijn ziele
In het aanschijn van uw' Zoon.
Jezus! die U zelv' verzaakte,
Gij gezegend' en volmaakte,
Maak mij naar uw voorbeeld, Heer!
Regt ootmoedig tot uw eer.

LXVIII. ZELFSVERLOOCHENING.

1.

Zalig! zalig, niets te wezen,
In ons eigen oog, voor God,
Eigen' zin en lust te vreezen,
Steeds te rusten in ons lot,
Needrig, kinderlijk en stil
Ons te voegen naar zijn' wil.

2.

Is ons zielverdervend eigen
Nog zoo dikwerf ongezind,
Om zich tot dien wil te neigen,
Waar het hart maar rust in vindt;
Werp die trotschheid dan, o Heer!
Door uw' Geest in ons ter neêr.

Digitized by Google

3.

Wat wij hebben, of vermogen,
Wat ons lief is, wat ons lust,
Al 't begeeren onzer oogen,
Ons genoegen, onze rust,
Wat men denke, ſpreke, doe,
Alles hoort den Hemel toe.

4.

Niets met al, niets zijn wij waardig;
Eischt Gij dan uw giften weêr,
Nimmer is dit onregtvaardig.
Alle ding behoort zijn' Heer:
Leendet Gij ons eenig goed,
't Was uit goedheids overvloed.

5.

U te danken zijn wij ſchuldig,
Maar ook, eischt Gij ons iets af,
Niets te weigren ongeduldig;
't Keert te rug tot Hem, die 't gaf:
Gij, o Heer! zoo wijs als trouw,
Weet best, wat ons ſchaden zou.

6.

Vragen wij, wat goed of kwaad is,
Voor 't geloof is alles goed;
Al wat d' uitvoer van uw' raad is,
Vader! dat is alles goed:
Altijd goed en wijsheid is 't,
Wat de Wijsheid zelv' beſlist.

7.

Mag uw naam maar eer ontvangen,
't Ga ons ſlecht, of 't ga ons goed,
Dat alleen is ons verlangen,
Trouwe Vader! wat Gij doet:
Eer is 't ons, hoe laag het ſchijn',
Zalig, niets voor U te zijn.

LXIX.

Digitized by Google

LXIX. BROEDERLIEFDE.

1.

In welken oord men vromen vindt,
Hun aller lust en leven
Is Jezus aantekleven;
In Hem zijn w'allen eensgezind,
In Hem zijn w'allen één,
En eeuwig lotgemeen.

2.

Wij naderen tot éénen troon,
Als 't kroost van éénen Vader,
Door éénen Geest te gader,
Tot éénen God door zijnen Zoon,
Die eens, voor aller schuld,
Gods eischen heeft vervuld.

3.

In Hem is God onz' aller God;
Eén Heiland, één behoeder
Is onzer aller broeder:
Eén uitzigt is onz' aller lot,
Eén Geest, die allen leidt
In 't spoor der zaligheid.

4.

Als één van ziel, als één van zin,
Die één belang gevoelen,
Die 't zelfde wit bedoelen,
Verbinden w' ons in broedermin;
Zoo dat w', in vreugd en pijn,
Elkandren alles zijn.

Digitized by Google

5.

Komt, wandelaars op 't zelfde ſpoor
Wij reizen met elkandren,
Wij helpen d' een den andren;
Eén vriend, één leidsman gaat ons voor,
In Hem, en door zijn kracht,
Maakt eendragt meerder magt.

6.

Komt, ſterken wij dien liefdeband!
Eén ſtrijd is 't, dien wij ſtrijden,
Eén lijden, dat wij lijden,
Op reis naar 't hemelsch vaderland,
Waar w' eenmaal binnentreên;
Daar zijn wij eeuwig één.

7.

Gij, Jezus! die ons zaam verbindt,
Wil zelf dien band verſterken,
Laat liefde liefde werken;
Dat, waar ons ooit de wereld vindt,
Zij, uwen naam ter eer,
Van ons ook liefde leer.

LXX LIEFDE TOT VIJANDEN.

1.

God! oneindig in genâ',
Eindloos groot in 't ſchuldvergeven,
Slaat Gij ons, uw haatren, gâ',
Schenkt G' afvalligen het leven;
Hoe betaamt het ons, dat wij
Ook vergevend zijn, als Gij.

Digitized by Google

2.

Ja, uw liefd', uw zondaarsmin
Stort ons liefde tot verdragen,
Naar uw godlijk voorbeeld, in;
Wie ons haten, lastren, plagen,
Wij vergeven graag, o Heer!
Ons vergeeft Gij eindloos meer.

3.

Wie zal bij uw majesteit
Zijn geringheid ooit gevoelen,
En nog wraak en bitterheid
In zijn harte laten woelen?
Ootmoed maakt het hart gedwee,
Duldt geen' wrok, zoekt liefd' en vreê.

4.

Lijden w'immer om uw maak,
Gij zult zelf uw zaken rigten,
Nimmer staat aan ons de wraak;
't Blijft de zaligst' onzer pligten,
Dat wij ook in lijdzaamheid
Volgen, waar het Lam ons leidt.

5.

Geef ons, dat wij in geloof
Op des Heilands voorbeeld staren;
Hij, voor smaad en laster doof,
Bad zelfs voor zijn moordenaren,
Toen men Hem aan 't kruis verhief:
Zoo had Hij zijn' vijand lief.

1.

Ik Wil nimmer iemands nadeel zoeken,
Schoon hij mijn nadeel zoekt;
Mijn' vijand wil ik nooit vervloeken,
Offchoon hij mij vervloekt.
Zachtmoedig wil ik hem bejeegnen;
Al dreigt hij, 'k dreig hem niet,
En ſcheldt hij mij, ik wil hem zeegnen,
Omdat mijn Heer 't gebiedt.

2.

Mijn Heiland, aan geen misdaad ſchuldig,
Vergold met liefde haat,
En leed zachtmoedig en geduldig
Het allergrootste kwaad.
Zou ik, zijn leerling, weder ſchelden,
Daar Hij nooit weder ſchold,
Ik niet met liefde haat vergelden,
Gelijk Hij haat vergold?

3.

't Is waar, mishandling te vergeten
Blijft ſteeds een zware pligt;
Maar, als voor God een goed geweten
Ons vrijſpreekt, valt het ligt.
'k Wil mij verbeetren, en niet klagen,
Dan leert mijn vijand mij,
Dan leer ik wijzer mij gedragen,
Hoe leed hem dit ook zij.

4.

'k Zal dan met zorg den misſlag mijden,
Dien hij van mij verzon;
En ook dat kwaad in mij niet lijden,
Dat hij niet weten kon.

Digitized by Google

Zoo wil ik mij zachtmoedig wreken,
Zijn' lof elk doen verſtaan,
En ſluiten 't oog voor zijn gebreken;
Kan hij mij dan nog ſmaân?

5.

Om hem zijn' wrevel moe' te maken,
Vergeef ik hem mijn leed,
En ben, waar 't ooit zijn heil moog raken,
Tot zijnen dienst gereed.
En wordt hij, tot mijn leed en ſchade,
Door weldoen meer verwoed,
'k Wil voor hem bidden om genade
Tot God, die mij behoedt.

LXXII. MEDEDEELZAAMHEID.

1.

Wel hem, die zich verſtandig draagt,
Waar d' armoe' zit te kwijnen,
Of, waar z' in 't donker kermt of klaagt,
Een' ſtraal van troost doet ſchijnen,
Wiens hart om 's naasten lijden bloedt,
En die hem graag, met raad of goed,
Uit al zijn magt wil helpen.

2.

Wil ons op aard, ontfermend' God!
Voor broodsgebrek bevrijden,
Maar geef, dat w' uit een ruimer lot
D' ellende mild verblijden:
Och! laat ons elk in nood, of pijn,
Of armoe' ſtraks ter hulpe zijn,
En Jezus voorbeeld volgen.

Digitized by Google

3.

O Jezus, troost in alle leed,
Getrouwe Vriend der armen!
Al wat Gij hier aan menschen deedt
Was eindeloos erbarmen;
Voor ons zelfs gaaft G' U in den dood,
Wat moeten wij dan in den nood
Niet gaarne aan armen geven?

4.

Maak ons volvaardig op hun klagt,
Tot hulp in hunne smarte,
En, zoo 't ons ooit ontbreekt aan magt,
't Ontbreek ons nooit aan 't harte;
Elk liefdewerk word' in uw kracht,
In uwen naam, door ons volbragt,
Dan zal het God behagen.

LXXIII. WAAKZAAMHEID.

1.

Neen, 'k heb den prijs nog niet verkregen;
Nog zwak blijft hier de beste deugd,
Maar, waakzaam steeds op al mijn wegen,
Jaag ik dat kleinood na met vreugd:
Ons hart, ontbloot van waakzaamheid,
Wordt tot zorgloosheid ligt verleid.

2.

Zoo lang ik omzwerf door dit leven,
Ben ik een kind, dat wagglend gaat;
't Past elk bedachtzaam acht te geven,
Die, als zijn naaste valt, nog staat:

Digitized by Google

Zelfs een beſtreden booze lust
Wordt nooit in ons geheel gebluscht.

3.

De tijd kan ook verbeetring baren,
Is dan verbeetring altijd deugd?
Het wordt bedaardheid met de jaren,
Wat heete drift was in de jeugd;
En, ach! hoe vaak ziet onze waan
Voor deugd het werk der jaren aan!

4.

Vaak is het kunst en ijdel pralen,
Het geen men godsvrucht in u acht;
De nijd, of ſnoode zucht tot ſmalen
Had u welligt in haat gebragt;
Gij wilt voortaan voorzigtig zijn,
Vliedt niet de laakzucht, maar den ſchijn.

5.

Omdat een drift u niet kan roeren,
Die ſterk in 't hart van andren leeft,
Waant gij, geen drift kan u vervoeren,
Daar toch elk kent zijn eigen beeft?
Hem, wien noch goudmoed ontvlugt roert,
Heeft vaak een lokje, een woord vervoerd.

6.

Vaak ſlaapt in 't hart de drift ten kwade,
Gij ſchijnt zachtaardig van gemoed;
Nu kunt gij dulden, dat men ſmade,
Maar ſtraks ſtuift gij weer op, en woedt,
En ſcheldt zoo liefdeloos, zoo teer,
Als die u eerst ſmaadde in haar leed.

7.

Vaak waant gij, in het eenzaam leven,
U deugdzaam in de ſtille rust,
Naauw hebt g' u in 't gewoel begeven,
Of aanſtonds werkt de booze lust;
Dan wordt gij ras het waken moe',
En geeft aan 't kwade ſtrafbaar toe.

8.

Gij offert zwakkre driften Gode,
Door ſtrengheid in uw levenswijs,
Maar hebt uw lieffte lusten noode,
Zeer noode, voor zijn liefde prijs;
Dit is het oog, die is de voet,
Die gij u zelv' ontrukken moet.

9.

Gij zijt regtvaardig; ook beſcheiden?
Mint matigheid; maar ook geduld?
Gij laat geen' armen hulp verbeiden;
Vergeeft g' uw' vijand ook zijn ſchuld?
Uw hart, hoe goed het u ook ſchijn',
Moet aller zonden vijand zijn.

10.

Ach! 't hart is vol van ſnoode liſten,
Vol van bedrog in elken hoek;
Dus past de waakzaamheid den Chriſten,
En daaglijks ernſtig onderzoek:
Hoe vaak ziet onze dwaze waan
Den ſchijn van deugd voor 't weezen aan.

11.

God kan alleen dat hart doorgronden:
Maar zoekt gij, voor zijn aangezigt,
Oprege naar uw verborgen zonden,
Hij geeft u telkens meerder licht;

Dan is uw weg en gang gewis,
Dan wandelt g' in geen duisternis.

12.

Wees niet vermetel, waak ten ſtrijde,
Zeg nooit, ik heb genoeg gedaan;
Elk hart heeft zijne zwakke zijde,
Daar valt de zielevijand aan:
Zorgloosheid dreigt u met den val,
Waak daarom ſteeds, waak overal.

13.

Wil mij, door uw genade, ſterken
Tot al wat aan mijn roeping past,
En zet, op 't pad van goede werken,
O God! mijn wankle ſchreden vast,
En houd mijn hart, in waakzaamheid,
Altijd voor uwe komst bereid.

LXXIV. GEESTELIJKE STRIJD.

1.

Hoe naauw ik mij aan U verbind',
Wat zaligheid ik in U vind',
Nog houdt de lust van 't zondig vleesch
Mijn hart, o God! geſtaâg in vreêz.
Hoe ſterk gevoel ik vaak dien drang,
Wat valt die ſtrijd mij zwaar en bang!

2.

De deugd, o ja! ik vind ze ſchoon,
Zij ſtreeft zich zelv' ten grooten loon,
Ik volg haar pad met vreugd en moed,
Ik weet, dat, die geen zonde doet,

Die zijne pligten niet vergeet,
Met reden hoogst gelukkig heet.

3.

Maar, o hoe ras word ik ontrust
Door onderdrukten boozen lust!
Die zet mij tot zorgloosheid aan,
Tot hoog gevoel en trotschen waan;
Gelukt hem dit, ik dwaas! dan schijn
Ik straks mij zelv' een held te zijn.

4.

Een held? maar ach! wat ben ik ras?
Hij valt welhaast, die zorgloos was,
Hij steunt zoo op zijn eigen kracht,
Dat hij geen hulp van boven wacht,
Versmaadt zijn looze weêrpartij,
Wordt loom en traag, zelfs sluimert hij.

5.

Hoe na is hij dan bij zijn' val,
Als hij, verzocht van overal,
Van buiten, in zijn eigen hart,
Door drift, door winzucht, vrees of smart,
Aan 't strijden moet; hoe ligt, hoe ligt
Verliest hij alle kracht, en zwicht!

6.

Ik voel mijn zwakheid, ja, mijn God!
Hoe ligt verleidt gevaar en spot,
Verkrooijing, driften, trotsche waan,
Kwaad voorbeeld, weekheid van bestaan,
Een fijn gevoel voor weeld' of smart,
Hoe ligt verleiden zij het hart!

7.

Wie kan mij helpen? Gij alleen,
Gij zijt mijn hoop, en anders geen:

Digitized by Google

Och! dat mijn zwakheid immer mij
Ten minsten niet voor oogen zij!
Och! dat ik op U bouw' in nood,
Nam U gestouw tot in den dood.

XXV. TOEVLUGT IN VERBEELDINGEN.

1.

Hier is het nog beproevingstijd,
Hier leven wij nog steeds in strijd,
Hier, waar de booze heimlijk loert,
Het zwakke vleesch zich zelf vervoert,
De kracht der zinnen lokt en trekt,
En menig voorheeld lust verwekt.

2.

Vaak nemen zonden d' overhand,
En overstroomen 't ganſche land;
Wees op uw hoede, 't jongst gerigt
Brengt al 't verborgen aan het lichts
Wees door 't geloof altoos bereid,
En bid met ernst om waakzaamheid.

3.

De wereld kleedt haar schijnlijk kwaad
Voor 't oog somtijds in deugdsgewaad;
Prijst ons 't genot des levens aan,
Houdt droomheid voor bedrog en waan;
En wie verwacht standvastigheid
Van hem, die zelf gaag wordt verleid;

4.

Mijn oogen zien wel anderen,
Maar hoe zal 't al dat kwaad ontvlien,

Daar ik gevaren bij gevaar,
En ſtrik bij ſtrik, alom ontwaar?
Mijn vijand dreigt aan alle zij',
Waar vlugt ik heen? waar berg ik mij?

5.

Gij, Jezus! moet ons hulpe bien,
Ik blijf vertrouwend op U zien;
Ben ik niet een van uwe leên,
Uw broeder, Heer! uw vleesch en been?
Verlaat mij niet in dezen ſtaat,
Opdat ik U ook niet verlaat.

6.

'k Erken, 't geloof is zwak, maar Gij,
Gij ſterke Held! Gij ſtaat mij bij,
Ik weet, wat ik van U verwacht,
Wat ik vermag door uwe kracht;
Op U verlaat in allen nood
Mijn hart zich vast tot in den dood.

7.

Met U, o Heer! kan ik beſtaan,
Al zou de wereld zelfs vergaan;
De hulchlaar beeft, de zondaar ſchrikt,
Maar ik, ik vrees geen' oogenblik:
Want hij, wiens toevlugt bij U is,
Komt nimmer in verdoemenis.

8.

Gij zijt het dan, op wien ik hoop
In 't moeilijk perk van mijnen loop,
Tot daar de kroon in 't eind mij wacht,
Waar naar mijn hart zoo hijgend ſmacht.
Heer! ſta in allen ſtrijd mij bij,
Dat ik door U verwinnaar zij.

Digitized by Google

1.

Ik vind mij, Heer! zoo broos, zoo zwak van aard,
Verleid, vervoerd, en van uw' weg geweken:
Och help mij, Heer! der zonden boeijen breken,
Verbreek het juk, dat mij zoo zeer bezwaart.
Och! breng mij weêr te regt door uw gena',
Die is 't begin, de voortgang en het ende
Van 't pad des heils; al waar ik elders ga,
Verzink ik, ach! nog dieper in ellende.

2.

Zoo uw gena' niet voor mij henen gaat,
Geen' aanvang maakt, niet wekt, niet meê wil werken,
Niet bij mij blijft, wie zal mijn' arm dan sterken?
Helaas, mijn God! dan weet ik troost noch raad.
Schenkt Gij geen licht, zoo kan mijn oog niet zien,
En zie ik niet, wat goeds zal ik bedrijven?
Verlaat Gij mij, dan zal ik moeten vliên,
En moet ik vliên, hoe zal ik bij U blijven?

3.

Uw goedheid werk' het willen en het doen,
Zoo werk ik ook met vreezen en met beven,
Gij zelf hebt mij uw' eigen' Zoon gegeven,
Gedenk o God! aan Hem en aan zijn' zoen;
Gaaft Gij Hem niet om onzentwil ten dood?
Wat hebben wij dan niet van U te wachten?
Ik weet, dat Gij geen' smeekeling verstoot:
't Gebroken hart zult Gij toch niet verachten.

4.

Dat uw gena' met zachte kracht mijn hart,
Mijn ziel, mijn' zin beweeg en buig' ten goede,
In heil en ramp beschaduw' door uw hoede:
Zoo sta ik pal in blijdschap en in smart.

Digitized by Google

Doe mij verstaan, hoe ver uw goedheid gaat,
Wat Gij belooft, zoo krijg ik nieuwe krachten,
Dat sterkt mijn hart in onspoed en in smaad,
Dat leert mij, U ter eer, mijn' pligt betrachten.

5.

Och! moge mijn pligt mij steeds ter harte gaan,
En wordt die ooit aan uwen wil gewogen,
Laat mij ook dan voor uwe heilig' oogen,
Door uwgenâ', in Jezus bloed bestaan!
Gij hebt uw hulp mij dikwijls aangeboden,
Gij zondt mij die zoo menigmaal van boven,
Verleen mij die nu weder in uw' Zoon,
Zoo zal mijn hart, zoo zal mijn mond U loven.

LXXVII. CHRISTEN PLICHT.

1.

Waak, Christen! waak, blijf in 't geloof,
Dat niemand u die kroon ontroov'.
Gedraag u manlijk, wees kloekmoedig
In 's Heeren aanbevolen werk,
Standvastig, onbeweeglijk, sterk,
Volijvrig, altijd overvloedig:
Uw arbeid zal in onzen Heer
Niet ijdel wezen; Hem zij d'eer!

2.

Voeg, Christen! bij geloove deugd,
Den fieren moed in smart en vreugd,
Om steeds het kwaad te wederstreven,
Voeg bij de deugd een klook verstand,
Dat eigenzin en waan verbant;
Bij klook verstand een matig leven,

Voeg bij de matigheid geduld,
Als God wil, dat gij lijden zult.

3.

Voeg bij geduld godzaligheid,
Opdat, daar gij uw licht verspreidt,
De menschen op uw voorbeeld staren;
Blijf, naar 't volmaakst en groot gebod,
Met liefd' en eerbied jegens God,
De broederlijke liefde paren,
En, met dien broederlijken zin,
Ook d' algemeene menschenmin.

4.

O God! sta met uw' Geest ons bij,
Opdat dit alles in ons zij,
Steeds meerder in ons word' bevonden;
Dan zullen wij met waar gevoel
Het heilig, U betaamlijk doel
Van 't groot verlossingswerk doorgronden,
Och! dat ons zoo de jongste dag
Niet ledig, niet onvruchtbaar zag.

5.

Dan, zoo geheiligd in 't gemoed,
Zoo voor den hemel opgevoed,
Dan zien w' ons rijkelijk beschoren
Den ingang in uw eeuwig rijk;
O God! die zoo genadiglijk
In Jezus ons hebt uitverkoren:
Hem zij de lof, door al 't geslacht,
Hier en daar boven toegebracht!

LXXVIII. DE WARE CHRISTEN DE BESTE BURGER.

1.

Komt, Christnen! toont met woord en daad,
Dat, wie de ware godsvrucht smaad,
Een Christen zonder huichlarij
Altijd de beste burger zij.

2.

Zich zijner roeping steeds bewust
Werkt hij in zijnen kring met lust;
Hij streeft naar grootheid, geld, of goed,
Nooit hooger, dan hij streven moet.

3.

Zoo, vlijtig in zijn eigen werk,
Jaagt hij naar rang in Staat, noch Kerk;
Wat God hem geev', of wat hij mist',
Hij schaamt zich nooit het geen hij is.

4.

Erkentnis van Gods albestuur
Dooft in hem al 't onedel vuur
Van wrok, partijschap, vleijerij,
Wie ook aan 't roer van zaken zij.

5.

Hij geeft gewillig schot en lot,
Hij bidt voor 't heil des lands tot God;
Getrouw, gehoorzaam aan 't gebied,
Schendt hij zijn heilig' eeden niet.

6.

Of, roept hem God tot hooger' stand,
Om nut te doen met raad of daad,
Dan is hij edel, deugdzaam, vrij,
En steun en d'eer der maatschappij.

Digitized by Google

7.

Zoo, Heiland! zijt Gij voorgegaan,
Zoo hebt Gij zelf ons voorgedaan;
Gij, die de Vorst der Vorsten waart,
Werdt dienstknecht op uw eigen aard.

8.

O! dat uw voorbeeld elk en mij,
Als mensch en burger, heilig zij;
Dan wordt nooit, in den burgerstaat,
Uw naam, om mijnentwil, gesmaad.

9.

Verheerlijkt op den troon van God
Bestuurt Gij aller volken lot;
En ord', en regt, en veiligheid
Komt ons van U, door d'overheid.

10.

Mogt overheid en burger nu
Eerbiedig bukken, Heer! voor U:
Elk vreez' dien God, die 't gansch heelal
Door U regtvaardig rigten zal.

11.

Zoo bidden w' U, voor wie regeert,
Wie Regter is, wie Godsdienst leert,
Zoo bidden w' U voor elken stand;
Geef orde; heil zij 't vaderland!

Digitized by Google

LXXIX. NUTTIGHEID DES GEBEDS.

1.

O Heer! hoe heuglijk is het lot,
Hoe zoet, hoe zalig is 't genot,
Dat hier het hart mag ſmaken,
Als 't U in Chriſtus Vader noemt,
Bij 't bitterſt leed in U nog roemt,
Die 't alles wel zult maken,
U zelfs zijn minſte nooden klaagt,
En uit elk onheil redding vraagt.

2.

Wat heil voor zondaars, welk een eer,
Tot aller heeren Opperheer
Als kind te mogen ſpreken,
Van Hem vertroosting, krachт en licht,
Bij elk bezwaar, tot elken pligt
Vertrouwend afteſmeeken!
Zulk bidden in de grootſte ſmart
Dat is reeds troost voor 't biddend hart.

3.

Dat dan geen donker oogenblik
't Kleinmoedig hart vervull' met ſchrik,
Geen onheil ons doe wijken!
Neen! voor den troon, waar God ons wacht,
Is raad, en troost, en moed, en kracht:
Welk hart zou dan bezwijken?
't Is God, die onze tranen telt,
En 't ſmeekend kind ter hulpe ſnelt.

Digitized by Google

4.

Stort eigen dwaasheid ons in smart,
O, dat geen vrees ons weenend hart
Verwijder' van Gods oogen!
God is een vader, die vergeeft,
Die blijdschap in verlossen heeft,
Een God vol mededoogen,
Die, op het stil geloofsgebed,
Het zuchtend kind uit angsten redt.

5.

O Jezus! die den strijd volstreedt,
Die lijdend badt, en biddend leedt,
Wil Gij ons bidden leeren;
Uw Geest vuur onzen ijver aan,
Die leer' ons tot den Vader gaan,
En Hem als Vader eeren:
Zoo worden wij reeds hier bereid
Voor 't eeuwig lied der dankbaarheid.

LXXX. KINDERLIJK TOEVERSICHT.

1.

Een ander zij vervuld met schrik,
Wanneer hij God hoort noemen;
Ik mag m' in Hem beroemen,
Ik vrees voor Hem geen' oogenblik:
En waarom zou ik vreezen?
Hij wil mijn Vader wezen:

2.

Mijn trouwe Vader, die zijn kind,
Hoe zeer 't ook af moog zwerven,
En tegen Hem 't bederven,
Als 't zwarte van zijn oog bemint:

Die 't geen ik heb misdreven
Mij altijd wil vergeven.

3.

Mijn goede Vader ſtelt zijn eer
In eindeloos ontfermen,
Hij luistert naar mijn kermen:
Kom ik tot Hem in Christus weêr,
Met tranen en met zuchten,
Zoo heb ik niets te duchten.

4.

Bekommeringen ken ik niet
Voor heden of voor morgen;
Ik laat mijn' Vader zorgen:
Mijn Vader, die mijn nooden ziet,
Zal mij, door heel mijn leven,
Al wat mij nut is geven.

5.

O zaligheid! wanneer mijn hart,
Geſpeend aan zijne lusten,
In 's Vaders wil kan rusten,
Zijn' wensch kan misſen zonder ſmart,
En zich kan vergenoegen,
Hoe Hij het ook wil voegen.

6.

Schenkt Hij mij hier een ſober deel,
Dat doet Hij uit genade,
Iets meerder deed mij ſchade;
'k Heb weinig, want mij nut niet veel:
Zou Hij niet best het weten,
Hoe Hij 't mij toe moet meten?

Digitized by Google

7.

Schiet ik aan moed of kracht te kort,
Om tegen 't kwaad te ſtrijden,
Mijn Vader ziet mijn lijden:
Ja, zelfs de tranen, die ik ſtort,
Wil Hij met zorg vergâren,
En in zijn flesch bewaren.

8.

Zijn immer zonden mij tot ſmart,
Die ik, hoe zij m' ook knagen,
Nooit aan een' mensch durf klagen,
'k Ontlast bij Hem mijn zwoegend hart:
Want Hij geneest mijn ſmarte,
En reinigt mij het harte.

9.

Al blijft in alles, wat zij zegt,
Mijn ſtramme tong ſchier ſteken,
'k Durf tot mijn' Vader ſpreken,
Hij kent mijn taal, al ſpreek ik flecht,
Tot ſtaamlen neigt Hij d'ooren,
Zelfs zwijgen wil Hij hooren.

10.

Wil Hij mij ſomtijds door verdriet
En rampen zwaar kastijden,
'k Draag met geduld dat lijden;
Een' bastaardzoon kastijdt Hij niet:
En zou 'k die liefdeſlagen
Dan als zijn kind niet dragen?

11.

Ik mag, hoe zeer een ander ſchrikk',
Wanneer Hij God hoort noemen,
Ik mag m' in Hem beroemen:
Ik vrees voor Hem geen' oogenblik.

Digitized by Google

En waarom zou ik vreezen,
Hij wil mijn Vader wezen.

LXXXI. OM OPGEWEKTHEID TOT BIDDEN.

1.

O God! hoe zalig is 't voor 't hart
Zijn nooden U te klagen!
Hoe zalig, met berouw en smart,
Vergeving U te vragen;
Hoe zalig, U naar 't hemelhof,
In geest en waarheid, onzen lof
Vertrouwlijk op te zenden!

2.

Maar, ach! ons hart, zoo hard als steen,
Zelfs bij 't gezigt van zonden,
Wil niet tot U naar boven, neen!
't Is vast aan 't stof gebonden;
't Ontbreekt ons, Heer! aan lust en moed,
Wij kunnen 't logge vleesch en bloed
Tot bidden naauwlijks dringen.

3.

O God! dat kwaad grieft ons zoo zeer,
Meer dan all' aardsche smarten;
Woont dan uw goede Geest niet meer
In hard' en koude harten?
Is Hij dan met zijn onderrigt,
Vertroosting, aandrift, kracht en licht,
Bedroefd, van ons geweken?

Digitized by Google

4.

't Is waar, wij durfden vaak zijn ſtem
En leiding wederſtreven,
Zoo hebben wij, wij zelv' aan Hem
Daar reden toe gegeven:
Wij pleegden met het vleesch ſteeds raad,
Dies woog de neiging tot het kwaad
In ons gedurig over.

5.

Zie ons dan, Vader! in den nood
Tot uwen ſchoot gedreven;
Wat aardſche vader zou, voor brood,
Zijn' kindren ſteenen geven?
En Gij, zoudt Gij niet nog veel meer
Den Geest, waarom w' U ſmeeken, Heer!
Ons op ons hidden ſchenken?

LXXXII. DAGELIJKSCH GEBED.

1.

O groote God, die t'aller tijd
In Christus onze Vader zijt!
Wij ſtorten onzer aller nood
Ootmoedig in uw' Vaderſchoot.

2.

Doe ons gelooven op uw woord,
Dat Gij ons arme zondaars hoort,
Niet om onz' eigen waardigheên,
Maar om uw' Zoon, om Hem alleen.

3.

Geef, dat wij op uw Vadertrouw,
Hoe ſchuldig zich ons hart beſchouw',

Niet twijfelen, of Jezus bloed
Heeft al die ſchuld voor ons geboet.

4.

Dat ſteeds in ons dit vast geloof
De liefde tot het kwaad verdoov',
En dagelijks ons meer geleid'
Tot Christendeugd en heiligheid.

5.

Geef ons, dat uw getuigenis
En woord, dat eeuwig zeker is,
Ons alles zij in vreugd en ſmart,
Als 't eenig rustpunt van ons hart.

6.

Dat ſteeds, o hoogſte Majeſteit!
Ons hart uw tegenwoordigheid,
Bij al zijn pogen, diep gevoel',
Opdat het U alleen bedoel'.

7.

Stort ons die liefde tot U in,
Die zich vertoont in menſchenminn:
Opdat, waar w' op uw aard ook treên,
Wij vreugd verſpreiden om ons heen.

8.

Dat onze hand graag tranen droog',
Weldadigheid ons hart verhoog',
En, onder hoog of laag bedrijf,
De menschheid ons ſteeds heilig blijv'.

9.

Sterk, waar verzoeking lokkend lacht,
Ons zinlijk hart door uwe kracht,

En

En geef ons tot de deugd ſteeds moed,
Al kost z' ons welvaart, eer en goed.

10.

Lacht ons op aarde voorſpoed aan,
Dat wij naar dankbren ootmoed ſtaan;
Of vloeit ons ramp op ramp hier toe,
Dat z' ons uw' Zoon gelijken doe.

11.

Dat ſlechts, bij voorſpoed of bij leed,
Ons hart geen' oogenblik vergeet,
Hoe, zonder zelfsverloochening,
Geen ſterveling ooit ten hemel ging.

12.

Dat wij in welſtand of in nood
Gedurig denken aan den dood,
En die gedacht' ons daaglijks meer
Bedachtzaamheid en wijsheid leer'.

13.

Zal onze leeftijd hier voortaan
Uit oogenblikken ſlechts beſtaan,
Zoo vind' de dood ons vroeg bereid,
En rijp voor U en d' eeuwigheid.

14.

Of wel beſtemd' uw albeſtier
Ons eene langre loopbaan hier,
Begeef, wat immer ons ontſchiet',
Ons dan ook in de grijsheid niet!

15.

En is ons eind eens daar, o Heer!
Zie dan genadig op ons neêr,
En dat, om Jezus dierbaar bloed,
Uw vrede heersch' in ons gemoed.

Digitized by Google

1.

God, enkel licht,
Voor wiens gezigt
Niets zuiver wordt bevonden,
Ziet ons bevlekt,
Met ſchuld bedekt,
Misvormd door duizend zonden.

2.

Der ſterren pracht
Is bij Hem nacht,
Hoe hel zij ſchittren mogen:
En wij belaân
Met euveldaân,
Wat zijn wij in zijn oogen?

3.

Heer! waar dan heen?
Tot U alleen,
Gij zult ons niet verſtooten:
Uw eigen Zoon
Heeft tot uw troon
Den weg ons weêr ontſloten.

4.

Ja, Amen! ja,
Op Golgotha
Stierf Hij voor onze zonden;
En door zijn bloed
Wordt ons gemoed
Gereinigd van de zonden.

5.

Maar, ach! wat ſmart!
Dit dwaalziek hart

Digitized by Google

Doet ons gedurig vreezen.
O God! G' aanſchouwt,
Hoe 't ons berouwt
Steeds weêr bevlekt te wezen.

6.

Wil, U ter eer,
Steeds meer en meer
't Geloof in ons verſterken!
Dan zullen wij,
Gereed en blij,
Uit liefde 't goede werken.

LXXXIV. ZUCHT OM MEERDERE HEILIGING.

1.

Vader, vol van mededoogen!
Zie op mijn ellende neêr,
Wend tot mij erbarmend' oogen;
Vader, vol van mededoogen!
Zie op mijn ellende neêr,
Vorm mij, vorm mij tot uw eer.

2.

O! Gij ziet het, wat ik lijde
Bij 't bederf, dat in mij woont,
Hoe ik worstle, hoe ik ſtrijde;
O! Gij ziet het, wat ik lijde
Bij 't bederf, dat in mij woont,
En zich telkens nieuw vertoont.

3.

Duizend bittre hartetranen,
U alleen bekende ſmart,

Digitized by Google

Doen de vreugd mijns levens tanen;
Duizend bittre hartetranen,
U alleen bekende ſmart,
Knagen rustloos aan mijn hart.

4.

Moest mijn eigen deugd mij ſchoren,
't Regt hier gelden, geen genâ',
Ach! ik waar gewis verloren,
Moest mijn eigen deugd mij ſchoren,
't Regt hier gelden, geen genâ',
Als ik voor uw vierſchaar ſta.

5.

Zelfs mijn tranen en gebeden
Keeren ſchuldig tot mij weêr,
Als ik tot uw' troon mag treden;
Zelfs mijn tranen en gebeden
Keeren ſchuldig tot mij weêr,
Smeeken om vergeving, Heer!

6.

Hoe ik dieper poog te delven,
Hoe ik meer bederf ontmoet;
Ach! ik wanhoop aan mij zelven:
Hoe ik dieper poog te delven,
Hoe ik meer bederf ontmoet,
Daar mijn kracht voor zwichten moet.

7.

Heiland, eindloos van ontfermen!
Die geen' zondaar ooit verſmaadt;
Heiland, eindloos van ontfermen!
't Werp mij raadloos in uw armen:
Nu mij alles hier verlaat,
Daar, en daar alleen is raad.

Digitized by Google

8.

Ja, in U is redding, leven,
Schuldvergeving, kracht tot deugd,
Van uw' Vader mij gegeven;
Ja, bij U is redding, leven,
Schuldvergeving, kracht tot deugd,
Ware zielrust, reine vreugd.

9.

O! dat kinderlijk vertrouwen,
Dat, bij al 't gevoel van ſchuld,
Op Gods Vadertrouw blijft bouwen;
O! dat kinderlijk vertrouwen,
Dat, bij al 't gevoel van ſchuld,
In 't gemoed geen twijfling duldt!

10.

Dit geloof geeft moed en krachten,
Staaft, dat God waarachtig is:
O! hoe blijft mijn harte ſmachten,
Hoe naar dat geloove trachten,
Dat, bij voorſpoed en gemis,
Leeft op Gods getuigenis!

11.

Dierbre Heiland! hoor mijn ſmeeken,
Wek in mij dien kinderzin;
Dan moog alles mij ontbreken:
Dierbre Heiland! hoor mijn ſmeeken,
Stort mijn hart dien kinderzin
Voor uw liefd' en bijſtand in!

12.

Blijf, in leven en in ſterven,
't Eenigst ruſtpunt van mijn hart!

Wat, wat kan mijn ziel niet derven,
Blijft G' in leven en in ſterven,
Onder voorſpoed, onder ſmart,
't Eenigst ruſtpunt van mijn hart!

LXXXV. GEBED IN VERZOEKINGEN.

1.

Liefdevolle Hemelvader!
Wien ik nader
Met een diep verſlagen ziel;
Steeds mijn toevlugt in het lijden,
Kracht in 't ſtrijden,
Als de nood het bangſte viel!

2.

Zie mij voor uw' troon gebogen,
Sla uw oogen
Gunstig neder op mijn ſmart;
't Woelen der verdorvenheden
In mijn leden,
Zond' op zond' ontrust mijn hart.

3.

Naauw ben ik gevaar ontvloden,
Of mijn nooden,
Nieuwe nooden groeijen aan;
Nieuwe heiren van verzoeking,
Wier verkloeking
Ik, helaas! niet kan weêrſtaan.

4.

Strijden moest ik, maar mijn krachten
Zijn ſlechts klagten;

Digitized by Google

Ach! waar berg, waar berg ik mij!
't Hart, ſteeds morrend en t'onvrede,
Strijdt niet mede,
Groot' Ontfermer! ſta mij bij.

5.

Aller ſchepſlen mededoogen
En vermogen
Schiet te kort in mijnen nood:
Vader! Gij alleen, o Vader,
Licht en Rader!
Gij zijt Redder uit den dood.

6.

Jezus Chriſtus heeft geleden,
Heeft volſtreden,
Overwonnen, ook voor mij,
Helſche list en magt gebonden,
Dood en zonden
Overwonnen, ook voor mij.

7.

Jezus ſtreed, en leed onſchuldig
En geduldig,
Klaagde, dat Gij Hem verliet:
Zoudt Gij, Vader! mij verlaten?
Mij verlaten,
Nu G' in Jezus op mij ziet?

8.

Geef mij Jezus Geest in 't lijden,
En in 't ſtrijden
Jezus afkeer van het kwaad:
'k Zal Hem dan ſtandvastig volgen,
Hoe verbolgen
Ook de zee van rampen ſlaat.

1.

Helaas, dat zwerven der gedachten!
Hoe leidt ons 't ijdel zingenot
Steeds af van 't heil, dat wij verwachten,
Van 't geen Gij wilt dat wij betrachten,
Van uw gemeenschap zelfs, o God!

2.

Niet slechts bij 'aardsche bezigheden
Kwelt ons die zwerfzucht van het hart,
Maar dan zelfs, als wij met gebeden
Of dankerkentnis tot U treden,
Gevoelen wij die bittre smart.

3.

Bij onze godsdienstoefeningen,
In 't eenzaam en in 't openbaar,
Is d' aandacht naauwlijks te bedwingen,
Gestaag verrast door beuzelingen;
Helaas! wat valt die last ons zwaar.

4.

Wie helpt ons dit met moed bestrijden,
Wie breekt de kracht der ijdelheên,
Wie zal ons treurig hart verblijden,
Wie zal ons van dien last bewrijden,
Van zulk een zwerfzucht? Gij alleen!

5.

Och! zie ons aan uw voeten weenen,
O Jezus! zie op onze smart,
Och! wil ons vaardig hulp verleenen;
Nooit zondt Gij klagers hulploos heenen,
Nooit kon U dat van 't liefdehart.

Digitized by Google

6.

Leer Gij ons dan ootmoedig ſmeeken,
Gij, die d' ontferming zelve zijt,
Help ons de kracht der zwerfzucht breken;
Dan wordt ons denken en ons ſpreken
Geheel, alleen aan U gewijd.

LXXXVII. A M E N.

1.

Ja, Amen! Vader, ja!
Gij ſlaat ons ſmeeken ga',
Gij zult ons niet beſchamen:
Het woord van uw gena'
Blijft, Vader! eeuwig Ja,
In Chriſtus, Ja en Amen.

2.

Gij, die ons bidden ziet,
Verlangt ook, dat wij niet
Slechts vragen, maar verwachten:
Ons bidden is geen wensch,
Die opgaat tot een' mensch,
Wien 't faalt aan wil, of krachten.

3.

Ons oog is op uw' Zoon,
Die ons tot uwen troon,
Als Middlaar, in wil leiden;
Al wat ons hart begeert,
Gelijk zijn voorſchrift leert,
Dat mag 't geloof verbeiden.

Digitized by Google

4.

Geeft ware Christuszin
Ons reine wenschen in,
Heeft die ons hart genezen,
Dan moet de ganſche ziel,
Die biddend nederviel,
Bij 't opſtaan, Amen wezen.

5.

Dit Amen geeft U eer,
Dit Amen vraagt niet meer,
Zou God mijn bede ſchenken?
Dit Amen ſtelt gewis,
Dat Hij, die d' Amen is,
Zijn waarheid nooit zal krenken.

BIJ DE VIERING VAN DEN OPENBAREN GODSDIENST.

LXXXVIII. VOORTREFFELIJKHEID DER OPENBARING BOVEN DE REDE.

1.

„O mensch, geloof aan uwen God!"
Is, Heer! uw onbepaald gebod,
Och! dat uw Geest dien pligt ons leere!
Wat komt, in dezen kinderſtaat,
Ons meerder dan 't geloof te baat?
't Bevel daartoe is weldaad, Heere!

2.

Wat zou ons naauwbeperkt verſtand,
Ons kortziend oog, dat ſchaars 't verband

Der dingen doorziet, ooit ontdekken?
Zoo uw onfaalbaar onderrigt
Ons niet, waar onze rede zwicht,
Ter heldre fakkel mogt verſtrekken.

3.

Waar zou ons hart, in elken nood,
Waar, bij het naadren van den dood,
Ooit uitkomst zien in zijn' ellende,
Zoo 't niet, in zijnen donkren nacht,
Bij 't licht, door Jezus aangebragt,
Zich tot een' God, een' Vader wendde?

4.

Wat wisten wij met zekerheid
Van alles, wat na 't graf ons beidt,
Slechts door het redelicht omgeven?
Waar leerden wij pligten aan,
Die ons, in dit ons eerst beſtaan,
Reeds vormen voor een hooger leven?

5.

Ja, uw bevel is weldaad, Heer!
Waar zou, was hier 't geloof niet meer,
Onz' eindigheid de rust verbeiden?
Neen! in ons tegenwoordig lot
Kan onbepaald geloof aan God
Alleen tot hooger' ſtand ons leiden.

6.

't Zegt weinig, of de geest in 't end,
In 't geen hij van uw werken kent,
Een ſtip meer van 't geheel vergader';
Maar, dat van 't eindloos ſchepselental
Geen muschjen ooit op aarde vall',
Dan met uw' wil, dit troost ons, Vader!

7.

't Zegt weinig, dat ons zoekend oog
Eén ſter te meer ontdekken moog,
Waar millioenen 't oog ontvlugten;
Maar, dat dezelfde Majeſteit,
Die z'allen voert, ook ons geleidt,
Dit doet ons voor geen rampen duchten.

8.

't Geloof aan God verhoogt den moed,
Het troost ons hart in tegenſpoed,
En leent in nood en dood ons krachten.
Och! dat w' ootmoedig, needrig, kleen,
Met dit geloof ons pad betreên,
Van dit geloove troost verwachten!

9.

Stort, Vader! ons dien kinderzin,
Dat onbepaald vertrouwen in
Op uwe leiding door dit leven,
Dat wij gerust aan uwe hand
Hier ſpoeden naar het vaderland,
En op uw woord den doodſtrik geven.

LXXXIX. VOORTREFFELIJKHEID VAN JEZUS LEER.

1.

Wat zwoegt g', o mensch! naar goud of eer,
Daar gij in Jezus reine leer
Den grootſten ſchat bezit op aarde!
Waar is u hooger heil bereid?

Digitized by Google

Zij voedt u op voor d'eeuwigheid,
En ſchenkt u eenmaal Englenwaarde,
Zij ſtemt uw hart tot ware deugd,
En vormt uw ziel voor hemelvreugd.

2.

O! voel de waarde van dien ſchat,
Die 't grootst geſchenk in zich bevat,
Dat in het ſtof u kon verbeiden,
Een gift der hoogſte liefde waard,
God gaf ze door zijn' Zoon aan d' aard,
Om menſchen tot Hem opteleiden:
Zij wijst, bij al den aardſchen druk,
Den zeekren weg tot waar geluk.

3.

Lacht u hier ware grootheid aan,
Gij kunt z', op uwe levensbaan,
Alleen van haren invloed wachten;
Z' is juist geſchikt voor uwen ſtand,
Staat met uw' aanleg in verband,
En is berekend naar uw krachten:
Mensch! zoo zij u geen' bijſtand biedt,
Bereikt gij uw beſtemming niet.

4.

Beproef, of ooit in ſchooner licht
Volmaakter beeld voor uw gezigt
Van menſchelijke grootheid zweefde,
Dan d'echte Christen wezen zou,
Die, aan zijns Heilands leer getrouw,
Haar met zijn hart en daân beleefde,
En daaglijks in die deugden won,
Die hij door haar bereiken kon.

5.

Waar vindt g' een' God, een' Majeſteit,
Zoo vlekkeloos in heiligheid,

Zoo boven allen lof verheven,
Zoo vreeslijk voor het boos gemoed,
Maar voor 't boetvaardig hart zoo goed,
Zoo rijk, zoo mild in 't schuld vergeven?
Kom, toon m' een' God, zoo groot, zoo goed,
Als Jezus leer aanbidden doet.

6.

Waar dringt de reinste menschenmin
Met zoo veel kracht ten boezem in,
Waar zijn de driften min verbolgen,
Dan daar, waar 't hart geen' vijand heeft,
Voor haaren bidt, altijd vergeeft,
En 't beste Wezen na leert volgen;
Waar spreidt menschlievendheid zoo schoon,
Zoo goddelijk een' glans ten toon?

7.

Baart liefd' alleen hier reine deugd,
Slechts Jezus leer, die 't hart verheugt,
Doet haar ter bron der deugd verstrekken;
Wie zonder liefd' om d' eerkroon loopt,
Wordt ligt door loon of straf genoopt,
Kan hoogmoed tot zijn taak ligt wekken:
Voor liefde, ware liefd' alleen,
Was pligt en zaligheid steeds één.

8.

De liefde tot den hoogen God
Vereent ons hart met zijn gebod,
Doet ons Hem dienen zonder vreezen;
De liefde tot den evenmensch
Maakt zijn geluk tot onzen wensch,
Doet ons hier alles voor hem wezen:
Waar is een deugd, die meer bekoort,
Waar vloeit z' uit reiner bronnen voort?

Digitized by Google

9.

Waar wordt aan uw beklemd gemoed
Vergeving, om een godlijk bloed,
Voor al uw ſchuld om niet geſchonken?
Waar wil een Geest, door niets beperkt,
Die 't willen en 't volbrengen werkt,
Uw hart, uw magtloos hart ontvonken?
Waar loopen Gods volkomenheên
Zoo met ons waar geluk in een?

10.

Waar vindt de mensch in zijn verdriet
Den troost, dien Jezus leer hem biedt?
Waar is in 't lijden God hem nader,
Waar ziet zijn oog in ſchooner licht,
Ook waar de tuchtroê nimmer zwicht,
Het doel van een' vergevend' Vader?
Waar is zijn eeuwig zalig lot
Gegrond op d' eer van zijnen God?

11.

O ſtervling! wat u ooit ontzink',
Dat deze leer nog voor u blink',
Waar gij uw' jongſten ſnik zult geven;
Zij is het licht voor uwe voet,
De ſtaf, die u voor wanklen hoedt,
Uw zeekre gids tot beter leven;
Met haar zijt gij in elken kring,
In elken ſtand Gods kweekeling.

XC. VOOR DE PREDIKATIE.

1.

Dat w' U deez' dag, o Jezus! wijden,
Hem vrolijk vieren in den geest,
Den dag, waarop wij ons verblijden,
Dat Gij weêr uit het graf verreest,

Digitized by Google

Laat ons uw eer alleen bedoelen,
Uw eer, die al ons leven is,
Dan zullen w' in ons hart gevoelen
De kracht van uw vernijzenis.

2.

Hier zullen wij ons met uw vrinden,
Die voor uw godlijk aanzigt ſtaan,
Door liefd' en door geloof verbinden,
Vermelden uwe liefdedaân;
Hier, waar uw heilgen zich verzaamlen,
Hier zingen w' U ons neêrig lied,
Al kunnen wij uw' lof maar ſtaamlen:
't Ootmoedig hart verſmaadt Gij niet.

3.

Hier danken w' U, met al uw leden,
Hier wordt uw liefdeſtem gehoord,
Hier zenden w', in uw' naam, geboden
Tot Hem, die ons als Vader hoort:
Zend uwen Geest nu in ons midden,
Verlicht, vertroost ons hart, o Heer!
Dan zal ons zingen, hooren, bidden
Ons zalig zijn, en U tot eer.

XCI. VOOR DE PREDIKATIE.

1.

Wij wijden, gunſtrijk' Opperheer!
Deez' feestdag aan uw' dienst en eer:
Heb dank! uw godlijk welbehagen
Vergunt ons rust van bezigheên,
En roept ons, om aan U alleen
Godsdienstig' offers optedragen;

Verhef ons hart nu boven 't ſtof,
En ſtem het, Heer! tot uwen lof.

2.

O Vader! dat uw vriendlijk oog
Ons hart beſtrale van omhoog!
Daar wij met onze ſmeekgebeden,
In naam van Jezus, uwen Zoon,
Vertrouwlijk naadren tot uw' troon:
O milde Bron van zaligheden!
Stort, in den rijkſten overvloed,
Uw' zegen uit in ons gemoed.

3.

Och! dat uw Geest den Leeraar ſterk',
Het zegel zett' op al zijn werk;
Dan zal uw woord ons hart doordringen,
Dan brengt het ſchoone vruchten voort:
Door dankbren ijver aangeſpoord
Zal onze mond dan vrolijk zingen;
Dan is 'ons leven, voor altijd,
Geheel aan uwen dienst gewijd.

XCII. VOOR DE PREDIKATIE.

1.

Wij, allerhoogſte Majeſteit!
In uwe tegenwoordigheid
Godsdienstig in uw huis verſchenen,
Wij buigen ons eerbiedig neêr
En ſmeeken U, wil U ter eer,
Ons uwen Geest bij 't woord verleenen.

2.

Bepaal Gij zelf ons zwerfziek hart,
Zoo ligt in zond' en zorg verward;
Verleen Gij zelf ons luistrend' ooren,
Doe ons de waarheid regt verstaan,
En laat ons diep ter harte gaan,
Wat Gij ons tot ons heil doet hooren.

3.

Maak, door uw woord, ons zoo bekend
Met ons bederf en diep' ellend,
Dat wij in ootmoed die betreuren;
En geef, dat uw getuigenis
Van 't geen uw Zoon voor zondaars is,
Ons uit die droefnis op moog beuren.

4.

Wil, door een vast geloof, ons hart,
Bij lief en leed, bij vreugd en smart,
In Hem vertroosten en versterken;
Ontsteek dus, in ons koud gemoed,
Een' onuitbluschbren ijvergloed
Tot dankbaarheid en goede werken.

5.

Uw eer, ons heil zij 's Leeraars doel,
Verwek in hem een warm gevoel
Tot krachtig spreken, vurig bidden:
Gij hebt ons immers zelf verklaard,
„ Al waar men in mijn' naam vergaart,
„ Daar ben Ik zelf ook in uw midden."

XCIII. VOOR DE PREDIKATIE.

1.

Lieve Jezus! zie ons zaam
Hier op uw bevel vergaderd,
Waar ons hart in uwen naam
Dankbaar tot den Vader nadert.

Digitized by Google

Och! wees zelf nu in ons midden,
Bij ons danken, bij ons bidden.

2.

Heiland! Gij hebt aan uw Kerk
Uwen Heilgen Geest gegeven,
Die 't geloof in 't harte werk'
Door uw woord ten eeuwgen leven;
Dat ons nimmer iets op aarde
Bij uw heilleer koom in waarde.

3.

Zet ons harte door dien Geest
Voor uw liefdelesſen open,
Dat wij daaglijks onbevreesd
Op uw heilbeloften hopen,
Tot dat G' ons geloofsvertrouwen
Eens verwisſelt in aanſchouwen.

XCIV. VOOR DE PREDIKATIE.

1.

Sla, o God vol mededoogen!
Sla uw oogen
Nu genadig op ons neêr,
Daar wij, in uw huis verſchenen,
Ons vereenen,
Naar uw voorſchrift, tot uw eer.

2.

Dat ons hart uw' Geest verbeide,
Die ons leide

In uw waarheid, naar uw woord;
Schenk uw' bijſtand tot gelooven
Nu van boven;
Spreek dan, uw gemeente hoort.

XCV. NA DE PREDIKATIE.

U, Vader! U zij lof en prijs
Voor 't onderwijs,
Aan ons gegeven,
Uw woord, uw waarheid maak ons vrij,
En blijv' ons bij,
Door al ons leven:
Doe ons, o Oppermajeſteit!
Uit dankbaarheid
Uw' wil betrachten,
En ſteeds geloovig, om uw' Zoon,
Van uwen troon
Uw' zegen wachten.

XCVI. NA DE PREDIKATIE.

Halleluja! eeuwig dank en eere,
Lof, aanbidding, wijsheid, kracht,
Word', op aard en in den hemel, Heere!
Voor uw liefd', U toegebragt!
Vader! ſta ons ſteeds in liefde gade;
Zoon des Vaders! ſchenk ons uw genade;
Uw gemeenſchap, Geest van God!
Amen! zij ons eeuwig lot.

Digitized by Google

XCVII. BIJ DEN DOOP.

1.

U, God en Heer!
Zij eeuwig eer,
Wij roemen uw genade;
Ontfermend slaat
Gij ook ons zaad,
Om Jezus offer, gade.

2.

Hoe zondig zij
Ook zijn, als wij,
Onrein voor U geboren;
Gij, zalig lot!
Gij zijt hun God,
Aan wien zij toebehooren.

3.

Heeft uwe hand
Den doop, ten pand
Van uw verbond, gegeven,
Die blijde troost
Doet ons dit kroost,
Met vreugd, U overgeven.

4.

Uw zondaarsmin
Stort blijdschap in,
En lust, en moed, en krachten
Der oudren pligt,
Hoe zwaar, wordt ligt
Voor hun, die op U wachten.

Digitized by Google

5.

Wil ons beleid
Met waakzaamheid,
Ons kroost uw' zegen geven:
Zoo zullen zij,
Zoo zullen wij
U hier, en eenwig leven.

XCVIII. NA DEN DOOP.

1.

Wij danken U, barmhartig' God en Vader!
Dat G' uit gena' ons en ons kroost te gader,
Om 't bloed uws Zoons, all' onze ſchuld vergaaft,
Ons door uw' Geest hebt tot uw Kerk doen komen,
Tot leên uws Zoons, tot kindren aangenomen,
En door den Doop dit heil ons plegtig ſtaaft.

2.

Wij bidden U, wil ons om Jezus hooren,
Aanſchouw het kroost, thans door den Doop herboren!
Dat hen uw Geest, uw Heilge Geest regeer,
Opdat het, vroom en Chriſtlijk opgetogen,
In ware deugd ſteeds wandle voor uw oogen,
En wasſen moog in Christus, hunnen Heer.

3.

Zoo word' uw gunst, uw Vadergunst geprezen,
Die G' ook, o Heer! ons allen hebt bewezen;
Zoo ſtemm' ons hart ſteeds met uw wetten in,
Opdat het trouw, in alle deugdbetooning,
Zijn' Heiland volg', als Leeraar, Priester, Koning,
En onder Hem, wat zonde kweekt, verwinn';

Digitized by Google

4.

Opdat uw Naam, o eindloos goede Vader,
O Zoon, o Geest, o eenig' God te gader!
Door hun en ons altijd verheerlijkt word';
Opdat ons hart U dankbaar eer bewijze,
U vrolijk roem', U rustloos loov' en prijze,
Tot dat de tijd in d' eeuwigheid zich stort.

XCIX. BIJ DE BELIJDENIS PREDIKATIE.

1.

Zie ons te zaam uw' naam belijden,
O God! met eerbied voor uw' troon,
Ons zelven U ten dienste wijden
In Christus uwen lieven Zoon,
Vereenigd in gevoel van zonden,
In pijnigt op zijn schuldrantsoen;
Och! dat w', in liefde zaamverbonden,
Uw liefde dankbaar hulde doen.

2.

Ja, zondaars zijn wij, diep bedorven,
W' erkennen dit voor U met smart;
Maar Jezus, aan het kruis gestorven,
Geeft rust en troost aan 't schuldig hart:
Die waarheid is 't, die ons te zamen
Aan U, en uwen wil verhecht,
Waar op ons hart geloovig, Amen,
Met al uw kindren, Amen zegt.

3.

Door éénen Heer zijn onze harten,
Door éénen Geest en doop vereend,
Eén Trooster is het, die in smarten
Ons zamen sterkt, en hulp verleent;

Digitized by Google

't Is één geloof, waar door wij leven,
Één hoop op uwe zaligheid;
Één hart wilt Gij ons allen geven,
Dat hebt Gij zelf ons toegezeid.

4.

Och! heilig ons dan in uw waarheid,
Zij voer' in ons ſteeds heerſchappij,
Uw woord, o Vader! is de waarheid;
Zet Gij ons licht en ijver bij,
Zoo zullen w' uwer ons nooit ſchamen,
Wien hart en mond geheel behoort,
Zoo, zoo verbinden w' ons te zamen
In trouw aan U, en aan uw woord.

5.

Gedenk aan onze nieuwe leden,
Die, door 't belijden van uw' naam,
Met ons nu in verbindnis treden;
O Vader! heilig z' in uw' naam,
Dat niets hun' ijver ooit verdoove,
Uw liefd', uw waarheid blijv' hun bij,
Dat hun geloof opregt geloove,
Hun keus de keus des harten zij.

6.

Bewaar, o God! hun ziel en zinnen,
Dat, hoe de wereld vleijen moog,
Zij boven alles U beminnen,
In vreeze wandlen voor uw oog:
Zoo rigten zij getroost hun treden
Op Jezus ſpoor, hoe zwaar 't ook ſchijn',
Zoo zal, op 't geen zij nu beleden,
Hun wandel 't ſprekendst Amen zijn.

C.

Digitized by Google

C. BIJ DE VOORBEREIDING TOT HET AVONDMAAL.

1.

Het heuglijk tijdstip nadert weêr,
Dat w' in uw bitter lijden,
Met diepen ootmoed, ons, o Heer!
Aan 't Avondmaal verblijden;
Wil ons, bij 't naadren van dit feest,
Den invloed van uw' goeden Geest
Ter voorbereiding schenken,
Opdat w' aan uw' verzoeningsdood,
Die zoo veel heils voor ons ontsloot,
Naar waarde mogen denken.

2.

Uw liefde, die aan ons nog dacht
In 't bitterst van uw lijden,
Toen G', in den allerbangsten nacht,
Uw' laatsten strijd gingt strijden:
Uw liefde schonk ons dezen disch,
Daar wij, tot uw gedachtenis
Ons zaam vereenen zouden,
En, met het oog op die gena',
Die G' ons beweest op Golgotha,
Uw liefdefeestmaal houden.

3.

Ontfermer! nooit verdienden wij
't Geringste mededoogen,
Gena', oneindig groot en vrij,
Wilt Gij aan ons verhoogen:
Verslaafd aan 't zinnelijk genot,
Geheel afvalligen van God,

Digitized by Google

Vertreders van zijn wetten,
Had ons de hoogste Majesteit
Ten doel van haar geregtigheid
En straffen kunnen zetten.

4.

Uw tusschenkomst hebb' eeuwig eer!
Verteeder maar ons harte,
Dan vallen w' aan uw voeten neêr,
Dan voelen wij, met smarte,
Met weedom, voor uw aangezigt,
Wat snoodheid in dien afval ligt,
Wat boosheid in de zonden:
Bewaar ons bij dat smartgevoel,
Opdat w' ootmoedig, naar uw doel,
Uw' liefdedood verkonden.

5.

Geen ontrouw, die Gij in ons ziet,
Geen flaauwheid in het strijden,
Geen misdaad blijv' er, die wij niet
U weenende belijden;
Opregtheid, die geen kwaad verbloemt,
Geen zonden immer zwakheên noemt,
Beziel' ons voor uw oogen:
Gij, die voor ons aan 't kruis voldeedt,
Wiens liefde van geen wanklen weet,
Zult onze tranen droogen.

6.

Of zouden w' aan uw liefdemaal,
U, Jezus! nog verdoken,
U, bij dit vriendelijk onthaal,
Nog geen vertrouwen schenken?
Och! leer ons hier, bij brood en wijn,
Die panden uwer liefde zijn,

Digitized by Google

Uw ligchaam onderscheiden,
En dankbaer, in verbindtenis
Met al uw volk, aan dezen disch
Uw' roem naar eisch verbreiden.

CL. BIJ HET AVONDMAAL.

1.

Broeders, komt! de Heiland noodt,
Laat ons zijnen dood verkonden,
Komt, gedoopt in zijnen dood,
Komt! door Hem verlost van zonden
Geven wij Hem hart en hand;
Zijn verbond houdt eeuwig stand.

2.

Neemt en eet, gij eet zijn brood,
Jezus-Christus werd gegeven
Voor den zondaar in den dood;
Neemt en drinkt, gij drinkt ten leven,
Ja, Hij gaf zich in den dood,
In den bittren zondaarsdood.

3.

Laat, die zich met toeverzigt,
Jezus! in uw heil verblijden,
Eeuwig wandlen in uw licht,
Eeuwig aan uw' dienst zich wijden;
Dat hun hart van hoogmoed vrij,
Vol van uwen ootmoed zij.

4.

Help de ziel, die raadloos schreit,
Naauwlijks op uw heil durft wachten,
Help haar, Heer der heerlijkheid!
Geef haar zwak vertrouwen krachten

Digitized by Google

Die bedrukt van verre ſtaan,
Neemt Gij met ontferming aan.

5.

Halleluja! Jezus dood
Wordt de wereld door verkondigd,
Jezus dood, die ons, hoe ſnood,
Hoè ontaard, bij God ontzondigt:
Zondaars! zwaar met ſchuld belaân,
Neemt zijn heil geloovig aan.

6.

Ja, tot in den hemel dringt
Ons gezang met blijde klanken,
Waar, van Engelen omringd
Alle zaligen Hem danken,
Eeuwig juichen van geza',
Van zijn liefd' op Golgotha.

CII. BIJ HET AVONDMAAL.

1.

Komt! heffen w' ons eerbiedig hemelwaart,
Daar leeft de Heer, wiens zoendood wij nu vieren;
Mogt ootmoed, mogt geloof ons hart verſieren,
Zoo ging de rouw met ſtille vreugd gepaard:
Bewondren wij met diep' eerbiedigheid
Zijn menſchenliefd', op Golgotha gebleken,
Nu Hij zijn' diſch voor zondaars heeft bereid,
Hun van die gunst ten onderpand en teeken.

2.

Dat niemand zegg', ik heb te zwaar misdaan!
Of is Hij voor godloozen niet geſtorven,
En heeft Hij niet hun' zoen bij God verworven,
En wijst Hij ons dit aan zijn' diſch niet aan?

Digitized by Google

Laat ſchuldgevoel, bij zijne liefd', uw hart
Tot meer geloof en ſterker liefde dringen;
Zoo wijkt de vrees, zoo lenigt zich de ſmart,
En rust en vreugd zal ons met kracht omringen.

3.

Ik neem, geloof, en val aanbiddend neêr;
Wat zal ik, Heer! tot al uw goedheid zeggen?
Ik kan mij ſlechts voor uwe voeten leggen,
Gij kent mijn hart; ik heb geen woorden meer.
Geeft Gij U zelv' aan mij, ik mij aan U,
Sterk mijn geloof, dat werk van uw vermogen,
Aan uwen diſch, en 'k leef alleen, om U
In leed en vreugd als Redder te verhoogen.

CIII. BIJ HET AVONDMAAL.

Verhoogde Heiland! trek ons hart
Uit vrees en ſmart
Tot U naar boven;
Laat ons, door uwen Geest geleid,
In needrigheid
Uw woord gelooven:
De waarheid ſtraal ons helder aan,
Leer' ons verſtaan,
Wat Gij wilt ſchenken,
Opdat wij bij dat godlijk licht,
Naar lust en pligt,
Uw' dood gedenken.

VOOR DE BEDIENING.

1.

Laat ons, Heer! uw' dood gedenken,
't Leven vinden in uw' dood,
Wil ons licht en toegang ſchenken;
Laat ons uwen dood gedenken,
't Leven vinden in uw' dood,
Bij 't genot van wijn en brood.

2.

„ Neemt, het brood wordt u gegeven,"
Heer! dit was uw eigen taal,
„ 'k Heb mij zelv' voor u gegeven,
„ Neemt den wijn, gij drinkt ten leven,"
Heer! dit was uw eigen taal
In den nacht aan 't Avondmaal.

3.

Werwaarts zouden wij ons wenden,
Riept Gij ons, o Heiland! niet,
Zoo vól nooden en ellenden?
Werwaarts zouden wij ons wenden,
Wisten wij, o Heiland! niet,
Dat G' op zondaars nederziet?

4.

Zwaar zijn onze wanbedrijven,
Onze ſchuld is veel en groot,
Maar wie zou teruggeblijven
Om zijn zware wanbedrijven?
Onze ſchuld zij nog zoo groot,
Zulken zijn het, die Gij noodt.

Digitized by Google

5.

Waren w' in onz' eigen oógen
Niet bederf, van top tot teen,
Gij zoudt ons hier niet gedoogen:
Waren w' in onz' eigen oógen
Niet bederf, van top tot teen,
Dan zoudt Gij ons ledig heen.

6.

Vol van ſchulden en van zonden
Komen wij, met waar berouw,
Gij hebt ons rantſoen gevonden:
Vol van ſchulden en van zonden
Komen wij, met waar berouw,
Op uw woord: Gij zijt getrouw!

MAALBEDIENING.

7.

U te loven, U te danken,
Steeds te loven tot uw eer,
Met opregte vreugdeklanken
U te loven, U te danken,
Steeds te loven tot uw eer,
Zij nu al ons heil, o Heer!

8.

IJdel was, o ja! ons pogen,
Steunden wij op eigen kracht;
Maar uw eindloos alvermogen
Ondersteunt het flaauwe pogen,
Helpt en ſterkt de zwakke kracht
Van de ziel, die U verwacht.

Digitized by Google

9.

Wacht, o ziel! dan met vertrouwen
Op den Heer, als Hij verbeidt,
Blijf op Hem uw hope bouwen;
Zulk een wachten met vertrouwen,
Zelfs wanneer de Heer verbeidt,
Strekt Hem meest tot heerlijkheid.

10.

Ja, die keus is nu bezworen
Bij 't gebruik van brood en wijn:
Heer! wil ons gebed verhooren,
Sterk ons in die keus, bezworen
Bij 't gebruik van brood en wijn,
Dan zal zij voor eeuwig zijn.

CV. BIJ HET AVONDMAAL.

1.

Hier ben ik, om aan uwe smart,
Uw' bittren dood te denken,
En voel, van dezen diach, mijn hart
Tot U naar boven wenken:
Mijn Middelaar!
De schat is daar
Van allen, die U vreezen;
Daar wil mijn hart ook wezen.

2.

Mijn Heer en Heiland! welk een dank
Betaamt mij in deez' uren!
Wat hooge toon voegt aan mijn' zang,
Om 't geen Gij moest verduren!

Digitized by Google

Gij mindet mij,
Gij ſtierft voor mij,
Gij hebt voor mijne zonden
Den zoen bij God gevonden.

3.

En U, mijn Vriend! U zou ik niet
Als mijn' Verloſſer roemen?
Niet ijvrig doen, wat Gij gebiedt,
U al mijn heil niet noemen?
Niet hand aan hand,
In naauw verband
Met all' uw ware vrinden,
M' in liefd' aan U verbinden?

4.

Och! wil mij hier, bij brood en wijn,
In 't waar geloof verſterken,
Om U ſteeds meer getrouw te zijn,
Steeds naar Gods wil te werken:
Zoo word ik, Heer!
Steeds meer en meer
Gelaten, zacht en goedig,
En naar uw beeld ootmoedig.

5.

Eens komt de tijd, o ja! zoo wis
Wij zaam hier zijn gezeten,
Dat ik met U, aan uwen disch
Daar boven, eens zal eten;
O zalig goed!
Hoe groeit mijn moed,
Tot hopen en vertrouwen:
Geloof wordt eens aanſchouwen.

1.

Treed nu toe, verloste ziele!
Zit hier aan, verloste ziele!
Jezus zelf wil u vergasten;
't Staat u vrij hier toetetasten,
Ook voor u heeft Hij zijn leven
Willig in den dood gegeven:
Kom u hier, met al zijn vrinden,
Weêr op nieuw aan Hem verbinden.

2.

Snel Hem, ziel! geloovig tegen,
Neem uit zijne hand zijn' zegen;
Kom, Hij wil u hier verblijden
Bij 't gedenken aan zijn lijden,
Aan zijn maal spijzen, drenken,
Uit zijn volheid alles schenken;
Kom, kom vol geloof en liefde,
O hoe groot was zijne liefde!

3.

Ik verheug mij, Heer! met beven,
'k Neem uit uwe hand het leven,
Hier wilt Gij U met uw vrinden,
Ook met mij, op 't naauwst verbinden,
Mijne schuld niet meer gedenken,
U, U zelv' mij eeuwig schenken;
Uw genade is onafmeetlijk,
O! zij is mij onvergeetlijk.

4.

Heiland! laat mij waardig komen,
Drinken uit uw levensstroomen;

Digitized by Google

Ja, Gij zult ook mijne klagten
Nu verhooren, nooit verachten!
Ach! hoe vaak zat ik te dorsten,
Naar U, Levensbron! te dorsten;
Nu mag ik blijmoedig komen,
Drinken uit uw levensstroomen.

5.

Gij, wien 's hemels reine scharen,
Die als ik ook zondaars waren,
Dank en lof en eere zingen,
Dat z' eens hier dat brood ontvingen;
Jezus! 'k val hier aan uw voeten,
Doe mij waardig U ontmoeten,
Eten van uw hemelspijze,
Mij tot heil en U ten prijze.

6.

'k Vier gedachtnis van uw lijden,
Tot een proef van dat verblijden,
Dat Gij hebt voor mij verworven,
Toen Gij zijt aan 't kruis gestorven,
Zoon des Vaders, Licht en Leven!
Godslam, ons ten zoen gegeven,
Godlijk offer voor mijn zonden,
Schuldig om mijn Schuld gevonden!

7.

'k Zal mij in uw heil verblijden,
Eeuwig, eeuwig mij U wijden,
Om alleen voor U te leven,
Naar volkomenheid te streven;
'k Zal U eens, o Heer! daar boven
Beter kennen, beter loven,
Beter, vuriger beminnen,
Help mij, help mij overwinnen!

1.

'k Heb aan 's Heilands disch gezeten,
'k Heb gegeten
Van het brood, dat zielen voedt;
Daar, daar werd mij wijn geschonken,
Die, gedronken,
Zielverkwikking smaken doet:
Jezus zelf had door zijn boden
Mij doen nooden,
Ik verschęen op hoog ontbod,
En was welkom; dank zij God!

2.

't Brood, het welk ik daar zag breken,
Werd m' een teeken
Van zijn ligchaam, dat weleer
Werd voor mij aan 't kruis verbroken,
En doorstoken;
'k Zag den kruisdood van mijn' Heer
In den wijn, dien 'k uit zag gieten,
Zag ik 't vlieten
Van zijn toen vergoten bloed;
'k Zag door Hem mijn schuld geboet.

3.

Laat ons zaam, met blijde klanken,
Jezus danken;
Christenschaar! dit ook van Hem
't Heil, dat Hij mij deed erlangen,
Hęlpe, ontvangen,
Loof den Heer met hart en stem!

Digitized by Google

Laat de dankbre vreugdegalmen,
Liedren, pſalmen
Stijgen voor den Hoogſten troon,
Zing ter eere van Gods Zoon!

4.

Lof zij Hem, die ons onthaalde,
En beſtraalde
Met gena' en majeſteit;
Lof zij Jezus, door wiens ſterven
Wij verwerven
Eindelooze zaligheid!
Jezus ſtierf aan 't kruis geklonken
Hij, gezonken
In het graf, en opgeſtaan,
Heeft aan 's Vaders eisch voldaan.

5.

Lof zij Hem, die, opgetogen
In den hoogen
Aan des Vaders regterhand,
Ons nog, door een zigtbaar teeken,
Toe wil ſpreken;
Brood en wijn ons geeft ten pand,
Bij 't herdenken van zijn lijden,
Van zijn ſtrijden,
Tegen zonde, dood en hel:
Dat al d'aard zijn' lof vertelt!

6.

Wie zou Hem geen' dank bewijzen,
Hem niet prijzen,
Hem niet loven? wie zich niet
Aan dien Heerder overgeven,
Die zijn leven

Voor zijn schapen niet ontziet?
Wie Hem niet tot Heer begeeren,
Hem niet eeren,
Die ons van 't verderf behoedt,
Ons gekocht heeft door zijn bloed?

7.

't Lust ons, naar zijn welbehagen,
Steeds te jagen
Naar de hoogste heiligheid;
't Lust ons Hem met vaste schreden
Na te treden,
Daar Hij ons ten hemel leidt;
't Lust ons Hem het oor te lenen,
Ons te spenen
Van de wereldsch' ijdelheên,
Hem te dienen, Hem alleen.

8.

Dierbre Jezus! zoo weldadig,
Zoo genadig,
Dierbre Zaligmaker! Gij,
Die 't geloof, dat G' in ons werktet,
Heden sterktet,
Sta met uwen Geest ons bij,
Die verleen' ons moed en krachten!
Al ons trachten
Naar volmaking vordert niet,
Zoo uw Geest geen' bijstand biedt.

CVIII. DANKZEGGING NA HET AVONDMAAL.

1.

Wij hebben zaam aan Jezus disch gezeten,
Zijn' wijn gesmaakt en van zijn brood gegeten,

Digitized by Google

En zijn vervuld met dank en vrolijkheid:
Nu hart en mond voor God en menſch ontſloten!
Komt, heffen w', als verſterkte dischgenooten,
Den loſzang aan der hoogſte Majeſteit.

2.

Gij hebt ons, Heer! oneindig veel vergeven,
Om Jezus dood vergunt Gij ons het leven,
Die onze ſchuld verzoende door zijn bloed!
Zie ons dan hier, vol dankbaarheid en vreugde,
Vol van den roem der hoop, die ons verheugde,
Met nieuwe kracht bij wijn en brood gevoed.

3.

Die kracht zij U, zij U alleen geheiligd,
En door 't geloof, in uwe kracht, beveiligd,
Voor elk ten blijk wat Jezus dood vermag;
Dan zullen wij als broeders zamenwoonen,
Zijn heilig beeld in ons gedrag vertoonen
En kinderlijk U dienen met ontzag.

4.

Genaakt de tijd, dat onze ziel, ontbonden
Van 't logge vleesch, die kweekplaats van de zonden,
Niet langer deelt op aard aan 't Avondmaal,
Dan zullen w' U, o God van ons vertrouwen!
Van aangezigt tot aangezigt, aanſchouwen
Bij 't lied des Lams aan 't beter Avondmaal.

CLX. DANKZEGGING NA HET AVONDMAAL.

1.

Jezus! die voor doemelingen,
Door uw' kruisdood, hebt geboet,
Zou ik niet uw liefde zingen,
Daar Gij mijn bezwaard gemoed:

Zoo weldadig,
Zoo genadig,
Aan uw' feestdisch hebt gevoed?

2.

Meer verkwikking smaak ik nimmer,
Wat mij ook de wereld bied':
Arme wereld! waar 'k mij immer
Dwaaslijk door verleiden liet,
Wat m' ooit lustte,
Zielerust
Vónd ik, buiten Jezus, niet.

3.

'k Zal zijn liefde nooit vergeten;
Hij, wiens dood mijn leven is,
Deed mij naadren, nemen, eten,
Drinken van zijn' liefdedisch,
Gaf m'in handen
D' onderpanden
Van mijn schuldvergiffenis.

4.

Amen! Amen! ik geloove;
Jezus! geef, dat schuld noch strijd
Immer mij dien troost ontroove:
Blijft het hier beproevingstijd,
Uw genade
Slaat mij gade,
'k Weet, dat Gij mijn Heiland zijt.

5.

Blijf mij in die hoop versterken;
Zalig, dat Gij eeuwig leeft!
Mogt maar elk aan mij bemerken,
Dat de troost, dien Gij mij geeft,

Digitized by Google

Op mijn' handel,
Op mijn' wandel,
Tot verbeeting invloed heeft.

CX. DANKZEGGING NA HET AVONDMAAL.

1.

U loov' en dank' wat in ons is,
O Heiland! die aan uwen disch
Op nieuw U zelv' ons hebt gegéven,
Die ons, door schuld bezwaard, gemoed
Gesterkt hebt met uw vleesch en bloed
Tot een onsterflijk zalig leven.

2.

Nu juichen wij uit onzen nood;
Wij lagen midden in den dood,
Maar vonden 't leven in uw liefde;
Och! dat ons hart het nooit vergeet,
Wat Gij, Getrouwe! voor ons deedt,
Toen U de doodschicht voor ons griefde.

3.

O! vierden wij gedachtenis
Van eene liefde aan uwen disch,
Die duizend levens niet vergelden;
Hoe moesten w' in het lage stof,
Door onzen wandel, uwen lof,
Uw gadelooze gunst vermelden!

4.

Ontvlam, mijn ziel! ontvlam voor Hem,
Paar dankbaar voor Hem hart en stem,

Digitized by Google

Zijn eer zij eeuwig uw bedoelen!
Dat, wat in zond' en wereld blink',
Bij U voor eene liefde zink',
Die zelfs de dood niet kon verkoelen.

5.

Ja, dierbre Jezus, vriend in smart!
Gij slechts hebt aanspraak op ons hart,
Gij hebt ze door uw bloed verkregen;
Ja, dierbre Jezus! ja voortaan
Moest elke polsslag voor U slaan,
Moest Gij ons meer, dan alles wezen.

6.

Maar, ach! Gij kent uw maaksel, Heer!
Gij weet, hoe ras 't zich van U keer',
Nauuw door U aan den dood ontrezen;
Och! dat uw liefd' ons tot U trekk'!
Wat uit ons voortvloeit blijft gebrek,
Wat G' in ons werkt zal heilig wezen.

7.

Och! dat de Geest, door U beloofd,
Die in U is, gezegend Hoofd!
Ook ons uw leden meer doe leven!
Dan leven wij, getrouwe Heer!
Tot uw en tot uws Vaders eer,
En ons geloof zal vruchten geven.

Digitized by Google

CXI. JEZUS VRIJWILLIGE VERNEDERING.

1.

Immanuël! o doelwit onzer zangen!
Wij ſchepſelen, wij, die 't aanzijn ſleehts ontvangen,
Wanneer ons God dit vluggig leven geeft,
Wij eeren U, voor ons in 't vleesch geboren.
Gij hebt U zelf de ſterflijkheid verkoren;
Gij, Eeuwge! kiest een mensch te zijn, en leeft.

2.

Gij, op den troon van 't groot heelal gezeten,
Zaagt reeds vooruit de lange jammerketen,
Die 't ſchandlijk kruis met uwe kribbe paart;
Gij hebt voor U die jamren zelf berekend,
Gij zelf 't ontwerp van al uw leed geteekend,
Gij kent uw lot, o Liefd'! en komt op aard.

3.

Schoon 't kinderhart geen weet heeft van gevaren,
Geen zorgen kent van rijper levensjaren,
Maar van elk uur zijn eigen vreugd geniet;
Gij, Jezus! mogt hier zulk een vreugd niet ſmaken,
Gij zaagt reeds toen uw lijdensuur genaken,
Gij zaagt uw kruis, maar Gij onttrokt U niet.

4.

De tijd ſnelt aan, en Gij voorſpelt uw banden,
Gij ziet van ver uw' vijand knersetanden.

Digitized by Google

Gij weet, hoe reeds zijn list en boosheid woedt,
Gij ziet uw kruis, Gij telt de naadrend' uren,
Maar trekt vol moeds naar 's wreevlen vijands muren,
Daar G' openlijk een plegtig' intreê doet.

5.

Gij, die op zee de stormen doet bezwijken,
Gij kunt de magt uws vijands wel ontwijken,
Gij, sterke Held! die 't Englenheir gebiedt,
Gij, wiens bevel uw volgelingen spaarde,
Wiens woord, „Ik ben 't," uw vangren wierp ter aarde,
Gij toont uw magt, maar Gij ontvlugt hen niet.

6.

Immanuël! o doelwit onzer zangen!
Al zien wij U in 't stof door angsten prangen,
Daar, in dat stof, ontvouwt G' uw majesteit;
Gij klaagt, en lijdt met een gevoelig harte,
Gij lijdt, maar lijdt gewillig al die smarte,
Uw lijden is bij God gehoorzaamheid.

7.

Men hoort, als God zijn gramschap toont, U klagen,
Gij kunt dien last niet onverschillig dragen,
't Geen ons verplet daar tegen worstelt Gij;
Gij ziet met angst het woên der hel genaken,
En Gij verzoekt uw vrienden, dat zij waken,
Gij Jezus! hebt een menschlijk hart als wij.

8.

Ja, Jezus! Gij gevoelt, en daarom strijdt Gij,
Gij eert Gods wil, en daarom, Jezus! lijdt Gij.
Dat vrij 't heelal verstomd U worstlen zie,
Gij rigt U op, en treedt uw' vijand nader;
Ja, hoe G' ook weent en smeekt, Gij zegt, „mijn Vader!
„Niet mijn, niet mijn, uw wil alleen geschie'."

Digitized by Google

9.

Gods wil geſchiedt. Wat ſchriktoonecl op aarde!
Toen om U heen d' ontboeide hel zich ſchaarde,
U hoonde met haar bitse ſpotternij,
Met vreugd, van dorst, U, Jezus! hoorde klagen,
En diepst verneêrd aan uwen Vader vragen,
„ Mijn God, mijn God! waarom verlaat Gij mij?"

10.

Ja, Jezus! Gij gevoelt, en daarom klaagt Gij,
Gij hebt ons lief, en daarom, Jezus! draagt Gij,
Uw lust is, dat Gij 't leven ons verwerft;
't Is vruchtloos, wat het woên der hel U verge,
Hoe z'U verzoek', en hoe z'U lastrend terge,
Het is vergeefs, Gij Jezus! zwijgt, en ſterft.

A. GEZANGEN OP JEZUS GEBOORTE.

CXII. OP JEZUS GEBOORTE.

1.

Dit is de dag, dien God ons ſchenkt,
Waaraan thans ieder Christen denkt,
Hem viere wat in 't groot heelal
Door Jezus is en wezen zal.

2.

Men had hem eeuwen lang verwacht,
Tot dat Gods tijdperk was volbragt,
Toen zond Hij ons van zijnen troon
Het heil der wereld, zijnen Zoon.

Digitized by Google

3.

Als ik dit wonder vatten wil,
Staat mijn verſtand vol eerbied ſtil,
't Verſtomt bij 't geen het niet doorziet,
'k Aanbid, maar ik doorgrond het niet.

4.

Opdat de zondaar leven moog,
Daalt zelfs de Schepper van omhoog,
Verbergt zijn hooge majeſteit,
Wordt vleesch, wordt onze zaligheid.

5.

U, die voor ons geboren zijt,
U zij ons hart, ons lied gewijd,
Wij voegen juichend onze ſtem
Bij 't Englenheir van Bethlehem.

6.

Geloofd, die komt in 's Heeren naam!
Wij Christnen zeegnen U te zaam,
U, Vredevorst! der vaadren wensch,
U Zaligmaker, God en mensch!

7.

Gij, al ons heil, ons hoogſte goed!
Vereenigt U met vleesch en bloed,
Wordt onze vriend en broeder, Gij,
En, o! Gods kindren worden wij.

8.

Gedachte vol van zaligheid,
Die ons de ware vreugd bereidt,
Gedachte vol van majeſteit,
Die heel ons hart ten hemel leidt!

Digitized by Google

9.

Door ééne misdaad vielen wij,
Door één' Verlosser zijn wij vrij;
Wie vreest nog, die een' Heiland heeft,
Die voor ons bij den Vader leeft.

10.

Roem, hemel! dien geboortedag,
Den schoonsten, dien de wereld zag,
Juich, aarde! nu g'uw' Koning ziet,
Zing Hem een nooit gezongen lied.

11.

Dit is de dag, dien God ons schenkt,
Waaraan eens heel de wereld denkt;
Hem viere, wat in 't groot heelal
Door Jezus is en wezen zal.

CXIII. OP JEZUS GEBOORTE.

1.

Juicht, Christnen! juicht tot God omhoog!
Dat dankbre tranen uit uw oog
Voor Hem d'Algoedheid vlocijen!
Viert vrolijk dezen blijden dag,
Den schoonsten, dien de wereld zag
Aan hare kimmen gloeijen:
Gods liefde, met ons leed begaan,
Zag 't schuldig kroost van Adam aan;
En Jezus werd geboren.
Hoe diep de menschheid zonk ter neêr,
Nu rees zij uit dien afgrond weêr,
Veel schooner dan te voren.

Digitized by Google

2.

Wij voelen 't, Vader! onze lof
Zinkt bij uw liefde weg in 't ſtof;
Wie kan haar waardig denken!
Toch klimt ons danklied tot uw' troon,
Gij ſchonkt ons uwen eigen' Zoon,
Gij zult ons alles ſchenken.
O Jezus, Broeder, Redder, Heer!
Wij vallen voor uw kribbe neêr,
Daar voelen w' onze waarde:
Maar, wat ons in de toekomst beid',
Gij blijft al onze heerlijkheid,
Gij, troost en licht der aarde!

3.

Hoe duur is 't menschdom U verpligt!
't Verſtand, door uwe leer verlicht,
Kwam ſtraks der waarheid nader:
Gij bragt ons tot Gods liefde weêr,
Het ſchuldigst hart valt in U neêr
Voor een' vergevend' Vader.
Het rijk des doods verloor zijn magt,
't Verſlindend graf zijn' donkren nacht,
't Gordijn werd opgeheven,
En 't oog zag aan zijn glinſtrende kust,
Na eene korte, zoete rust,
't Onſterflijk, eeuwig leven.

4.

Wie had in 't weemland ſtof des doods,
Bij zoo veel ſchuld, in zoo veel noods,
Die uitkomst durven wenſchen?
Ontvlamd van godlijk liefdevuur,
Naamt Gij der Engelen natuur
Niet aan, maar die der menſchen:

Gij

Gij heft z' uit haar' verachten ſtand;
Gij voert ze tot Gods regterhand,
Niets kan haar eer vergrooten.
Wij ſtaren op uw rijksgebied,
En zien een eindeloos verſchiet
Van heil voor ons ontſloten.

5.

O God! dat zoo veel liefd' ons treft',
Dat haar ons eeuwig lied verheft',
En dankbaar tot U rijzet
Maar dat voorſt ons hart haar eer',
En elk, naar Jezus reine leer,
U door zijn' wandel prijze;
Wat ſchijngenot het ſtof moog biên,
Dat wij op onzen Broeder zien,
En onze grootheid voelen:
Of zou de menschheid, in uw' Zoon
Verheven tot den wereldtroon,
Voortaan iets laags bedoelen?

CXIV. OP JEZUS GEBOORTE.

1.

Nog juicht ons toe die zaalge nacht,
Waar in 't geſtarnt met nieuwe pracht,
En 't Englenheir met nieuwe vreugd,
Zich over Jezus komst verheugt.

2.

Hij komt, die 't beeld des Vaders draagt,
Geboren uit een reine maagd,
Gods Zoon in 't vleesch, der Englen Heer,
God zelf, Hij komt, elk zing' Hem eer!

Digitized by Google

3.

O Zoon van God! den mensch gelijk,
Voor wie verlaat G' uw' troon en rijk,
Voor wie wordt Gij in 't ſtof verneêrd,
Die met een' wenk 't heelal regeert?

4.

Voor wie? voor heilig' Englen? neen!
Die zingen 't heil der aard alleen:
Voor zondaars daalt der Englen Heer,
Voor arme zondaars daalt Hij neêr.

5.

't Is hier, waar niets dan zonde woont,
Dat God zijn welbehagen toont:
„ Geluk voor d'aard, den mensch gena'!"
Zoo juicht Gods koor: Halléluja!

6.

Ons hart herhaal nog eens dat lied,
Wij hooren 't, maar doorgronden 't niet!
Gena' den mensch, Gods zoon daalt neêr,
Geluk, o aarde! God zij d'eer!

7.

Kom, Christenſchaar! kom, zingen wij!
Het is voor ons, voor u, voor mij,
Dat God zijn' Zoon gegeven heeft,
Het is voor ons, dat Jezus leeft.

8.

God mensch voor ons! voor menſchen? ja!
O diepte, o rijkdom van gena'!
Buig, zondig menschdom! buig u neêr,
Aanbid Gods liefd', en zing Gods eer!

Digitized by Google

9.

Wij buigen ons op Gods bevel,
Voor U, voor U, Immanuël!
Voor U, die smart en armoe lijdt,
Omdat Gij onze Heiland zijt.

10.

Verberg hier vrij uw majesteit,
Ons heil is in uw sterflijkheid:
Wat zou uw leven zijn voor d'aard,
Zoo Gij als mensch niet sterflijk waart?

11.

Dies loven w'U, Immanuël!
Uw dood vernietigt dood en hel,
Uw dood maakt ons van zonden vrij;
Dies juichen en aanbidden wij.

12.

Geloofd zij God, die ons bemint,
Om U in ons behagen vindt,
En d'aard vervult met zijn genâ',
Geloofd zij God! Hallélúja!

CXV. OP JEZUS GEBOORTE.

2.

Vier, blij van geest,
Vier 's Heilands feest,
Zing, Christen! Hem ter eer op schoone wijzen;
De liefde zij
De melódij,
Waar op wij Hem, den God der liefde, prijzen!

2.

Juich in uw lot!
Zoo mint ons God,
Dat Hij zijn' Zoon der wereld wilde geven;
O! wie zijn wij,
Mijn God! dat Gij
Uw' eigen' Zoon der wereld wildet geven!

3.

Hij, God, werd mensch;
Der Vaadren wensch
Werd onze vriend, toen wij zijn haters waren,
Werd ons gelijk,
Om 't godlijk Rijk
En 's Vaders lieft', in 't vleesch ons te openbaren.

4.

Geloof Gods stem!
Neem deel aan Hem,
Die, ons tot heil, sich zelven wou verzaken.
Hij gaat u voor
Op 't hemelspoor;
Volg, volg Hem na! Hij zal ons zalig maken.

5.

'k Zal, in uw leên
Uw vleesch en been,
U, Zoon van God! U kleeden, spijzen, drenken;
Der armen hart
In hunne smart
Vertroosten, Heer! en U daar bij gedenken.

6.

Door uwe magt,
In voortgang

Al wat beſtaat op aard' en in den hoogen;
Uw' roem verbreidt
De Chriſtenheid,
En alle knie wordt eenmaal U gebogen.

7.

Looft, menſch! uw' God:
Juich in uw lot,
Nu Jezus komt, om voor uw ſchuld te lijden!
Halléluja!
Hallóluja!
Wil, menſchdom! u in Jezus komst verblijden!

CXVI. OP JEZUS GEBOORTE.

1.

Lof en dank en heerlijkheid
Zij der hoogſte Majeſteit,
Die in 't ongenaakbaar licht
Zijnen zetel heeft ingeſticht
Eeuwig blijde hemelkoren!
Zingt een zoete gezangen lied,
Zingt, het wonder nu geſchied,
Jezus, Jezus is geboren!

2.

Aanbidzing des Hoogſten loof
Nimmer hadt gij ſchooner ſtof;
Hij verſcheen, der vaadren wensch,
't Woord wordt vleesch, Gods Zoon een mensch:
Wat geluk hebt gij verkregen!
't Zaligst heil, den waren vreê
Brengt u Jezus komſte mee,
Aarde! juich om dezen zegen.

Digitized by Google

3

Menschen, juicht! de hooge God,
Diep bewogen met uw lot,
Schonk u zijn geliefden Zoon,
't Loflied rijze tot den troon:
God heeft in den mensch behagen!
Lof en dank en heerlijkheid
Zij der hoogste Majesteit,
Eeuwig, eeuwig, opgedragen!

CXVII. ENGELENZANG.

Halleluja! looft den Heer,
Hoogste heemlen geeft Hem eer!
Halleluja! loof Hem aard!
God geeft zijnen Zoon aan d' aard;
God heeft in den mensch behagen.
Vreed op aarde, jezus leeft:
Alles loov' wat adem heeft:
God heeft in dien mensch behagen.

B. LIJDENS GEZANGEN.

CXVIII. OP HET LIJDEN VAN JEZUS.

I.

Leer mij, o Heer! uw lijden regt betrachten,
In deze zee verzinken mijn gedachten,
O Liefde! die, om zondaars te bevrijden,
Zoo zwaar woudt lijden.

Digitized by Google

2.

'k Zie U, God zelv', in eeuwigheid geprezen,
Tot in den dood als mensch gehoorzaam wezen;
In onze plaats gemarteld en verslagen,
De zonde dragen.

3.

Ons hart bezwijkt, het beeft en doet ons deinzen,
Ontzaglijk kruis! als w' aan uw wondren peinzen,
O Liefde! 'k zie en voel in uwe wonden
Den vloek der zonden.

4.

De Heer is regt, een wreker van het kwade,
De Heer is goed, en schenkt ons zijn genade:
'k Mag liefd' en wraak met beving en vertrouwen
Aan 't kruis beschouwen.

5.

Dit stort mijn' trots, al mijn verdienste, neder;
't Verlaagt mij diep, maar o! 't verhoogt mij weder:
't Meldt mij mijn heil, die van Gods tegenstander
In vriend verander.

6.

Ik buk in 't stof, op U mijn' rotssteen bouw ik,
Ik zie uw bloed, en op dat bloed vertrouw ik;
'k Verlies mij zelv', daar 'k voel, hoe ik U grieve,
In uwe liefde.

7.

Zij overklimt onz' eindige gedachten,
Maar 'k moet van God iets goddelijks verwachten:
Ik ben een mensch, zou die zich onderwinden
Haar uit te vinden?

Digitized by Google

8.

't Is 't grootst in God genade te bewijzen;
't Is 't grootst in ons ootmoedig die te prijzen,
Te zien hoe hoog, als wij gena' verkrijgen,
Gena' kan stijgen.

9.

Mijn Heiland! laat uw' Geest mij telkens leeren,
Hoe 'k in geloof uw' kruisdood moet vereeren,
Om in mijn hart de liefdevlam t'ontsteken
En aantekweeken.

10.

Het goed te doen, het kwaad met zorg te mijden,
Heer! dezen pligt leert mij uw heilig lijden:
Zou 'k tevens mij het kwaad verooreloven
En 't kruis gelooven?

11.

Daar G' U voor mij hebt in den dood gegeven;
Hoe zou ik dan naar mijnen wil nog leven?
Zou 'k U, o Heer! die voor mijn schuld woudst lijden,
Mijn hart niet wijden?

12.

Zou ik mijn leed in kommerlijke dagen,
Het drukkendst kruis met lijdzaamheid niet dragen?
Daar Gij zoo veel uit liefde wildet dulden
Voor mijne schulden.

13.

Hoe zoud' ik ooit mijn broeders durven haten,
Voor wie Gij zelf uw leven hebt gelaten?
Neen, 'k zend als Gij voor hun, die mij vertreden,
Tot God gebeden.

Digitized by Google

14.

Ik wil geen haat met wederhaat vergelden,
Niet die mij schelt ooit grimmig wederschelden;
Gij Heer, ons Hoofd! Gij hebt nooit kwaad vergolden,
Nooit weêr gescholden.

15.

Och! dat mijn hart naar 't uw in reinheid zweeme,
En in Gods kracht ik U. ten voorbeeld neme:
Dit is de dank, dien 'k voor uw bitter lijden
U toe moet wijden.

16.

Oneindig heil! Gij leedt voor ons ten goede,
Ik ben verzoend in uwen dierbren bloede;
Mijn heil bij God hebt Gij, aan 't kruis gestorven,
Voor mij verworven.

17.

Dit maakt mij hier reeds zalig door gelooven,
Dus zal mij niets, niets ooit dat heil ontrooven;
Ik zal, door U van heerlijkheid omgeven,
Voor eeuwig leven.

18.

Dit moet mij uw den strijd steeds moedig maken,
Mij in 't geloof, en in 't gebed doen waken;
'k Heb dan, zoo waar als Jezus leeft, den zegen
Zijns doods verkregen.

19.

Lokt mij 't gevlei der lusten in zijn strikken,
Dan doe uw kruis mij voor de zonde schrikken,
En zoo ik ooit verslaauw in goede werken,
Moog 't kruis mij sterken.

20.

Hoor 'k ooit uw kruis door wereldwijzen doemen,
Een ergernis of eene dwaasheid noemen;
Och! dat het mij, wie ooit er spot mee drijve,
Gods wijsheid blijve.

21.

Vertoef! ook wil die spotters niet vertoren!
Och mogt nog een dier dwazen zich bekeren,
Zoo vinde hij bij U, dien hij verfoeide,
O Heer! genade.

22.

Och! als ik, Heer! om mijne zonden beve,
Dat dan uw kruis mij weder ruste geve:
Dat kruis zij mij dan vreed en vreugde tevens,
O God mijns levens!

CXIX. OP HET LIJDEN VAN JEZUS.

1.

Ontferm, o Heer! ontferm ons hart,
En wil ons kracht verleenen!
Wij denken aan uw lijdensmart,
Aan uwe liefde en weenen;
Wat wondren van barmhartigheid
Hebt Gij voor ons ten toon gespreid,
En aan het kruis bewezen!
Uw liefde en trouw, die 't al volbragt,
Hier nooit genoeg door ons herdacht,
Zij eeuwiglijk geprezen!

Digitized by Google

2.

Schoon Gij God zelf, Gods eenge zijt,
Gij in het vleesch gekomen,
Gij hebt, daar Gij voor zondaars lijdt,
De schuld op U genomen.
't Verraad barst los, de hel genaakt,
De vriendschap slaapt, de woede blaakt,
Gij wordt beangst, verslagen:
„ Mijn Vader! zoo het mooglijk zij,
„ Och! deze beker ga voorbij!"
Zoo moet de Godmensch klagen.

3.

Uw zweet wordt bloed, Gij bukt in 't stof
Gelijk een worm ter neder;
En Gij, Gij Vorst van 't hemelhof
Hervat het bidden weder:
Gij voelt, daar onze kraf U treft,
En d'angst des ziels zich verheft,
Uw hart in liefd' ontbranden;
G' ontrekt U niet aan onze schuld,
Maar geeft met goddelijk geduld
U in der boozen handen.

4.

Gij Israëls Vorst, Gods eigen Zoon!
Gevangen en gebonden,
G' ontvangt der overtreedren loon,
En Gij, Gij kent geen zonden;
Men lastert U, Gij groot van moed
Verdraagt en zwijgt; men eischt uw bloed,
Gij laat het willig stroomen.
Om met dat bloed tot God te gaan,
Zijt Gij, met onzen vloek belaân,
In 't uur des doods gekomen.

5.

Verachtelijk ten toon gesteld,
Maar altijd groot van harte,
Verdraagt Gij valschheid, smaad, geweld
En d'allerwreedste smarte;
Men ziet in U, schoon lang verbeid,
Thans geen gedaant' of heerlijkheid,
Durft zelfs uw Godheid schennen:
Voor U, wiens trouwe nimmer zwicht,
Verbergt uw vriend zijn aangezigt,
En veinst U niet te kennen.

6.

Gij 't offer, dat aan God behaagt,
Waar op al d'offers zagen,
Dat naar Gods raad de zonden draagt,
Gij draagt ook onze plagen;
Gij d' onschuld zelv', Gij duldt en zwijgt,
Daar Gij voor ons ten kruisberg stijgt,
Gelijk een lam ter slagting:
Gij ondergingt het doodsgeweld,
En duldt, dat U de woede velt,
U, Israëls verwachting.

7.

Hoe klimt de noodt zij hebben wreed
Uw hand en voet doorgraven,
En als U dorst, staan zij gereed,
Om U met gal te laven;
Uw smart ontvlamt hun spotternij,
Roept Gij tot God, dan lagchen zij,
Zij lastren uw vertrouwen:
„ Hij heeft," dus wordt uw hoop bespot,
„ Hij heeft vertrouwd op zijnen God!
„ Wat is nu zijn vertrouwen?"

Digitized by Google

8.

Bij 't zwijmen van het zonnelicht,
Verlaten van zijn vrinden,
Verbergt Hem God zijn aangezigt;
Waar in Hij troost moest vinden;
Hij riep en zweeg, nu klaagt Hij weêr,
Hij roept, Gij antwoordt niet, o Heer!
Hoor aarde! hoor Hem klagen:
„ Mijn God! waarom verlaat Gij mij?"
De boosheid spot; en Gij, ook Gij,
Mijn God! Gij laat Hem klagen.

9.

Ziet heemlen, ziet Gods eengen aan,
Van zijnen God verlaten!
Die smart heb ik Hem aangedaan,
Om mij werd Hij verlaten:
De mensch, die U dien arbeid kost,
Wat is de mensch, dien Gij verlost?
Wat hebt G' in hem gevonden?
Mijn Jezus! 't is gena' alleen,
Och! dat ik nooit weêr, als voorheen,
U kruisig' door mijn zonden!

10.

W'aanbidden U! Gij wankelt niet,
Gij treedt den dood zelfs nader;
En, daar Gods wil aan U geschiedt,
Noemt G' onzen Regter, Vader:
Gij neigt het hoofd, en 't aardrijk beeft,
Gij sterft en 't veege menschdom leeft,
Gij 't eind der offeranden!
Het voorhang scheurt, de weg staat vrij,
Het is volbragt! de heerschappij
Des dooda ligt nu aan banden.

Digitized by Google

11.

Gij sterft, en laat dien troost ons na,
De zonden zijn vergeven;
Gij hebt voldaan op Golgotha,
Dit geeft ons kracht ten leven:
Uw zoendood lenigt onze smart,
Verkwikt, vertroost, versterkt ons hart,
Niets heeft zoo groot een waarde,
Uw zoendood zij mijn steun in noód,
Mijn heil in druk, en in den dood
Mijn laatste troost op aarde.

CXX. JEZUS LIEFDE IN ZIJN LIJDEN.

1.

Middelpunt van ons verlangen,
Trooster van 't ontrust gemoed,
Jezus! onze dankbre zangen
Loven uwen liefdegloed,
Gij woudt van den hemel dalen
Op deez' diep bedorven aard,
En voor ons de schuld betalen,
Die ons bang gemoed bezwaart.

2.

Liefde! met wat medelijden
Zaagt Gij Adams kindren aan?
Voor die snooden woudt Gij strijden,
Zulken van den vloek ontslaan;
Ja, Gij storttet bloed en tranen
In het bang Gethzemane,
Om voor ons den weg te banen
Naar 't gewest van rust en vreê.

Digitized by Google

3.

Liefde! Gij moest ſpottaal hooren,
Die U drong door merg en been;
Ja, Gij droegt uws Vaders tooren,
Gij voor allen, Gij alleen:
Welk een' beker moest Gij drinken
Op het aaklig Golgotha!
Daar liet G'U aan 't kruishout klinken,
Daar aanbidden w'uw gena!

4.

Liefd'! in U is al ons leven,
Gij, Gij zijt ons hoogſte goed;
Ja, uw kruis heeft ons gegeven
Wat ons eeuwig juichen doet.
O hoe zijn w' aan U verbonden,
Jezus, Redder, 's Vaders Zoon!
Onze harten, onze monden
Juichen dankbaar tot uw' troon.

CXXI. JEZUS GROOTHEID IN ZIJN LIJDEN.

1.

Knielt, Christnen! voor uw' Redder neêr,
Geeft aan den grooten lijder eer,
Wien Englen zelfs hun' lofzang wijden;
Hoe diep Hij ook vernederd zij,
Geen Engel was zoo groot als Hij,
Te midden van zijn gruwzaamst lijden.

2.

O Jezus! groot, waar 't oog hier ſtaart,
Gij ſpreekt, zoo ſpreekt geen mond op aard,

Digitized by Google

Gij zwijgt, uw zwijgen velt de ſnoodheid;
Uw grootheid rijst bij ſpot en hoon,
Uw kruis ſtrekt U ten glorietroon,
Hier is veel meer, dan menſchen grootheid.

3.

Gij ſtrijdt, zoo als geen mensch ooit ſtreed,
Gij lijdt, zoo als geen mensch ooit leed,
Niets deed U ooit uw zielrust derven;
Gij kent, Gij voelt en kiest uw lot,
Gij ſterft, en wie U ook beſpott',
Gij redt een wereld in uw ſterven.

4.

Kniel, aarde! kniel voor Jezus meêr,
Geef, hemel! geef Hem eeuwig eer,
Hij, Hij moet aller lof ontvangen:
Maar gij, o mensch! aanbid in 't ſtof,
Wijd uwen Redder al uw' lof,
Zijn grootheid eeuwig uw gezangen.

CXXII. JEZUS ONSCHULD.

1.

't Heelal getuigt van Jezus lof!
Laat ons zijn onſchuld zingen;
Al klinken onze toonen dof,
Zij geeft aan d'aard de ſchoonſte ſtof;
Z' is 't lied der Hemellingen.

2.

Wat Jezus deed was welgedaan;
Hij vlekloos, zonder zonden,
Hij kon in 't ſtrengst gerigt beſtaan,
En werd, al viel Hem d'afgrond aan,
Onſtraffelijk bevonden.

Digitized by Google

3.

Geen aanklagt laat Jeruzalem
Noch Galilea hooren:
„ Ik vind geen schuld, niets kwaads in Hem, "
Zoo klinkt Pilatus Regterstem
Der Priesterschaar in d'ooren.

4.

En hij, die Jezus gangen weet,
Zelfs zijn verborgen paden,
Sprak, toen hij stervend schuld beleed,
En aan de waarheid hulde deed,
„ 'k Heb d'onschuld zelv' verraden! "

5.

Maar, o! wat baalt getuigenis
Van Regter en verrader
Bij 't geen oneindig meerder is?
Hij heeft, in zijn verrijzenis,
De vrijspraak van den Vader.

6.

Ja, Jezus! Gij, ja Gij alleen
Zijt rein in 's Vaders oogen,
Uw deugd blinkt door de wolken heen,
En, door haar' glans, wordt hier beneên
De Heiden zelfs bewogen.

7.

Ja, Jezus is beproefd als 't goud,
Al braakt de helgeest laster;
Het is vergeefs, wat kwaad men brouwt,
Wat list de boosheid zich verstout,
't Maakt Jezus deugd te vaster.

Digitized by Google

8.

Hij werd, zelfs toen Hem God verliet,
Aan 't vloekhout rein bevonden;
De ſchepping, die zijn lijden ziet,
Bezwijkt, maar Jezus wankelt niet
Bij al 't gewigt der zonden.

9.

Zijn onſchuld is 't, die voor ons ſtrijdt,
En ons de kroon zal geven;
Zij maakt, dat Hij, die ons bevrijdt,
Voor ons, niet voor zich zelven, lijdt,
Z' is 't leven van ons leven.

CXXIII. ZIE DEN MENSCH.

1.

Is dat, is dat mijn Koning!
Dat aller vaadren wensch!
Is dat, is dat zijn krooning?
Zie, zie, aanſchouw den mensch!
Moet Hij dat ſpotkleed dragen,
Dat riet, die doornenkroon?
Lijdt Hij dien ſmaad, die ſlagen?
Hij, God! uw eigen Zoon!

2.

Ja, ik kost Hem die ſlagen,
Die ſmarten en dien hoon;
Ik doe dat kleed Hem dragen,
Dat riet, die doornenkroon.
Ik ſloeg Hem al die wonden,
Voor mij moet Hij daar ſtaan,
Ik deed door mijne zonden,
Hem al die jammren aan.

Digitized by Google

3.

O Jezus! man van ſmarten,
Gij aller vaadren wensch,
Herinner aller harten
't Aandoenlijk, „ zie den mensch!"
Laat mij toch nooit vergeten
Die kroon, dat kleed, dat riet;
Dit trooste mijn geweten,
't Is al voor mij geſchied.

CXXIV. DE VERLOSSER AAN HET KRUIS.

1.

Mijn Verlosſer hangt aan 't kruis,
Hangt ten ſpot van ſnoode ſmaders;
Zoon des Vaders!
Waar is toch uw almagt thans,
Waar uw goddelijke glans?

2.

Mijn Verlosſer hangt aan 't kruis,
Al zijn grootheid is verzwonden:
Niets dan wonden,
Builen, ſtriemen overal,
Niets dan ſmarten zonder tal.

3.

Mijn Verlosſer hangt aan 't kruis,
En Hij hangt er mijnentwegen,
Mij ten zegen.
Van den vloek maakt Hij mij vrij,
En zijn ſterven zaligt mij.

4.

Mijn Verlosfer hangt aan 't kruis,
Ook voor mij heeft Hij zijn leven
Veil gegeven.
Brand, mijn hart! ontbrand in gloed
Jegens Hem, mijn hoogfte goed.

5.

Mijn Verlosfer hangt aan 't kruis,
En ik zou den lust der zinnen
Nog beminnen?
Neen, ik ken geen kwaad zoo groot:
Deze kostte Hem den dood.

6.

Mijn Verlosfer hangt aan 't kruis,
En ik zou naar uw vermaken,
Wereld! haken?
Neen, o wereld! neen, ik zij
Uitgekruist, en gij aan mij.

7.

Mijn Verlosfer hangt aan 't kruis,
En ik zou mij zijns nog fchamen?
Zijns nog fchamen?
Neen! wie mij hier ooit om fma',
'k Draag zijn kruis Hem vrolijk na.

8.

Mijn Verlosfer hangt aan 't kruis,
En ik zou in droeve dagen
Troostloos klagen?
Klagen? neen! bij dit gezigt
Valt mijn zwaarfte laast mij ligt.

Digitized by Google

9.

Mijn Verlosser hangt aan 't kruis:
Hem verheerlijk' al mijn handel,
Al mijn wandel;
Hem, die met zijn bloed mij koopt,
In wiens dood ik ben gedoopt.

10.

Mijn Verlosser hangt aan 't kruis:
'k Heb mij, Heer! in dood en leven
U gegeven;
'k Leef, in vreugd en tegenheên,
'k Leef en sterf voor U alleen.

CXXV. KRUISLIED.

1.

Mijn Heiland, Davids Zoon en Heer!
Wat zou mijn lust, mijn tong bedwingen,
Om van uw' kruisdood niet te zingen,
Waar 'k zoo veel nuts en godlijks leer?
Hier leer ik, wijs, mij zelv' vergeten,
Mijn' levensdroom vol ijdelheid,
Den lust, die vlietende verleidt,
Den valschen waan van veel te weten.

2.

Daar hangt mijn Middlaar, Zoon van God,
Den armen mensch tot heil geschonken,
Aan 't ijslijk moordhout vastgeklonken,
Den Heiden en den Jood ten spot.
Daar zie 'k dat hoofd, dat eens met stralen
Zoo heerlijk blonk van hemelglans,
Gekroond met eenen doornenkrans,
Waar stroomen bloeds bij nederdalen.

3.

Daar zie 'k zijn lijf geſcheurd, mismaakt,
Het lijf van Hem, die 't vee met huiden,
Den mensch met kleêren, 't veld met kruiden,
De lucht met ſtarren dekt, gansch naakt.
Zijn hemelsch aanzigt, elks verlangen,
Zoo ſchoon als immer aanzigt was,
Beſtierf daar, als een bloem in 't gras,
Die 't hoofd verſlenst laat nederhangen.

4.

Maar 'k wijt het aan geen Phariseen,
Geen Prieſterſchaar op Hem gebeten,
Geen' Regter over Hem gezeten;
't Is onze ſchuld, 't is d' onz' alleen:
Wij zondaars, wij, wij zelv', wij ſchonken
U, Heer! dien kelk, zoo wrang, vol gal,
Dien Gij aan 't kruis geheel en al,
Ten bodem toe, hebt leêg gedronken.

5.

Regtvaardigheid hield aan om ſtraf,
Genade dong om vrij geleide,
Hier trad Gods wijsheid tusſchen beide,
Die z' alle bei' voldoening gaf.
O wonderbare gunstbetooning!
O licht, dat zich van 't kruis verſpreidt!
Hier ſchittert Gods geregtigheid,
Hier ſtraalt genadige verſchooning.

6.

Hoe hoog nu onze blijdſchap ſteeg,
Hem loven onze dankbre zielen;
Komt, laat ons zaam voor Jezus knielen,
Die voor ons aan den kruispaal hing!

Hier hebben wij 't bewijs gevonden
Van volle ſchuldvergiffenis;
Daar hangt, waar Hij gekruiſigd is,
't Geſcheurde handſchrift van de zonden.

7.

Komt, volgen w' onzen Heiland na,
Komt, dat w' ons kruis, met welbehagen,
Ook achter Hem gemoedigd dragen!
Na 't kruis volgt ook de kroon weldra:
Zoo kan men best de kruisles leeren,
Zoo dooden w' ook den ouden mensch,
Zoo zal in ons de nieuwe mensch
Zijn krachten daaglijks zien vermeêren.

CXXVI. JEZUS OP GOLGOTHA.

1.

Ja, Halleluja! 't is volbragt!
De bange nacht
Is gansch verdwenen;
De zon heeft weêr van 's hemels trans,
Met nieuwen glans,
Het kruis beſchenen.
Het is volbragt, Immanuël
Heeft dood en hel
Hun prooi ontnomen.
Het is volbragt! van Golgotha
Doet Gods gena'
Vertroosting ſtroomen.

2.

Wat Jezus doen moest is volbragt,
Zijn deugd hield krachtig

Door heel zijn leven;
't Geen Hij moest lijden is geleên,
De ſtrijd volſtreên,
De vreê hergeven.
Nu zal, daar alles is volbragt,
Geen bange klagt
Ons 't hart doorboren.
Triomf, triomf! van Golgotha
Zal nu weldra
De wereld hooren.

3.

Gevallen zondaars! ziet op Hem,
U lokt zijn ſtem,
Om toe te treden;
Hij lijdt, Hij ſterft, Hij overwint,
Uw heil begint
Voor eeuwigheden.
Triomf, triomf! zing wereldrond,
Uit dénen mond,
Hij ſchenkt ons 't leven!
Ja, Hallelujah! 't is volbragt!
Wacht, ſterfling! waeht
't Onſterflijk leven.

CXXVII. HET IS VOLBRAGT.

1.

Komt, knielen wij voor Jezus zamen,
Met vrolijk uitzigt op ons lot!
Het is volbragt, volbragt, ja, Amen!
Het is voor ons volbragt bij God.

Het

Het groote werk, dat Hij aanvaardde,
Al d'eeuwen door met ſmart verwacht,
Dat is volbragt. Juich hemel, aarde!
Juicht zondaars! 't is voor u volbragt.

2.

Gij Jezus! hebt den last gedragen,
Dien zond' en ſchuld te dragen gaf,
God zag uw werk met welbehagen,
En wendt van ons zijn ſtraffen af:
Wij ſchuldig, ſnood, van God verdreven,
Wij bleven ver van Eden ſtaan,
Maar 't kruis werd ons de boom van 't leven,
Dien wees uw Vader zelf ons aan.

3.

Wat d' oude godſpraak deed verwachten,
Wat ooit Gods regt gevorderd had,
Hebt Gij volbragt met al uw krachten,
Volbragt op 't moeilijk lijdenspad;
Geen vlek, geen' mistred zagen d' oogen
Der vlekkelooze Majesteit,
En 't vonnis, dat ons zal verhoogen,
Is d' uitſpraak der regtvaardigheid.

4.

Gods heiligheid, op aard verdonkerd
Door Adams diep ontaard geſlacht,
Daagt op met nieuwen glans, en ſlonkert
Bij 't heilrijk woord, „ Het is volbragt!"
Men hoort den Seraf lof betalen
Aan uw verheven menſchendeugd,
Ja, van uw menschheid ſchijnen ſtralen,
Waar in de Godheid zich verheugt.

Digitized by Google

5.

Wij willen neêrdrig Gode leven,
U volgen, waar Gij ons geleidt,
Ons U geheel ten offer geven
Met nooit volbragte dankbaarheid.
Getrouwe Leidsman! sla ons gade,
Voleinder! laat, door uwe kracht,
Het heerlijk werk van Gods genade
In ons ook eenmaal zijn volbragt.

CXXVIII. HET IS VOLBRAGT.

1.

Ja, Hallelujа! wat verkeere,
Dat God belooft houdt eeuwig krachtj
Ja, Hallelujа! U zij eere,
Verlosser, Redder! 't is volbragt!
Wat voorgevoel van eeuwig leven
Wekt deze zegetoon in mij!
Ja, mijne zonden zijn vergeven,
Opdat ik mij in God verblij'.

2.

Zou ik door ongeloof versmaden
Hem, die zijn trouwe nimmer krenkt,
En mij, hoe zwaar met schuld beladen,
Van alle schuld vergeving schenkt?
Zou 'k, met uw eigen woord gezegend,
Door twijfelmacht van verre staan?
En, daar mij zoo veel gunst bejegent,
Niet vrolijk tot een' vader gaan?

Digitized by Google

3.

Ja, 't is volbragt! en Gij, mijn Vader!
Berust in 't offer van uw' Zoon:
Och! dat ik op uw raepstem nader',
En U door twijfling niet meer hoon'!
Uw gift is uit genade, Heere!
Uit onverdiende gunst alleen;
Wat kan een zondaar, U ter eere,
Dan op uw woord slechts toetsen? een?

4.

Leer mij, o Heer! dien pligt betrachten,
Door kinderlijk geloof geleid,
Dan zal mijn hart van liefde smachten,
Dan vind ik kracht tot heiligheid;
Dan zal mijn hoop mij nooit beschamen,
Daar 'k alles van uw waarheid wacht,
Dan zeg ik needrig, dankbaar, Amen
Op 't woord uws Zoons: „Het is volbragt!"

CXXIX. DE STERVENDE JEZUS.

1.

Ja! Jezus sterft, aan 't kruis geklonken,
Daar Hij de zonde torscht;
Zijn hoofd hangt neêr, en ligt gezonken
Op zijn vermoeide borst;
Zijn' geest beveelt Hij aan zijn' Vader,
Hij slaat zijn oogen neêr,
Zijn bloed verstijft in hart en ader,
En Jezus leeft niet meer.

Digitized by Google

2.

Hij ſterft voor ons, o Chriſtenſcharen!
Voor ons vloeit Jezus bloed,
Zijn dood redt ons uit doodsgevaren,
Daar Hij voor zondaars boet:
Och! dat uw hart Hem dankbaar nadert,
Wien zoo veel liefde drijft;
Gij vindt door Hem in God een' vader,
Die eeuwig vader blijft.

3.

Komt, vallen wij voor Jezus neder,
Hij hoort ons dankgebed,
Zijn ſterven ſchonk ons 't leven weder,
Zijn dood heeft ons gered:
Won Hij voor ons aan 't kruishout ſneven,
Voor ons geen ſmaad ontzien,
Och! dat wij eeuwig voor Hem leven,
Hem eeuwig hulde biên!

4.

Zie, daar wij in uw' naam vergâren,
O Jezus! op ons neêr!
Uw Geest, daar w' op uw' kruisdood ſtaren,
Ontvlamm' ons tot uw eer:
Och! dat wij zoo uw' dood gedenken,
Dat ſteeds uw liefd' ons leid',
Dat zij ons kracht tot deugd moog ſchenken,
En eens de zaligheid.

Digitized by Google

1.

Diep, o God! in 't ſtof gebogen,
Schuldig voor uw hoog gerigt,
Vloeijen tranen uit onz' oogen,
Dekt de ſchaamt' ons aangezigt.
't Zondig ſtof ontvangt genâ',
Jezus ſterft op Golgotha!
Voor een wereld diep verloren
Geeft God zijnen eengeboren.

2.

Heilig, heilig, heilig Wezen!
Aan uw wetten is voldaan;
Heilig, heilig, heilig Wezen!
Siddring grijpt ons zondaars aan.
O hoe ſchriklijk hangt Gods Zoon
Voor de zonde hier ten toon!
God! om 't kwaad door ons bedreven
Moest uw Zoon aan 't kruishout ſneven.

3.

Ja! Hij leed voor zulke ſnooden
Helſche ſmart in zijn gemoed,
En Hij redt uit al hun nooden
Adams kindren door zijn bloed.
Englen ſtaamlen zijnen lof,
Ach! wat kan hier 't nietig ſtof?
Wij verzinken in die liefde,
Die voor ons aan 't kruis Hem griefde.

4.

Kan het hart die liefde roemen,
Dat de zonde nog bemint?
Neen, wie ooit uw' naam moog noemen,
Jezus! zij als Gij gezind.

Wie zich op uw bloed verlaat,
En de zonde schuwt noch haat,
Zal zijn schuld vertrouwen boeten;
Hij vertreedt uw bloed met voeten.

5.

Om van zond' ons te bevrijden,
Stierf Gods Zoon den wreedsten dood;
Wie zijn hart Hem toe wil wijden
Houde, wat zijn mond gebood:
Hoe de zond' ons ooit omring',
Jezus! dat uw liefd' ons dring';
Wondt Gy uit Medelijden voor ons sneven,
Dat wij eeuwig voor U leven!

6.

Jezus! uw verzoenend sterven
Blijft het rustpunt van ons hart.
Als wij alles, alles derven,
Blijft uw liefd' ons bij in smart.
Och! wanneer mijn oog eens breekt,
't Angstig doodzweet van mij leekt,
Dat uw bloed mijn hoop dan wekke,
En mijn schuld voor God bedekke.

7.

Vader, vol van medelijden!
Zie ons arme zondaars aan,
Sla op ons uw vriendlijk' oogen;
Jezus heeft voor ons voldaan,
Ja! Hij heeft voor ons voldaan,
God neemt ons als zondaars aan:
't Zelfde regt, dat Hem deed sneven,
Schenkt ons 't eeuwig zalig leven.

Digitized by Google

CXXXI. GEDULD NAAR JEZUS VOORBEELD.

1.

Wat bitter zielverdriet
O Jezus! leedt Gij niet;
Wat angſten, pijnen, ſlagen,
Wat ſmart aan 't kruis, wat ſpot
Hebt Gij, o Zoon van God!
Niet met geduld verdragen!

2.

Dat dulden in uw ſmart
Stijlt in ons zwellend hart
De drift, die los wou breken;
Daar zelfs de Heiland zweeg,
Hoe hoog het lijden ſteeg,
Past mij daar ooit het ſpreken?

3.

Laat mij, o Heer! altijd,
Maar meest in zwaren ſtrijd,
Op U in 't lijden ſtaren!
Dat zal in mijn gemoed,
Hoe zeer ook 't onregt woed',
Het ſtil geduld bewaren.

4.

Dan dulden w' allen haat,
Al wordt met ſchand' en ſmaad
Zelfs onze trouw vergolden;
Al word ik onverdiend,
Zelfs van mijn' oudſten vriend,
Gelaſterd en gefcholden.

Digitized by Google

5.

Dan draag ik allen last,
Dien G' op mijn ſchouders paſt,
Hoe zwaar die vall' te dragen;
Dan zal ik in mijn' nood,
Al duurt die tot mijn' dood,
Niet morren, zelfs niet klagen.

6.

Dan drink ik met geduld,
Den kelk, dien Gij mij vult,
Gij zult dien heilzaam maken,
En mij, hoe wrang hij vall',
Hoe zeer doormengd met gal,
Uw liefd' er in doen ſmaken.

CXXXII. GEDULD NAAR JEZUS VOORBEELD.

1.

Nooit viel mijn' Heiland kruis te zwaar,
Hoe drukkend dan dat kruis ook waar,
Hij bleef altijd met welbehagen,
Wat Hem zijn Vader oplei', dragen:
Geen enkel onbetaamlijk woord
Werd ooit uit zijnen mond gehoord;
Hij, die nooit kwaad met kwaad vergold,
Hij zegend' elk, wie Hem ook ſchold.

2.

Och! volgd' ik ſteeds dat voorbeeld na,
Dat voorbeeld zonder wederga';

Digitized by Google

Och mogt ik steeds dat spoor betreden,
Al is 't met ongelijke schreden:
'k Weet, dat mijn vleesch daar tegen streeft,
En mij ganesch andre wetten geeft;
Maar geef, o Heer! mij lust en kracht,
Dat ik kloekmoedig die veracht'!

3.

Dan draag ik al wat mij de Heer
Heeft opgelegd, al waar 't nog meer;
Zou Hij mij met een' last bezwaren,
Die niet mijn krachten zou evenaren?
Dies zwijg ik Hem; al wat Hij doet
Is altijd heilig, wijs en goed!
Drukt mij zijn hand een poos ter neêr,
Ik vreen niet, want Hij redt mij weêr.

4.

Aan hoe veel kwaads ik schuldig sta,
Mijn Regter zelf schenkt mij gena';
En ik, zou ik zijn Vaderslagen,
Als zijn gehoorzaam kind, niet dragen?
O God! op wien mijn hoop blijft staan,
Leer mij op U mijn oogen slaan,
Op U, die mij door korten druk
Hier opkweekt voor het hoogst geluk.

CXXXIII. MENSCHELIJKE ZWAKHEID.

1.

Ach! hoe dwaas is 't met vertrouwen
Heil te bouwen

Op iets ſterflijks, wat is roem?
Wat ſtandvastigheid van menſchen,
Zij verſleeten,
Zij vergaan gelijk een bloem.

2.

Jezus vrienden zelfs bezweken,
Stout in 't ſpreken,
In 't beloven wonder groot:
Maar zij zien Hem pas gegrepen
Heeren loopen,
Of z'ontvlugten Hem in nood.

3.

Ach! hoe zwaar viel Hem dit lijden,
Dus te ſtrijden
Ongetroost en onverzeld!
Maar deez' zwakheid toont Hem krachtig
En almagtig;
Ganſch verlaten houdt Hij 't veld.

4.

Christen! ſchaam u dan, die booser
En trouwlooser,
Christus, vrij van ramp, verlaat:
Schaam u, als dien Heer onwaardig,
Die niet vaardig
Om zijn' dienst het liefſte haat.

5.

Nog zijn ons veel zwaarder pligten
Te verrigten:
Ach ons armen! wie houdt ſtand
Tegen 's werelds dreigen, hoonen,
Vleijen, loonen?
Bied, o bied ons, Heer! de hand.

6.

Gij, van allen eens verlaten,
Wie ons haten,
Of opwijken, blijf ons bij!
Blijf ons met uw liefd' omarmen,
En beſchermen,
Schoon ons alles ontrouw zij.

7.

Leer ons hart zijn ontrouw kennen
En ontwennen,
Sterk ons in den jongſten nood:
Daar ons goed, en bloed, en leven
Gansch begeven,
Blijf ons bij, ook in den dood.

CXXXIV. OP JEZUS BEGRAFENIS.

1.

Uw Heiland wordt in 't graf geborgen,
Deez' aard ontvangt Hem in haar' ſchoot;
En, Christen! zoudt gij dan nog zorgen,
Nog angstig zijn voor graf en dood?

2.

Hij, voor uw ſchuld aan 't kruis geſtorven,
Nam ook den vloek der zond' in 't graf:
Zoo is u 't leven weêr verworven,
Zoo ſterft g' ook eens der zonden af.

3.

Hier rust Hij uit van al zijn lijden,
Hier eindigt al zijn ſmaad en ſchand';
Zoo aanſtonds volgt de kroon op 't ſtrijden,
Zijn geest is reeds in 's Vaders hand.

Digitized by Google

4.

Dit graf houdt Hem niet lang geborgen,
Wat zegel ook den graffteen fluit';
Hij wacht flechts tot den derden morgen,
En ftapt dan als verwinnaar uit.

5.

Nu zal u 't graf ten rustbed ftrekken;
Haast, Christen! breekt die morgen aan,
Dat Jezus zelf ook u zal wekken,
En gij voor eeuwig op zult ftaan.

C. GEZANGEN OP JEZUS' OPSTANDING.

CXXXV. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

1.

Herinner u met vreugd, mijn geest!
Den dag van 't groote Christenfeest;
Houd Jezus in gedachtenis,
Zing Jezus, die verrezen is.

2.

Voel alle dankbaarheid voor Hem,
Als hoordet g' in dit uur zijn ftem,
Als fprak Hij, „ dat u vrede zij;"
Verblijd u zoo, mijn geest! in mij.

3.

Zie naar omhoog en bid Hem aan!
Hij leidt de ftarren op haar baan,
Hij leeft, en heerscht in 't hoogst bewind,
Hij is uw Koning en uw vrind.

Digitized by Google

4.

De magt, de lof, d' eerbiedenis
Zij Hem, die was en eeuwig is,
Zijn naam word' overal verbreid,
Zijn roem verdure d' eeuwigheid!

5.

Geloof! gij heft ons hemelwaart,
Wat wordt de grootheid dezer aard,
Wanneer mijn geest het heil bedenkt,
Dat God, in zijnen Zoon, ons schenkt?

6.

Eens zonder zonde, ramp of pijn,
Als Englen eeuwig zalig zijn;
Is mij, ook mij, die heerlijkheid,
Oneindig God! door U bereid!

7.

Mijn hart bezwijkt van vreugd daarbij;
Verwondring, liefde dringen mij;
En vol van eerbied, dank en pligt
Val ik, o God! op 't aangezigt.

CXXXVI. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

1.

Ja, Amen! Jezus is in 't leven!
Zijn' grooten naam all' eer te geven
Moet u zu ernst, o Christen! zijn.
Mijn Heiland, aan het kruis gestorven,
Heeft leven uit den dood verworven:
God en een eeuwigheid is mijn.

2.

Laat ons Hem met aanbidding eeren,
Hem nooit door twijfeling onteeren,
Hij leeft, wij eindeloos met Hem,
Hij leeft, o hooge zieleruste!
Hij leeft, wat ons nu ooit geluste,
Al wat wij doen, doen wij door Hem.

3.

O ja, Gij leeft! Gij ziet ons hopen,
Ons hart, ons doen ligt voor U open,
Een schrik zij ons, wat U mishaagt:
Ons moet, wat Gij niet deedt voor dezen,
Wat Gij verbiedt, een helle wezen,
Schoon iedereen er roem op draagt.

4.

Ja, Jezus leeft! dat voelt ons harte,
Als 't Hem geloovig zoekt in smarte;
Het graf besluit Hem langer niet:
Hoe meer wij Hem aanbiddend eeren,
En zijne liefd' in 't hart vermeêren,
Hoe meer Hij op ons nederziet.

5.

Ja, Jezus leeft! veel duizend harten
Gevoelden in de bangste smarten
Den hoogen troost, dat Jezus leeft;
In heeten strijd met boezemzonden,
In bangen doodstrijd, ondervonden
Veel duizend harten, dat Hij leeft.

6.

Gij leeft, o Jezus! welk verblijden,
Wat zielverkwikking, als wij lijden,

Hoe zacht een troost in alle pijn!
Gij leeft, Gij leeft, en in den hoogen
Aanschouwen w' U met deez' onz' oogen,
Als w'eens met U onsterflijk zijn.

CXXXVII. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

1.

Jezus leeft, en wij met Hem,
Dood! waar is uw schrik gebleven?
Jezus leeft, en zijne stem
Roept ook ons eens weêr in 't leven,
Zal ons eens met eer bekleên:
Dit is onze troost alleen.

2.

Jezus leeft, zijn is het rijk,
Elk moet Hem als Koning eeren;
Wij ook zullen Hem gelijk,
Eeuwig eens met Hem regeren.
Zou Gods woord ooit wanklen? neen!
Dit is onze troost alleen.

3.

Jezus leeft, wie nu nog vreest
Zou, en Hem, en God onteeren;
Zondaars mogen ootmoedig
Zich tot zijn genade keeren.
Jezus zendt geen zondaars heen:
Dit is onze troost alleen.

4.

Jezus leeft, ons hoogste goed,
Hem behoort geheel ons leven;
Ons past reinheid van gemoed,
Ons, het kwaad te wederstreven.

Digitized by Google

Jezus sterkt der zwakken schreên:
Dit is onze troost alleen.

5.

Jezus leeft, dit is gewis;
Waar ons pad ook heen moog leiden,
Zelfs geen magt der duisternis,
Niets zal ons van Jezus scheiden:
't Steunen op zijn mogendheên,
Dit is onze troost alleen.

6.

Jezus leeft, nu is de dood
Ons een ingang tot het leven;
Welk een rust in stervensnood
Zal dit woord ons harte geven:
„ Gij, o Heiland! Gij alleen,
„ Gij zijt onze troost alleen."

CXXXVIII. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

1.

Juich nu, Christenschaar!
Juich! het feest is daar,
Alles is volbragt,
Wet noch dood heeft magt,
Jezus heeft voldaan,
Hij is opgestaan,
God verklaart Hem vrij:
Eeuwig leven wij,
Aardsch en helsch gewald
Zijn ter neêr geveld;
Heerlijk stijgt Gods Zoon
Uit het graf ten troon.

Digitized by Google

2.

Christen! juich, Hij leeft,
Die u 't leven geeft,
Jezus overwon;
Al wat dooden kon,
Al der zonde kracht
Is te niet gebragt:
Christen! hoor zijn stem,
't Sterven, dat door Hem
U ten hemel leidt,
Mist zijn bitterheid;
't Graf, uw schrik weleer,
Is geen kerker meer.

3.

Aarde! ken uw' Heer,
Christnen! geeft Hem eer,
Zondaar! hoor zijn stem,
Englen hooren Hem;
Hij, de hel te sterk,
Hij voltooit zijn werk.
Leef, o Koning! leef,
Dat U niets weêrstreev';
Geef, dat w' aan uw hand
Treên naar 't vaderland:
Maak ons los van d'aard,
't Spoor loopt hemelwaart.

4.

Eeuwig leven wij
Opgewekt als Gij;
Hemel, zing triomf!
Aarde, galm triomf!
Onze woonplaats is
Thans zijn erfenis.

Englen, juicht triomf!
Menschen, roept triomf!
Daar zijn rijkstroon is
Ligt onz' erfenis;
Eeuwig leven wij
Opgewekt als Hij.

CXXXIX. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

1.

Komt, heffen w' onzen lofzang aan!
De Heer is waarlijk opgestaan;
Ons past gejuich in plaats van klagen,
De Levensvorst heeft door zijn kracht
Den dood den doodsteek toegebragt:
De laatste vijand ligt verslagen.

2.

Hij, die voor ons zijn leven gaf,
Voor ons de kluisters brak van 't graf,
Hij heeft voor ons den strijd volstreden:
Nu zijn wij met Hem opgestaan,
Nu vangt het nieuwe leven aan,
Dat w' eeuwig in zijn' dienst besteden.

3.

Dat vrees noch angst ons hart beknell';
Hij leeft voor ons: Immanuël
Kan, wil, nooh zal ons ooit begeven;
Verwon Hij niet voor ons den dood?
En nu, wat zegt onz' aardsche nood?
Wij zullen eeuwig met Hem leven.

Digitized by Google

CXL. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

1.

Looft Gods Zoon, den doodvertreder!
Hij, die ſtierf op Golgotha,
Geeft zich zelv' het leven weder:
Looft zijn' naam, Hallêluja!
Ziet, Hij ſtierf op Golgotha!
Looft, aanbidt en denkt Hem teder!
Uit den grafkuil keert Hij weêr;
Aard en hemel geeft Hem eer!

2.

Laat ons zijne grootheid zingen,
Dat ons 't hart van blijdſchap beeft!
Laat ons lied ten hemel dringen
Hem, die ſtierf en eeuwig leeft,
Dat ons 't hart van blijdſchap beeft!
Laat ons, laat ons vrolijk zingen
Hem, die ſtierf en eeuwig leeft,
Hem, die ſtierf en eeuwig leeft!

3.

Door uw leven vrijgeſproken,
Zingen wij verrukt uw' lof!
Door dat heil tot ernst ontſtoken,
Rukt de geest zich los van 't ſtof,
Stijgt zijn dank naar 't hemelhof:
Door uw leven vrijgeſproken,
Looft U, Godmensch! aller mond,
U, die ſtierft en overwont.

4.

Toen in d' ochtendſchemeringen
Nog het laistrend aardrijk zweeg,
Toen uit 's hemels hooge kringen
's Heeren Engel nêêrzeeg,

Digitized by Google

En bij 't graf aanbiddend zweeg,
Stondt Gij op: de Hemellingen
Zongen straks in 't Englenhof,
Doodvernietiger! uw' lof.

5.

Om Hem in het graf te vinden,
Ging zij heen, waar Christus sliep:
Maar wat moest zij ondervinden,
Toen Hij zacht, „ Maria!" riep,
En toen zij, „ Rabbouni!" riep?
Heer! ik zal U ook eens vinden
In het einde van mijn lot,
Waar uw God is en mijn God.

6.

Breekt G' eens van ons graf de kluister,
Als G' ons met uw komst verblijdt;
'k Zie uw aanschijn dan vol luister,
Met de kroon op uwen strijd;
'k Zie U dan gelijk Gij zijt;
Breekt G' eens van ons graf de kluister,
O! dan ben ik in uw rijk
U, mijn Heiland! U gelijk.

7.

Looft den Heer, zingt Hem nu psalmen!
Jezus Christus overwon!
Vlecht den overwinnaar palmen,
Dien de dood niet houden kon:
Jezus Christus overwon,
Zingt Hem hooge zegepsalmen!
't Lied van 't overwinnaren koor
Galmt den wijden hemel door.

Digitized by Google

CXLI. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

1.

Triomf! triomf! Immanuël
Verrijst, de magt van dood en hël
Moet voor zijn grootheid bukken:
Lof, eer den held, die overwon,
Die ons met God verzoenen kon,
En aan den dood ontrukken!
Triomf! triomf! Hij zegepraalt,
De volle losprijs is betaald,
De kwijtbrief afgegeven;
God spreekt van zijn' genadetroon:
„ 'k Berust in 't offer van mijn' Zoon,
„ Hij leeft, en gij zult leven."

2.

Triomf! wij zien op 't moordveld neêr,
Maar Jezus hangt aan 't kruis niet meer,
Reeds is de dood verslonden:
Daar, waar het zoekend oog Hem mist,
Hangt, maar voor eeuwig uitgewischt,
Het handschrift van de zonden.
Triomf! triomf! op Golgotha
Ontspringen stroomen van genâ',
Geen donder laat zich hooren;
In 't suizen van een' zachten wind
Spreekt God als vader tot zijn kind,
Nu langer niet verloren.

3.

Triomf! de Heer is opgestaan,
Wij kunnen vrolijk grafwaarts gaan,

Digitized by Google

Zijn liefde zal ons wekken;
Hij, de eerfteling in zijnen ſtand,
Kan ons ten zeekren onderpand
Van ons verrijzen ſtrekken:
Triomf! triomf! wat hier bezwijkt,
Eens zullen wij, aan Hem gelijk,
Verklaard, onſterflijk wezen,
Ja, opſtaan, opſtaan zal ons ſtof;
Zingt, ſtervelingen! Jesus lof!
Zijn naam blijft onverwezen.

CXLII. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

1.

Zoo brak 't gewenſchte tijdſtip aan,
Waarop ons 't heilrijkſt licht mogt dagen;
De Heer is uit het graf gegaan,
't Geſchonden Godsregt is voldaan,
Wat zou nog ons geluk vertragen?

2.

Hij ſtond gewillig 't leven af,
Zoo wou Hij onze ſchuld betalen:
Nu rijst Hij heerlijk uit het graf,
Opdat wij, vrij van zonde en ſtraf,
Op dood en graf eens zegepralen.

3.

O Jesus! doe ons meer de kracht
Van uw verrijzing in ons merken;
't Geloof aan 't geen Gij hebt volbragt,
Dat gord' ons aan met moed en magt,
Tot wederliefde en goede werken.

Digitized by Google

4.

Dat ſterk' ons in den vasten grond,
Waarop wij onze hope bouwen,
De hoop op dien gewenschten ſtond,
Dat w', opgewekt door uwen mond,
U in uw heerlijkheid aanſchouwen.

5.

Welzalig die U toebehoort,
Dien kan geen dood of graf doen beven,
Die gaat zijn' weg gemoedigd voort,
Daar hij zich vast houdt aan uw woordt
„ Die Mij gelooft zal eeuwig leven."

GEZANGEN OP JEZUS HEMELVAART.

CXLIII. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

1.

Aarde! zucht niet meer,
Kom den hemel naden,
Zing uws Redders eer:
Hij, de Vorst der aard,
Jesus Christus vaart
Tot zijn' God, zijn' Vader.

2.

Starren, zon en maan!
Dient Hem op zijn wenken,
Heemlen! bidt Hem aan,
Englen! hoort zijn ſtem,
Mensch! vertrouw op Hem,
Die aan u blijft denken.

Digitized by Google

3.

Ziet, Hij zegepraalt,
Die als Plaatsbekleeder
Onze schuld betaalt;
Hij, die uit ons oog
Heenvaart naar omhoog,
Zendt zijn Englen neder.

4.

Christnen! treurt niet meer,
Komt den hemel nader,
Zingt uws Redders eer:
Hij, het heil der aard,
Jezus Christus vaart
Tot uw' God, uw' Vader.

5.

Hij, des menschen Zoon,
Hij, die 't al volbragt heeft,
Hij beklimt den troon;
Hij, de Zoon van God,
Hij beschikt ons lot,
Hij, die alle magt heeft.

6.

Ziet, o ziet Hem na!
Hij, die onze zonden
Droeg op Golgotha,
Leeft en bidt ook nu,
Ook, mijn ziel! voor u,
Hij droeg ook uw zonden.

7.

Schoon geen oog Hem ziet,
Wat zou 't zien hier baten?
Hij vergeet mij niet:

Schoon

Digitized by Google

Schoon 'k zijn bijzijn mis,
Voor den Godmensch is
't Heengaan geen verlaten.

8.

Deed Hij aan het kruis
Ons zijn liefde blijken,
In zijns Vaders huis,
Waar Hij 't heil voltooit,
Zal zijn liefde nooit,
Nooit weêr van ons wijken.

9.

Zondaar! hoor zijn stem,
Buig u voor Hem neder,
Waak, en wacht op Hem!
Hij, die voor ons stierf,
't Leven ons verwierf,
Jezus komt eens weder.

10.

Leef, o Koning! leef!
Breng tot U ons nader,
Leef in ons en geef,
Dat ook eenmaal wij,
Opgewekt als Gij,
Leven bij uw' Vader!

11.

O! die dag breekt aan,
'k Zie zich d' Englen scharen
Langs de hemelbaan;
Hij, die ons geleidt,
Heeft den weg bereid,
Is vooruitgevaren.

1.

Looft den Koning, alle volken!
Looft Hem, die boven lucht en wolken
Ten troon ſtijgt, Hem Gods eigen' Zoon!
Looft uw' Heiland, Chriſtenſcharen!
Ziet Hem voor u ten hemel varen,
U plaats bereiden voor Gods troon:
Verheft zijn majeſteit
Met diep' eerbiedigheid,
Halleluja!
Loof wereldrond!
Uit eenen mond,
Loof Jezus Chriſtus, wereldrond!

2.

Menſchheid! tot Gods troon verheven,
Wie alle magt reeds is gegeven
In Jezus, waar God Schepſelen heeft,
Menſchheid juicht, gevoel uw waarde,
Uw lot is niet bepaald aan d' aarde,
Eens leeft g' omhoog, waar Jezus leeft:
Hoe zalig is 't verſchiet,
Waar 't oog den Koning ziet
In zijn' luister.
Weg ſtof der aard,
Een hart onwaard,
Dat eens tot God ten hemel vaart.

3.

Jezus, Redder onzer zielen!
Zie ons aanbiddend nederknielen,

Digitized by Google

Gij werdt voor ons, voor ons geslagt:
Dank, aanbidding, eeuwig' eere,
Lof, dank, aanbidding, eeuwig' eere
Word' U, Verlosser! toegebragt.
Na lijden, hoon en spot
Wordt heerlijkheid ons lot.
Halleluja!
Deugd triomfeert,
Want Gij regeert,
Ja, Halleluja! Gij regeert!

CXLV. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

1.

Stijg nu mijn lofied! daar de Heer
Ten hemel voer met eeuwig' eer,
Hij dood- en helverwinnaar;
Een wolk ontvoert Hem aan het stof,
En ijlings inicht het hemelhof,
Lof zij den overwinnaar!

2.

Des hemels Heer, des menschen Zoon
Stijgt in triomf op 's Vaders troon,
Nu juichen alle troonen:
Hij komt, de Heer der heerlijkheid,
Hij komt, bekleed met majesteit,
Om eeuwig hier te wonen.

3.

Heel 's Englenheir kniekt voor Hem neêr,
En juicht, Messias, onze Heer,
Geeft menschen Englenwaarde,
Hij heeft het grootste werk volbragt,
Zijn is de wijsheid en de kracht
In hemel en op aarde!

4.

Hoe heerlijk zijt G', o Heer, mijn God!
Wij deelen in uw heilrijk lot,
Voor ons voert Gij ten hemel;
Gij Hoogepriester! treedt vooraan,
Voor ons zijt G' eenmaal ingegaan,
Wij volgen U ten hemel.

5.

O Heer! die hemel, zee en aard
Almagtig riept, en nog bewaart,
O Heer! door wien wij leven:
Zoo lang wij zwoegen in het ſtof,
Blijv' ſteeds ons hart naar 't hemelhof,
Van 't ſtof, tot U verheven.

6.

Onttrek ons hart door uwe kracht,
Die 't alles werkt, daar 't al op wacht,
Aan 't aardsch', waar 't aan blijft hangen,
Laat ons van uw' genadetroon,
O Zoon des Vaders, 's menſchen Zoon,
Tot ſtrijden kracht ontvangen.

7.

Ja, Gij gedenkt aan onzen nood,
Gij, die voor ons gingt in den dood,
Dat wij dit nooit vergeten:
Gij zult, ſchoon G' in den hemel woont,
En 't Englenheir uw grootheid toont,
Uw broeders nooit vergeten.

Digitized by Google

CXLVI. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

1.

Triomf, Hallélúja! triomf!
Ja, tót in eeuwigheid triomf!
O glorie aller dagen!
Hallélúja! Hallélúja!
Wij ſtaan niet meer op Golgotha,
Maar bij den zegewagen,
Die onzen Vorst, met blij geſchal,
Door lucht en wolken voeren zal,
Ver boven duizend zonnen,
Om, ons tot heil, voor God te ſtaan,
En zijnen vrienden voor te gaan,
Die hier den ſtrijd begonnen.

2.

Triomf, Hallélúja! triomf!
Ja, tot in eeuwigheid triomf!
De ſtrijd is afgeſtreden;
De dood en hel knielt voor Hem neêr,
De ganſche hemel geeft Hem eer,
Nu Hij zal binnen treden:
Hij komt, zoo roept de Seraf uit,
Hij komt, roept heel de hemel uit,
Al d' Englen knielen zamen;
Elias, Enoch, Abraham
En Mozes knielen voor het Lam,
't Juicht alles dankend, Amen!

3.

Triomf, Hallélúja! triomf!
Ja, tot in eeuwigheid triomf!

Digitized by Google

Nu ſtaat de toegang open;
De Regter is geen Regter meer,
Wie wil, mag veilig op zijn' Heer,
Als op zijn' Vader, hopen.
Snelt aan gij allen, wien de ſchuld
Het bevend hart met vrees vervult,
Uw ſterkte zij vertrouwen:
Bernst in 't geen Hij heeft volbragt,
Wie hier op Gods genade wacht
Zal eeuwig Hem aanſchouwen.

Triomf, Halleluja! triomf!
Ja, tot in eeuwigheid triomf!
Nu is de Zoon gezeten
Als Middelaar aan Gods regterhand,
Nu is de heetst vaderland,
Dat mag verlossen heeten!
Nu vindt het neêrgedrukt gemoed
Een' rijken troost in tegenspoed,
Voor duizende gelachen;
Miljoenen zullen, Hem gewijd,
In druk beproefd, verslaan in ſtrijd,
Zijn toekomst zalig wachten.

CXLVII. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

1.

Verheft u, Christnen! boven 't ſtof,
Vereenigt u tot Jezus lof,
Nu wij Hem zien verhoogen;
De luister van zijn majesteit
Straalt, in het rijk der heerlijkheid,
In aller Engelen oogen.

Digitized by Google

Dat ook de mensch zijn grootheid zing',
Daar Hij het rijksbewind ontving,
En glorierijk aanvaardde:
Hij, schoon geen sterflijk oog Hem ziet,
Is 't voorwerp van 't vereenigd lied
Van hemel en van aarde.

2.

Wij buigen ons ootmoedig neêr
Voor U, gezalfde Vorst en Heer!
Elk juich', de Koning leve!
Dat uw genadeheerschappij
Al d' eeuwen door gezegend zij,
En heil aan 't aardrijk geve:
Och! dat de klank van 's Konings woord
Bij alle volken word' gehoord,
En elk zijn boodschap drage.
Wij, eenvrij aan uw' dienst gewijd,
Verlangen biddend naar dien tijd;
Och! dat die heileeuw dage.

3.

Ons hart, dat zich op U verlaat,
Schroomt geen vervolging, hoon of smaad,
Wij kunnen rustig zingen:
Nu Gij regeert, is alles wel,
De zonde, wereld, dood en hel
Zijn uw verwonnelingen.
Wij wachten 't heil door U beloofd,
Wij zijn uw leden, Gij ons Hoofd,
Gij zult ons nooit begeven;
Gij hebt den hemel ons bereid,
Waar wij met U in heerlijkheid
Ook eeuwig zullen leven.

Digitized by Google

1.

Komt Christnen! laat ons Jezus loven,
Komt heffen wij het hart naar boven!
Daar zit de Koning op zijn' troon,
Daar zegeviert Gods groote Zoon;
Daar zij ons hart, daar is de schat,
Die al ons heil in zich bevat.

2.

Is Hij ons Hoofd, zijn wij zijn leden,
Dan voegt het ons Hem natetreden:
Al zwerven wij in tegenheên
En vreemdlingschap nog hier beneên;
Ons burgerregt is niet op aard,
Hij baande 't spoor ons hemelwaart.

3.

Hij ging ons voor met lijdzaam lijden,
Hij ging ons voor in 't moedig strijden;
Nu aan Gods regterhand gekroond,
Ziet Hij zijn' arbeid rijk beloond:
Komt, volgen wij ons heerlijk Hoofd!
Ook ons is zulk een loon beloofd.

4.

Wil, Heer! in ons dien ijver wekken,
Wij voelen ons naar d' aarde trekken;
Maak, Jezus! maak ons los van d'aard,
Trek zelf ons harte hemelwaart,
Schenk ons den Geest, door U beloofd,
Dan volgen w' U, gezegend Hoofd!

Digitized by Google

E. GEZANGEN OP DE UITSTORTING VAN DEN H. GEEST, EN VERDERE GEVOLGEN VAN JEZUS VERHOOGING.

CXLIX. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

1.

De Heer is waarlijk opgeſtaan,
En heerlijk uit zijn graf gegaan,
De vijand lag verſlagen;
Gods Englen daalden neêr op d'aard,
Niet langer met den vloek bezwaard,
Dien had Hij weg gedragen.

2.

Hij voer weêr op, 't geſtarnt voorbij,
En heeft, ten loon, de heerſchappij
Uit 's Vaders hand verkregen:
Die Jezus kennen zijn verheugd,
Gods Englen deelen in hun vreugd,
Al 't ſchepſel in hun zegen.

3.

Elk heff' met ons een' lofzang aan!
Gods Zoon heeft aan Gods regt voldaan,
Hij heerscht als aller Koning;
Hij zendt zijn' Geest, den Trooster, neêr
Zingt, Halleluja! zingt zijn eer,
't Is 't feest van Jezus krooning.

4.

Wie zou, daar Jezus voor ons ſtierf,
En ons den Geest ten troost verwierf,

Digitized by Google

Wie zou zijn beeld niet dragen,
En vol van God, die in ons woont,
Den Geest, die ons zijn vriendschap toont,
Niet zoeken te behagen?

5.

Wij mogen 't heil voor Jezus Kerk,
Des Vaders lust, des Geestes werk,
Al d'eeuwen door verwachten:
Hem, die bij God voor zondaars spreekt,
Hem, wien 't aan liefde nooit ontbreekt,
Ontbreekt het nooit aan krachten.

CL. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

1.

Het hart omhoog! wij vieren 't heuglijkst feest,
Den blijdsten dag, die immer is geweest,
God gaf aan d' aard, op dezen dag, zijn' Geest;
Verheft uw klanken!
Wie zal met ons dien trouwen God niet danken?
Hij won zijn' Zoon,
Hij wil ook ons verblijden:
Die voor ons stierf ontving, na 't zwaarste lijden,
Den grootsten loon.

2.

Zoo zegepraalt op aarde Jezus eer,
Zoo daalt van Hem een stroom van zegen neêr,
Zoo blijkt Gods trouw, zoo keert de vrede weêr;
Zingt Gode psalmen!
Elk tempelhuis moet van 't gejuich weerklinken

Deez' aard herleeft!
Wij deelen in dien zegen,
Na God zijn' Geest, gelijk een milden regen
Na droogte, geeft.

3.

Juich, Christen! juich, in uwen God verheugd!
Dat alle vleesch thans deel' in onze vreugd,
Dat rijk en arm, dat oudardom en jeugd
Voor God zich buigen!
Het laatst geslacht moet van dit heil getuigen,
Valt, volken! neêr,
Bukt voor Gods alvermogen,
Die Davids Zoon met luister wou verhoogen
Tot aller Heer!

4.

Ja, Jezus heerscht! het ongeloof verstomt,
De leer van 't kruis verspreid' haar kracht alom,
Heel 't aardrijk word' dien Heer ten eigendom,
Zijn haaters zwichten:
Trots alle magt zal God zijn' zetel stichten,
't Geloof verbeid',
Dat elk Hem eere geve,
Hem hulde doe, en juich', de Koning leve
In eeuwigheid!

CLI. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

1.

O Geest van Vader en van Zoon!
Die ons den weg wijst tot den troon,
Getrouw' Bestierder onzer gangen!
U, die ons in de waarheid leidt,
U, die ons 't hoogst geluk bereidt,
U loven onze feestgezangen,

U, die in ons al 't goede werkt,
Bewaart, vermeerdert en verſterkt.

2.

Toen Jezus alles hier op aard
Volbragt had, voer Hij hemelwaart,
En ſchonk U, om zijn Kerk te planten:
Bij ſterken wind, die 't huis doordrong,
Zag elk verbaasd een vuurge tong
Op 't hoofd van uwe heilgezanten;
Straks waren zij met kracht omgord,
En hun uw gaven ingeſtort.

3.

Straks leerdet Gij door hunnen mond,
Dat elk verſtomd, verbijsterd ſtond,
In velerhande vreemde talen;
Straks wrocht Gij wondren door hun hand,
Genezing, overal door 't land,
Van ongeneesſelijke kwalen:
Dus bleek, wat grootheid Hij bezat,
Die U en hen gezonden had.

4.

Nu zegepraalde Jezus leer,
De Jood aanbad Hem als zijn' Heer,
Vervuld met ſchuldbeſef en boete;
De Heidenen bij ſchaar op ſchaar,
Vergruisden afgod en altaar,
En vielen ſmeekend Hem te voete:
Zoo werd zijn rijk in korten tijd
Verbreid, gevestigd, wijd en zijd.

5.

Wij zelv', wier vaderen voorheen
Hier knielden voor een hout of ſteen,

Digitized by Google

Wij zelv', zijn ſprekende bewijzen,
Ook hier hebt Gij uw rijk geſticht,
Ook ons beſtraalt uw godlijk licht:
Wat tong kan U naar waarde prijzen?
Niet ons, o Heer! niet ons, o Heer!
Uw naam alleen hebb' eenwig d' eer.

6.

Och! brak die dag ook ſpoedig aan,
Dat Kaffer, Moor en Indiaan
De knie voor U, o Jezus! bogen:
O Geest! o Geest! breek door, breek door!
Dat alle volk zijn heilleer hoor';
Zoo blijkt uw godlijk alvermogen,
Zoo wordt zijn godsdienst één alom,
En heel deez' aard zijn heiligdom.

CLII. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

1.

Uw dankbre Christenſchaar,
Verhoogde Middelaar!
Juicht in uw heerlijkheid;
Van uwen troon vol eer
Zondt Gij den Leeraar neêr,
Die in de waarheid leidt:
Uw woord houdt eenwig ſtand,
Gij hebt uw Kerk geplant,
Gij blijft haar lot beſtieren,
Gij ſchenkt haar uwen Geest,
Waarvan wij, op dit feest,
Verheugd, gedachtnis vieren.

2.

Toen klaadsch' eenvoudigheid,
Door dezen Geest geleid,
Het licht der aard ontstak,
De Galileesche mond,
Voor 't ruime wereldrond,
In vreemde talen sprak,
Toen vielen volken neêr,
Gewonnen voor een leer,
Die eer noch wellust baarde;
De tempels stortten om,
Het weerloos Christendom
Verwon de magt der aarde.

3.

Och! dat die heilfontein,
Zoo godlijk, mild en rein,
Niet vruchtloos voor ons vloeij';
Dat door de zaligheid,
Zoo ruim ons toegezeid,
Ons dankbaar hart ontgloeij'.
O Levensvorst! heb dank,
Dat w' onder 't blij geklank
Dier heilmaar zijn geboren,
En voor een' schooner' dag,
Dan immer 't menschdom zag,
Door U zijn uitverkoren.

4.

Och! waren w' aan uw' Geest
Altijd getrouw geweest,
Hoe rein waar onze vreugd:
Ach! elke goede zucht
Was van dien Geest de vrucht,
Zijn lokstem tot de deugd.

Digitized by Google

O Heiland! leer ons zien,
Dat wij, door 't licht te vlien,
Altijd uw' Geest weêrstreven;
En dat, aan ons gemoed
Elk aandrang tot het goed
Was door dien Geest gegeven.

5.

Geef nu, dat voor zijn licht
Het blind vooroordeel zwicht',
Het bijgeloof verzink',
Uw eigen leer ons leid',
En deugd en heiligheid
Uit uw verlosten blink';
Dat nooit het diep gevoel
Van onmagt ons verkoel',
Maar w' aan uw woord gedenken:
„ De goede Vader let
„ Op 't kinderlijk gebed,
„ Hij zal zijn' Geest u schenken."

6.

Dat ras al d' aard U roem',
De Jood zich naar U noem',
De Heiden voor U buig',
En, waar het oog zich wendt,
Ook 's werelds uiterst end
Van uw' triomf getuig'!
O Jezus, trouwe Heer!
Het menschdom volg' uw leer,
Die 't menschdom moet verhoogen:
O Koning van uw Kerk!
Bekroon uw eigen werk,
Uw wenk is alvermogen.

Digitized by Google

CLIII. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

1.

Verhef, verhef uw zegezangen,
Uw loflied, Christen! rijz' omhoog!
De Kerk heeft 's Vaders Geest ontvangen,
Hij daald' op aard voor aller oog;
Aan vuurtong, wind en vreemde talen
Erkennen w' onzes Konings trouw,
Daar Hij den Geest ons neêr doet dalen,
Den Geest, dien Hij ons zenden zou.

2.

De vreemdste volken zelfs getuigen,
Hier werkt, hier spreekt Gods majesteit,
Daar scharen zich aanbiddend buigen
Voor Jezus magt en heerlijkheid:
Triomf! zoo leeft, zoo heerscht de Koning,
Zingt zijne zegepraal alom!
De Geest, het pand van zijne krooning,
Maakt zich het hart ten heiligdom.

3.

Dankt, feestgenooten! dankt den Vader,
Geeft eer aan 's Vaders grooten Zoon,
Zijn Geest brengt ons der Godheid nader,
En voert ons loflied voor den troon;
U, U, Herschepper van ons harte!
U, trouwe Leidsman, goede Geest!
U, Waarheidsleeraar, Troost in smartel
U wijden wij dit heuglijk feest.

4.

Bewaar ons, dat w' U nooit bedroeven,
Uw invloed is ons toegezeid;
Gij weet en schenkt, wat wij behoeven,
Gij blijft ons bij in eeuwigheid:

Digitized by Google

Zoo maakt G' ons vrolijk, moedig, heilig,
Zoo sterkt G' ons in den bangsten nood;
Met uw geleide zijn wij veilig,
En gaan wij juichend in den dood.

CLIV. UITBREIDING DER KERK.

1.

Op, nu op, het hart naar boven!
't Is de dag van zaligheid;
Alles noopt ons God te loven
Voor het licht, dat Hij verspreidt,
Daar men in den ouden dag
Alles slechts door neevlen zag.

2.

Maakte God, in vroeger jaren,
Jakob slechts zijn woord bekend;
Nu wil Hij zich openbaren,
Zelfs tot 's werelds uiterst end:
't Heuglijk Evangeliewoord
Wordt van volk tot volk gehoord.

3.

Zij, die nooit van Jezus hoorden,
Heidnen blind en woest van aard,
Ver in 't Zuiden, ver in 't Noorden,
Worden tot Gods Kerk vergaard:
Neger, Moor en Indiaan
Bidden ook den Heiland aan.

Digitized by Google

4.

Goddelijke liefdekoorden
Trekken hen naar Jezus heen,
Maken uit verschillend' oorden,
Wie z' ook zijn, hen met ons een,
Een in Heer, geloof en doop,
Een in keuze, liefd' en hoop.

5.

Nieuwe broeders, Jezus leden!
Ja, wij zijn nu lotgemeen;
Smelten w' onze smeekgebeden
Voor elkaâr dan ook in een,
Een in wensch, in hart en zin:
Bij 't geloof voegt broedermin.

CLV. UITBREIDING DER KERK.

1.

Zingt, gij afgelegen landen!
Zingt, gij verste volken! zingt;
Jezus reikt u zelf de handen,
Volken, hoort! zijn heilstem dringt
Ook in 't einde tot u door;
Al wat leeft dank' Hem daar voor.

2.

Jezus wil zijn' roem verhoogen,
Jezus, Gods en 's menschen Zoon;
In zijn hand is alvermogen,
Menschenliefde omringt zijn' troon:
Welk een stof tot lof en vreugd!
Hemel, aarde, weest verheugd!

Digitized by Google

3.

Ja, wij zien ontelbre scharen
Luistren naar zijn liefdestem,
Hier beschaafden, daar barbaren,
Vrijen, slaven dienen Hem;
Dalen rijzen zinken bergen neêr!
Baant den weg voor onzen Heer!

4.

Ziet! Hij komt, om alle volken
Mild te zeegnen, als hun God;
Met Hem dalen uit de wolken
Stroomen heêr van heilgenot:
Zelfs in 't land van slavernij
Maakt de Zoon in waarheid vrij.

5.

Zoo; zoo zien wij 't Godsrijk komen,
't Koomt steeds meerder elken dag!
Amen, zeggen alle vromen,
Kom, ja kom, o blijde dag!
Dat al 't menschelijk geslacht
Aan den Heer word' toegebragt!

CLVI. BEWARING DER KERK.

1.

Houdt Christus zijne Kerk in stand,
Zoo mag de hel vrij woeden;
Gezeten aan Gods regterhand,
Kan Hij haar wel behoeden;
Hij is in alle leed
Tot hare hulp gereed,

Digitized by Google

Hij ſtaaft zijn' roem alom,
En waakt voor 't Christendom:
Dies mag de hel vrij woeden.

2.

God ziet zelfs Vorsten op den troon
Zich tegen Hem verzetten,
Hij ziet hen zijn' gezalfden Zoon
Verſmaden in zijn wetten;
Zij ſchamen zich de leer
Van Jezus onzen Heer,
Zijn kruis is hun een ſpot;
Maar hoe belacht hen God!
Zij mogen zich verzetten.

3.

De ſpotter mag de waarheid ſmaân,
Ons kan hij haar niet rooven,
D'onchriſten mag haar tegenſtaan,
Wij blijven haar gelooven:
U Jezus, U zij d'eer!
Die U verkiest tot Heer,
Uw woord oprecht betracht,
Dien kan geen helſche magt
De zaligheid ontrooven.

4.

Gij, Christen! die op Hem vertrouwt,
Gij moet geen dreigen vreezen;
Die God, die van den hemel ſchouwt,
Zal ons een toevlugt wezen:
Der legerſcharen Heer
Waakt voor zijn woord en eer,
Geeft ons geduld in nood,
En kracht, en moed in dood,
Wie zou dan dreigen vreezen?

Digitized by Google

„ Ik wil niet, dat de zondaar ſneev',"
Zoo zweert God zelf, „ maar dat hij leev';"
Hij roept, „ bekeer, bekeer u dan
„ Tot Mij, die u behouden kan,
„ Verlaat, verlaat uw kwade paân,
„ Waarom zoudt gij verloren gaan?"

Maar ach! dat dierbaar, godlijk woord
Wordt ſchaars van zondaars regt gehoord,
Hun dwaas, hun onbekeerlijk hart,
In 's werelds woest gedruisch verward,
Is voor die ſtem der liefde doof,
En wordt een wis bederf'nen roof.

Och Heer! och Heer! leen ons gehoor,
Och! open zulken dooven 't oor,
Och! wierden z' eens hun groot gevaar,
Met ernst, met diep gevoel, ontwaar:
Elk levensuur kan 't laatſte zijn,
En ach! wat zal dan 't eindе zijn?

4.

Maak hen gevoelig voor den druk
Van 't hard en ſchandlijk zondejuk:
Zij wanen, in die ſlavernij,
Zich zelven, ach wat dwaasheid! vrij,
Hoe zeer haar keten hen onteer',
En tot den laagſten dienst verneer'.

Digitized by Google

5.

Vertoon hun, hoe hun ledig hart
Eens word' verſcheurd van felle ſmart,
Wanneer de ſmaak van 't werelds zoet,
Verkeert in alſem, gal en roet;
Wanneer een vreugd, die haast vergaat,
Hun niets dan wroeging overlaat.

6.

Met wat geduld, wat teedrheid
Heeft uwe hand hen niet geleid?
Wat zware rampen afgeweerd,
Geſchonken, wat hun hart begeert,
Ver boven allen wensch gedaan?
Maar wat G' ook deedt, daar hielp niet aan.

7.

Gij ſchonkt hun nog onmindig meer;
Och! doe 't hun regt beſeffen, Heer!
Gij ſchonkt hun uwen lieven Zoon,
Hij, neêrgedaald van uwen troon,
Vergoot voor zondaars eens zijn bloed;
Maar, ach! zij treden 't met de voet.

8.

O God! geef onze hoé gehoor,
Och! open hun het hartenoor,
Toon hun al 't goed, door hun veracht,
En wat verſchrikking hen verwacht;
Bewerk hen tot geloof, bekeer,
Bekeer Gij zelf den zondaar, Heer!

Digitized by Google

1.

O Jezus! dat ik nooit vergeet,
Dat G' over alles, wat ik deed,
Hier na de Regter eens zult wezen;
Opdat ik thier, bij elken pligt,
Bij ieder werk, door mij verrigt,
Uw uitgezaak afwacht' zonder vreezen,
En juich', daar ik uw toekomst eert:
Kom, Jezus! ja kom haastig, Heer!

2.

O dag van schrik en heerlijkheid!
Als voor uw' glans en majesteit
De glans der zonnen zal verdwijnen,
De dood U als verwinnaar eert,
Het stof ten leven wederkeert,
Gij op de wolken zult verschijnen;
Als aarde en hemel voor U vliedt,
En al wat leeft, U hulde biedt!

3.

Hoe rilt, hoe beeft op dat gezigt,
Wie willens blind voor 't godlijk licht,
Dat ieder een' in de oogen stroomde,
Uw roepstem smaadde, uw bloed vertrad,
En, waar 't geweten prikkels had,
Zich alles gaarn als fabel droomde.
Hij ziet U, ijlt, gilt uit: „Hij is 't!"
Hij voelt zijn eeuwig lot beslist.

4.

Maar wie, o God! zal daar bestaan,
Daar hier zelfs onze beste daân,

Digitized by Google

Getoetst aan onzen pligt, bezweken?
Wie zal beſtaan, waar 't heiligst regt
Het lot van groot en klein beſlecht,
En waarheid 't vonnis uit zal ſpreken,
Terwijl 't geweten voor 't heelal
't Regtvaardig vonnis ſtaven zal?

5.

Hij, die, daar hem zijn deugd begeeft,
Zijn' Middaar in zijn' Regter heeft,
Tot wien 't geloof hem had gedreven,
En ſints zijn vreugd en wellust vond,
Om, naar de leer uit Jezus mond,
Hier dankbaar voor zijn' God te leven,
Hij ziet gerust het oordeel aan;
Gods waarheid doet hem veilig ſtaan.

6.

Wie beev', hij beeft niet voor 't gerigt,
Hij wandelt in het godlijk licht;
En, ſloeg 't bederf hem duizend wonden,
Hij weet, hij voelt in zijn gemoed,
Hem reinigt Jezus Christus bloed,
Het reinigt hem van alle zonden:
Geen vonnis baart hem vrees of ſmart;
Hij heeft de vrijſpraak in zijn hart.

7.

Mijn Heiland! dat uw toekomst mij
Tot troost in mijne loopbaan zij,
Tot baak en ſigtſnoer van mijn' handel,
Ter noordſtar, die mij veilig leidt
Op mijne reis naar d' eeuwigheid;
Opdat ik als een wijze wandel',
En juich', daar ik uw toekomst eer:
Kom, Jezus! ja, kom haastig, Heer!

OP BIJZONDERE TIJDEN EN GELEGENHEDEN.

CLIX. OP HET NIEUWE JAAR.

1.

'T Is God, die 't licht heeft voortgebragt,
De zon en maan doet rijzen,
Om ons 't verloop van dag en nacht,
En maand en jaar te wijzen:
Laat ons, voor 't afgeloopen jaar,
Met dank den Opperzegenaar,
Den God der eeuwen prijzen!

2.

U, groote God! die eeuwig leeft,
Van wien wij 't licht ontvongen,
Die ons een veilge woning geeft,
U zij een lied gezongen!
U, die ons vreed en welvaart schenkt,
Met raad en troost aan ons gedenkt,
U loven onze tongen.

3.

Wil in dit jaar, weldadig Heer!
Ons ook uw' zegen geven,
En uwen Geest, om U ter eer
In uwe vrees te leven:
Gij deelt ons aardsche welvaart meê,
Als wij maar, met ons lot tevreê,
Naar 't ware heilgoed streven.

Digitized by Google

4.

Geef ons, naar uwe liefd' en trouw,
Genoegelijke tijden;
Maar, zoo die vreugd ons schaden zou,
Geef ons dan kruis en lijden:
Versterk met lijdzaamheid ons hart,
En laat ons nooit, in druk en smart,
Gelukkiger' benijden.

5.

Toon Neêrlands volk uw Vaderhart,
Gelijk in oude dagen,
Vertroost bedrukten in hun smart,
Die U hun nooden klagen;
Begunstig ieder goede daad,
En wil, o God! met heil en raad
Onz' overheden schragen.

6.

Dat wijsheid hier haar majesteit,
En 't regt zijn' luister woone;
Dat godsvrucht en tevredenheid
In onzen lande woone;
Dat trouw en liefde bij ons zij:
Dit, lieve Vader! bidden wij
In Christus uwen Zone.

CLX. OP HET NIEUWE JAAR.

1.

Uren, dagen, maanden, jaren
Vliegen als een schaduw heen;
Ach! wij vinden, waar wij staren,
Niets bestendigs hier beneên!

Digitized by Google

Op den weg, dien wij betreden,
Staat geen voetstap, die bekijft:
Al het heden wordt verleden,
Schoon 't ons toegerekend blijft!

2.

Voorgeslachten kwijnden henen,
En wij blaauwen op hun graf;
Ras zal 't nakroost ons bewenen:
't Menschdom valt als blaadren af,
't Stof, door eeuwen zaamgelezen,
Houdt het zelfde graf bewaard:
Buiten U, o eeuwig Wezen!
Ach! wat was de mensch op aard!

3.

Maar door U aan 't niet ontrogen,
Liet uw gunst hem niet alleen;
Godlijk licht omscheen zijn oogen,
En zijn nietigheid verdween:
Onder uw genadeleiding
Wordt hem deze levensbaan
Slechts ontwikkling, voorbereiding
Tot een eindeloos bestaan.

4.

Dat de tijd hier 't al verovert,
Aan geen tijdperk hangt mijn lot;
Gij, Gij blijft mij altijd over,
Gij blijft eindeloos mijn God:
Welk een ramp mij hier ook ontdekt,
'k Vind in U mijn rustpunt weêr;
Gij blijft in uw Zoon mijn Vader,
Wat vergaat, ons verbeert.

5.

Vader, onder al mijn nooden,
Vader, onder heil en ſtraf,
Vader, ook in 't rijk der dooden,
Vader, ook in 't zwijgend graf;
Waar ik ooit verandring ſchouwe,
Gij, o God! houdt eeuwig ſtand:
Ook mijn ſtof rust op uw trouwe,
Sluimert in uw Vaderhand!

6.

Snelt dan, jaren, ſnelt vrij henen
Met uw blijdſchap en verdriet;
Welk een ramp ik moog beweenen,
God, mijn God, verandert niet:
Blijft mij alles hier begeven,
Voortgeleid door zijne hand
Schouw ik, uit dit nietig leven,
In mijn eeuwig vaderland.

CLXI. OP HET NIEUWE JAAR.

1.

O! dat van mijne levensdagen
Geen uur geheel verloren ga!
Verloren uren, zij doorknagen
Het hart door naberouw te ſpa'.
Elk levensuur, daar vliegt het heen,
't Keert nooit te rug op ons geween!

2.

Dat ieder oogenblik van 't leven
Mij boven alles dierbaar zij!
Geen uur, mij ter mijn ant gegeven,
Ga immer ongebruikt voorbij.

Nog is het dag; straks komt de nacht,
Mijn taak zij voor zijn komst volbragt.

3.

Ik zie mijn' tijd daar henen snellen,
O Heer van tijd en eeuwigheid!
Leer mij mijn oogenblikken tellen,
En houd mij tot uw komst bereid:
Elk stipje van mijn' levenstijd
Zij U geheel, alleen gewijd!

4.

Leer mij naar mijn volmaking streven,
En in mijn roeping al den dag
Steeds waakzaam door 't geloove leven,
Tot ik U daar aanschouwen mag,
Waar eens de mensch te rijker maait,
Hoe meer hij hier op aarde zaait.

CLXII. OP HET NIEUWE JAAR.

1.

Wij treên een' nieuwen tijdkring in,
In uwen naam zij ons begin,
Getrouw' Behoeder van ons leven!
Wat onheil in dit jaar ons beid',
Gij zult ons nooddrust, veiligheid,
Gij zult in Christus alles geven.

2.

Gij, Gij verandert nimmermeer;
Met vaderliefd' en trouw, o Heer!

Digitized by Google

Beschaurdet Gij onze lotgevallen;
Met wijsheid hadt Gij die bepaald,
En nimmer heeft uw raad gefaald:
Uw alziend oog waakt over allen.

3.

Uw liefd', Ontfermer! kent geen perk,
Gij zorgdet teeder voor ons heil,
Gij, die ons uwen Zoon wondt geven,
Die eens voor onze zonden stierf,
Uw Vadergunst voor ons verwierf,
En ons hier vormt voor 't hemelleven.

4.

Welzalig hij, die op U bouwt,
Geheel zijn lot aan U vertrouwt,
En dag aan dag op U blijft wachten,
Die dus, geëerkt in U zijn' God,
Ook kinderlijk uw rein gebod
In zijne roeping blijft betrachten.

5.

Wanneer 't geloofsoog op U ziet,
Dan kwelt de donkre toekomst niet,
Dan is geen nacht voor ons te duister;
Dan juichen w' op oneffen paân,
En zien, bij d' uitkomst van uw daân,
Uw liefd' en wijsheid in haar' luister.

6.

Goël Gij ons aan met nieuwen moed,
Gij, Gij almagtig, wijs en goed!
Blijf ieder' avond, ieder' morgen
Ons uitzigt, ook in bangen nood;
Al trof dit jaar ons zelfs de dood,
Gij kunt, Gij zult voor eeuwig zorgen.

Digitized by Google

7.

Dat ieder dan het zorgen ſtaak,
Geen' kommer voed', maar biddend waak,
Zijn' pligt betracht', U blijv' gelooven,
Dan ſchrikt ons hart voor geen gevaar;
En niets zal, in 't vernieuwde jaar,
Uw gunst, o Vader! ons ontrooven.

CLXIII. OP DE LENTE.

1.

Looft God! laat ons, zijn' naam ter eer,
Een' blijden lofzang zingen;
Looft God! daar is de lente weêr
Met al haar zegeningen;
Looft God! die, wat Hij ſchiep, bewaart,
En alles zegent naar zijn' aard;
Looft, looft Hem al zijn werken!

2.

De gronden, die lang verſtorven lag,
Ontwaakt ten leven weder;
Daar ſtroomt, met elken nieuwen dag,
Een nieuwe zegen neder:
De rups, die op een blaadje leeft,
De vogel, die de lucht doorzweeft,
Verheugt zich in zijn leven.

3.

Den menſch verkwikt een zachter lucht;
De bloemen, rijk in kleuren,
Doorwaasemen die zachter lucht
Met zoete balſemgeuren;

Het vee, ontweken aan de ſtal,
Vindt jeugdig groen langs berg en dal,
En huppelt door de velden.

4.

't Gelaat van 't aardrijk is verheugd,
't Geboomte lacht ons tegen,
De groenend' akker juicht van vreugd,
En groeit bij 's Hemels zegen:
Want God, wiens hand aan al wat leeft
Het aanzijn en het leven geeft,
Betoont zich allen gunſtig.

5.

Looft God! want Hij is ons nabij,
Zingt alle zijne heiren!
De Heer is ons alom nabij
In heemlen, aarde, meiren:
U looft, o God! ons hart en mond;
G' omringt ons, waar wij zijn in 't rond,
Met uwe gunſt en liefde.

6.

Gij roept de wolken over 't land,
Dat zij de velden drenken,
En ons de gaven van uw hand
In rijken voorraad ſchenken;
Dauw, regen, wind en zonneſchijn,
Die dienaars van uw almagt zijn,
Verkondigen uw goedheid.

7.

Daar ſtroomt zelfs uit uw donderlucht,
Als al uw ſchepſlen beven,
Verſterking, wasdom, rijke vrucht,
Gezondheid, voorſpoed, leven;

Digitized by Google

Dan breekt de zon op nieuw weêr door,
En menſch, en vee, en vooglenkoor,
Zijn weder in U vrolijk.

8.

Gij geeft al wat ons hier verheugt,
Gij, gever aller gaven!
Maar wil ons eens met hooger vreugd,
Uit Jezus volheid, laven;
Omhoog looft U der Engelenſchaar,
En och! dat wij U ook eens daar,
Als zij onſterflijk, loven.

CLXIV. OP DEN ZOMER.

1.

Laat ons van uwe voorzorg zingen,
O God! in 't zoele jaarſaizoen;
Dat wij, dat al uw ſtervelingen
Uw mildheid dankbaar hulde doen;
Van d' opgang tot den nedergang
Verheff' U aller lofgezang.

2.

Waarheen in 't rond' onz' oogen weiden,
Maakt Gij uw wondre goedheid groot;
Der kudden geeft Gij ruime heiden,
En uwen menſchenkindren brood;
Gij zorgt voor elk: de rups, de bij,
Den kleinſten worm verzadigt Gij.

3.

Met uwe zomerzon ſtroomt leven
In elke borst, in elke plant;
De vreugd gaat door de dalen zweven,
Het rundvee dartelt op het land;

Bezield door haren zachten gloed.
Vermaakt de visch zich in den vloed.

4.

Onz' akkers juichen van uw' zegen,
Als hun de dauw verfrisching schenkt,
Of hen na droogt' een malsche regen
Tot zwelling kooner aren drenkt;
De beek, die door de dalen zwiert,
Verkwikt den wandlaar en 't gedierte.

5.

Zoo heffen dalen, wouden, velden,
Vereenigd U het loflied aan;
Daar staan ze, die uw eer vermelden,
Het groeijend ooft, het rijpend graan;
Wat plantje, dat Gij niet voorziet?
Het kleinste zelfs vergeet Gij niet.

6.

Wij blijven op uw voorzorg bouwen,
En, met den landman, bij zijn vlijt,
Den oogst aan uw bestel vertrouwen:
Bewaar ons zijn' gezetten tijd,
Uw heil verblijd' ons! nooit veracht
Gij 't hart, dat op uw' zegen wacht.

7.

Wat leeft en ademt loov' den Heere!
Zingt nu deez' aard reeds zulk een lied,
Hoe zal zij juichen Hem ter eere,
Als zij zich eens herschapen ziet!
Eerst dan rijst, Vader! uit het stof,
Voor uwe goedheid, hooger lof.

Digitized by Google

CLXV. OP DEN HERFST.

1.

Reeds daalt, met een omwolkt gezigt,
De zon vroegtijdig neder,
En later toont haar zwakker licht
Zich aan den hemel weder:
Het schoon saizoen is heengesneld,
En reeds wordt op het dorre veld
De ruwe storm vernomen;
Het laatste bloempje neigt ter aard,
En d' adem van den herfst ontblaart
De schaduwrijkste boomen.

2.

Zoo wijkt de zomer met zijn pracht,
Maar niet, o God! uw zegen:
Neen, beem en weid' en akker smacht
Der winterrust reeds tegen;
Die rust maakt nieuwen groei gereed,
Ook loont de dorschvloer 's landmans zweet:
Geen spijs zal ons ontbreken,
Daar God in aller nood voorziet;
Of, leidt Hij zelfs de vogelen niet,
Om spijs, in warmer streken?

3.

Uw voorraadschuren opent Gij,
O God! voor menschenkindren,
De ruwheid van het jaargetij
Zal nooit uw zorg verminderen;

N 6

Al wierd uw liefde menigmaal
Door ons miskend bij 't mildst onthaal,
Gij wilt die schuld vergeven:
Och! geef ons, dat w', in ons gedrag,
U vruchten dragen dag aan dag,
En dankbaar voor U leven.

4.

U, die ons steeds ten vader zijt,
U blijven wij verwachten,
Al nadert 's levens wintertijd,
Al slijten onze krachten;
Ook in dien herfst des levens zal
Ons hart, bij smart of ongeval,
Niet vruchtloos op U bouwen:
Gij blijft den ouderdom ten staf,
Gij blijft tot aan, tot over 't graf,
In Christus, ons vertrouwen.

CLXVI. OP DEN WINTER.

1.

God wenkt, daar storten regenvloeden
Op veld en akker daaglijks neêr;
De storm, de stroomen in hun woeden,
De droeve nevel meldt zijn eer.
De zon, ons zijdlings en van verren
In 't kortst der dagen, maan en sterren
Bij heldren, langen winternacht,
De zeên, ontweldigd aan haar kluister,
Verkondigen des Scheppers luister,
Verheffen zijne liefd' en magt.

2.

Hij riep de zon en sprak: keer weder
Te rug op uwe wijde baan!
Zij ging, zonk daaglijks vroeger neder,
En lacht' ons halfrond schaars meer aan.
Hij riep de winden, en zij brulden;
De sneeuwwolk, en haar vlokken vulden
Den grond, en jaagden rustloos bij.
Hij sprak: gij stroomen stolt! zij stolden,
Gij meiren woedt! en ijlings rolden
Hun golven, ijlings bruisten zij.

3.

Van haren arbeid rust onz' aarde,
Zij sluimert, door Gods hand bedekt,
Opdat zij nieuwe kracht vergaârde,
Tot dat de lent' op nieuw haar wekt:
De landman heeft het late koren
Vertrouwd aan haar geploegde voren,
De Schepper waakt ook over 't graan;
Dood ligt het daar, de zon zal 't leven
Bij haar terugkomst wedergeven,
En bloeijend zal 't op d'akker staan.

4.

Zoo zinken wij in 't eind ook mede,
Vermoeid en afgemat, in d' aard,
En sluimren daar in stillen vrede,
Door Hem, die nimmer slaapt, bewaard.
Opdat ons stof herrijz' in waarde,
Geeft Hij het afgeteld aan d' aarde,
En eischt het eens van d' aard weêr af:
Zijn eeuwge lentedag zal komen,
Dan, dan verlaten zijne vromen
Vol nieuwe levenskracht het graf.

Digitized by Google

5.

O dag des levens, dag der weelde!
Hoe wenscht mijn hart uw heil nabij!
Verrijsniszon! wier hoop mij ſtreelde,
Wanneer zult g' opgaan over mij?
'k Moet eerst verrotting nog aanſchouwen,
't Vergankljk' eerst aan 't ſtof vertrouwen,
Het zaad moet ſterven, eer 't ontſpruit:
Zou ik, een Christen, 't ſterven vreezen?
Neen! welkom, zalig zal 't mij wezen,
Het loopt in eeuwig leven uit!

CLXVII. IN DEN OOGST.

1.

Zoo wijd op aarde ſchepſlen leven,
Hebt Gij hun 't aanzijn, Heer! gegeven,
En leven zij uit uwe hand;
Die ſchenkt hun overvloed van ſpijze,
Zoo dat zich elk, op zijne wijze,
Gelukkig vindt naar zijnen ſtand.

2.

Om ons bij 't leven te bewaren,
Schenkt Gij ons volle korenaren,
Maakt Gij haar korlen zwaar en groot;
Het voedzaam brood, dat zij ons ſchenken,
Doet ons aan uwe goedheid denken,
Die, die alleen verleent ons brood.

3.

Gij ſchept de vrucht van ſtruik en boomen,
Gij hebt de knopjes voort doen komen,

Digitized by Google

Geſtoofd in warme zomerlucht,
De malſche vruchten, die ons laven;
Wat boomgaard, weid' en heid' ons gaven,
Van U is 't al, en vee, en vrucht.

4.

Gij, Heer! ſchenkt alles; Gij verzadigt,
Gij helpt, Gij ſterkt, Gij begenadigt
Uw ſchepſlen door uw grensloos rijk;
Al waar U uwe werken prijzen,
Wilt Gij U groot en goed bewijzen.
Wie is, o God! aan U gelijk?

5.

Laat ons die weldaân uit uw handen
Ontvangen, als gewiſſe panden
Van uwe gunst in Christus bloed,
Waarin w' uw Vaderliefde ſmaken,
En in die liefde tot U blaken,
Die Gij ten dank ontvangen moet.

CLXVIII. IN DEN OOGST.

1.

O Vader! die uw kindren voedt,
Wie is als Gij, zoo mild, zoo goed?
W'erkennen uwen zegen;
Erkennen? neen! w' erkennen 't niet!
Onrein is 't hart, en koud is 't lied,
Al ſtroomt uw gunst ons tegen.

2.

Ontfermert, Gij, Gij geeft ons brood,
De graankorl, die haar kiemtje ſchoot,

Digitized by Google

Woudt G' in den grond bewaren:
Bij regen, dauw en zonneschijn
Doet Gij haar halm geladen zijn
Met vette korenairen.

3.

Verzorger! God van al wat leeft,
Die ons zelfs boven bidden geeft,
Wie moet uw' naam niet prijzen?
Och f mogt de toon van 't staamlend lied,
Het welk ons zondig hart U biedt,
Tot U ten hemel rijzen.

4.

Dat steeds ons hart op U vertrouw',
Steeds op uw vaderzorge bouw',
En nooit U moog verdenken:
Gij schonkt ons uwen eigen Zoon;
Wat zult Gij, Vader! van uw' troon
Ons met dien Zoon niet schenken?

CLXIX. OP EENEN BEDEDAG.

D.

Daar laat Gods liefdestem zich hooren,
Zij eischt ons op, met Land en Kerk,
Tot diep ootmoedig biddingswerk;
Komt, openen wij hart en ooren,
Belijden w' elk ons snood bestaan,
Bij 't roemen van Gods groote daân.

2.

Wij juichen, Heer! om uwe daden,
Gij hebt ons Land en Kerk gespaard,
Ons boven duizenden bewaard,
En met uw weldaân overladen,

Bevoorregt met uw heilig woord,
Met uw gena', alom gehoord.

3.

Ons land ligt in geen' vloed bedolven,
Nog tiert op heid' en weid' ons vee,
God hoedt de ſcheepvaart op de zee,
En leidt ze door de woeste golven,
Hij ſchenkt der nijverheid het brood,
En maakt alom zijn goedheid groot.

4.

Laat ons zijn trouw, zijn gunst verheffen,
Hij keerde zware rampen af,
Hij mengde zoet in bittre ſtraf;
En, welke ſmart ons ooit mogt treffen,
Zijn roede bleef een vaderroe',
God wordt het weldoen nimmer moe'.

5.

Maar ach! men bleef zijn goedheid tergen,
Hoe ſchaars erkende 't Vaderland
In alles zijne goede hand;
De zonde ſteeg tot hooge bergen,
Zijn dienst werd roekeloos vertreên,
Zijn waarheid ſchandelijk beſtreên.

6.

O ja! dat moeten wij belijden
Voor U, o God! die alles weet,
Och! dat het elk in waarheid deed,
Elk U 't verſlagen hart mogt wijden,
En pleiten om vergiffenis,
Die in uw' Zoon oneindig is.

Digitized by Google

7.

Leer elk, hoe hij is afgeweken,
Bekeer ons ieder tot zijn' pligt,
Och! treed met ons niet in 't gerigt;
Wil tot ons hart van vrede ſpreken,
Stort uwen Geest op Neêrland neêr,
Opdat het tot U wederkeer'.

8.

Dan zult Gij 't Vaderland verſchoonen,
Dan blijft ons d'oude zegen bij,
Dan roemen, ja, dan juichen wij:
„ Der vaadren God blijft bij ons woonen,
„ Wij zijn een volk, een erfenis,
„ Wiens God de Heer der heeren is."

CLXX. OP EENEN BEDEDAG.

1.

Ik zal dan, op deez' ſtatelijken dag,
Eenſtemmig met de duizenden van zielen,
Door 't ganſche land, voor uwen zetel knielen
Met beed en dank, met boet' en diep ontzag;
Grootmagtig' God! die ons daar toe ontboodt,
Vergun ons, naar uw heilig welbehagen,
't Vereend gebed, uit allen onzen nood,
In Christus U geloovig op te dragen.

2.

Gij ziet mij bij de zaamgevloeide ſchaar,
Maar diep beſchaamd om mijn ondankbaarheden;
'k Heb duizendmaal uw wetten overtreden,
Mijn zondenſchuld maakt mêe de landsſchuld zwaar:

Digitized by Google

Geef, dat ik die, met allen hier vergaârd,
In 't hart gevoel', en openlijk belijde,
Opdat uw gunst dat hart, met schuld bezwaard,
Door uwen Geest, door uwen troost verblijde.

3.

Ontferm, ontferm, o Heer! ontferm U toch!
O Regter, zoo genadig als regtvaardig!
't Is waar, wij zijn uw straffen dubbel waardig,
Maar onverdiend spaart uwe hand ons nog:
Geef, dat die hand ons tot bekeering leid';
Och geef! och geef, dat wij, in die verschooning,
Den rederwenk van uw langmoedigheid
Erkennen met opregte dankbetooning.

4.

Zoo mogen wij, naar 't voorschrift van uw woord,
Uw gunsten en kastijding regt betrachten,
Uw' wil ons heil, uw' dienst ons hoofddoel achten,
Door uw geduld en weldoen aangespoord:
Zoo mogen wij in uwe vrees voortaan
Den besten weg, dien Gij ons wijst, betreden,
En uw bevel eerbiedig gadeslaan,
Als d' eerste wet voor volk en overheden.

5.

Ja, dan alleen, dan zullen wij gewis
Een volk van U bemind, gezegend wezen;
Aan hun, o God! die U in waarheid vreezen,
Bevestigt Gij al uw beloftenis:
Dan zult Gij vreed en welvaart en geluk
Rondom ons heen gebieden en verlengen;
Dan zullen wij, bevrijd van ramp en druk,
U offers, die U welgevallen, brengen.

Digitized by Google

6.

Verlicht daartoe genadig ons verſtand,
Beſtuur ons hart, verteeder ons geweten!
Dat w' U, den God der vaadren, niet vergeten
In huisgezin, in kerk, in vaderland;
Dat w' aan uw eer, aan uwen dienst altijd
't Bijzonder en gemeen belaag verbinden,
En, 't zij uw hand ons zegen', of kastijd',
In uwe gunst ons waar genoegen vinden.

7.

Zoo zij voor ons deez' dánk- en bededag,
Voor 't ganſche land, tot een verblijdend teeken,
Hoe veel bij U het waar boetvaardig ſmeeken,
Ontfermend God! om Jezus wil, vermag:
Zoo blijk', dat Gij aan ſchuldigen vergeeft
Op ſmeekgebeên, in Hem U opgedragen;
Zoo blijk', dat Gij, de God der vaadren, leeft,
En bij ons blijft met gunſtig welbehagen.

CLXXI. OP EENEN BEDEDAG.

1.

Zie ons ootmoedig tot U naadren,
O God! zoo eindloos goed als groot,
Gij waart de God van onze vaadren,
Gij waart hun Redder in den nood;
Wij ſtaren op het voorgeſlacht,
En zien alom uw liefd' en magt.

2.

Hoe nietig klein was hun vermogen,
Hoe groot de taak door hun volend,
Wat ramp is hen voorbij gevlogen,
Wat redding bleef hun onbekend!
Gij waart hun ſteun bij 't gruwzaamst wee,
Zoo ſtaat geen rots in 't hart der zee.

Digitized by Google

3.

God! zou ons hart het ooit vergeten,
Wat Gij voor onze vaadren deedt,
Toen dwinglandij het vrij geweten
Met al de magt der aard beſtreed,
Uw almagt, uw ontferming bood
Hun 't eenigst uitzigt in den nood.

4.

Hier moesten zij 't geweld verduren
Van oorlog, hongersnood en pest;
Daar rezen wreede martelvuren,
En moordſchavotten door 't gewest;
En overal doorweekt' in 't rond
Het edelst bloed den bangen grond.

5.

Maar Gij, Gij ſtreedt met hunne ſcharen,
En benden ſlonken om hen heen;
Pest, oorlog, honger, moordenaren
En bloedgerigt werd afgeſtreên,
En uit den zwartſten nacht van nood
Verrees het lieflijkst morgenrood.

6.

Nu eens ſcheen zelfs de hoop verloren,
Daar ſlechts een wonder redden kon;
Maar Gij, Gij hadt hun hulp beſchoren,
En 't zinkend Vaderland verwon:
Zelfs eeuwge wetten der natuur
Eerbiedigden uw albeſtuur.

7.

Dan ſcheen de zee hun aan te wrokken,
En dreigd', op 't buldren van d' orkaan,
Hunn' veegen erfgrond inteſlokken,
Of aan verwoesting afteſtaan:

Digitized by Google

Daar rees de noodkreet tot uw' troon,
Gij wenkt, en zee en ſtormwind vloên.

8.

O Gij, der vaadren vast vertrouwen,
Hun hulp en toevlugt in 't gevaar!
Waar kan ons oog deez' grond aanſchouwen,
Daar niet uw almagt zigtbaar waar?
Geheel het oude Nederland
Was ſteeds een wonder van uw hand.

9.

Hoe diep in 't ſtof zonk 't nakroost neder,
Sints 't U der vaadren God verliet:
Och God! Och God! keer tot ons weder,
Wij zinken, redt uw' almagt niet;
Reeds oogsten w' op onz' eigen paân
De wrange vruchten onzer daân.

10.

Wij pleiten, Heer! op uw genade,
Die nooit den boeteling verſtoot;
Ook zij kwam 't voorgeſlacht te ſtade,
En blijft nog altijd eindloos groot:
Wij pleiten, knielend voor uw' troon,
Op 't bloed van uwen lieven *Zoon*.

11.

Red, ſchraag, verſterk door uw vermogen
Wat eens uw hand gewrocht heeft, Heer!
En 't Vaderland ſlaat dankbaar oogen
Van nieuws op U, zijn' Redder, weêr:
Zoo word' door voor- en nageſlacht
Uw' naam de glorie toegebragt.

CLXXII. IN GROOTE DROOGTE.

1.

Het aardrijk dorst, het zucht tot God omhoog,
Zijn vrucht verdort, het graan verdroogt in d' aren;
En, hoe het oog den hemel aan moog staren,
Geen wolkje toont zich aan zijn' effen boog:
Och Heer! Och Heer, zie, hoe het alles kwijnt,
Het zucht tot U, die alles drangt en zegent,
Die met uw zon de boozen zelfs beschijnt,
En over hen, en over goeden regent.

2.

Gij, Gij behoudt natuur in haren stand,
Almagtig' God! Gij wenkt, daar zinkt zij neder,
Gij wenkt op nieuw, daar rijst haar schoonheid weder;
Wat is en wordt bestaat door uwe hand:
W'erkennen, Heer! uw oppermajesteit,
Wat ons ook treft, uw oordeel is regtvaardig;
Wij pleiten steeds op uw medoogendheid,
Al zijn wij zelfs uw zwaarste slagen waardig.

3.

Gij toch, o Heer! die slaat, en ook geneest,
Gij tuchtigt ons, maar plaagt ons niet van harte;
Gij waart van ouds een toevlugt onder smarte,
Ontfermer is uw naam altijd geweest:
Och! om uws naams, en om uws Zoons wil, Heer!
Verkwik het land door eenen milden regen,
Zie niet op ons, maar op zijn offer neêr,
En geef, o God! onwaardigen uw' zegen.

1.

O God! bewaar het veldgewas,
Dat d'akkers ons voorſpelden;
Het ligt als in een' waterplas
Op onze draſſche velden.
O Gij! die onzen kommer ziet,
Gebied de wolken, dat zij niet
Des landmans hoop verwoesten.

2.

Ontſluit uw zegenrijke hand,
Verkwik, in onze dalen,
Eens weêr het halfverdronken land
Met warme zonneſtralen:
Geef drooge weiden aan ons vee,
En deel een' rijken voorraad meê
Van voedzaam brood voor menſchen.

3.

't Is waar, wij hebben zwaar misdaan,
Altijd gehecht aan 't kwade;
Maar zie ons in ontferming aan,
Verleen ons, Heer! genade:
Zoudt Gij, die ons het hemelsch brood,
In uwen Zoon, zoo gunſtig boodt,
Ons 't aardſche brood onthouden?

4.

Och! hoor ons, en bewaar ons, Heer!
Den oogst en zijne tijden;
Schraag onze wankle hope weêr,
Dat w' ons in U verblijden,
Als 't graan, met zoo veel zorg gezaaid,
In volle ſchuren, blij gemaaid,
Gevoerd wordt in de ſchuren.

IN

Digitized by Google

CLXXIV. EN WATERSNOOD.

1.

Help God! de nood is hoog gerezen,
De vloed groeit immer aan,
Behoed ons, wij vergaan!
Och! wil ons toch genadig wezen,
Gij, Redder uit gevaren,
Gij kunt alleen bewaren.

2.

Ontfermer! zie ons biddend knielen
Voor uw' genadetroon,
Aanschouw ons in uw' Zoon;
Ach! zou de vloed ons land vernielen,
De vrucht des velds doen sterven,
En haav' en vee verderven!

3.

Beveilig onze vastigheden,
Schraag die door uwe hand,
Houd dijk en dam in stand,
Bestraf, o Hoorder der gebeden!
't Geweld van wind en stroomen,
Een wenk zal die betoomen.

CLXXV. NA STORM EN WATERSNOOD.

1.

Dat nu elk d'Algoedheid prijze,
't Loflied rijze!
Zingen wij nu God ter eer,
Looft Hem, die, en wind, en baren
Deed bedaren,
Knielt voor Hem aanbiddend neêr.

Digitized by Google

2.

Door der ſtormen loeijend woeden
Storten vloeden,
Hoog geſtegen, plotsling neêr;
Wij, door d'ongetemde golven
Schier bedolven,
Zagen nergens uitkomst meer.

3.

Maar Gij Heer! wondt U ontfermen,
Op ons kermen;
Op ons roepen, wij vergaan!
Toondet Gij uw alvermogen:
Opgetogen
Zien wij onze redding aan.

4.

IJlings wondt Gij uitkomst ſchenken;
Op uw wenken
Toonde 't al gehoorzaamheid:
Gij geboodt, de winden zwegen,
Ja, zij zwegen
Voor die ſtem der majeſteit.

5.

Nu, nu juichen onze harten,
Vrij van ſmarten;
Heer! wat zijt Gij goed en groot!
Gij, door eindloos mededoogen
Straks bewogen,
Schenkt ons leven uit den dood.

6.

Wil nu aan verleegden denken,
Hulpe ſchenken,

Digitized by Google

Waar men nog geen uitkomst ziet,
Leer ook daar uw redding wachten:
Donkre nachten
Worden licht, als Gij 't gebiedt.

CLXXVI. IN OORLOG.

1.

Zie erbarmend op ons neêr!
Om erbarming, God en Heer!
Om erbarming smeeken wij.
Heer! wie is een God als Gij,
Wie een God, zoo goed, zoo groot?
Hoor ons, red ons uit den nood!
Overal dreigt zwaard en dood.

2.

D'oorlogsvlam stijgt in de lucht,
Vrede, vreugd en zegen vlugt:
't Krijgsheir stroomt aan alle kant,
Als een zondvloed, over 't land,
Alles smijt het in zijn vaart,
Als een hagelstorm, ter aard;
Bloed en dood begeert zijn swaard.

3.

Ach! daar omsagt en gemeid
Ook den besten kuijs verzalt,
Wie, o God! wie siddert niet,
Als hij aan all' zonden ziet,
Dat ook menn heldenmoed
Straks uit hoone onmagtigheid wordt!
Wat vergiet hij? broederbloed!

4.

Zien wij al die gruwlen aan,
Siddrend moeten wij vergaan!
Om erbarming ſmeeken wij:
Een erbarmend God zijt Gij!
Och! gedenk niet aan de ſchuld,
Die ons hart met ſchrik vervult;
Red ons ſpoedig! ſchenk geduld!

5.

Allen, volk en overheên,
Dringen tot U met gebeên:
Wat is onze zwakke magt
Tegen uw geduchte kracht?
Zoo Gij in 't gerigt wilt gaan,
Ach! hoe zouden wij beſtaan?
Wij vergaan! ach! wij vergaan!

6.

Jezus Chriſtus! met het bloed,
Dat voor ſnoode zondaars boet,
Treedt G' nit loutre menſchenmin
Voor hun bij den Vader in:
Wees daar onze Voorſpraak, Gij!
Om erbarming ſmeeken wij;
Och! om redding ſmeeken wij.

7.

Schenk ons uwen Geest, wiens kracht
't Hardst gemoed als was verzacht,
Van den vijand broedren maakt,
In wier hart de liefde blaakt;
Zend dien Geest ons van omhoog!
Allen ſlaan wij 't ſchreijend oog
Smeekend tot U naar omhoog!

Digitized by Google

8.

Gij, almagtig' God! wiens wil
Tot de ſtormen ſpreekt: weest ſtill
Spreek nu ook op onze beê
Tot het zwaard: keer in de ſcheê!
Spreek nu tot de tweedragt: wijk!
Weer het oorlog uit uw Rijk!
Want de wereld is uw Rijk.

9.

't Menschdom om die gunst verheugd
Looft dan uwen naam vol vreugd;
Met de harpen in de hand
Dankt U 't volk van ieder land.
Hoor ons! hoor ons! ſmeeken wij;
Een ontfermend God zijt Gij!
Och! om vrede ſmeeken wij.

CLXXVII. IN VREDE.

1.

Looft God met verrukten geest!
Looft Hem op ons vredefeest!
D' oorlogsvlammen zijn gebluscht,
Alles is in vreed en rust.
Laat ons zaam met jubelklanken,
Met de ſtem, en met het hart,
Boven alle vreés en ſmart,
Onzen Redder juichend danken.

2.

Loof Hem, dierbaar Vaderland!
Dank ootmoedig, dank de hand,

Die aan 't woedend krijgsgeweld
Eindlijk perk en palen ſtelt!
Die ons aan den last onrukte,
Aan den last, voor ons zoo bang,
Aan den last, die nu zoo lang
Onze zwakke ſchouders drukte!

3.

Looft Hem, viſchers aan het ſtrand!
Steekt gerust en blij van land,
Vreest geen onrust op de zee,
Alles, alles is in vreê!
Loof Hem, zeeman! langs de baren
Kunt gij weêr, uit ieder oord,
Oost of west of zuid of noord,
Voorraad voor uw land vergâren.

4.

Land- en veeman! looft nu God,
Juicht in uw gezegend lot!
Zendt uw rundren in de wei',
Drijft uw ſchapen op de hei',
Gaat gerust uw akkers zaaijen:
's Vijands hand ſleept thans uw vee
Langer niet geweldig meê;
Gij zult zelv' uw koren maaijen.

5.

Stedelingen! looft den Heer!
Hoopt op d' ouden welvaart weêr;
Voor den koopman druk vertier,
Nering voor den winkelier,
Bezigheid voor handwerkslieden,
En, voor ſchamel' armen, brood:
God, die ons den vreê gebood,
Wil zijn heil daartoe gebieden!

Digitized by Google

6.

Mogt vooral ons hart van dank,
Gloeijen al ons leven lang!
Mogt voorvaderlijke deugd
In de Nederlandsche jeugd,
Met den Godsdienst, weêr herleven!
Mogt hier spaarzaamheid en vlijt
Woonen, als in vroeger' tijd!
Dat zou hoop op welvaart geven.

7.

Schenk daartoe uw' Geest, bekeer,
Heer! dit volk, uw volk weleer:
Geef aan d'Evangeliestem,
Op de harten, kracht en klem.
Och, dat velen die gelooven!
Dat zal ons, na bangen druk,
Zegenen met dat geluk,
Dat geen oorlog ons zal rooven.

CLXXVIII. IN VREDE.

1.

De Heer is God, de Heer is God!
De God des vredes, onze God!
Juich' elk van blijder harte.
Roemt, volken! d' Oppermajesteit;
Zijn almagt sprak, en vrolijkheid
Vervangt de bangste smarte:
Gij, est eer
Dien Heer!

Digitized by Google

Halleluja!
Halleluja!
Dat uw klanken
Hem, den God des *vredes*, danken!

2.

Heft aan! God geeft ons juichensſtof;
Wat juichen kan verheff' zijn' lof!
Heft aan! Hij geeft ons vrede;
Hij heeft de vlam des krijgs geblusſcht,
't Keert alles op zijn' wenk tot rust,
Het zwaard keert in de ſchede.
Uit nood
En dood
Heeft Hij 't leven
Ons hergeven!
Steden, velden,
Alles moet zijn heil vermelden.

3.

Keer, handlaar! zee- en landman! keer
Nu dankend tot uw ruste weêr;
God zelf heeft z' u geſchonken:
Bij ylijt en godsvrucht zal ons land
Herleven, als in vroegren ſtand,
Hoe diep ook nu gezonken.
Zoo groeij'
En bloeij',
Bij Gods zegen,
Allerwegen,
Door den vrede,
Neêrlands welvaart op uw bede!

4.

Ja, God des *vredes*! blijf ons bij;
Uw vreed, uw gunst in Chriſtus zij

Ons uitzigt, aller vreugde.
Dat elk, dat jeugd en ouderdom
Zich, bij dit vredefeest, alom,
In U alleen verheugde!
Dat nu
Tot U
't Halleluja,
't Halleluja
Hooger rijze!
Halleluja! U ten prijze.

CLXXIX. MORGENZANG.

1.

Mijn eerst gevoel zij dankbaarheid,
Waar 'k meê tot God genake,
Daar 't morgenlicht zijn ſtralen ſpreidt,
En ik verkwikt ontwake.
Tot Hem verheft zich hart en ſtem,
Voor zijne gunstbewijzen;
Ik leef, beweeg m' en ben in Hem,
Zou ik mijn' God niet prijzen?

2.

Ja, Schepper van dit wereldrond,
Maar in uw' Zoon mijn Vader!
Duld, dat ik in deez' ochtenſtond
Eerbiedig tot U nader':
Deez' dag zij heel aan U gewijd,
Dat blijven al mijn dagen!
Dan zal ik, door uw gunst verblijd,
Mijn' onſpoed vrolijk dragen.

3.

Is voorbereiding 't groote doel
Van dit kortstondig leven,
Dat ik den prijs des tijds gevoel',
Mij tot die taak gegeven!
Och! dat ik vlijtig woekren leer'
Met d' afgewogen uren;
Het eens vervloogne keert niet weêr,
Maar wat het wrocht blijft duren.

4.

Ik ken 't verderf, dat in mij woelt,
En mijne kleine krachten;
Maar als mijn hart zijn' pligt bedoelt,
Durf ik uw' bijstand wachten.
Ach! zou ik angstig voorwaarts treên,
En bij uw heilwoord vreezen?
Gij wilt mijn leidsman hier beneên,
Waar 'k feil, mijn Vader wezen.

5.

Met U verzoend in Jezus dood,
En door mijn bloed geheiligd,
Is, en in voorspoed, en in nood,
Mijn pad door U beveiligd.
'k Treed dus op mijn bestemming aan,
Door lief en leed te gader,
En ook de stil geweende traan
Brengt mij haar teikens nader.

6.

Door uwen goeden Geest geleid,
En moedig door uw' zegen,
Voel ik mij tot mijn taak bereid,
Inich ik deez' dag weêr tegen:

Digitized by Google

Dat ik, met kinderlijk ontzag,
Sleehts aan uw werken hinge,
En een, mijn roeping waard, gedrag
Mijn morgenlied vervulde!

CLXXX. AVONDZANG.

1.

'k Wil U, o God! mijn' dank betalen,
U prijzen in mijn avondlied;
Het zonlicht moge nederdalen,
Maar Gij, mijn Licht! begeeft mij niet:
Gij wondt mij met uw gunst omringen,
Meer dan een vader zorgdet Gij,
Gij, mijne Bron van zegeningen!
Zulk een ontfermer waart Gij mij.

2.

Uw trouwe zorg won mij bewaren,
Uw hand heeft mij gevoed, geleid;
Gij waart nabij in mijn bezwaren,
Nabij in elke moeilijkheid:
Deez' avond roept mij, na mijn zorgen,
Tot rust voor ligchaam en voor geest.
Heb dank! reeds van den vroegen morgen
Zijt Gij mijn heil en hulp geweest.

3.

Dank, Vader! dank voor die genade!
Verdiend' ik zulks, ik zondaar? neen!
Sloegt Gij naar 't regt mijn zonden gade,
Waar bergd' ik mij, waar vlugt' ik heen?

Maar neen! ik mag, ik wil niet vreezen,
Gij spreekt mij vrij om Jezus bloed:
Dit zal 't verslagen hart genezen,
Zoo smaak ik rust voor mijn gemoed.

4.

Laat uwe hand mij nu ook dekken,
'k Verlaat m' op U, ook in den nacht;
U word', als Gij mij weêr zult wekken,
Op nieuw mijn lofzang toegebragt:
En zoo ik nooit weêr mogt ontwaken,
Aan U beveel ik dan mijn' geest,
Om voor den troon die rust te smaken,
Die hier mijn uitzigt is geweest.

5.

Ik weet, aan wien ik mij vertrouwe,
Al wisselen ook dag en nacht;
Ik ken de rots, waar op ik bouwe,
Hij feilt niet, die uw heil verwacht.
Eens, aan den avond van mijn leven,
Breng ik, van zorg en strijden moe',
Voor elken dag, mij hier gegeven,
U hooger, reiner loflied toe.

DOOD EN EEUWIGHEID.

CLXXXI. OP DEN DOOD.

1.

Hoe zal 't mij dan, o, dan eens zijn!
Als ik, verlost van smart en pijn,

Ontwaak tot hooger waarde,
Door geene zonde meer misleid,
Ontheven van de ſterfelijkheid,
Niet meer de mensch van aarde:
Wees blij
In mij,
Voel, tot ſterking,
Hier de werking
Van dat leven,
Zie! dat God u daar zal geven.

2.

'k Verheug m', en echter beeft mijn hart,
Zoo drukt mij nog het juk der ſmart,
De vloek der zonde neder:
Maar God, God zelf verligt mijn juk,
Mijn hart verſterkt zich door den druk,
Gelooft, verheft zich weder.
Jezus
Christus!
Wil mij geven,
U te leven,
U te ſterven,
't Rijk uws Vaders eenmaal verven.

3.

Veracht den doodſchrik dan, mijn geest!
De donkre doodsweg, dien gij vreest,
Is 't pad tot blij aanſchouwen;
Wat beeft, wat ijst gij voor uw lot?
De donkre doodsweg voert tot God,
Hij voert tot blij aanſchouwen:
Die rust,
Gods rust

Gaat ons denken,
Al ons denken
En gelooven
Onuitsprekelijk ver te boven.

4.

'k Weet niet, wat uur het wezen moog,
Dat, Heer! bij 't breken van mijn oog,
Mij tot uw dooden zamelt;
Veelligt omgeeft mij ook hun nacht,
Eer ik deez' bede heb volbragt,
Uw' lof heb uitgetameld.
Vader!
Vader!
Ik bevele,
Ik bevele
In uw handen
Nu mijn' geest in uwe handen.

5.

Ligt breekt dat uur nog lang niet aan,
'k Ben ligt nog ver van 't eind der baan,
Waar d'eerekroonen blinken;
Maar zal, terwijl ik U verbeid,
De hand mijner sterflijkheid
Eerst laat in d'aarde zinken:
Wil Gij
Dan mij,
Vader! storken;
Dat mijn werken
Mij daar volgen,
Voor den troon des Regters volgen.

6.

Hoe zal 't mij dan, o dan eens zijn!
Als ik, verlost van smart en pijn,

Digitized by Google

Hem beter loof naar waarde,
Volmaakt in onbesmette deugd,
Een deelgenoot der hemelvreugd,
Niet meer de mensch van aardes
Heilig,
Heilig,
Heilig zingen
W' U daar, zingen
Prijs en eere,
U, die waart en zijn zult, eere.

CLXXXII. OP DEN DOOD.

1.

Stille rustplaats van Gods dooden!
'k Denk aan u met zoete vreugd,
Eindpaal van verdriet en nooden,
Rustplaats na den strijd der deugd!
Zouden wij voor 't sterven beven,
Siddren voor dien jongsten nood?
Jezus liet voor ons zijn leven,
Jezus overwon den dood.

2.

Jezus leeft! Hij is verrezen,
Jezus leeft in eeuwigheid!
Ik zal eeuwig bij Hem wezen,
Dat heeft Hij mij toegezeid;
Reus zal ik als Hij verrijzen,
Juichend opstaan uit mijn graf,
En dien Heiland eeuwig prijzen,
Die mij 't eeuwig leven gaf.

Digitized by Google

3.

Zou ik naar die kroon niet ſtreven,
Naar die kroon, die nooit vergaat?
'k Wil alleen voor Jezus leven,
Die mijn hoop geheel verzaadt:
Wereld, ach! wat is uw waarde
Bij 't volzalig hemelhof?
Wijk, ja wijk, o nietig' aarde!
Wijk al wat mij boeit aan 't ſtof.

4.

Vrome, vroeg geſtorven vrinden!
Slechts zijt gij mij wat vooruit,
'k Zal u allen wedervinden,
Als ons Jezus 't graf ontſluit;
Eerlang zal ik met u rusten,
'k Rijp al vast voor d'eeuwigheid,
'k Staar vast op die blijde kusten,
Daar mij 't hoogst geluk verbeidt.

CLXXXIII. OP DEN DOOD.

1.

Wijk aardsch geluk vol wisſelvalligheên,
Ontwijk ons oog! wat heil kunt gij ons geven?
Al wat ons hart nog aantrekt hier beneên
Is ijdle damp, waar dwazen ſlechts naar ſtreven:
Niets houdt hier ſtand, niets dan de dood alleen,
Het zeker eind van 't nietig menschlijk leven.

2.

Oneindig' God! wiens onbegrensde magt
Der menſchen tijd zoo juist heeft afgemeten,

Digitized by Google

Och! dat ik ſteeds aan mijne broosheid dacht',
Och! dat ik nooit mijn ſterfuur mogt' vergeten!
Zoo ijlt ik 't lot, dat mij hierna verwacht,
Blijmoedig toe met een gerust geweten.

3.

Om Jezus wil maak ons van ſchulden vrij,
De band is ſterk, die ons aan 't ſtof blijft knellen,
De zondedienst is d' ergſte ſlavernij,
Hij knelt te meer, hoe meer de jaren ſnellen;
Zoo vliegt de dag der zaligheid voorbij,
En ijlings zal de zeis des doods ons vellen.

4.

Vorm tot uw' dienst ons hart, o heilig God!
Dan zal in ons een vuur van ijver branden;
Uw dienst alleen geeft onvermengd genot,
En maakt ons vrij van droeve zondenbanden:
Dan juichen wij in ons toekomſtig lot,
En ſtellen ons blijmoedig in uw handen.

CLXXXIV. OP DEN DOOD.

2.

Alsaik, wanneer mijn ſterfuur ſlaat,
Het pad des doods betrede,
Dan gaat Gij, Heer! mijn toeverlaat,
Met uw genade mede:
Zijt Gij mijn toevlugt ſteeds geweest,
Ook dan beveel ik U mijn' geest,
Gij zult hem wel bewaren.

Digitized by Google

2.

Mijn ſchuld is zwaar, en veel, en groot,
Maar dat doet mij niet ſagen;
Ik vrees wel, in den laatſten nood,
Nog veel geweetensſlagen:
Maar aan uw' dood zal mijn gemoed,
En aan uw godlijk offerbloed
Dan nog met vreugd gedenken.

3.

Ik ben uw lid, Gij zijt mijn Hoofd,
Noch Engel, dood, noch leven,
Niets, dat mij ooit aan U ontrooft,
Gij hebt m' uw woord gegeven;
En ſterf ik nu, ik ſterf den Heer,
Gij zelf hebt mij het leven weêr,
Door uwen dood verworven.

4.

Omdat Gij uit het graf verreest,
Zal ik ook eens verrijzen,
En, waar Gij mij een erfdeel weest,
Verheerelijkt U prijzen:
Dan kom ik bij U in uw rijk,
En leef met U onſterfelijk;
Daarop ontſlaap ik blijde.

5.

Waar, waar is dan uw roof, o graf!
Waar dan uw prikkel, zonden!
Hier leggen wij de wapens af,
Na zoo veel ſtrijd en wonden;
En is de doodſlaap eens volbragt,
Dan wekt Gij ons door uwe kracht,
O Jezus! voor den hemel.

*

Digitized by Google

CLXXXV. OP DEN DOOD.

1.

Wil mij, wanneer mijn sterfuur naakt,
O Jezus! niet begeven;
Geef, dat mijn hart dan naar U haakt,
Veelmeer, dan in dit leven:
Dan wordt mijn ziel door U behoed,
Die ziel, waarvoor G' uw dierbaar bloed
Aan 't kruishout hebt vergoten.

2.

O Heiland! dood van onsen dood,
En leven van ons leven,
Indien mijn schuld, zoo zwaar, zoo groot,
Mijn hart dan nog doet beven,
Laat mij dan alles, wat Gij deedt,
Wat Gij voor mij zoo bitter leedt,
Tot mijnen troost gedenken.

3.

Zoo 't hart dan nog voor sterven vreest,
En voor de laatste snikken,
Och! mogt mij dan uw goede Geest
Met heil en vreugd verkwikken:
Weer allen bangen angst dan wijd,
Opdat ik, in den laatsten strijd,
De zege weg moog dragen.

4.

Verkwik mij, in den laatsten nood,
Met uwe laatste pijne,
Uw ziel voor mij bedroefd ten dood,
Vertrooste dan de mijne:

Digitized by Google

Mijn Heiland! och! verlaat mij niet,
Wanneer ik, in dat zwaar verdriet,
Daar lig van elk verlaten.

5.

Men zag uw bloedzweet in den hof
Op d'aarde nederdruipen,
En U, gelijk een worm in 't ſtof,
Vol bittren zielangſt kruipen:
Geef, dat mij dit tot ſterkte zij,
En, dekt het koude doodzweet mij,
Ik dan nog op U hope.

6.

Het vleesch is zwak; doch doet Gij maar
Den geest gewillig wezen,
Dan zal ik, zelfs in geen gevaar,
Hoe ſchriklijk ook, ooit vreezen:
Hoe donker 't dal des doods ook zij,
Gaat Gij maar met en nevens mij,
Dan kom ik ras ten einde.

7.

Uw vreê, bij mijnen laatſten ſnik,
Bewaar mijn hart en zinnen,
'k Zal dan kloekmoedig allen ſchrik
En ſmart des doods verwinnen;
Geef mij, dat ik, met vol verſtand,
Mijn' geest beveel in 's Vaders hand,
Uw' troost gevoel' in 't harte.

8.

Laat zorg of liefde mijn gemoed
Aan 't aardſche niet doen hangen,
Doe mij naar U, mijn eeuwig goed,
Met alle kracht verlangen.

Digitized by Google

Dan roep ik onophoudelijk,
Kom, haal m', o Jezus! in uw rijk,
Ja, Amen! ja, kom spoedig!

CLXXXVI. OP DEN DOOD.

1.

Spoedig zal het uurtje komen,
Dat mij uit deez' jamren haalt;
Bij Gods zacht ontslapen vromen
Is de rust mij reeds bepaald:
Waarom dan zoo bang geklaagd,
Daar mijn heil in 't sterven daagt?

2.

Treurig' oogenblikken lijdens
Brengen mij in rust en vreugd;
Weinig oogenblikken strijdens
Leevren mij de kroon der deugd,
Die de Heer elk', die gelooft,
Zelf eens drukken zal op 't hoofd.

3.

Onze korte, droeve dagen,
Vol van jamren en geween,
Snellen spoedig onder 't klagen
Ongemerkt als droomen heen;
Want ons leven en ons leed
Zijn een hand, een hand slechts breed.

4.

Helligen van vroeger' jaren
Kwijnden hier, gedrukt van kruis:
Nu zijn zij, bij d'Englenscharen,
Eeuwig bij hun' Vader t'huis;

Digitized by Google

Schoon hun vleesch, in 't graf verteerd,
Reeds tot ſtof is wedergekeerd.

5.

Word ik ook bij mijne vaadren
In het graf ter neêrgeleid;
God zal eens mijn ſtof vergaadren,
Leven doen voor d' eeuwigheid:
Daar verwacht mij vol genoot
Bij mijn' Heiland en mijn' God.

CLXXXVII. DE DOOD VAN DEN CHRISTEN.

1.

Hoe zacht zien wij de vromen
Den dood hier zonder ſchroomen
Blijmoedig tegengaan!
Waar al de vreugd van 't leven
Den zondaar moet begeven,
Daar vangt de vreugd des Chriſtens aan.

2.

De dood verbreekt zijn banden,
Hij heft zijn dankbre handen
Tot God, zijn' ſteun en hoop,
Die hem geen' troost laat derven,
Maar vreugdevol leert ſterven
Na eenen welvolbragten loop.

3.

Zijn kalm, gerust gemoeten
Wordt niet van een geroeten

Door bange vrees voor ſtraf;
Het licht van Gods genade
Komt zijnen nacht te ſtade,
En glanst hem voor tot over 't graf.

4.

Niets doet zijn heilzon taanen;
Hier vlieten geene tranen
Van angſt, hier ſteent geen klagt:
Zijn hart, tot God verheven,
Schouwt in het eeuwig leven,
En zielrust ſchudt zijn ſterfbed zacht!

5.

Hij troost en leert de zijnen,
Die om zijn leger kwijnen
In tranen en verdriet;
Zijn zegen ſtroomt hun tegen,
En God vervult dien zegen,
En wijkt ook van de zijnen niet.

6.

Nu dalen, onder zangen,
Om zijne ziel t' ontvangen,
Gods Englen om hem heen:
Hij ſtemt in hunne koren,
Doet d' eer huns Konings hooren,
Door hem als Redder aangebeên.

7.

Leer mij, o God! hier ſtreven
Naar dat regt Chriſtlijk leven,
Dat zulk een einde verwerft,
Op dat ik, na dit zwerven,
Ook eenmaal moge ſterven,
Zoo als de ware Chriſten ſterft!

Digitized by Google

1.

Ik ben een vreemdling op deez' aard,
En kort zijn mijne dagen,
En last op last, die mij bezwaart,
Vermeêrt mijn ſtof tot klagen:
Maar eeuwig heil, voor 's Vaders troon,
Verſtrekt mij eens ten heerlijk' loon,
En geeft mij moed in lijden.

2.

Thans nog gedrukt door 't zwaar gewigt,
Door 't laſtig pak der zonden,
Vergeet ik telkens mijnen pligt;
Wie kent, wie telt mijn zonden?
Maar eens word ik van zonden vrij,
Eens heilig, zalig, Heer! als Gij,
Wat troost voor mij in 't leven!

3.

De ſpotter ſmaadt uw' Zoon, o God!
Den Zoon, voor ons geſtorven,
Verſmaadt, om 't nietig aardſch genot,
Het heil, door Hem verworven:
Maar eens, eens beeft der ſpottren tal,
Daar Hij als Regter zitten zal,
En wij, wij eeuwig juichen.

4.

Hier klaag ik vaak U, dag en nacht,
Met tranen mijne zorgen,
En 't hart herhaalt dezelfde klagt,
Bij 't licht van elken morgen;

Een

Digitized by Google

4.

Een blik ten hemel troost mijn hart,
En eens vergeet ik alle ſmart
In 't eeuwig zalig leven.

5.

Denk ik, wat ramp mij hier nog wacht',
Wat ſmart in verre dagen;
En vraag ik, ach! van waar dan kracht,
Om al dien last te dragen?
Dan maakt een blij vooruitgezigt
Op d' eeuwigheid mijn lasten ligt,
En geeft mij moed en krachten.

6.

Wanneer de dood, 't zij traag of raſ,
Tot mijne ſponde nadert,
Wanneer tot mijner vaadren asch
God ook mijn asch vergadert,
Dan ſterf ik blij: voor Jezus troon
Vindt elk, die overwint, zijn' loon,
Ook ik zal dien daar vinden.

7.

Heer! wat Gij over ons beſcheidt,
Schenk ons dien troost in 't harte;
Zoo ſterk' de hoop op d' eeuwigheid
Ons in onz' aardſche ſmarte:
Dit zij mijn heil, wanneer ik ſterf,
Het deel, dat ik voor eeuwig erf,
Voor eeuwig, ja, voor eeuwig!

Digitized by Google

1.

Zoo blij de landman moe' van 't ploegen
De neigend' avondſchaduw groet;
Zoo blij zien wij bij al ons zwoegen,
Dat onze dag ten einde ſpoedt:
Niet eeuwig zal die hope kwijnen,
Die naar het uur der ruste ſmacht;
Die oogenblik zal haast verſchijnen,
Hoe lang ook hijgend ingewacht.

2.

Eens zullen wij met Jezus leven,
Dan voelt, dan kent men geen verdriet;
Dat uitzigt moet ons nooit begeven:
Zij die geloven haasten niet.
De dood zal ons die ruste ſchenken,
Dies ſtappen wij met vreugd naar 't graf;
Blijmoedig aan het graf te denken
Is ook een vrucht, die 't kruis ons gaf.

3.

Zinkt haast ons vleesch in 't graf ter neder,
In 't graf is geen vermoeijing meer;
Eens hooren wij de wekſtem weder
Tot hooger heil bij onzen Heer:
En dan, dan worden w' al te gader
Door Hem volzalig ingeleid
In 't eeuwig huis van zijnen Vader,
Daar heeft Hij zelf ons plaats bereid.

4.

Nooit kan 't geloof te veel verwachten,
Des Heilands woorden zijn gewis;
't Faalt aardſchen vrienden vaak aan krachten,
Maar nooit een' vriend als Jezus is:

Digitized by Google

Wat zou ooit zijne magt beperken?
't Heelal ſtaat onder zijn gebied,
Wat zijne liefde wil bewerken,
Ontzegt Hem zijn vermogen niet.

5.

Die hoop leert wijs en heilig leven,
Zij lenigt zelfs den zwaarſten druk,
Zij zal aan 't hart voldoening geven,
Dat ſmachtend uitziet naar geluk;
Zij geeft gelatenheid in 't lijden,
Als 't kwaad ons aangrijpt of belaagt,
Zij leert in boeijen zich verblijden,
Als d'onſchuld die om Jezus draagt.

6.

Die hoop moet al ons leed verzachten:
Komt reisgenooten! 't hoofd om hoog!
Voor hun, die 't heil des Heeren wachten,
Zijn bergen vlak en zeeën droog.
O zaligheid niet aftemeten!
O vreugd, die alle ſmart verbant!
Daar is de vreemdlingſchap vergeten;
En wij; wij zijn in 't vaderland!

CXC. HET VERLANGEN NAAR DEN HEMEL.

1.

Hoe hijgt ons 't hart, om, van dit vleesch ontbonden,
Ontbonden van de laſten onzer zonden,
In vrije lucht, in 't vaderland daar boven,
God voor zijn' troon t' aanbidden en te loven:

Geen wachter, die bij nacht
Met meer verlangen smacht
Naar 't licht, eer 't aan komt breken;
Geen moe' gevloden hert,
Dat ooit met grooter smert
Verlangt naar waterbeken.

2.

Och! of ons God haast derwaarts t'huis wou halen,
In 's Vaders huis, het eind van alle kwalen,
Waar Hij ons zelf de tranen van onz' oogen,
Hier rood geschreid, teêrhartig af zal droogen;
Daar, waar wij vrij van pijn,
Bevrijd van moeite zijn,
En eeuwig vrij van klagen;
Daar, waar wij voor altijd,
Als winnaars van den strijd,
De gegekroonen dragen;

3.

Daar zal na 't licht geen duisternis meer komen,
Daar wordt geen vreugd door droefheid weggenomen,
Daar heeft men voor geen krankheên ooit te vreezen,
De zwakste zelfs zal daar heldhaftig wezen;
Daar heeft geen schoonheid vlek,
Genoegen geen gebrek,
De liefde geen verkoeling;
Daar vreest de roem geen' nijd,
Daar kent men geen verwijt
Van lage zelfsbedoeling.

4.

Armzalig' aard! verblijf van leed en rampen,
Waar mee wij hier, zoo lang wij leven, kampen,
Wij zijn u moe'; och! wierden w' eens ontslagen
Van 't zware juk, dat gij ons hier doet dragen!

Digitized by Google

Verlos ons van dit kruis,
Heer! haal ons spoedig t'huis,
Die hijgend naar U smachten;
Maar neen! leer Gij ons stik,
Gelaten in uw' wil,
Met lijdzaamheid U wachten.

CXCI. DE OPSTANDING.

1.

Zou mij dood en graf doen beven?
Neen, ik weet op wien ik bouw:
Jezus leeft, en ik zal leven,
Eeuwig blijft zijn woord getrouw.
Jezus leert den dood verachten,
Jezus overwon zijn krachten,
Hij is 't Hoofd van al zijn leên,
Zijne zeeg' is hun gemeen.

2.

Neem dan vrij mijn stof, o aarde!
Tot het stof, dat gij bedekt;
Eens herrijs ik weêr in waarde,
Door Gods almagt opgewekt.
Jezus zal zijn woord dan staven,
Hij beheerscht het stof der graven:
Wie in Hem gelooft, verbeidt
Leven en onsterflijkheid.

3.

Dierbre Heiland! die mijn smarte,
Die mijn schulden hebt gedragt,
Dierbre Heiland! ook mijn harte
Eert U als den Levensvorst.

Digitized by Google

Zouden uw beloftenisſen,
Uwe woorden immer misſen?
Neen miljoenen kwijnden heen,
Moedig op uw trouw alleen.

4.

Op uw ſtem, ſtaat op gij dooden!
Staat de dood zijn zeeg' U af;
Op uw ſtem, ſtaat op gij dooden!
Rijst het leven uit het graf!
Leven, leven, eeuwig leven
Zal uw liefde mij dan geven,
En geen zonde, ſmart of pijn
Zal in eeuwigheid meer zijn.

5.

Kon 't geloof aan uwe liefde
Mij hier ſterken in den noód,
Kon 't geloof aan uwe liefde
Mij doen juichen in den dood,
Wat zal 't zijn, als mijn vertrouwen
Eens verwisſelt in aanſchouwen,
En een liefde mij beſtraalt,
Daar geloof noch wensch bij haalt!

6.

Och! verſterk in mij die hope,
Opdat ik, met nieuwe kracht,
Juichend mijne loopbaan loope,
Aan wier eind de kroon mij wacht:
Met het oog op U geſlagen,
Kan geen last mijn' loop vertragen;
Wat is 't leed, dat hier ons beidt,
Bij de vreugd der eeuwigheid?

Digitized by Google

CXCII. TROOST DES EEUWIGEN LEVENS.

1.

Na eene proef van weinig dagen
Is ons een eeuwig heil bereid;
Daar, daar verandert al ons klagen
Voor eeuwig in tevredenheid:
Hier oefent zich der vromen deugd,
Die d'eeuwigheid bekroont met vreugd.

2.

't Is waar, de vrome smaakt op aarde
Reeds menig blij, ja zalig uur;
Maar al die blijdschap, van wat waarde,
Is onvolmaakt en kort van duur:
Hij blijft een mensch, 't bedaardst gemoed
Is wisselbaar als eb en vloed.

3.

Nu plaagt hem veege ligchaamssmarte;
Dan kwelt hem 's werelds woest gerucht;
Nu kampt eens binnen in zijn harte
Een vijand, die meer wint, dan vingt;
Dan zinkt hij weêr, door 's naasten schuld,
In kommer en in ongeduld.

4.

Hier, waar de godsvrucht vaak moet lijden,
Waar d'ondeugd vaak op rozen treedt,
Waar zich de welvaart ziet benijden,
Waar 't hart bedrukten ligt vergeet;
Hoe kan een mensch hier vrij van pijn,
Hoe vrij van eigen zwakheid zijn?

5.

Hier zoeken wij, 't wordt ginds gevonden,
Daar zullen wij, in 't heiligst licht,
Al 't godlijk schoon der deugd doorgronden,
Waar voor al andre schoonheid zwicht,
Als wij den God der liefde zien,
En eeuwig, eeuwig hulde biên.

6.

Daar zal Gods heilige beschikking
Mijn wil zijn, en mijn zaligheid;
Daar vind ik eeuwige verkwikking,
In al wat mij omringt, verspreid;
Daar doet steeds nieuwe heilwinst mij
Gevoelen, dat ik eeuwig zij.

7.

Daar zal 'k in helder licht betrachten,
Wat hier op aarde donker scheen;
Daar wonderbaar en heilig achten,
Wat niemand doorzag hier beneên;
Daar eert mijn ziel, met lofgezang,
Gods schikking in haar' zamenhang.

8.

Daar zullen wij den troon omringen,
Waar God zich heerlijk openbaart,
Het heilig, heilig, heilig zingen
Hem, die voor ons eens stierf op aard;
En heel der Englen zalig koor
Juicht, prijst Hem al de heemlen door.

9.

Daar zal ik met de blijde scharen,
Gelijk in licht en reinheid, staan,
En 't nooit gestoord geluk ervaren
Met heilgen heilig omtegaan;

Digitized by Google

Daar wordt, tot eeuwige geneugt,
Hun heil mijn heil, mijn vreugd hun vreugd.

10.

'k Zal daar den vriend mijn' dank betalen,
Die mij den heilweg wijzen wou,
En hem, zelfs millioenen malen,
Nog zeegnen voor zijn liefd' en trouw;
Daar vind ik bij mijn' God en Heer,
Dien trouwſten vriend op aarde, weêr.

11.

Daar roept, o mogt mij God dit geven!
Veelligt een zalig' ook tot mij,
„ Wees welkom, gij hebt mij het leven,
„ De ziele mij behouden, gij!"
O God! wat zaligheid, hoe groot!
Een ziel te redden van den dood.

12.

Wat zijt gij, ondermaanſche kwalen,
Bij al den glans der majesteit,
Die ons daarboven zal omſtralen,
Door aller eeuwen eeuwigheid?
Wat is een oogenblik van druk,
Bij zulk een eindeloos geluk?

LIJST DER GEZANGEN.

I.

VAN GOD EN ZIJNE VOLMAAKTHEDEN.

N°. 1. Aan God.
2. —— ——
3. —— ——
4. Gods volmaaktheden.
5. —— Grootheid.
6. —— Eeuwigheid.
7. —— Overaltegenwoordigheid.
8. —— Onveranderlijkheid.
9. —— Alwetendheid.
10. —— Almagt.
11. —— Heiligheid.
12. —— Goedheid.
13. —— Getrouwheid.

II.

VAN DE SCHEPPING EN VOORZIENIGHEID.

N°. 14. Lof des Scheppers.
15. ——
16. Gods Voorzienigh.
17. ——
18. ——
19. ——
20. Rust in Gods beſtuur.
21. Tevredenheid in Gods beſchikking.
22. De beste keuze.
23. Tegen onmatige zorgen.
24. Bemoediging.
25. Onder rampen.

Digitized by Google

N°. 26. Onder rampen.
27. ——— ———
28. Troost in twijfelmoedigheid.
29. Danklied.
30. Blijdschap in God.

III.

ELLENDE EN VERLOSSING.

N°. 31. Onze bestemming.
32. Regtheid en val.
33. Zedelijk bederf.
34. ——— ———
35. Belijdenis van zonden.
36. Het Evangelie.
37. Zonde en genade.
38. Alles is genade.
39. Verlossing.
40. ———
41. De Ontfermer.
42. Troost der verlossing.
43. Zielverheffing tot Jezus.
44 Aan Jezus.
45. ——— ———
46. Jezus grootheid.
47. Jezus lof op aarde.
48. Aan den Verlosser
49. Aan Jezus den Verlosser.
N°. 50. Aan Jezus.
51. Jezus trouwe.

IV.

GELOOF EN VERTROUWEN.

N°. 52. De Geloofsartikelen.
53. Geloof aan God.
54. Noodzakelijkheid des geloofs in Jezus Christus.
55 Vaste grond der hoop.
56. Opwekking tot kinderlijk vertrouwen.
57. Blijdschap des geloofs.
58. Geloofsroem.

V.

HET DANKBAAR LEVEN VANDEN CHRISTEN.

N°. 59. Werkdadig geloof.
60. Bron van goede werken.
61. Wet van God.
62. Jezus voorbeeld.
63. Liefde tot God.
64. Liefde tot Jezus.
65. ———

Digitized by Google

N°. 66. Afmaning van de zonde.
67. Ootmoed.
68. Zelfsverloochening.
69. Broederliefde.
70. Liefde tot vijanden.
71. ———
72. Mededeelzaamheid.
73. Waakzaamheid.
74. Geestelijke ſtrijd.
75. Toevlugt in verzoekingen.
76. Om bijſtand van Gods genade.
77. Christenpligt.
78. De ware Christen de beste burger.

VI.

OEFENING EN VOORDEELEN DES GEBEDS.

N°. 79. Nuttigheid des gebeds.
80. Kinderlijk toevertrouwen.
81. Om opgewektheid tot bidden.
82. Dagelijksch gebed.
83. Bede om geloof en heiligheid.
84. Zucht om meerdere heiliging.
85. Gebed in verzoekingen.
86. Tegen verſtrooijing van gedachten.
87. Amen.

VII.

BIJ DE VIERING VAN DEN OPENBAREN GODSDIENST.

N°. 88. Voortreffelijkheid der Openbaring boven de Rede.
89. Voortreffelijkheid van Jezus leer.
90. Vóór de Predikatie.
91. ———
92. ———
93. ———
94. ———
95. Na de Predikatie.
96. ———
97. Bij den Doop.
98. Na den Doop.
99. Bij de Belijdenis Predikatie.
100. Bij de Voorbereiding tot het Avondmaal.
101. Bij het Avondmaal.
102. ———
103. ———
104. ———
105. ———
106. ———

Digitized by Google

N°. 107. Dankzegging na het Avondmaal.
108. ———
109. ———
110. ———

VIII.

OP CHRISTELIJKE FEESTDAGEN.

N°. 111. Jezus vrijwillige vernedering.

A. *Gezangen op Jezus Geboorte.*

112. Op Jezus geboorte.
113. ———
114. ———
115. ———
116. ———
117. Engelenzang.

B. *Lijdensgezangen.*

118. Op het lijden van Jezus.
119. ———
120. Jezus liefde in zijn lijden.
121. Jezus grootheid in zijn lijden.
122. Jezus onschuld.
123. Zie den Mensch.
N°. 124. De Verkooper aan het kruis.
125. Kruislied.
126. Jezus op Golgotha.
127. Het is volbragt.
128. ———
129. De stervende Jezus.
130. ———
131. Geduld naar Jezus voorbeeld.
132. ———
133. Menschelijke zwakheid.
134. Op Jezus begrafenis.

C. *Gezangen op Jezus Opstanding.*

135. De Opstanding van Jezus.
136. ———
137. ———
138. ———
139. ———
140. ———
141. ———
142. ———

D. *Gezangen op Jezus Hemelvaart.*

143. De hemelvaart van Jezus.
144. ———
145. ———
146. ———

Digitized by Google

Nº. 147. De hemelvaart van Jezus.
148. ———

E. Gezangen op de uitstorting van den H. Geest, en verdere gevolgen van Jezus verheerlijking.

149. De uitstorting van den H. Geest.
150. ———
151. ———
152. ———
153. ———
154. Uitbreiding der Kerk.
155. ———
156. Bewaring der Kerk.
157. Om bekeering van zondaars.
158. Het laatste oordeel.

IX.

OP BIJZONDERE TIJDEN EN GELEGENHEDEN.

Nº. 159. Op het nieuwe jaar.
160. ———
161. ———
162. ———
Nº. 163. Op de Lente.
164. Op den Zomer.
165. Op den Herfst.
166. Op den Winter.
167. In den Oogst.
168. ———
169. Op eenen Bededag.
170. ———
171. ———
172. In groote droogte.
173. Bij overvloedigen regen.
174. In watersnood.
175. Na storm en watersnood.
176. In Oorlog.
177. In Vrede.
178. ———
179. Morgenzang.
180. Avondzang.

X.

DOOD EN EEUWIGHEID.

Nº. 181. Op den dood.
182. ———
183. ———
184. ———
185. ———
186. ———
187. De dood van den Christen.

Digitized by Google

N°. 188. Het tegenwoordig en toekomend leven.

189. De hoop der zaligheid.

190. Het verlangen naar den Hemel.

191. De opstanding.

192. Troost des eeuwigen levens.

Digitized by Google

LIJST

VAN ALLE

GEZANGEN,

NAAR RANG VAN HET A. B. C.

A.

Gezang.

Aarde! zucht niet meer, . . 143.
Ach! hoe dwaas is 't met vertrouwen . 133.
Alle roem is uitgesloten! 38.
Almagtig' God! door waar berouw bewogen . . . . 35.
Als de nacht van bange zorgen . . . 24.
Als ik, wanneer mijn sterfuur slaat, . . 184.
Al wie Gods woord niet houdt, en zegt, 59.

B.

Broeders, komt! de Heiland noodt, . 101.

D.

Daar laat Gods liefde-stem zich hooren, 169.

Digitized by Google

Dat nu elk d'Algoedheid prijze, . . . 275.
Dat wij U deezen dag, o Jezus! wijden . . 90.
Deez' aarde zij een traanendal, ... 80.
De Heer is God, en niemand meer, . . . 4.
De Heer is God, de Heer is God! . . . 178.
De Heer is waarlijk opgeſtaan, ... 149.
Den hoogen God alleen zij eer! . . . . 2.
Diep, o God! in 't ſtof gebogen, . . . 130.
Dit is de dag, dien God ons ſchenkt, 112.

E.

Een ander zij vervuld met ſchrik . . 80.

G.

Geef, Jezus! dat ik in mijn' nood . . . 23.
Geen dwaze vrees beklemm' uw harte; 56.
Gij Jezus! die ten troon verheven . . . . 45.
God, enkel licht, . 83.
God heeft ons zijn woord gegeven; 55.
God is mijn lied, . 16.
God! oneindig in gena' . . 70.
God ſprak (men ſtell' op berg en roos . 13.
God wenkt, daar ſtorten regenvloeden . 106.

H.

Halleluja! eeuwig dank en eere, . . . 96.
Halleluja! lofgezongen 50.
Hallelúja! lof zij den Heer! . . . . 1.
Hallelúja! looft den Heer, ... 117.
'k Heb aan 's Heilands diſch gezeten, . . 107.
'k Heb Jezus lief! Hij is mijn licht en kracht, 65.
't Heelal getuig' van Jezus-lof! . . . 122.
Heer! uw ſchepping, aard en hemel, . . 32.

Digitized by Google

Heilge Jezus! mij tot leven, ... 62.
Heilig' God! voor wien ſteeds waarheid, . 11
Heilig, heerlijk Opperwezen! . . . 22.
Helaas, dat zwerven der gedachten! . . 86.
Help God! de nood is hoog gerezen, . 174.
Herinner u met vreugd, mijn geest! . . 135.
Het aardrijk dorst, het zucht tot God om hoog, ... 172.
Het hart omhoog! wij vieren 't heuglijkst feest, ... 150.
Het heuglijk tijdſtip nadert weêr, . . 100.
Heugelijke tijding, . . 36.
Hier ben ik, om aan uwe ſmart, . . 105.
Hier is het nog beproevingstijd, . . 75.
Hoe blinkt uw majeſteit alom . . . 25.
Hoe bijgt ons 't hart, om van dit vleesch ontbonden, . . 199.
Hoe maauw ik mij aan U verbind', . . . 74.
Hoe zacht zien wij de vromen . . . 187.
Hoe zal 't mij dan, o dan eens zijn! . . 181.
Hoog, om hoog, het hart naar boven! . 43.
Houds Christus zijne Kerk in ſtand, . . 156.

I.

Ja, Amen! Jezus is in 't leven! . . . 136.
Ja, Amen! Vader, Ja! . 87.
Ja, Halleluja! 't is volbragt . . . 126.
Ja, Halleluja! wat verkeere, . . . 128.
Ja! Jezus ſterft, aan 't kruis geklonken, . 129.
Jezus, die voor doemelingen . . . 109.
Jezus is mijn Heer en Koning, . . . 51.
Jezus leeft, en wij met Hem, . . . 137.
Jezus neemt de zondaars aan! . . . 118.

Digitized by Google

Ik ben een vreemdling op deez' aard, . 188.

Ik geloof in God den Vader, . . 52.

Ik nader voor uw' heilig' oogen, . 62.

Ik vind mij, Heer! zoo broos, zoo zwak van aard, . . 76.

„ Ik wil niet, dat de zondaar sneev',” 157.

Ik zal dan, op deez' statelijken dag, . . 170.

Immanuël! o doelwit onzer zangen! . 111.

In welken oord men vromen vindt, . 69.

Is dat, is dat mijn Koning! . . . 123.

't Is God, die 't licht heeft voortgebragt, 159.

Juich nu, Christenschaar! . . 138

Juicht, Christnen! juicht tot God om hoog! 113.

Juicht heemlen op een' hoogen toon . . 41.

K.

Knielt, Christnen! voor uw' Redder neêr, 121.

Kom, Christenschaar! kom, knielen wij . 46.

Komt, Christnen! laat ons Jezus loven, . 148.

Komt! Christnen! toont met woord en daad, 78.

Komt! heffen w' ons eerbiedig hemelwaart, 102.

Komt, heffen w' onzen lofzang aan! . . 139.

Komt, knielen wij voor Jesus zamen, . . 127.

L.

Laat ons, Heer! uw' dood gedenken, 104.

Laat ons van uwe voorzorg zingen, . . 164.

Leer mij, o Heer! uw lijden regt betrachten, 118.

Leer ons, Vader! U verbeiden, . . 27.

Liefdevolle Hemelvader! . . 85.

Digitized by Google

Lieve Jezus! zie ons zaam . . . 93.
Lof en dank en heerlijkheid . . . 116.
Looft den Koning, alle volken! . . 144.
Looft God! laat ons, zijn' naam ter eer, 163.
Looft God met verrukten geest! . . 177.
Looft Gods Zoon, den doodvertreder! . 140.

M.

Middelpunt van ons verlangen, . . . 120.
Mij naar alles stil te voegen, . . 67.
Mijn eerste gevoel zij dankbaarheid, . 179.
Mijn God! hoe krachtloos, hoe ontaard 33.
Mijn God wat ooit in mijn vero ov', . 53.
Mijn Heiland! Davids Zoon en Heer! . . 125.
Mijn Verlosser hangt aan 't kruis, . . 124.
Moet ij steeds met onspoed strijden, . 25.

N.

Na eene proef van weinig dagen . . 192.
Neen! 'k heb den prijs nog niet verkregen; 73.
Nog juicht ons toe die zaalge nacht, . 114.
Nooit viel mijn' Heiland kruis te zwaar, 132.

O.

O dat van mijne levensdagen . . 168.
O denkbeeld, dat ons leven geeft! . . 42.
O eindelooze Majesteit, 14.
O Geest van Vader en van Zoon! . . 151.
O Gij! die mijn ellende, 26.
O God! bewaar het veldgewas, . . 173.
O God! die eindloos goed en groot, . 66.

Digitized by Google

O God! eer 't aardrijk was gegrond, . . 8.
O God! gelijk Gij ons het leven . . 19.
O God! hoe zalig is 't voor 't hart . 81.
O goedheid Gods! nooit regt geprezen! . 12.
O groote God, die t' aller tijd . . 82.
O Heer! hoe heuglijk is het lot, . . 79.
O hoe blij te moede, 57.
O Jezus! dat ik nooit vergeet, . . 158.
O mensch, geloof aan uwen God! . . 88.
Oneindig God! het nietig stof . . . 10.
Oneindig, onbegrijplijk Wezen! . . 5.
Oneindig Wezen! door geen' tijd . . 6.
Ons hart verheugt zich, dat bij God . . 20.
Ontsluit, o Heer! ontvlam ons hart, . 119.
Op bergen en in dalen, 7.
Op, nu op, het hart naar boven! . 154.
O sterveling! gevoel uw waarde, . . 31.
O Vader! die uw kinderen voedt . . 168.
O zonde! bron van al d'ellende, . 37.

R.

Reeds daalt, met een omwolkt gezigt, . 165.
Rust, mijn ziel! uw God is Koning, . 22.

S.

Sla, o God van mededoogen! . . 94.
Spoedig zal het uurtje komen, . . . 186.
Stijg nu mijn loflied! daar de Heer . . 145.
Stille rustplaats van Gods dooden! . 182.

T.

Treed nu toe, verloste ziele! . . . 206.
Triomf, Halléluja! triomf! . . 146.

Digitized by Google

Triomf! triomf! Immanuël . . . 141.
Twijfling zwijg, zwijg bange ſmarte! . 58.

U.

U, God en Heer! . 97.
U loov' en dank' wat in ons is, . . 210.
Uren, dagen, maanden, jaren . . 160.
U, Vader! U zij lof en prijs . . 95.
Uw dankbre Christenſchaar, . . 152.
Uw Heiland wordt in 't graf geborgen, 134.

V.

Vader, vol van mededoogen! . . 84.
Verheft u, Christnen! boven 't ſtof, 147.
Verhef, verhef uw zegezangen, . . 153.
Verhoogde Heiland! trek ons hart . . 103.
Verlosſer, Vriend! o hoop, o lust . 49.
Vier, blij van geest, 115.
Vloei nu, laat u niet bedwingen, . . 29.

W.

Waak, Christen! waak, blijf in 't geloof . 77.
Waar toe toch al dat angſtig ſchroomen? 54.
Waar zijn de wijzen, die mij zeggen . 9.
Wat bitter zielverdriet, 131.
Wat zwoegt een handvol ſtofs, tot mensch 23.
Wat zwoegt g', o mensch! naar goud of eer, . . 89.
Wel hem, die zich verſtandig draagt, . . 72.
Wie blijft U geen liefde ſchuldig, . . 64.
Wie maar den goeden God laat zorgen, 17.
Wij, allerhoogſte Majeſteit! . . 92.
Wij danken U, barmhartig' God en Vader! 98.
Wij hebben zaam aan Jezus diſch gezeten, 107.

Digitized by Google

Wijk aardsch geluk vol wisſelvalligheên, . 183.
Wij knielen voor uw' zetel neêr, . . 44.
Wij loven U, o God! wij prijzen uwen naam! . . 3.
Wij treên een' nieuwen tijdkring in, . 162.
Wij werpen ons voor U ter neêr, . . 34.
Wij wijden, gunſtrijk' Opperheer! . . 91.
Wil, groote God! in onze lofgezangen . 18.
Wil mij, wanneer mijn ſterfuur naak', 185.
'k Wil nimmer iemands nadeel zoeken, . . 71.
'k Wil U, o God! mijn dank betalen, . 180.

Z.

Zal een kind zijn' vader minnen, . . 63.
Zalig! zalig, niets te wezen . . . 68.
Zie erbarmend op ons neêr! . . 176.
Zie ons ootmoedig tot U naadren, . . 171.
Zie ons te zaam uw' naam belijden, 99.
Zing, Chriſtenſchaar! de ſchoonſte ſtof 47.
Zingt, gij afgelegen landen! . . . 155.
Zingt, zingt blij te moe', . . . 48.
Zoo blij de landman moe' van 't ploegen 189.
Zoo brak 't gewenſchte tijdſtip aan, . . 142.
Zoo gij, in ijver tot uw' pligt, . . 60.
Zoo ſlaat G' uw oog, 40.
Zoo wijd op aarde ſchepſelen leven . . 167.
Zou mij dood en graf doen beven? . . 191.

Digitized by Google

WIJZEN DER GEZANGEN.

Digitized by Google

WIJZEN DER GEZANGEN.

I. *Eigene zangwijze.*

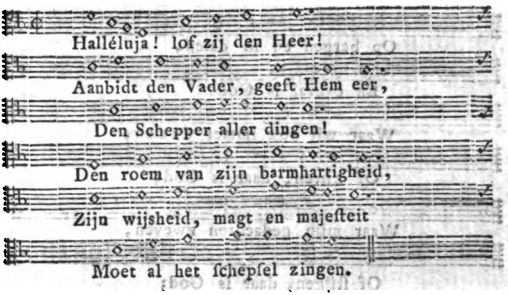

II. Wijze: *Psalm* 36.

III. Wijze: *Psalm* 89.

IV. Wijze: *Mein herzens Jesu, meine lust.*

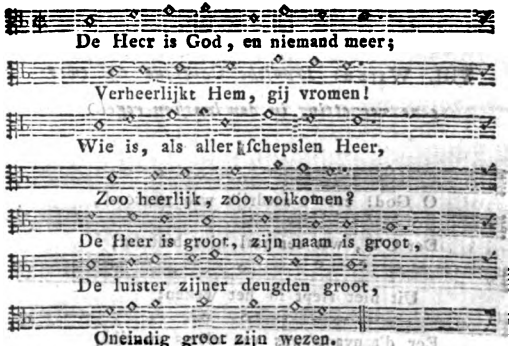

V. Wijze: *Psalm* 66.

VI. Wijze: *Gezang* 41.

Digitized by Google

VII. *Eigene zangwijze.*

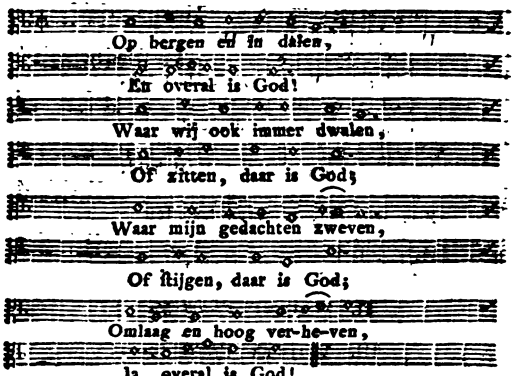

VIII. WIJZE: *Fransche Cantique 65.* (met eene verzetting in den laatsten regel.)

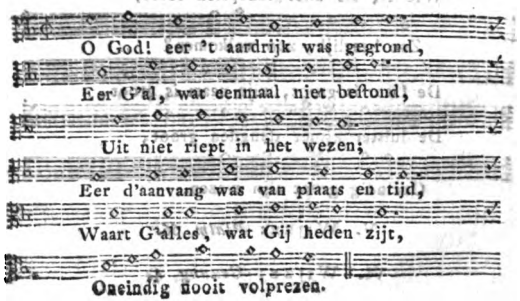

Digitized by Google

IX. Wijze: *O suszer stand, o selges leben.*

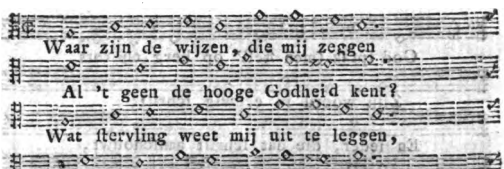

X. Wijze: *Praisz, Lof, Ehr, Ruhm Danck &c.*

XI. Wijze: *Pſalm 42.*

XII. Wijze: *Pſalm 66.*

Digitized by Google

XIII. *Eigene zangwijze.*

XIV. en XV. Wijze: *Psalm 36.*

XVI. Wijze: *Gott ist mein Lied.*

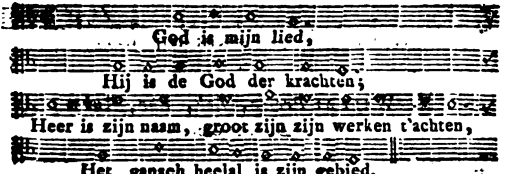

XVII. Wijze: *Wer nur den lieben Gott läszt walten.*

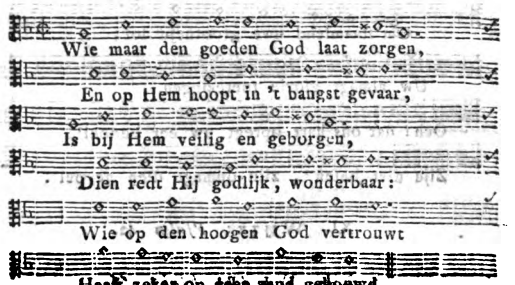

Digitized by Google

XVIII. Wijze: *Fr. Cant.* 85. (*met verandering van den derden regel.*)

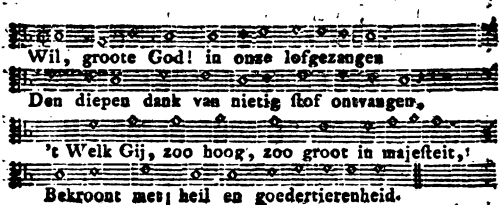

XIX. Wijze: *Auf dich, mein Vater! will ich trauen.* (*met eenige verandering.*)

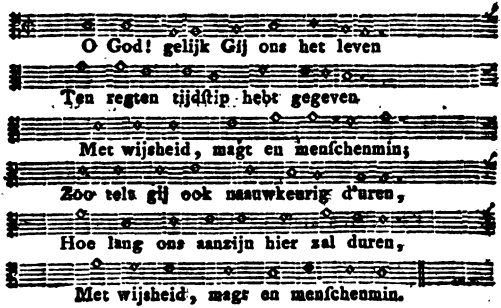

XX. Wijze: *Pſalm* 134.

XXI. Wijze: *O geheimenis verheven.*

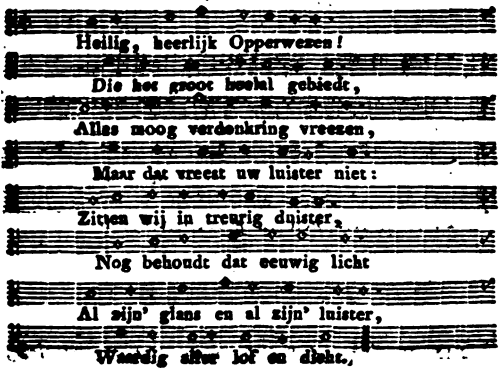

XXII. Wijze: *Gluck zo groez von genzen herzen.*

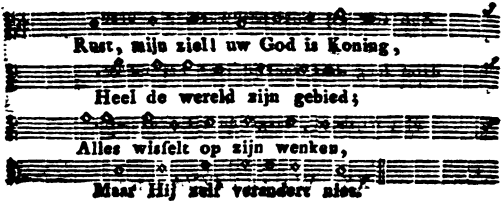

Digitized by Google

XXIII. Wijze: *Wenn mein Stündlein verhanden ist.*

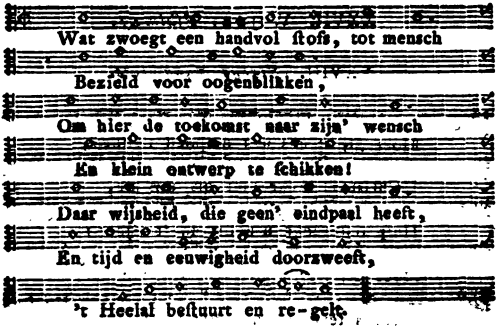

XXIV. *Eigene zangwijze.*

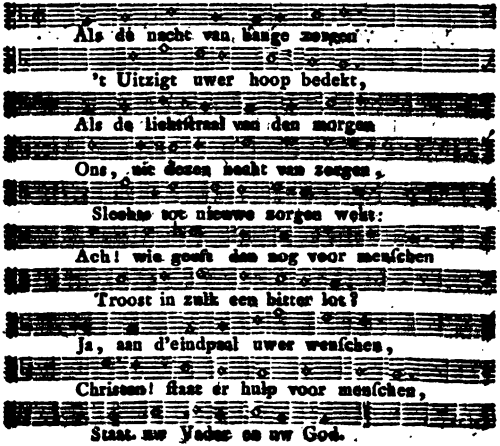

Digitized by Google

XXV. WIJZE. *Gezang 4.*

XXVI. WIJZE: *Psalm 130.*

XXVII. WIJZE: *Psalm 77.*

XXVIII. *Eigene zangwijze.*

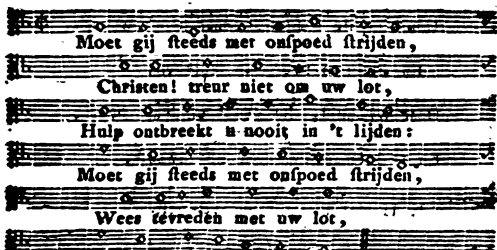

XXIX. WIJZE: *Jeſu, meines lebens leben.*

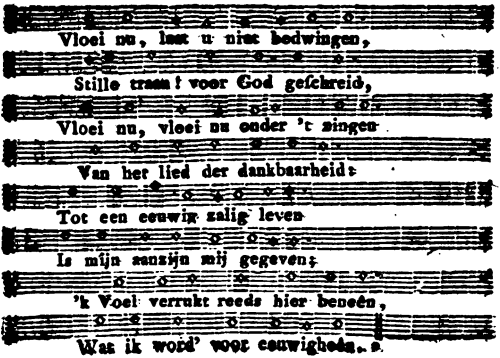

Digitized by Google

XXX. Wijze: *Psalm* 85.

XXXI. Wijze: *Psalm* 65.

XXXII. Wijze: *Wachet auf, ruft uns die stimme.*

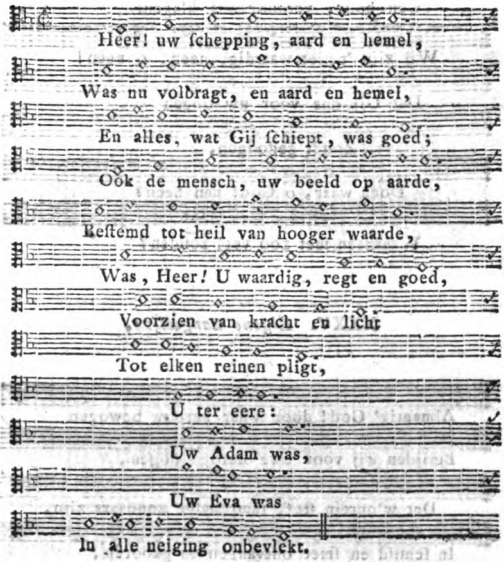

XXXIII. Wijze: *Gezang 4.*

Digitized by Google

XXXIV. Wijze: *Ich opf ze dir, Here Jesu Christ!*

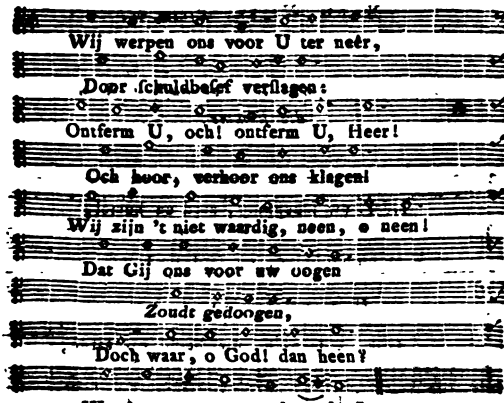

XXXV. *Eigene zangwijze.*

Digitized by Google

XXXVI. Wijze: *Jesu, meine freude.*

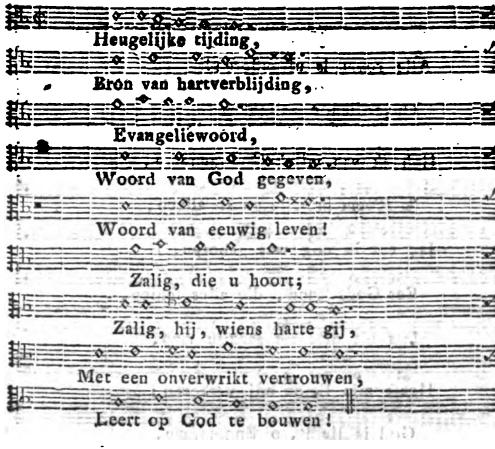

XXXVII. *Eigene zangwijze.*

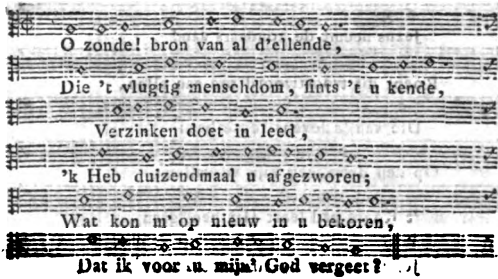

Digitized by Google

XXXVIII. Wijze: *Sollt ich meinem Gott nicht ſingen.*

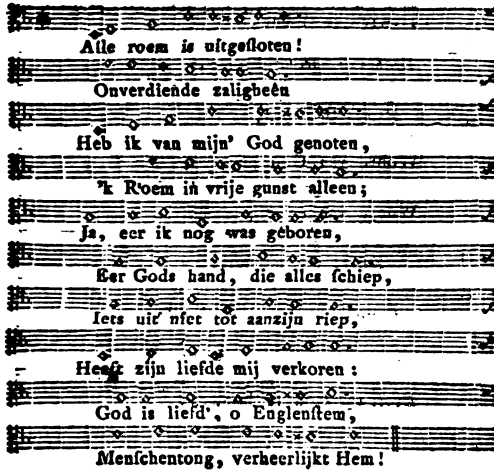

XXXIX. Wijze: *Jeſus meine zuverſicht.*

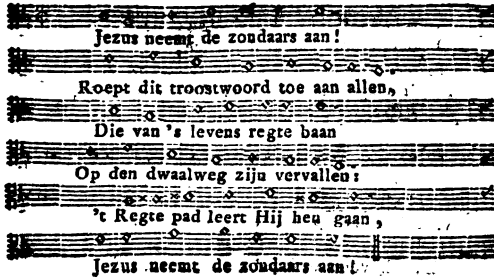

Digitized by Google

XL. Wijze: *Ach Gott und Herr!*

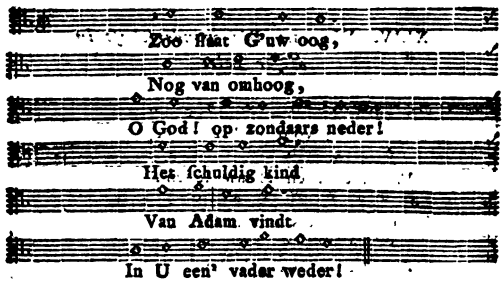

XLI. Wijze: *Mir nach, ſpricht Chriſtus,* (*met verandering in den tweeden regel.*)

XLII. Wijze: *Ich dank dir ſchon* &c. (*met eene kleine verandering in den tweeden regel.*)

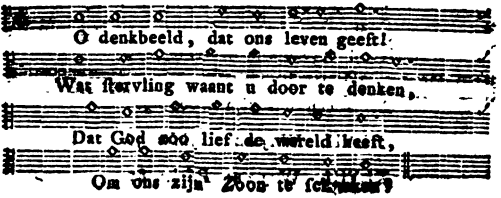

Digitized by Google

XLIII. WIJZE: *Pſalm* 42.

XLIV. WIJZE: *Die wanderſchaft in dieſer zeit.*

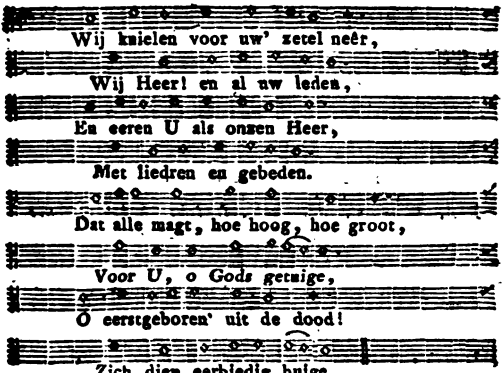

XLV. WIJZE: *Gezang* 19.

XLVI. WIJZE: *Ich dank dir ſchon, durch deinen Sohn.*

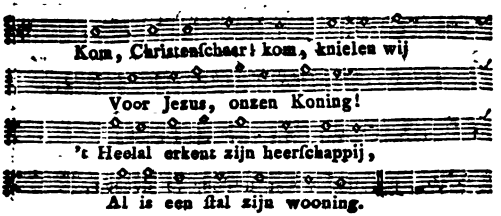

XLVII. WIJZE: *Pſalm* 36.

XLVIII. WIJZE: *Pſalm* 81.

Digitized by Google

XLIX. *Eigene zangwijze.*

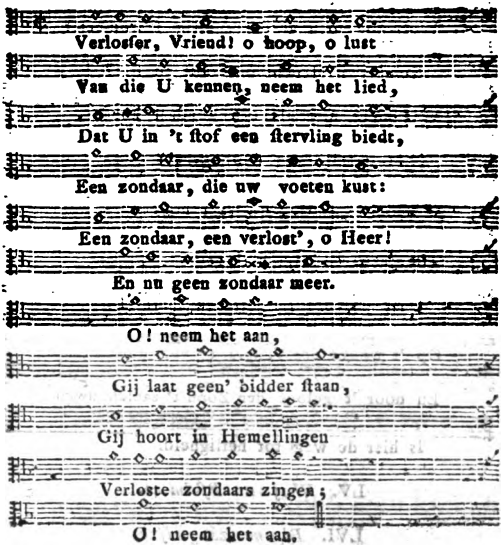

L. Wijze: *Gezang* 38.

LI. Wijze: *Pſalm* 38.

LII. Wijze: *Gezang* 41.

LIII. Wijze: *Pſalm* 36.

Digitized by Google

LV. *Eigene zangwijze.*

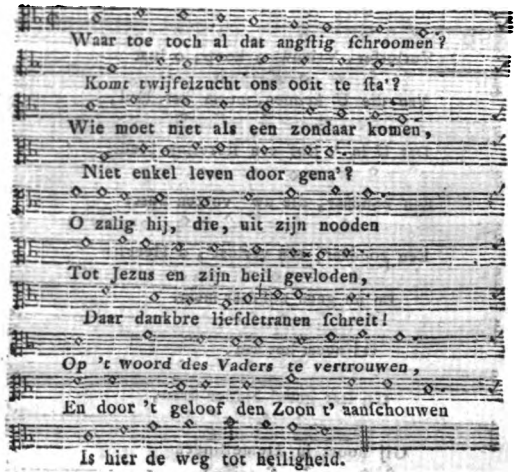

LV. Wijze: Psalm 42.

LVI. *Eigene zangwijze.*

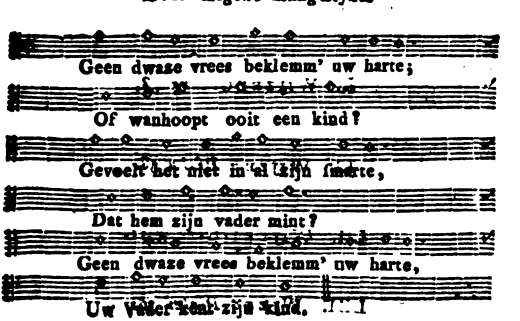

Digitized by Google

LVII. Wijze: *Gezang 35.*

LVIII. Wijze: *Gezang 19.*

LIX. Wijze: *Mir nachy spricht Christus, unser Held.*

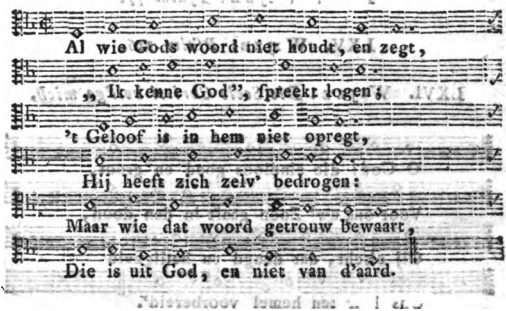

LX. Wijze: *Wenn zur vollführung deiner pflicht.*

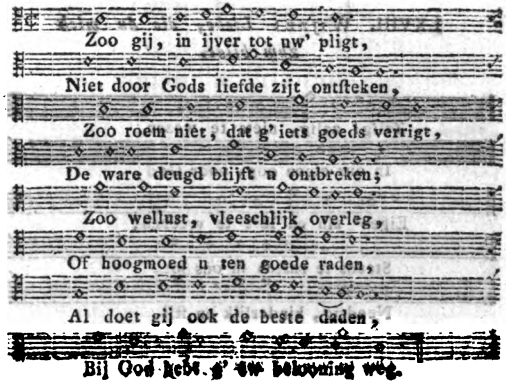

Digitized by Google

LXI. Wijze: *Gezang* 64.

LXII. Wijze: *Gezang* 32.

LXIII. Wijze: *Gezang* 38.

LXIV. Wijze: *Psalm* 77.

LXV. Wijze: *Psalm* 116.

LXVI. Wijze: *Die Seele Christi heilige mich.*

LXVII. Wijze: *Gezang* 29.

LXVIII. Wijze: *Liebe, die du mich zum bilde.*

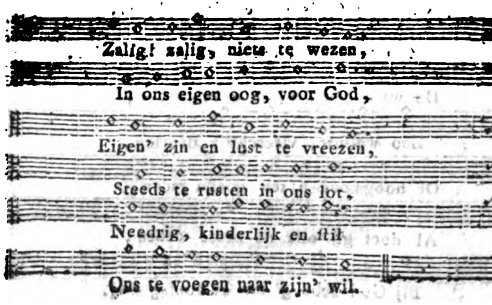

Digitized by Google

LXIX. Wijze: *Psalm* 21.

LXX. Wijze: *Afglanz eller Majestät.*

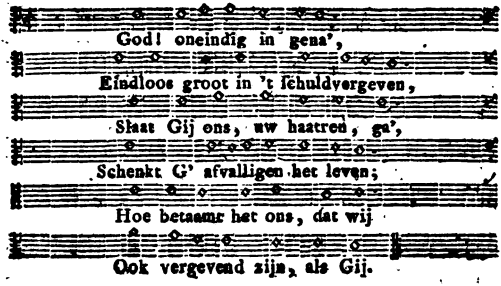

LXXI. Wijze: *Psalm* 65.

LXXII. Wijze: *Gezang* 4.

LXXIII. Wijze: *Gezang* 17.

LXXIV. en LXXV. Wijze: *Gebed des Heeren.*

LXXVI. Wijze: *Psalm* 51.

LXXVII. Wijze: *Psalm* 84.

LXXVIII. Wijze: *Psalm* 100.

Digitized by Google

LXXIX. Wijze: *O Eewigheid! du freudenwort!*

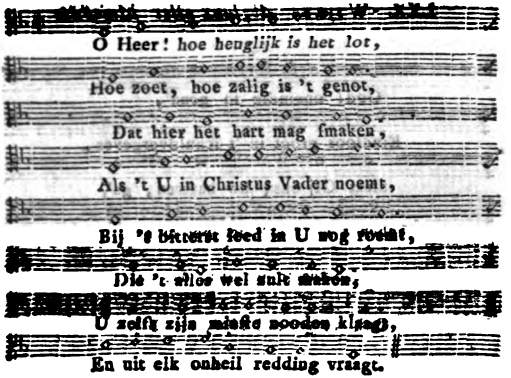

LXXX. *Eigene zangwijze.*

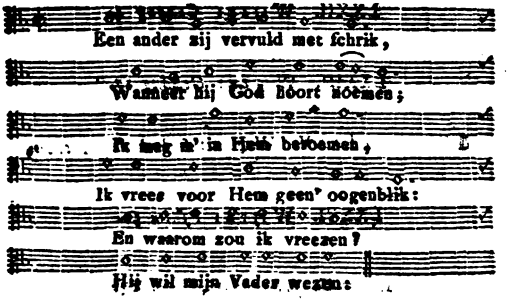

LXXXI. Wijze: *Gezang 29.*

Digitized by Google

LXXXII. Wijze: *Herr Jesu Christ, dich zu uns wend.*

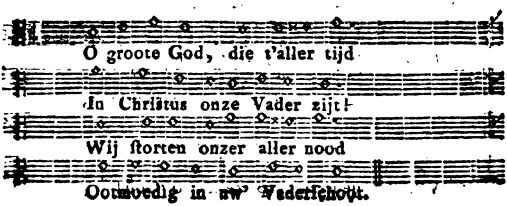

LXXXIII. Wijze: *Fransche Cant.* 104.

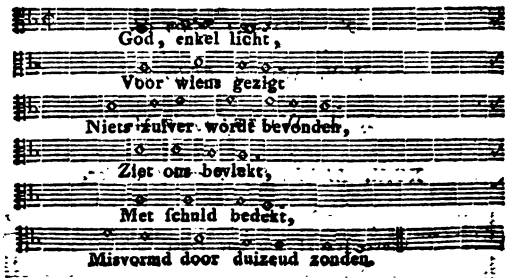

LXXXIV. Wijze: *Gezang* 34

LXXXV. Wijze: *Psalm* 38.

Digitized by Google

LXXXVI. *Eigene zangwijze.*

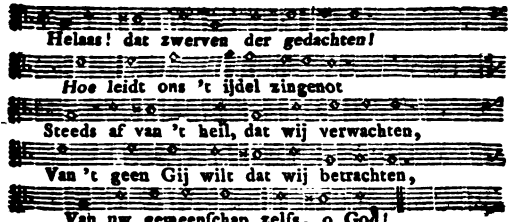

LXXXVII. WIJZE: *Simeons Lofzang.*

LXXXVIII. WIJZE: *Psalm* 113.

LXXXIX. WIJZE: *Psalm* 84.

XC. WIJZE: *Psalm* 66.

XCI. WIJZE: *Psalm* 84.

XCII. WIJZE: *Psalm* 24.

XCIII. *Liefste Jesu! wir sind hier.*

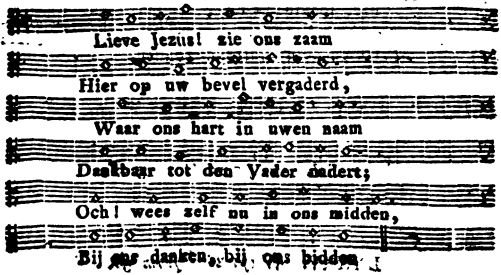

Digitized by Google

XCIV. Wijze: *Pſalm* 38.

XCV. Wijze: *Pſalm* 138.

XCVI. Wijze: *Heer ende Aelſter deiner Creuz-Gemeine.*

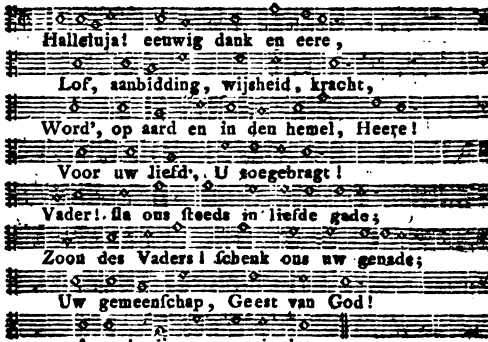

XCVII. Wijze: *Gezang* 40.

XCVIII. Wijze: *Pſalm* 103.

XCIX. Wijze: *Pſalm* 66.

Digitized by Google

C. Wijze: *Mein herzens Jesu, meine lust?*
(met herhaling der drie laatste regels.)

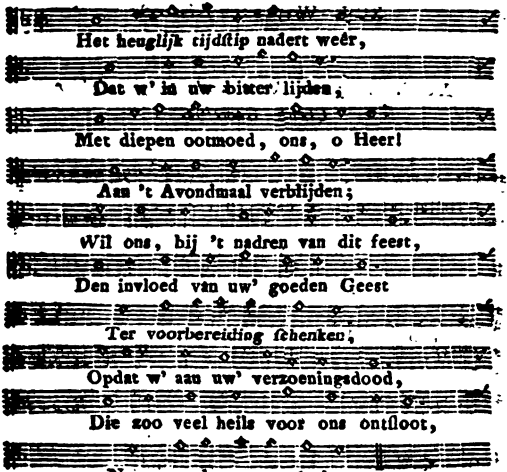

CI. Wijze: *Gezang* 39.

CII. Wijze: *Psalm* 51.

CIII. Wijze: *Psalm* 138.

CIV. Wijze: *Gezang* 38.

Digitized by Google

CV. Wijze: *Was Gott thut, das ist wohl gethan.*

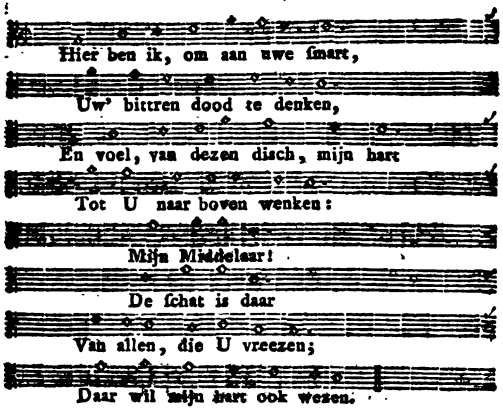

CVI. Wijze: *Schmücke dich, o liebe Seele!* (*Naar het Berlijnsch Choraalboek*)

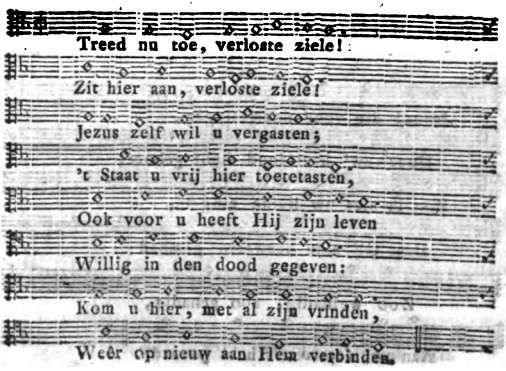

Digitized by Google

CVII. *Eigene Zangwijze.*

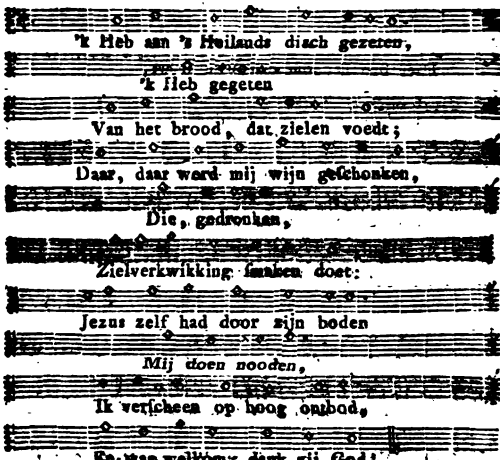

CVIII. WIJZE: *Psalm* 103.

CIX. WIJZE: *Siah, wie bin ich, Ebräer-König.*

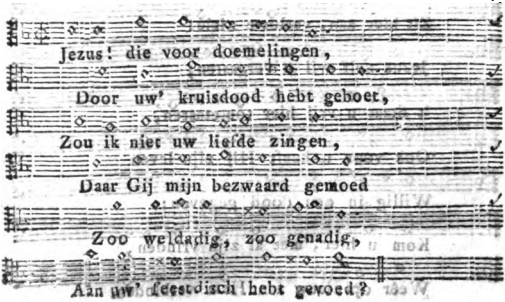

Digitized by Google

CX. Wijze: *Pſalm* 24.

CXI. Wijze: *Pſalm* 103.

CXII. Wijze: *Vom himmel hoch.*

CXIII. Wijze: *Pſalm* 36.

CXIV. Wijze: *Pſalm* 134.

CXV. Wijze: *O Jeſu Chriſt! dein kripplein iſt.*

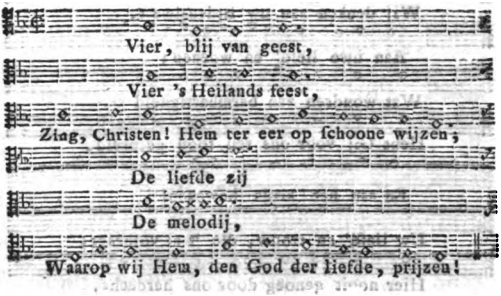

CXVI en CXVII. Wijze: *Pſalm* 150.

Digitized by Google

CXVIII. Wijze: *Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen.*

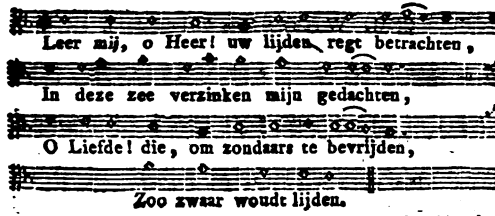

CXIX. Wijze: *O Jesu, Quel der gûtigkeit.*

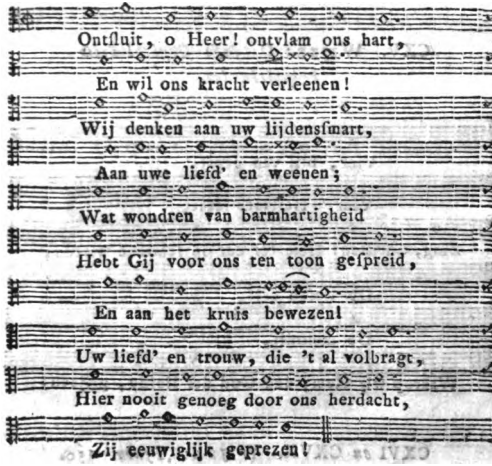

Digitized by Google

CXX. Wijze: *Gezang 21.*

CXXI. Wijze: *Pſalm 24.*

CXXII. Wijze: *Mein herzens Jeſu, meine luſt,*
(met weglating der herhaling.)

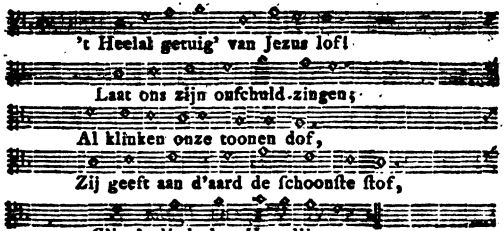

CXXIII. Wijze: *O Haupt, voll blut und wunden.*

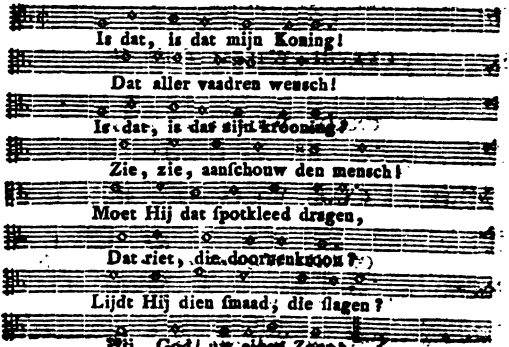

Digitized by Google

CXXIV. *Eigene zangwijze.*

CXXV. WIJZE: *Psalm* 17.

CXXVI. WIJZE: *Psalm* 138.

CXXVII. WIJZE: *Gezang* 9.

CXXVIII. WIJZE: *Psalm* 66.

CXXIX. WIJZE: *Psalm* 65.

CXXX. WIJZE: *Psalm* 42.

CXXXI. WIJZE: *Maria's Lofzang.*

CXXXII. WIJZE: *Psalm* 73.

Digitized by Google

CXXXIII. Wijze: *Psalm* 38.

CXXXIV. *Eigene zangwijze.*

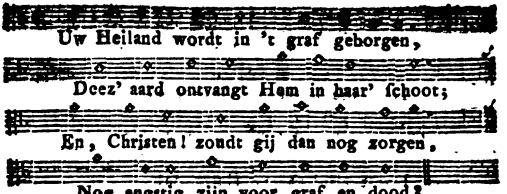

CXXXV. Wijze: *Gezang* 112.

CXXXVI. *Eigene zangwijze.*

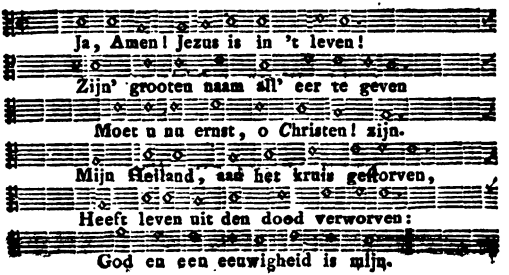

CXXXVII. Wijze: *Gezang* 39.

CXXXVIII. Wijze: *Psalm* 47.

CXXXIX. Wijze: *Psalm* 24.

Digitized by Google

CXL. WIJZE: *Solt ich meinem Gott nicht singen*, (*met weglating van de herhaling.*)

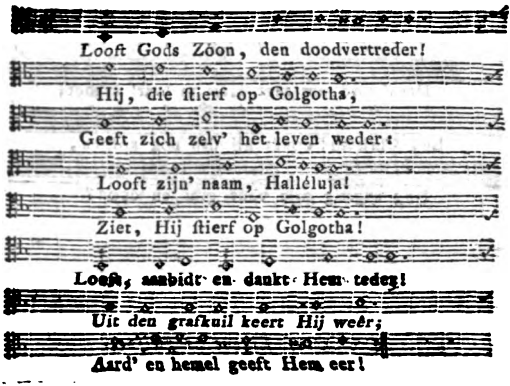

CXLI. WIJZE: *Pſalm* 36.

CXLII. *Eigene zangwijze.*

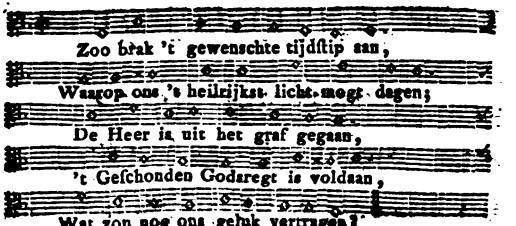

Digitized by Google

WIJZEN DER GEZANGEN.

CXLIII. Wijze: *Psalm* 81.

CXLIV. Wijze: *Psalm* 32

CXLV. Wijze: *Gezang* 8.

CXLVI. *en* CXLVII. Wijze: *Psalm* 36.

CXLVIII. Wijze: *Psalm* 105.

CXLIX. Wijze: *Gezang* 8.

CL. Wijze: *Psalm* 28.

CLI. Wijze: *Psalm* 84.

CLII. Wijze: *Psalm* 19.

CLIII. Wijze: *Psalm* 66.

CLIV. *en* CLV. Wijze: *Gezang* 66.

Digitized by Google

CLVI. Wijze: *Ein veste burg ist unser Gott,*
(met verandering in den 1 en 3 regel.)

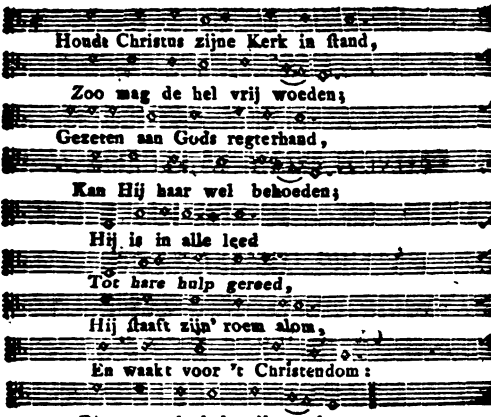

CLVII. Wijze: *Gebed des Heeren.*

CLVIII. Wijze: *Pſalm 84.*

Digitized by Google

CLIX. Wijze: *Es ist das heil uns kommen her.*

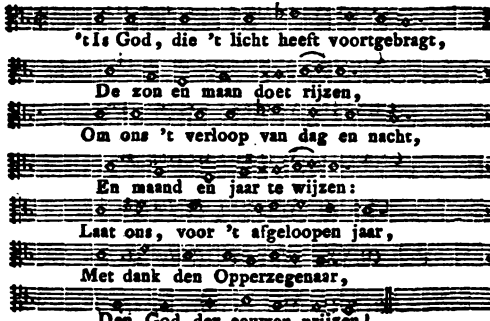

CLX. Wijze: *Gezang* 21.

CLXI. Wijze: *Gezang* 17.

CLXII. Wijze: *Psalm* 113.

CLXIII. Wijze: *Allein Gott in der höh sey ehr.*

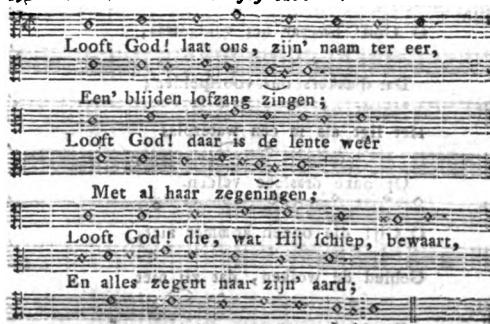

Digitized by Google

CLXIV. Wijze: *Gezang 17.*

CLXV. Wijze: *Gezang 119.*

CLXVI. *Wijze: Gezang 54.*

CLXVII. Wijze: *Gezang 135.*

CLXVIII. Wijze: *Gezang 8.*

CLXIX. Wijze: *Psalm 58.*

CLXX. Wijze: *Psalm 51.*

CLXXI. Wijze: *Gezang 17.*

CLXXII. *Wijze: Psalm 51.*

CLXXIII. Wijze: *Wo Gott der Herr nicht bey uns hält.*

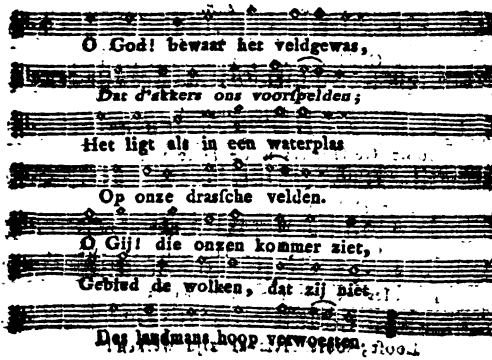

CLXXIV. Wijze: *Psalm* 31.

CLXXV. Wijze: *Psalm* 38.

CLXXVI. Wijze: *Singen wie aus herzens grund.*

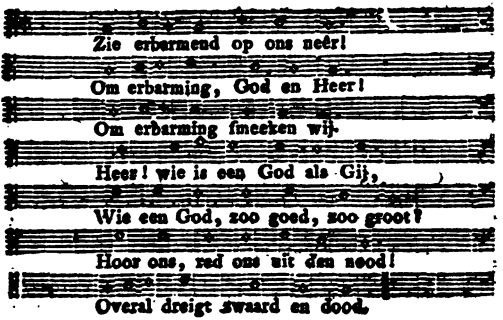

CLXXVII. Wijze: *Psalm* 150.

Digitized by Google

CLXXVIII. Wijze: *Wie ſchön leuchtet der Morgenſtern.*

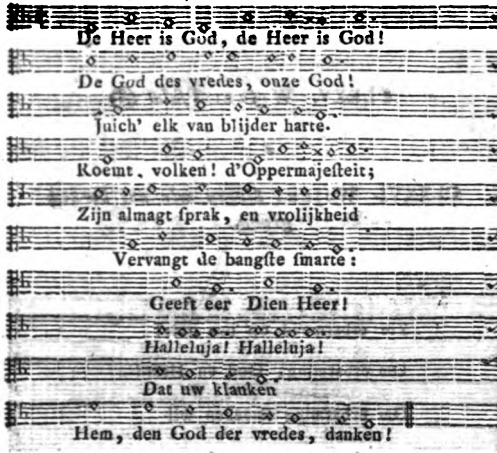

CLXXIX. Wijze: *Was mein Gott will das g'ſchech allzeit.*

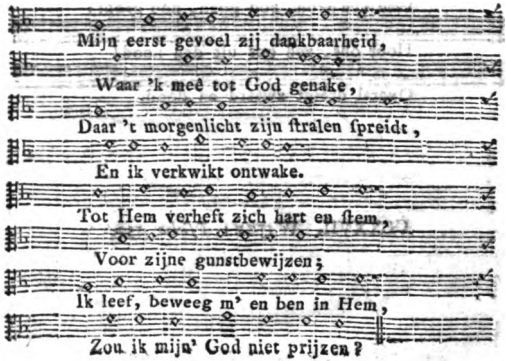

Digitized by Google

CLXXX. Wijze: *Gezang* 9.

CLXXXI. Wijze: *Gezang* 178.

CLXXXII. Wijze: *Gezang* 22.

CLXXXIII. Wijze: *Psalm* 119.

CLXXXIV. *en* CLXXXV. Wijze: *Gezang* 23.

CLXXXVI. Wijze: *Gezang* 68.

CLXXXVII. Wijze: *Nun ruhen alle wälder.*

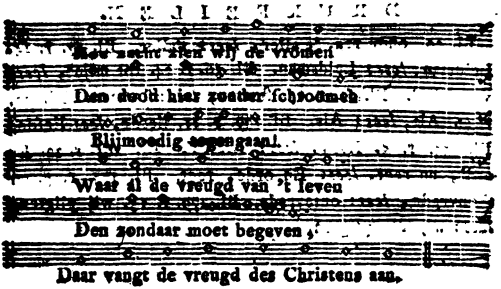

Digitized by Google

WIJZEN DER GEZANGEN.

CLXXXVIII. Wijze: *Gezang* 169.

CLXXXIX. Wijze: *Psalm* 65.

CXC. Wijze: *Psalm* 79.

CXCI. Wijze: *Gezang* 29.

CXCII. Wijze: *Gezang* 174.

DRUKFEILEN.

Bl. 39. ond reg. 't aller, *lees*: t'aller. Bl. 47. r. 24. Leidman, *lees*: Leidsman. Bl. 56. r. 24. tot mijn', *lees*: van mijn'. Bl. 62. r. 25. ſtorten, *lees*: ſtorsten. Bl. 112. r. 26. Alt, *lees*: Als. Bl. 139. r. 11. liesde, *lees* liefde; Bl. 155. r. 5. XXV. *lees*: LXXV. Bl. 161. r. 12. En ord', en regt, *lees*: En orde, regt. Bl. 175. r. 3. en t' onvrede, *lees*: ontevrede. Bl. 179. r. 15. wij pligten, *lees*: wij die pligten.

Digitized by Google